

RÜFƏT AĞAZADƏ YUSİF İBRAHİMLİ

AZƏRBAYCAN MEMARLIĞI
inkişaf yollarında

АРХИТЕКТУРА АЗЕРБАЙДЖАНА: НА ПУТЯХ РАЗВИТИЯ

Elmi redaktor:
Elbay Ənvər oğlu Qasımzadə
*Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri,
Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı*

Müəlliflər:
Rüfət Rüfət oğlu Ağazadə
*Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvü,
memarlıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent*

Yusif Mahmud oğlu İbrahimli
Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvü

Rəyçilər:
Fərhad Ədhəm oğlu Mollazadə
*Memarlar İttifaqının katibi,
memarlıq üzrə fəlsəfə doktoru*

Elçin Tofiq oğlu Əliyev
*Azərbaycan Memarlar İttifaqının məsul katibi,
memarlıq üzrə fəlsəfə doktoru*

Научный редактор:
Касимзаде Эльбай Энвер оглу
*Председатель Союза Архитекторов Азербайджана,
заслуженный архитектор Азербайджанской Республики*

Авторы:
Агазаде Руфат Руфат оглу
*Член Правления Союза Архитекторов Азербайджана,
доктор философии по архитектуре, доцент*

Ибрагимли Юсиф Махмуд оглу
Член Правления Союза Архитекторов Азербайджана

Рецензенты:
Моллазаде Фархад Адхам оглу
*Секретарь Союза Архитекторов Азербайджана,
доктор философии по архитектуре*

Алиев Эльчин Тофик оглу
*Ответственный секретарь Союза Архитекторов Азербайджана,
доктор философии по архитектуре*

Hörmətli oxucus!

Uzunmüddətli inkişaf yolu keçmiş və ictimai formasiyalara uyğunlaşaraq milli xüsusiyyətlərini qoruyub saxlamış memarlıq sənətimizin inciləri nəşrin əsas mövzusu olmuşdur. Kitab Azərbaycanın memarlıq fəaliyyətində baş vermiş dəyişikliklər, Azərbaycan memarlığının üslub və istiqamətləri, habelə görkəmli memarlarımızın nadir memarlıq əsərləri barədə məlumatları özündə əks etdirir. Milli lider Heydər Əliyevin və ölkə başçısı İlham Əliyevin memarlıq və şəhərsalma sahələrinə göstərdikləri diqqət və qayğının nəticəsi olaraq hazırda ölkə ərazisində aparılan geniş miqyaslı tikinti-quraşdırma və abadlaşdırma işləri, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, memarlıq və şəhərsalma sahələrinin müasir vəziyyəti, onların ölkənin iqtisadiyyatında rolu, mövcud problemlər və onların həlli yolları kitabda işıqlandırılmışdır. Bakının mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsinə xüsusi diqqət yetirərək təhlil olunmuşdur. 2012-ci ilin yanvar ayında hazırlanmış nəşr memarlar və ölkənin memarlıq və şəhərsalma inkişafı ilə maraqlanan geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Уважаемый читатель!

Основной темой настоящего издания являются жемчужины архитектурного искусства Азербайджана, прошедшие долгий путь развития и, приспособляясь к общественным формациям, сохранившие национальное своеобразие. Книга содержит информацию об изменениях в архитектурной и градостроительной деятельности Азербайджана, стилях и направлениях азербайджанского зодчества, а также об уникальных произведениях видных архитекторов страны. В книге освещены положительные последствия того внимания и заботы, что было оказано национальным лидером Гейдаром Алиевым и оказывается главой государства Ильхамом Алиевым к архитектуре и градостроительству. Наряду с этим, в книге представлена полезная информация о широкомасштабных строительно-монтажных и благо-устроительных работах, осуществляемых в настоящее время на территории страны. Вопросы, касающиеся усовершенствования законодательной базы, современного состояния сфер архитектуры и градостроительства, их роли в экономике страны, существующих проблем и путей их решения также занимают центральное место в книге. Особое внимание отведено анализу проекта детальной планировки центральной части Баку. Подготовленное в январе 2012 года издание предназначено для архитекторов и широкой читательской аудитории, интересующейся вопросами развития архитектуры и градостроительства в стране.

*Memarlıq xalqın maddi və mənəvi dəyərlərinin
təzahür formasıdır.*

Heydər Əliyev

*Архитектура – форма воплощения материальных
и духовных ценностей народа.*

Гейдар Алиев

ELMİ REDAKTORDAN

Televiziya ekranlarından və mətbuat səhifələrindən Azərbaycan memarlığı ilə bağlı maraqlı çıxışları və yazıları ilə memarlıq ictimaiyyətinin rəğbətini qazanmış memarlar Rüfət Ağazadənin və Yusif İbrahimlinin birgə hazırladıqları "Azərbaycan memarlığı: inkişaf yollarında" adlı əsəri Azərbaycan memarlıq sənətinin inkişaf mərhələlərini, memarlıq və şəhərsalma sahəsində baş vermiş dəyişiklikləri, Azərbaycan memarlığının üslub və istiqamətlərini, ustad memarlarımızın yaradıcılığını, habelə onların yaratdıqları nadir memarlıq əsərləri barədə məlumatları özündə əks etdirir.

Kitab uzunmüddətli inkişaf yolu keçmiş və tarixi formasiyalara uyğunlaşaraq milli xüsusiyyətlərini qoruyub saxlamış memarlıq sənətimizə həsr edilmişdir.

Müəlliflərin "Qobustan", "Pəncərə", "El-oba", "Gallery", "Urbanizm", AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət institutunun toplularında və digər dərgilərdə "Tarixi şəhərlərdə yenidənqurma işlərinin aparılmasının xüsusiyyətləri", "Memarlıqla heykəltəraşlığın sintezi məsələləri", "Xalq qəhrəmanlarına ucaldılan abidələrin mifik obrazlar deyil, konkret tarixi şəxsiyyətlər olması"na dair dərc etdirdikləri dəyərli fikirlər, mülahizələr geniş rezonans doğurmuşdur.

Kitabda milli lider Heydər Əliyevin və ölkə başçısı İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın milli memarlıq və şəhərsalma irsinə göstərdikləri diqqət və qayğı, hazırda ölkədə aparılan geniş miqyaslı quruculuq və abadlıq işləri, bu sahədə qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, memarlıq və şəhərsalmanın müasir vəziyyəti, onların ölkənin iqtisadiyyatındakı rolu, mövcud problemlər və onların həlli yolları işıqlandırılmışdır.

Kitab memarlar və ölkənin memarlıq və şəhərsalma inkişafı ilə maraqlanan oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Elbay Qasımzadə
*Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri,
Azərbaycan Respublikasının Əməkdar memarı*

ОТ НАУЧНОГО РЕДАКТОРА

Совместная работа архитекторов Руфата Агазаде и Юсифа Ибрагимли, завоевавших симпатии архитектурной общественности своими выступлениями в печати и с телеэкрана по вопросам истории и развития Азербайджанской архитектуры «Архитектура Азербайджана: на путях развития», посвящена этапам развития архитектуры Азербайджана, изменениям происшедшим в архитектурной и градостроительной деятельности, стилям и направлениям Азербайджанского зодчества, творчеству наших видных архитекторов, а также их уникальным архитектурным произведениям.

Книга об архитектуре нашей страны, архитектуре, которая прошла долгий путь развития, но вопреки историческим формациям сохранившая национальное своеобразие.

Интересные мысли и творческие предложения авторов в опубликованных ими статьях «Особенности производства работ по реконструкции в исторических городах», «Вопросы синтеза архитектуры и скульптуры», «О необходимости возведения в городах памятников конкретным историческим личностям, в том числе конной статуи полководцев вместо мифических народных героев» и др. в журналах «Qobustan», «Pəncərə», «El-oba», «Galleri», «Urbanizm», сборниках института Архитектуры и Искусства НАН Азербайджана и других изданий вызвали широкий резонанс.

В книге отражены внимание и забота национального лидера Гейдара Алиева, Главы государства Ильхама Алиева и президента фонда Гейдара Алиева Мехрибан ханым Алиевой о развитии национальной архитектуры и градостроительства, осуществляемых в настоящее время в стране, широкомасштабных благоустроительных работах, усовершенствовании законодательной базы в этой сфере, современном состоянии архитектуры и градостроительства, их роль в экономике страны, существующих проблемах и путях их решения.

Книга рассчитана на архитекторов и широкий круг читателей, интересующихся развитием архитектуры и градостроительства страны.

Эльбай Касимзаде
*Председатель Союза Архитекторов Азербайджана,
заслуженный архитектор Азербайджанской Республики*

1920-30-cu illərin memarlığı

Böyük və şərəfli bir tarixə malik Azərbaycan memarlığının inkişafı qədim dövrlərdə və orta əsrlərdə Azərbaycan ərazisində təşəkkül tapmış Atropatena, Manna, Midiya, Qafqaz Albaniyası, Şirvanşahlar, Şəddadilər, Atabəylər, Səfəvilər və digər dövlətlərin adı ilə bağlıdır. Həmin dövrlərin möhtəşəm abidələri – müdafiə qurğuları, əzəmətli qalalar, məscidlər, türbələr, xanəqahlar bu gün dövlətimiz tərəfindən mühafizə olunmaqdadır.

Sovetlər Birliyi adlanan imperiyanın tərkibinə daxil olduğu 1920-1991-ci illər ərzində müxtəlif təbəddülatlara məruz qalan Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti, o cümlədən onun memarlığı "sosializm realizmi" adlanan məlum ideologiyaya xidmət etməklə bərabər həm də inkişaf edirdi.

Əsrlər ötdükcə qədim Bakının, Gəncənin, Naxçıvanın, Təbrizin, Dərbəndin və digər Azərbaycan şəhərlərinin memarlıq ansambları şəklini dəyişir, müxtəlif tikililərlə zənginləşərək yeni estetik keyfiyyətlər əldə edirdi. Hər bir dövrdə qədim abidə komplekslərindən ibarət vahid bədii sistem təşkil edən memarlıq ansambları yaradılırdı.

Ölkəmizin paytaxtı Bakının tarixinə nəzər salsaq, 1920-30-cu illərdə şəhərdə ilk fəhlə qəsəbələrinin meydana olmasını, neft mədənlərinin ərazisində yaşayış məsivlərinin salındığını müşahidə edə bilərik. "Sosialist" şəhərsalmanın əsasları qoyulan həmin illərdə Bakının memarlıq üslubunda da müəyyən dəyişikliklər baş vermiş, memarlıqda dəbdə olan konstruktivizm və rəasionalizm cərəyanları ilə yanaşı, bir sıra layihələrdə milli memarlığa əsaslanan "eklektika" və "bərpaçılıq" meyhləri açıq hiss olunurdu.

Azərbaycan şəhərlərinin baş planlarının tərtib olunması, ilk memarlıq müsabiqələrinin keçirilməsi də məhz həmin dövrə təsadüf edir. Belə ki, uzun illər boyu Azərbaycan paytaxtının memarlıq rəmzlərindən birinə çevrilmiş Hökumət Evinin layihələndirilməsi ilə bağlı keçirilmiş müsabiqədə memarlar Lev Rudnev və Vladimir Muns qalib elan olunurlar. Onların rəhbərliyi altında çalışan Moskva memarları Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması istiqamətində əməli tədbirlər həyata keçirirlər. Bir çox memarların yaradıcılığında Azərbaycan memarlıq abidələrinin forma və elementlərindən müəyyən dərəcədə istifadə etmək cəhdləri müşahidə olunur.

Konstruktivizm tərəfdarları Azərbaycan milli memarlıq irsindən istifadə edilməsi imkanlarını tamamilə rədd edir və funksional memarlığı yaymaqla yabançı memarlıq nümunələrinin təqlidinə üstünlük verirdilər. Lakin onlar öz iradələrindən asılı olmayaraq, qoyulmuş qadağadan müəyyən mənada kənara çıxaraq Abşeron milli memarlıq məktəbinin irsinə əsaslanmış və bununla da konstruktivizm üslubunda gözəl əsərlər yaratmışlar.

Sonrakı dövrün bütün layihələrində Azərbaycan

Архитектура 1920-1930-х годов

Развитие Азербайджанской архитектуры, имеющей большую и славную историю связано с именами таких государств, как Атропатена, Мanna, Мидия, Кавказская Албания, Ширваншахов, Шеддадов, Атабеков, Сефевидов и других, образовавшихся на территории Азербайджана в древние времена и средние века. Величественные памятники того периода – оборонительные сооружения, горделивые замки, мечети, мавзолеи, ханеги находятся сегодня под охраной государства.

За годы нахождения Азербайджана в составе империи называвшаяся Советским Союзом (1920-1991), его литература и искусство, в том числе архитектура, подвергаясь разного рода метаморфозам естественно служила идеологии так называемого «социалистического реализма» продолжая одновременно и развиваться.

В течение веков архитектурные ансамбли Баку, Гянджи, Нахчывана, Тебриза, Дербента и других городов Азербайджана меняли свой облик, обогащаясь разными строениями, приобретали новые эстетические качества. Создавались архитектурные ансамбли, организующие единую художественную систему, состоявшие из комплексов древних памятников.

Взглянув на историю столицы страны Баку, можно увидеть первые рабочие поселки, появившиеся в городе в 1920-30-е годы, жилые массивы на территории нефтяных промыслов. В те годы, заложившие основу «социалистического» градостроительства, определенные изменения произошли и в архитектурном стиле Баку, наряду с модными в архитектуре течениями конструктивизма и рационализма, в ряде проектах явно ощущалась тенденция «электики» и «реставраторства» на основе национальной архитектуры.

Разработка генеральных планов Азербайджанских городов, проведение первых архитектурных конкурсов также приходится на этот период. Примером может служить конкурс на проектирование Дома правительства, долгие годы являющимся символом Баку, победителями которого стали архитекторы Лев Руднев и Владимир Мунц. Группа московских специалистов под их руководством осуществляют ряд мероприятий по разработке генерального плана города Баку. В творчестве многих архитекторов наблюдаются попытки использования в определенной степени форм и элементов архитектурных памятников Азербайджана.

Сторонники конструктивизма, полностью отвергая возможности использования национального архитектурного наследия Азербайджана, предпочитали копирование чуждых архитектурных образцов, занимаясь популяризацией функциональной архитектуры. Но независимо от этого они опирались на

ПРАВДА

milli memarlığının zəngin irsindən faydalanmaq cəhdləri aşkar surətdə görünür.

1930-50-ci illərin memarlığı

1930-50-ci illər əsasən iki böyük memarın – Azərbaycan milli memarlığının inkişafında əvəzsiz xidmətləri olan Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşovun (1905-1946) və Mikayıl Ələsgər oğlu Hüseynovun (1905-1992) uğurlu yaradıcılıq axtarışları ilə bağlıdır.

XX əsrin 30-cu illərində S.Dadaşovun və M.Hüseynovun dönə-dönə milli memarlıq elementlərinə və dekor mədəniyyətinə müraciət etmələri, habelə milli memarlığımızın bədii təfəkkürünün romantikasına köklənmiş bədii-estetik özünəməxsusluğunu qabarıq şəkildə önə çıxarmaları, əsərlərindəki mükəmməl nisbətlərə, orqanik formalara, dəqiq ritmə, ölçüyə, miqyasa, fakturaya, rəng seçiminə üstünlük vermələri bu sənətkarların XX əsr Azərbaycan memarlığının zənginləşməsi naminə atdıqları ən mühüm addımlardır.

S.Dadaşovun və M.Hüseynovun birgə layihələndirdiyi əsərlər sırasında klassik memarlıq üslubunda inşa edilmiş yaşayış və ictimai binalar vardır. Klassik memarlığı yaradıcılıq kredosuna, dəst-xəttinə çevirən memarlar milli memarlığımızda analoqu olmayan yüksək bədii dəyərə malik memarlıq örnəkləri yaratmağa müvəffəq olmuşlar.

Qeyd olunmalıdır ki, memarların yaradıcılığı müəkkəb və çətin bir dövrə, yəni şəhərlərin və qəsəbələrin bədii-memarlıq simasına mənfi təsir göstərmiş SSRİ Nazirlər Sovetinin “Memarlıq layihələndirilməsində və inşaatda ifratçılığın aradan qaldırılması haqqında” 1955-ci il tarixli Qərarının qəbul olunduğu dövrə təsadüf etmişdir. Memarlığın inkişafına xələl gətirən bu başlıca amil onların da yaradıcılığına öz təsirini göstərmişdir. Bu məhdudiyyəti memarlıq cəhətdən mühüm ərazilərdə tikintisi nəzərdə tutulan bir sıra ictimai binaların layihələndirilməsində müşahidə etmək olar.

1935-37-ci illərdə Leninqrad şəhərinin baş memarı Lev İlyin Bakı şəhərinin baş planını işləyib hazırlamışdı. Planın əsas ideyalarından biri dəniz sahilində, iqlim və nəqliyyat-planlaşdırma cəhətdən ən əlverişli məkanda şəhər mərkəzinin və bulvarın yaradılması idi. Baş plan işlənərkən baş memar İlyin və onun yaradıcı qrupu tarixi inkişaf amilini, eləcə də ötən dövrlərdə işlənmiş planların həyata keçirilməsindəki nailiyyətləri nəzərə almışlar.

Sadıq Dadaşovla Mikayıl Hüseynovun həyata keçirilmiş əsas layihələri

Zəngin irs qoyub getmiş ustad memarların müxtəlif illərdə yaratdıqları “Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyi”, “Bakı limanı işçilərinin “Limançı” yaşayış binası”, “Şamama Ələsgərova adına 5 sayılı doğum evi”, “Hənifə Ələsgərov küçəsində 100 mənzilli yaşayış binası”, “Nazirlər Kabinetinin binası”, “Artistlər evi”, “Tibb Universitetinin yataqxanası”,

nasledие Абшеронской национальной архитектурной школы и создавали прекрасные произведения в стиле конструктивизма.

Во всех последующих проектах явно прослеживается стремление авторов использовать богатое наследие Азербайджанского национального зодчества.

Архитектура 1930-50-х годов

1930-50-е годы в основном связаны с удачными творческими поисками двух видных архитекторов – Садыха Алекпер оглу Дадашева (1905-1946) и Микаила Алескер оглу Усейнова (1905-1992), внесших огромный вклад в развитие Азербайджанской национальной архитектуры.

Постоянное обращение С.Дадашева и М.Усейнова к национальным архитектурным элементам и культуре декора, а также акцентирование художественно-эстетического своеобразия, настроенность на романтику художественного осмысления национальной архитектуры, предпочтение совершенным пропорциям, органическим формам, четкому ритму, размеру, масштабу, фактуре, выбору цвета в 30-е годы, самые важные шаги этих мастеров во имя обогащения азербайджанской архитектуры XX века.

В списке совместно выполненных произведений С.Дадашева и М.Усейнова имеются спроектированные в классическом стиле осуществленные проекты жилых и общественных зданий. Архитекторы с классическим архитектурно-творческим кредо создали архитектурные образцы, обладающие высокой художественной ценностью.

Необходимо отметить, что творчество архитекторов пришлось на сложный и трудный период, то есть на время, когда в 1955 году было принято известное решение Совета Министров СССР «О мерах по устранению излишеств в архитектурном проектировании и строительстве», отрицательно повлиявшее на архитектурно-художественный облик городов и поселков. Это решение отразилось на развитии архитектуры в стране в целом и естественно на творчестве С.Дадашева и М.Усейнова. Это ограничение можно проследить на проектировании ряда общественных зданий, строительство которых было предусмотрено на важных с архитектурной точки зрения территориях.

Основные осуществленные проекты, выполненные совместно Садыхом Дадашевым и Микаилом Усейновым

Музей национальной азербайджанской литературы им. Низами Гянджеви, Жилой дом «Портовик» работников Бакпорта, Роддом №5 им. Шамамы Алескеровой, Жилой дом на 100 квартир по улице Ганифы Алескерова, Здание Кабинета Министров, «Дом артистов», Общежитие Медицинского Университета,

"Hidrometeorologiya xidmətinin binası", "Nizami" kinoteatrı", "AzərTAC" Dövlət Teleqraf Agentliyinin binası", "Moskvada Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisinin Azərbaycan pavilyonu", "Azneft" zavodlarının və "Buzovnanefit" Birliyinin yaşayış binaları", "İncəsənət və Elm xadimlərinin yaşayış evləri", "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası binaları kompleksi", "Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası", "Gəncə Dövlət Universitetinin binası", "Cəfər Cabbarlı meydanında Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının əlavə korpusu", "Azərbaycan Texniki Universiteti", "Tahir Həsənov adına 23 saylı məktəb", "Birtipli məktəb binaları (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Memarlıq fakültəsinin korpusu, Abbasqulu Ağa Bakıxanov prospektində Azərbaycan Tibb Universitetinin inzibati və tədris korpusları, Mirzə Ələkbər Sabir adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci, Elitar Gimnaziya, Bakı Türk Anadolu Litseyi və s.)" ilə yanaşı, Üzeyir Hacıbəylinin, Nizami Gəncəvinin (Bakı və Gəncə şəhərləri), Səməd Vurğunun (Bakı və Qazax şəhərləri) və s. abidələrini memarlıq həllərini misal çəkmək olar.

Azərbaycan memarlığının inkişafına töhfə vermiş görkəmli memarlar

Azərbaycan memarlıq məktəbinin ənənələrini davam etdirən görkəmli memarlar Həsənağa Məcidov, Ənvər Qasımzadə, Hənifə Ələsgərov, Qəzənfər Əlizadə, Vadim İvanov, Ənvər İsmayılov, Konstantin Sençixin, Oleg İsayev, Leonard Qonsiorovski, Davud Axundov, Şəfiqə Zeynalova, Tələt Xanlarov, Tahir Abdullayev, Yuzef Qədimov, Vadim Şulqin, Avrora Salamova, Abram Surkin, Nəsir Kəngərli, Eldar Kanukov, Fuad Seyidzadə, Ələsgər Hüseynov, Fuad Musayev, Ənvər Manafov, Fərman İmaməliyev, Sənan Sultanov, Rüfət Şərifov, Pərviz Hüseynov, Altay Mirbağirov, Hacımurad Şuqayev və dünyasını dəyişmiş digər memarların yaradıcılığının da Azərbaycan memarlığının inkişafına böyük təsiri olmuşdur.

Azərbaycanın görkəmli memarlarının həyata keçirilmiş layihələri

"Heydər Əliyev sarayı", "Bakı Dəniz Vağzal", "Dənizkənarı Milli Parkda uşaqlar üçün kinoteatr və Mirvari kafesi" (Vadim Şulqin); "Füzuli küçəsində Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin və Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin inzibati binası", "Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin inzibati binası", "Nəsimi rayon Polis İdarəsinin binası", (Yuzef Qədimov); "Siyasi partiyalar və ictimai hərəkatlər arxivinin binası" (Yuzef Qədimov, Şəfiqə Zeynalova); "Şəhriyar adına mədəniyyət sarayı", "Muzey mərkəzi", "Bakı mehmanxanası" (Həsənağa Məcidov); "Azərbaycan və İnşaatçılar prospektlərində yaşayış binaları", "Maliyyə Nazirliyinin və Gömrük Komitəsinin inzibati binaları", "Ağa Nemətulla küçəsində yaşayış evləri" (Ənvər Qasım-

Здание Гидрометеорологии, Кинотеатр «Низами», Здание Государственного Телеграфного Агентства, Павильон Азербайджана на ВДНХ в Москве, Жилые дома Азнефтезаводов и Объединения Бузовнынефть, Жилые дома работников искусства и науки, Комплекс зданий институтов Академии Наук Азербайджана, Бакинская музыкальная Академия им. Узеира Гаджибейли, Здание Государственного Университета в г. Гянджа, Корпус Азербайджанской Государственной Нефтяной Академии на площади Джафара Джаббарлы, Азербайджанский Технический Университет, Школа №23 им. Таира Гасанова, Типовые здания общеобразовательных школ (Корпус архитектурного факультета Азербайджанского Архитектурно-Строительного Университета, Административный и учебные корпуса Азербайджанского Медицинского Университета на пр. Аббасгулу Ага Бакиханова, Азербайджанский Государственный Педагогический Колледж им. Мирза Алекпера Сабирова, Элитарная Гимназия, Бакинский Тюркский Анатолийский Лицей и др.), архитектурное решение памятников Узеира Гаджибейли, Низами Гянджеви (в Баку и Гяндже), Самеда Вургун (в Баку и Газахе) и др.

Архитекторы, внесшие лепту в развитие

Азербайджанской архитектуры

Гасанага Меджидов, Энвер Касимзаде, Газанфар Ализаде, Ганифа Алескерова, Вадим Иванов, Энвер Исмаилов, Константин Сенчихин, Олег Исаев, Леонард Гонсиоровский, Давуд Ахундов, Шафига Зейналова, Талат Ханларов, Таир Абдуллаев, Юзеф Кадымов, Вадим Шульгин, Аврора Саламова, Абрам Суркин, Насир Кенгерли, Эддар Кануков, Фуад Сеидзаде, Алескер Гусейнов, Фуад Мусаев, Энвер Манавов, Фарман Имамалиев, Санан Султанов, Руфат Шарифов, Пярвиз Гусейнов, Гаджимурад Шугаев и другие видные архитекторы внесли большой вклад в развитие Азербайджанской архитектуры.

Осуществленные проекты

«Дворец Гейдара Алиева», Бакинский морской вокзал, «Детский кинотеатр» и кафе «Жемчужина» в приморском национальном парке (Вадим Шульгин); Административное здание Государственного Агентства по контролю за Безопасностью в Строительстве МЧС и Государственного Комитета Градостроительства и Архитектуры по ул. Физули, Административное здание Министерства Национальной Безопасности, Здание Управления Полиции Насиминского района (Юзеф Кадымов); Здание архива политических партий и общественных движений (Юзеф Кадымов, Шафига Зейналова); Дворец культуры им. Шахрияра, Музейный центр, Гостиница «Баку»

M.Hüseyinov və S.Dadaşov

M.Усейнов и С.Дадашев

**Azərbaycan memarlıq
ictimaiyyətinin nümayəndələri**

*Представители архитектурной
общественности Азербайджана*

zadə); metropolitenin "Ulduz" stansiyası (Ənvər Qasımzadə, Eldar Kanukov); 28 May küçəsi ilə Azadlıq prospektinin kəsişməsində yaşayış binası", metropolitenin "Qara Qarayev" stansiyası, (Hənifə Ələsgərov); "Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı", "Bülbül prospekti ilə Füzuli küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası", "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının inzibati binası" (Qəzənfər Əlizadə); "Yaşıl teatr", "Nigar Rəfibəyli küçəsində Respublika Prokurorluğu binası", "Bakı Xoreoqrafiya məktəbi", "Neftçilər prospektində Bakı Gömrük İdarəsinin binası", metropolitenin "Sahil" stansiyası (Abram Surkin); İçərişəhərdə Azərbaycan Milli Ensiklopediyası Elmi Mərkəzinin binası, Metropolitenin "İnşaatçılar" stansiyası (Zeynəb Quliyeva); "Sirk binası", metropolitenin "Neftçilər" stansiyası, "Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin binası", "Naxçıvan Dövlət Dram Teatrı" (Ənvər İsmayılov); "Monolit" yaşayış evi", "Niyazi küçəsində 6 saylı məkəbin qarşısında bağ", metropolitenin "Gənclik", "Şah İsmayıl Xətai", "Bakmil" və "20 Yanvar" stansiyaları (Konstantin Sençixin); "Xocalı prospektində, Bayılda və Suraxanıda mədəniyyət evləri" (Leonid, Viktor və Aleksandr Vesnin qardaşları); "Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu" (Leonard Qonsiorovski, Oleq İsayev); "Xarici İşlər Nazirliyinin inzibati binası", "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin binası", "Bakı Dəmiryolu vağzalının yeni binası" (Şəfiqə Zeynalova); "Prezident Administrasiyasının və Milli Məclisin binaları" (Tahir Abdullayev, Xanım Rəhmanova); Heydər Əliyev adına İdman Konsert Kompleksi (Tahir Abdullayev, Yuzef Qədimov, Tələt Xanlarov); "Dövlət Statistika Komitəsinin inzibati binası", "Nərimanov və Nizami rayonlarının İcra Hakimiyyətlərinin inzibati binaları", "Naxçıvanda "Təbriz" mehmanxanası", metropolitenin "Memar Əcəmi" stansiyası (Tələt Xanlarov); "Sumqayıt şəhərində ticarət mərkəzi və çoxmərtəbəli yaşayış binaları", "Elmi-Tədqiqat Mikrobiologiya institutu" (Avrora Salamova); "Mərkəzi Univermaq" (Nəsir Kəngərli); "Sankt-Peterburq şəhərində "Bakı" restoranı" (Fuad Seyidzadə); "Azadlıq meydanında "Bulvar Plaza" yaşayış binası", "memar Mikayıl Hüseynovun qəbrüstü abidəsinin memarlıq həlli" (Sənan Sultanov); "Şərq bazarı" (Uruzmaq Revazov) və şəhərlərimizin yaraşığı olan bir çox digər binalar adlarını çəkmədiyimiz memarlardan qalan əbədi xatirədir.

1960-80-ci illərin memarlığı

Sonrakı illər, yəni 1960-80-ci illər iripanelli yaşayış evlərinin geniş miqyaslı tikintisi ilə səciyyələnir. Əsasən Bakıda evtikmə kombinatları tərəfindən iri panellərdən yığılaraq inşa edilən dəmir-beton binalardan ibarət mikrorayonların yaradılmasına başlanılır. Həmin dövrdə ildə təxminən 600 min kv.m. yaşayış sahəsi inşa etmək iqtidarında olan Bakı Baş Tikinti İdarəsinin 3 evtikmə kombinatı qarşısında bu göstəricini 1 mln. kv.m. çatdırmaq tapşırığı qoyulmuşdu.

(Gasanaga Medjidov); Жилые дома на пр. Иншаатчылар и Азербайджан, Административные здания Министерства Финансов и Таможенного Комитета, Жилые дома на ул. Ага Нематулла (Энвер Касимзаде); Станция метрополитена «Улдуз» (Энвер Касимзаде, Эльдар Кануков); Жилой дом на пересечении ул. 28 Мая и пр. Азадлыг, Станция метрополитена «Гара Гараев» (Ганифа Алескеров); Азербайджанский Государственный Академический Национальный Драматический театр, Жилой дом на пересечении ул. Физули и пр. Бюльбюля, Административное здание киностудии «Азербайджанфильм» им. Джафара Джаббарлы (Газанфар Ализаде); «Зеленый театр», Здание Республиканской прокуратуры на ул. Нигяр Рафибейли, Бакинское Хореографическое училище, Здание Бакинского Управления Таможни на пр. Нефтяников, Станция метрополитена «Сахил» (Абрам Суркин); Здание Научного Центра Азербайджанской Национальной Энциклопедии в «Ичери шехер», Станция метрополитена «Иншаатчылар» (Зейняб Гулиева); Здание Бакинского Цирка, Здание Исполнительной Власти г. Гянджа, Нахчыванский драматический театр, Станция метрополитена «Нефтчиляр» (Энвер Исмаилов); Жилой дом «Монолит», Сквер перед школой №6 по улице Ниязи, Станции метрополитена «Хатаи», «Бакмил» «20-е января» (Константин Сенчихин); Дома культуры на пр. Ходжалы, Баилово и в Сураханы (Леонид, Виктор и Александр Веснины); Республиканский стадион им. Тофика Бахрамова (Леонард Гонсiorовский и Олег Исаев); Административное здание Министерства Иностранных Дел, Здание Министерства Труда и Социальной защиты населения, Новое здание Бакинского железнодорожного вокзала (Шафига Зейналова); Здания Президентской Администрации и Парламента (Таир Абдуллаев, Ханым Рахманова); Спортивно-концертный комплекс имени Гейдара Алиева (Таир Абдуллаев, Юзеф Кадымов, Талят Ханларов); Административное здание Государственного Комитета Статистики, Административные здания Исполнительной власти Наримановского и Низаминского районов, Гостиница «Тебриз» в Нахчыване, Станция метрополитена «Аджеми» (Талят Ханларов); торговый центр и многоэтажные жилые дома в городе Сумгаит, Научно-исследовательский институт микробиологии (Аврора Саламова); Центральный универмаг (Насир Кенгерли); Ресторан «Баку» в Санкт-Петербурге (Фуад Сеидзаде); Жилой дом «Бульвар Плаза» на площади Азадлыг, Архитектурное решение надгробного памятника архитектора Михаила Усейнова (Санан Султанов); «Восточный базар» (Урузмаг Ревазов), а также многие другие здания и сооружения служат памяти их авторам-архитекторам.

T. Abdullayev

D. Axundov

N. Axundova

A. Aslanov

L. Bretanitski

T. Dadaşov

M. Dativyev

H. Ələsgərov

İ. Əliyev

Q. Əlizadə

Ə. Hüseynov

P. Hüseynov

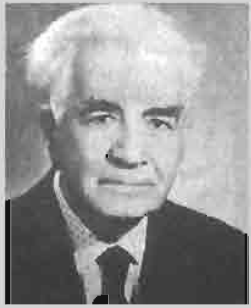
T. Xanlarov

L. İlyin

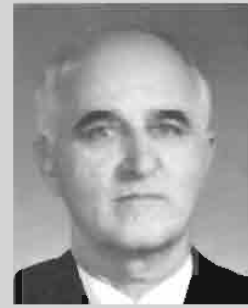
O. İsayev

V. İvanov

E. Kanukov

N. Kəngərli

Y. Kozlov

L. Qansiorovski

Ə. QasıMZadə

Y. Qədimov

Ə. Məcidov

H. Məcidov

M. Mədətov

Layihənin ideoloqları bu yolla mənzil çatışmazlığı problemini həll etmək istəyirdilər. Bu təşəbbüsün müs-bət məqamlarla yanaşı (əhalinin qısa müddət ərzində mənzillə təmin edilməsi imkanı), mənfi aspektləri də var idi (texnoloji, ekoloji, tibbi, istismar, estetik və ümu-miyyətlə, keyfiyyət cəhətdən aşağı səviyyəli olması). Evtikmə kombinatlarının konveyerlərindən buraxılan evlərin seriyalarının müxtəlifliyinə baxmayaraq, onların memarlıq-planlaşdırma və konstruktiv-texnoloji həllər baxımından çoxsaylı qüsurları var idi.

Birtipli layihələr seriyası ilə inşa edilən dar və narahat mənzilli iripanelli 9 mərtəbəli yaşayış binalarından ibarət mikrorayonların sayı artırdı. İnşaatçılar hətta iri panelləri tikinti meydançasına daşıyan avtonəqliyyatdan divar panellərini, həmçinin digər yığma dəmirbeton konstruksiyaları anbara deyil, qaldırıcı kranla bir-başə tikilən binanın istənilən mərtəbəsinə qaldıraraq tikinti prosesini sürətləndirirdilər (bu üsula "təkarlər üzərindən inşaat" adı da verilmişdi).

İripanelli evlərin tikintisində memarlıq həlli xeyli primitiv olan fasadların "gözəlləşdirilməsi" üçün dəmirbetondan hazırlanmış milli memarlıq elementlərindən istifadə edilməsi geniş yayılmışdı. Ölçüləri hədsiz dərəcədə böyüdülmüş dekorativ dəmirbeton memarlıq elementlərinin – milli ornamentlərin, "şəbəkə"lərin binaların fasadlarına həkk edilməsi yenilik, "novatorluq" adlandırılırdı.

Lakin, etiraf etmək lazımdır ki, bütün bunlara baxmayaraq, uzun illər mənzil növbələrində duran insanların dövlət tərəfindən pulsuz paylanan yeni mənzillərə köçdükləri zaman sevinclərinin həddi-hüdudu olmurdu.

Bakının Baş planı (1985-2005-ci illər)

Səksəninci illərin əvvəllərində hazırlanmış Bakı şəhərinin 1985-2005-ci illəri əhatə edən baş plan layihəsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Layihədə, əvvəlki layihələrdə olduğu kimi, Abşeron yarımadası vahid xalq təsərrüfatı kompleksi kimi nəzərdən keçirilirdi.

Şəhər və digər məskənlərin baş planı layihələndirilərkən meydana çıxan problemlərin həlli ilk növbədə layihəçilərdən yüksək peşəkarlıq, dərin tarixi biliklər, eyni zamanda xalqın milli şəhərsalma üsullarına və ənənələrinə bələd olmağı, memarlıq-şəhərsalma həllərinin kompleks tətbiqini, memarlıq və şəhərsalma abidələrinin effektiv saxlanması və istifadə olunmasını, qorunan ərazilərdə yeni obyektlərin tikintisində icazə sisteminin tətbiq edilməsini tələb edirdi.

Məlum olduğu kimi, Bakının neft bumu ilə əlaqədar sürətlə böyüməsi iyirminci əsrin əvvəllərində onu Rusiya imperiyasının ən iri şəhərləri sırasına çıxardı.

Hələ XIX əsrin əvvəllərində qala divarları arasındakı 21 hektar ərazidə yerləşən şəhər, forştadt adlanan ərazinin boş sahələrini tutmağa başladı. 1806-1881-ci illərdə şəhər ərazisi sahəsi artaraq 1300 hektara çatdı. Bu illər ərzində şəhərdəki əhalinin də sayı artaraq Avropanın iri

Архитектура 1960-80-х годов

Последующие годы, то есть 1960-80-е годы характеризуются широкомасштабным строительством крупнопанельных жилых домов. В Баку началось ускоренное строительство микрорайонов, состоящих из железобетонных крупнопанельных зданий, сооружаемых домостроительными комбинатами. Перед тремя домостроительными комбинатами Главбастроя общей мощностью 600 тыс. кв. м. жилья в год, была поставлена задача поднять этот показатель, достигнув выпуска 1 млн. кв. м. жилья.

Идеологи проекта, таким образом, хотели решить острую проблему нехватки жилья. Наряду с положительными моментами (возможность обеспечения населения квартирами в короткий срок), имелись также и отрицательные аспекты этой инициативы (технологические, экологические, медицинские, эксплуатационные, эстетические). Несмотря на разнообразие серий проектов и номенклатуры железобетонных изделий крупнопанельных жилых домов выпускаемых с конвейеров домостроительных комбинатов, имелись также многочисленные недостатки архитектурно-планировочных и конструктивно-технологических решений.

Быстро росло число микрорайонов с 9-ти этажными крупнопанельными жилыми домами, сооружаемых по типовым проектам. С целью ускорения монтажа крупнопанельного жилого дома строители отказались от складирования на строительной площадке стеновых панелей, а также сборных железобетонных доборных элементов и прямо с автотранспорта-панелевоза подъемным краном доставляли их на нужный этаж, выигрывая время для ускорения строительного процесса (этот способ получил название «строительство с колес»).

В строительстве крупнопанельного домостроения для «украшения» примитивных фасадов широко применялось использование национальных архитектурных элементов в виде «шебеке», выполненных из железобетона. Неумеренно увеличенные национальные декоративные орнаменты, прикрепленные на фасады крупнопанельных зданий, считались образцом «новшества», «новаторства» в архитектурном оформлении фасадов.

Однако, справедливости ради необходимо отметить, что несмотря на тесную и не очень удобную планировку этих квартир, люди, после долгих лет ожидания получающие бесплатно квартиру даже в архитектурно безликом крупнопанельном доме, были счастливы.

Генеральный план Баку (1985-2005-е годы)

Большое значение имеет проект генерального плана города Баку, охватывающий 1985-2005 годы,

Q. Məmmədov

T. Muradxanova

F. Orucov

B. Revazov

U. Revazov

L. Rudnev

F. Rüstəmbəyova

H. Sadıqov

X. Sadıqov

A. Salamova

Ə. Salamzadə

S. Sardarov

K. Sənçixin

Y. Sırışev

R. Sofiyev

S. Sultanov

A. Surkin

T. Şarinski

R. Şərifov

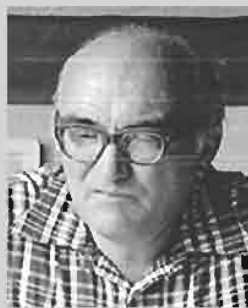
H. Şuqayev

V. Şulgin

T. Teyyubov

Y. Tişenko

Y. Tolstonoqov

Ş. Zeynalova

şəhərlərini və hətta Nyu-York şəhərini arxada qoydu.

Bakının şəhərsalma və memarlıq tarixinin feodalizm, kapitalizm və sosializm mərhələləri tikintinin həcmi və xarakteri ilə bir-birindən kəskin fərqlənir. Feodalizm Bakısının tarixi bir əsr belə deyildir. Lakin bu zaman kəsiyində şəhər ərazisi olduqca böyüdü, 1914-cü ildə onun ərazisi 170 hektardan çox idi.

Şəhərin baş planlar üzrə tikilməsinə baxmayaraq (1864-cü il planı, Fon der Nonnenin 1898-ci ildə hazırladığı baş plan) həmin planlar əsasında tikilmiş rayonlar, oradakı dar küçələr yaxşı düşünülməmiş, əhalinin artımı perspektivi nəzərə alınmamışdı.

Bu gün nəqliyyat problemi ilə üzləşən Bakı şəhərində 1888-ci ildə mərkəzi hissədə konkə işləməyə başlayır. 1924-cü ildə isə Bakıda artıq tramvay xətti işə düşür. Keçmiş Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqında ilk dəfə 1926-cı ildə Bakı şəhərində uzunluğu 20 km-ə yaxın Bakı-Sabunçu elektrik dəmiryolu xətti çəkilir. Şəhərin mərkəzi hissəsi neft mədənləri və fəhlə qəsəbələri ilə birləşdirilir.

1967-ci ildə Bakı metropoliteninin "İçərişəhər" stansiyasından "Nərimanov" stansiyasınadək 6 stansiyadan ibarət olan birinci növbəsi işə salındı. 70-cib illərdə bu metronun bu qolu "Neftçilər" stansiyasınadək uzadıldı və 18,5 km. çatdırıldı. Eyni zamanda ikinci xətt "Nizami-Xətai" xətti inşa edildi.

1991-2011-ci illərin memarlığı

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan xalqının mübarizliyi, əzmi və çoxillik arzusu, həmçinin dövrün əlverişli geosiyasi şəraiti 1991-ci ilin oktyabr ayında ölkəmizin öz dövlət müstəqilliyinin bərpasını reallaşdırdı. Bir müddət sonra Azərbaycan Respublikası müstəqil dövlət statusu ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, Avropa Şurasının bərabərhüquqlu üzvü oldu.

Keçən əsrin 90-cı illərinin ortalarından başlayaraq ölkədə ümumi inkişafın, o cümlədən şəhərsalmanın tempi və həcmi artır, müasir çoxmərtəbəli yaşayış evləri tikilir, ictimai binalar yenidən qurulur, avtomobil yolları, müasir körpülər, idman qurğuları, otellər və sair müxtəlif təyinatlı obyektlər istismara verilir.

Müstəqilliyin bərpa edilməsindən ötən 20 il (1991-2011) ərzində respublika iqtisadiyyatına 70 milyarda yaxın yatırım qoyulmuşdur.

Ötən illərdə aşağıdakı sənaye obyektləri istismara verilmişdir: Bakı şəhərində neft emalı zavodu; armatur istehsalı zavodu; "Qurtuluş" qazma qurğusu; Bakı-Dübəndi neft kəməri; Sumqayıt şəhərində "Sintetik kauçuk" istehsalat birliyində katalitik krekinq və propilen istehsalı qurğuları; "Buxar generator kompleksi"; Şimal DRES-də buxar qazturbın elektrik stansiyası; Səngəçal terminalında 4 rezervuar; Şamaxı şəhərində televizorlar istehsal edən zavod; Lənkəran şəhərində trikotaj fabriki və xeyli sayda digər obyektlər.

разработанный в начале восьмидесятых годов. Абшеронский полуостров, также как и в предыдущих проектах, рассматривался единым комплексом народного хозяйства.

Решение проблем возникающих при проектировании генеральных планов городов и других поселений требовало от проектировщиков в первую очередь высокий профессионализм, глубокого знания истории и изучения национальных градостроительных способов и традиций народа, комплексного применения архитектурно-градостроительных решений, эффективную охрану и использование архитектурных и градостроительных памятников, усовершенствование системы разрешения строительства новых объектов на охранных территориях.

Как известно, стремительный рост Баку, обусловленный разработкой нефтяных месторождений, вывел его к началу XX века в число крупнейших городов Российской империи. Уже в 1901 г. он давал больше половины мировой добычи нефти.

Город, еще в начале XIX века умещавшийся в крепостных стенах на территории всего 21,5 га, занимает все новые свободные территории так называемого форштадта. В период с 1806 по 1881 г. Территория города выросла до 1300 га; столь же стремителен был рост населения города, который по темпам роста обогнал крупнейшие города Европы и даже Нью-Йорк.

Этапы феодального, капиталистического и социалистического периода градостроительной и архитектурной истории Баку резко отличаются друг от друга. История феодального периода Баку не составляет даже один век. Но в этот отрезок времени территория его значительно возросла, в 1914 году его территория была более 170 гектаров.

Несмотря на то, что город застраивался по разработанным генеральным планам в основе которых прямоугольная планировочная структура с выделенной селитебной и промышленными частями, осуществленные районы, их уличная сеть были недостаточно продуманы, узкие улицы не были рассчитаны на перспективы дальнейшего роста.

История капиталистического Баку не насчитывает и полного столетия. Однако за это время город неизменно разросся. К началу первой мировой войны его территория превышает 170 га.

В Баку всегда существовала транспортная проблема, характерная для исторических городов, в особенности проблема, связанная с расширением проезжей части дорог, вовсе не рассчитанных на двустороннее интенсивное автомобильное движение.

В 1888 году в Баку появляется конка-курсивовавшие в центральной части города вагончики, кото-

рые еле тащили по рельсам понурые клячи. В 1924 году была пущена в эксплуатацию трамвайная линия. Первая в СССР электрическая железная дорога протяженностью 19,7 км. Баку-Сабунчи соединила город с нефтепромышленными районами и рабочими поселками.

В 1967 году была пущена первая очередь Бакинского метрополитена и включала шесть станций: от станции «Ичеришехер» до станции «Нариманов». В 70-е годы эта ветка была продолжена до станции «Нефтчиляр». Его протяженность составила 18,5 км. Одновременно была построена вторая линия «Низами»-«Хатаи».

В соответствии с планом регионального развития Большого Баку и долгосрочным планом развития сеть метрополитена будет состоять из 5 линий – 2 действующих и 3 дополнительных. Число станций достигнет 76-и, а протяженность путей 119 км. Будет построено 53 новых станций метро.

Архитектура 1991-2011-х годов

Как известно, неустанная борьба, воля и многолетняя мечта азербайджанского народа, а также благоприятные геополитические условия времени ознаменовались осуществлением в октябре 1991 года восстановления независимости страны. Азербайджанская Республика с независимым государственным статусом стала полноправным членом Организации Объединенных Наций, Совета Европы.

Начиная с середины 90-х годов прошлого века, в стране увеличивается объем общего развития, в том числе строительства – возводятся высотные жилые дома, строятся и реконструируются общественные здания, сдаются в эксплуатацию автомобильные дороги, современные мосты, спортивные сооружения, отели и объекты различного назначения.

За годы независимости в течение 20 лет (1991-2010) в экономику республики вложено около 70 миллиардов.

Сданы в эксплуатацию следующие промышленные объекты: нефтеперерабатывающий завод городе Баку; буровая установка «Гуртулуш»; нефтепровод Баку-Дюбенди; в городе Сумгайт: установка каталитического крекинга и производства пропилена на производственном объединении «Синтетический каучук»; комплекс «паровых генераторов»; паровая газотурбинная электростанция на Северном ГРЭС; 4 резервуара на Сангачальском терминале; в городе Шамахи завод по производству телевизоров; в городе Лянкяран трикотажная фабрика и много др. объектов.

В 2010-м году сдана в эксплуатацию часть Сумгайтского технопарка, где ведутся крупные строительно-монтажные работы. Роль этого технопарка для

2010-cu ildə Sumqayıt texnoparkının nəhəng tikinti-quraşdırma işləri aparılan müəyyən hissəsi istismara verilmişdir. Sumqayıtın müasir sənaye şəhəri olması üçün bu texnoparkın əhəmiyyəti böyükdür.

Bakı şəhərində ekoloji vəziyyəti xeyli dərəcədə yaxşılaşdıracaq məişət tullantılarının utilizasiyası üzrə zavodun tikintisində 400 milyon dollara yaxın vəsait qoyulmuşdur.

Sosial obyektlərin tikintisi: müstəqillik dövründə (1991-2011) bütün maliyyə mənbələri üzrə ümumi sahəsi 23 mln.kv.m. artıq olan mənzil inşa edilmişdir. 2000-ci ildən başlayaraq respublikada, xüsusilə də Bakı şəhərində çoxmərtəbəli monolit dəmirbeton yaşayış və mülki binalar tikintisi geniş vüsət almışdır. Həmin obyektlərin inşasının çox hissəsi özəl sektorun payına düşür.

2000-ci ildə baş verən Bakı zəlzələsi nəticəsində qəza vəziyyətinə düşən obyektlərin bərpasının layihə-bərpa işlərinə 1,7 mln. dollar, podrat işlərinə isə 24,6 mln. dollar ayrılmışdır.

Yaşayış evləri tikintisi ilə yanaşı son 20 ildə 36 min şagird yeri olan 600-dən çox ümumtəhsil məktəbi, 59 səhiyyə müəssisəsi tikilib istifadəyə verilmişdir.

Tikinti sənayesinin inkişafına xeyli vəsait yönəldilmişdir. 20 il ərzində tikintinin maddi-texniki bazasının inkişafına 474 mln. dollar ayrılmışdır.

Müstəqillik dövründə ölkənin nəqliyyat sektoru sürətlə inkişaf edir. Bu nəqliyyat sisteminin inkişafı böyük dövlət proqramı çərçivəsində həyata keçirilir.

Böyük Bakının regional inkişaf planına və uzunmüddətli inkişaf planına uyğun olaraq 5 xətdən ibarət Bakının metropoliten şəbəkəsində stansiyaların sayı 76 yolların uzunluğu isə 119 km. çatacaqdır. 53 yeni stansiya və 84 km. Yeni metro xətti çəkiləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il tarixli Fərmanı ilə "Məcburi köçkünlərin sosial inkişafı Fondu" yaradılmışdır. 2001-2010-cu illərdə bu Fond tərəfindən Neft Fondunun vəsaitləri hesabına 60 qəsəbə tikilib istifadəyə verilmişdir. Ümumi sahəsi 1,0 mln. kv.m. çox olan yaşayış evləri, 10 min şagird yerlik məktəb, 1500 yerlik uşaq bağçası, 110 çarpayılıq xəstəxana istifadəyə verilmişdir.

Qanunvericilik sahəsində mühüm addımlar

İqtisadiyyatın digər sahələri kimi, şəhərsalma və arxitektura sahəsində də böyük irəliləyişlər müşahidə olunmaqdadır. Azərbaycan Respublikasında son illər şəhərsalma və memarlıq fəaliyyətini tənzimləyən bir sıra mühüm normativ sənədlər, o cümlədən "Azərbaycan Respublikasında tikinti sahəsində dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 30 avqust tarixli 624 nömrəli Fərmanı ilə bağlı "Dövlət şəhərsalma-memarlıq nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi

Sumqayıta, как современного промышленного города велика.

На строительство завода по утилизации бытовых отходов, который в большой степени улучшит экологическую ситуацию гор. Баку, вложено около 400 млн. долларов.

Строительство социальных объектов: за годы независимости (1991-2010) построено жилья общей площадью более 27 млн. кв. м. Начиная с 2010 года в республике, в особенности в гор. Баку широкий размах приобрело строительство высотных монолитных железобетонных жилых и общественных зданий. Большая часть строительства этих объектов приходится на долю частного сектора.

На проектно-восстановительные работы по устранению последствий землетрясения 2000 года в городе Баку было выделено 1,7 млн. долларов, а на подрядные работы 24,6 млн. долларов.

Наряду с строительством жилья, за последние 20 лет построено и сдано в эксплуатацию более 600 общеобразовательных школ, 59 предприятий здравоохранения, немало средств направлено на развитие промышленного строительства. В течении 20 лет на развитие материально-технической базы строительства выделено 474 млн. долларов. В период независимости быстрыми темпами развивается транспортный сектор страны, осуществляемый в рамках большой государственной программы.

В 1999 году по Указу Президента Азербайджанской Республики создан «Фонд социального развития вынужденных переселенцев». В период 2001-2010 годы этим фондом при поддержке Нефтяного Фонда построено и сдано в эксплуатацию 60 поселков, жилых домов общей площадью 1,0 млн.кв.м., школ на 10 тыс. ученических мест, детских садов на 1500 мест, больниц на 110 коек.

Важные шаги в области законодательства

Также как и в других областях экономики страны наблюдаются большие достижения и в сфере градостроительства и архитектуры. За последние годы в Азербайджанской Республике принято ряд важных нормативных документов, регулирующих градостроительную и архитектурную деятельность, в том числе в соответствии с Указом Президента Азербайджанской Республики «Об усилении государственного контроля в Азербайджанской Республике в области строительства» № 624 от 30 августа 2007 года приняты Решения Кабинета Министров Азербайджанской Республики за № 84 от 21 мая 2009 года об утверждении «Правил осуществления государственного градостроительного и архитектурного контроля» и за № 217 от 18 сентября 2009 года

Foreign Languages

English

Spanish

German

French

barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 21 may tarixli 84 nömrəli və "Şəhərsalma fəaliyyətini tənzimləyən norma və qaydaların təkmilləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 18 sentyabr 2008-ci il tarixli 217 nömrəli Qərarları və digər sənədlər qəbul olunmuşdur.

Bununla yanaşı, 10-dan çox milli normativ sənəd hazırlanmış və Tikintidə Texniki Normalaşdırma, Standartlaşdırma və Sertifikatlaşdırma üzrə Dövlətlərarası Elmi-texniki Komissiya tərəfindən qəbul edilmiş 50-dən çox dövlətlərarası normativ sənəd ölkə ərazisində qüvvəyə minmişdir.

Şəhərsalma və memarlıq fəaliyyəti ilə bağlı qanunvericilik sahəsində mühüm addımlar atılmışdır. Belə ki, 1998-ci ildə "Tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi haqqında", 1999-cu ildə "Şəhərsalmanın əsasları haqqında", "Memarlıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunları, həmçinin "Azərbaycan Respublikasında memarlıq müsabiqələrinin keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qaydaları qüvvəyə minmişdir. 2000-ci ildə UNESCO-nun qərarı ilə dünya əhəmiyyətli "İçərişəhər" tarix-memarlıq abidəsi "Dünya mədəni irs Siyahısı"na daxil edilmişdir. 2003-cü ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti "Bakı şəhərindəki İçərişəhər tarix-memarlıq qoruğunun mühafizəsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalamışdır.

2011-ci ildə "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun mühafizə (bufer) zonasının xüsusi hüquqi rejimi barədə Əsasnamə təsdiq edilmişdir. İçərişəhər ərazisində yeni tikintilər aparılması dayandırılmışdır. Rekonstruksiya olunan binaların mərtəbə sayına və hündürlüyünə məhdudiyət qoyulmuşdur. Məhəllələrin regenerasiyası işlərinin aparılması zamanı mövcud memarlıq üslubu elementlərinin saxlanması vacibliyi, İçərişəhərə ağır tonnajlı avtomobillərin girişinin qadağan olunması barədə qərarlar qəbul olunmuşdur.

Ölkənin aparıcı mütəxəssislərinin iştirakı ilə hazırlanmış daha bir mühüm sənəd "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi" layihəsi hazırlanaraq baxılmaq üçün Milli Məclisə təqdim olunmuşdur. Sənədin təkmilləşdirilməsi üzrə işlər hazırda davam etdirilir.

Ölkənin sosial-iqtisadi inkişaf Proqramları çərçivəsində həyata keçirilmiş işlər

AR Prezidentinin 18.02.2003-cü il tarixli 1152 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "AR ekoloji cəhətdən dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Proqram"ın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planının əsas müddəalarından biri olaraq "Hər bir yaşayış məntəqəsinin planlaşdırılması zamanı ətraf mühitə yol verilə bilən təsirin həcmi nəzərə alınması", "Məskən yerlərinin salın-

«Об усовершенствовании норм и правил, регулирующих градостроительную деятельность» и другие документы.

Наряду с этим разработаны более 10-ти национальных нормативных документов и свыше 50-ти межгосударственных нормативных документов, принятых Межгосударственной Научно-Технической Комиссией по Техническому Нормированию, Стандартизации и Сертификации в строительстве, вступили в силу на территории страны.

Предприняты важные шаги в области законодательства, связанные с градостроительством и архитектурой. В 1998-м году вступил в силу Закон Азербайджанской Республики «Об охране памятников истории и культуры», в 1999-м году были приняты Законы Азербайджанской Республики «Об основах градостроительства» и «Об архитектурной деятельности». Кабинетом Министров Азербайджанской Республики были утверждены «Правила проведения архитектурных конкурсов в Азербайджанской Республике». Историко-архитектурный памятник всемирного значения «Ичери шехер» в 2000-м году по решению UNESCO был включен в «Список мирового наследия». В 2003-м году Президентом Азербайджанской Республики было подписано Распоряжение «О некоторых мерах по охране историко-архитектурного заповедника «Ичери шехер» в гор. Баку».

В 2011-м году утверждено Положение об особом режиме охранной (буферной) зоны Государственного Историко-Архитектурного Заповедника «Ичери шехер». Приостановлено осуществление новых построек на территории Ичери шехер. Ограничена этажность и высота реконструируемых зданий. Приняты решения о важности сохранения существующих элементов архитектурного стиля при проведении работ по регенерации кварталов, запрете на въезд в Ичери шехер крупнотоннажных автомобилей.

В 2012-м году издан Указ Президента Азербайджанской Республики «Об утверждении, вступлении в силу Градостроительного и Строительного Кодекса Азербайджанской Республики и в связи с этим юридическом урегулировании».

Работы, выполненные в рамках Государственных Программ социально-экономического развития страны

Обеспечены такие основные пункты Плана Мероприятий, как «Предусмотрение объема допустимого оказания влияния на окружающую среду при планировании каждого населенного пункта», «Необходимость учета местных особенностей и этнических сообществ при осуществлении территориального

ması. Binaların yerləşdirilməsi və tikintisi zamanı yerli xüsusiyyətlərin və etnik birliklərin nəzərə alınmasının zəruriliyi” təmin olunmuşdur.

AR Prezidentinin 11.11.2004-cü il tarixli 517 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “AR demoqrafiya və əhali sakinliyinin inkişafı sahəsində Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına və “Dövlət şəhərsalma-memarlıq nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları”nın tələblərinə uyğun olaraq yeni işlənən baş plan və digər şəhərsalma sənədlərində, ayrı-ayrı yaşayış evlərinin memarlıq-planlaşdırma həllərində məhəllələrdə və həyətlərdə ən sadə idman qurğularının nəzərdə tutulmasına ciddi diqqət yetirilmişdir.

AR Prezidentinin 28.09.2006-cı il tarixli 1697 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “AR ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər Planı”na uyğun olaraq, Bakı buxtasının sahil zolağında fəaliyyət göstərən və ətraf mühitə mənfi təsiri olan müəssisələrin şəhərdən kənara köçürülməsi həyata keçirilir. Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yardımı ilə hazırlanan “Böyük Bakının Regional İnkişaf Planı”na daxil olan Bakı buxtasının sahil zolağının Dənizkənarı Bulvardan şərqə tərəf Nobel prospekti boyunca Zığ qəsəbəsinə qədər, cənuba tərəf M.Hüseynov prospekti boyunca Bayıl burnuna qədər genişləndirilməsi konsepsiyası çərçivəsində bu ərazilərdə yerləşən sənaye və köməkçi müəssisələr köçürülmüşdür.

AR Prezidentinin 15.09.2008-ci il tarixli 3043 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2008-2015-ci illərdə AR yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişafı Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına uyğun olaraq, bərk məişət tullantıları üçün poliqonların layihələndirilməsi üzrə təlimat və zəhərli sənaye tullantılarının zərərsizləşdirilməsi və basdırılması üçün poliqonlar, müəssisə, bina və qurğuların tikintisi və yenidən qurulmasında əlillər üçün zəruri olan həyat və fəaliyyət, mənzil-məişət, əmək, yaradıcılıq və s. şəraitlərin təmin edilməsi ilə əlaqədar olaraq, “Məişətdə, nəqliyyatda və ictimai yerlərdə əlillər üçün münasib həyat və fəaliyyət şəraitinin yaradılması məqsədilə əlillərin reabilitasiyası üzrə texniki vasitələrdən və memarlıq-planlaşdırma həllərindən istifadə olunması üzrə metodik göstərişlər” və “Bina və qurğuların layihələndirilməsində əlillər üçün zəruri həyat və fəaliyyət şəraitinin yaradılması” üzrə təlimat normativ sənədləri 2002-ci il tarixindən qüvvəyə minmişdir.

Azərbaycan Respublikasında əhəlinin yoxsulluq səviyyəsi son illərdə 49%-dən aşağı salınaraq hazırda 7% təşkil edir.

AR Nazirlər Kabinetinin 25.01.2007-ci il tarixli 173 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Demokratik cəmiyyətdə gündəlik zorakılıqla mübarizə üzrə Respublika Kompleks Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına uyğun olaraq, yüksək əhali sıxlığına

планирования жилых поселений, расположении и застройке жилых зданий» утвержденного Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 1152 от 18.02.2003-го года «Национальной Программы об устойчивом с экологической точки зрения социально-экономическом развитии Азербайджанской Республики».

В соответствии с требованиями Плана Мероприятий по осуществлению Утвержденного Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 517 от 11.11.2004-го года «Государственной Программы в области демографии и расселения населения Азербайджанской Республики» и «Правил осуществления Государственного градостроительного и архитектурного контроля» в разрабатываемых новых генеральных планах и других градостроительных документах, в архитектурно-планировочных решениях отдельных жилых домов и дворов, серьезное внимание уделено предусмотрению строительства самых простых спортивных сооружений.

В соответствии с Утвержденным Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 1697 от 28.09.2006-го года «Комплексным Планом Мероприятий на 2006-2010-е годы по улучшению экологического состояния в Азербайджанской Республики» осуществляется перенос за пределы города предприятий, расположенных на прибрежной полосе Бакинской бухты и отрицательно влияющих на окружающую среду. Находящийся в стадии разработки при поддержке Международного Банка Реконструкции и Развития «План Регионального Развития Большого Баку» на территориях промышленных и вспомогательных предприятий, в рамках концепции расширения прибрежной полосы Бакинской бухты в восточном направлении от Бульвара по пр. Нобеля до пос. Зых, на юг по пр. М.Усейнова до Баиловского мыса перенесены.

В соответствии с Планом Мероприятий по осуществлению утвержденной Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 3043 от 15.09.2008-го года «Государственной Программы устойчивого развития снижения уровня бедности в Азербайджанской Республике за 2008-2015-е годы» в связи с разработкой инструкции по проектированию полигонов для твердых бытовых отходов и обезвреживанию и захоронению вредных промышленных отходов, а также нормативная документация, в том числе «Методические указания по обеспечению необходимых бытовых, транспортных, трудовых, творческих и иных условий для жизнедеятельности инвалидов, использованию технических средств и архитектурно-планировочных решений по реабилитации инвалидов» и «Инструкция по обеспечению необходимых условий для жизнедеятельности инва-

gətirib çıxara biləcək tikinti işlərinə yol verməmək və belə vəziyyətlərin qarşısını almaq məqsədilə mövcud məhəllə və ya ərazidə tikilməsi nəzərdə tutulan binalar üçün torpaq sahələrinin ayrılmasının müvafiq orqanlarla razılaşdırılması zərurəti, habelə şəhərsalma norma və qaydalarının, layihə sənədlərinin tələblərinin pozulmasına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi ilə bağlı yerli memarlıq və şəhərsalma xidmətləri əməkdaşlarına mütəmadi olaraq müvafiq təlimatlar verilir.

AR Prezidentinin 28.07.2007-ci il tarixli 2292 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Milli Strategiya" üzrə işlərin həyata keçirilməsi üçün şəhərsalma və memarlıq sahəsinə aid normativ-hüquqi sənədlərin layihələri hüquqi ekspertizadan keçirilir, layihələrdən korrupsiya halları yarada biləcək bəndlər çıxarılır və ya yeniləri ilə əvəz olunur. Korrupsiya ilə əlaqədar hüquq pozmalarına dair müraciətlərə, ərizə və şikayətlərə effektiv şəkildə baxılır və müvafiq tədbirlər görülərək elektron poçt vasitəsilə vətəndaşlar maarifləndirilir. Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı xüsusi tədbirlər həyata keçirilir, sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinə qeyri-qanuni müdaxilələrin qarşısı alınır, layihə təşkilatlarına lisenziyaların (xüsusi icazələrin) verilməsi sahəsində şəffaflıq təmin edilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, MDB ölkələrində cinayətkarlıqla bağlı statistik göstəricilərin müqayisəsi bu göstəricinin məhz Azərbaycanda ən aşağı səviyyədə olduğunu göstərir.

AR Prezidentinin 06.02.2009-cü il tarixli 124 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "AR kurortların 2009-2018-ci illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına uyğun olaraq, kurort zonalarının baş planları işlənərkən beynəlxalq standartlara cavab verən sanatoriya-kurort müəssisələrinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Azərbaycanın şimal-şərqində, Qusar rayonunda Şahdağın ətəklərində iri qış idman-turizm kompleksi inşa edilməkdədir. Kompleksdə il boyu xizək idmanı ilə məşğul olmaq üçün hər cür şərait vardır. Komfortlu müasir otellər, turist marşrutları, fəal istirahət zonaları, zəruri hallarda qar generasiyası üçün süni göllər, ticarət və nəqliyyat infrastrukturu (yollar, körpülər), xidmət servisi şəbəkəsi yaradılır.

AR Prezidentinin 02.02.2006-cı il tarixli 1255 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Bakı şəhərində nəqliyyat sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə 2006-2007-ci illər üçün Tədbirlər Planı"nın həyata keçirilməsi ilə əlaqədar şəhərsalma norma və qaydalarında layihələndirilən və inşa olunan yaşayış və qeyri-yaşayış binalarının ərazilərdə və yeraltı (zirzəmi) mərtəbələrində avtomobil dayanacaqları, nəqliyyat və piyadaların hərəkətinin təşkili sxemi nəzərdə tutulur.

AR Prezidentinin 14.04.2009-cü il tarixli 80 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "2009-2013-cü illər üçün

лидов при проектировании зданий и сооружений» вступили в силу с 2002-го года.

За последние годы уровень бедности в Азербайджанской Республике снизился с 49% и составляет в настоящее время всего лишь 7%.

В соответствии с Планом Мероприятий по осуществлению утвержденного Постановлением Кабинета Министров Азербайджанской Республики за № 173 от 25.01.2007-го года «Республиканской Комплексной Программы по борьбе с повседневною насильем в демократическом обществе» с целью недопущения строительных работ, приводящих к высокой плотности населения и предотвращения таких ситуаций, согласование отводов земельных участков для строительства зданий в существующем квартале или на предусмотренном для строительства территории с соответствующими органами, а также с целью усиления борьбы с нарушениями требований градостроительных норм и правил, проектной документации, сотрудники местных архитектурных и градостроительных служб регулярно получают инструкции.

Для осуществления работ по утвержденному Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 2292 от 28.07.2007-го года «Национальной Стратегии по увеличению прозрачности и борьбы против коррупции» проекты градостроительной и архитектурной нормативно-правовой документации проходят правовую экспертизу, из проектов исключаются или заменяются новыми пунктами, пункты с потенциалом возможного возникновения случаев коррупции. Обращения, заявления и жалобы о правонарушениях связанные с коррупцией рассматриваются в эффективной форме и принимаются соответствующие меры. Граждане просвещаются посредством электронной почты. С развитием владеющих имуществом осуществляются специальные мероприятия, создаются препятствия и предотвращаются незаконные вмешательства в деятельность субъектов владельцев, обеспечивается прозрачность на участке выдачи лицензий (специальное разрешение) проектным организациям.

Сравнение статистических данных стран СНГ связанные с преступностью показывают, что эти показатели самые низкие именно в Азербайджане.

В соответствии с Планом Мероприятий по осуществлению утвержденного Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 124 от 06.02.2009-го года «Государственной Программы по развитию курортов в Азербайджанской Республике за 2009-2018-е годы» при разработке генеральных планов курортных зон предусматривается создание санаторно-курортных предприятий отвечающих международным стандартам.

regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə Dövlət Proqramı'nın icrası ilə bağlı Azərbaycanın iqtisadi rayonlarının ərazi təşkilinin planlaşdırma sxemi, o cümlədən Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan Aran, Gəncə-Qazax, Quba-Xaçmaz, Şəki-Zaqatala və Lənkəran iqtisadi rayonlarının "Məskunlaşmanın, təbiətdən istifadənin və məhsuldar qüvvələrin ərazi təşkilinin planlaşdırma sxemləri" hazırlanır.

Dağlıq Şirvan, Naxçıvan, Yuxarı Qarabağ və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonlarının regional planlaşdırma sxemlərinin yaxın illərdə hazırlanması da Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuşdur.

Baş planların işlənməsi və ərazilərdə abadlıq işlərinin aparılması

Ölkə şəhərlərinin, o cümlədən Ağsu, Ağdaş, Ağstafa, Beyləqan, Biləsuvar, Bərdə, Qazax, Qax, Qəbələ, Qobustan, Yevlax, İmişli, İsmayilli, Lerik, Masallı, Oğuz, Şamaxı, Xızı, Ucar şəhərlərinin baş planları hazırlanmış, paytaxt Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsi də tamamlanmışdır. Gəncə, Sumqayıt, Şəki, Xırdalan şəhərlərinin baş plan layihələri üzərində işlər davam edir.

Azərbaycan şəhərlərinin simasının yaxşılaşdırılması, rayon və qəsəbələrdə abadlıq işlərinin geniş vüsət alması bir faktdır. Olimpiya idman kompleksləri, milli lider Heydər Əliyev muzeyləri, turizm komplekslərinin tikilməsi, onların istismara verilməsi adi hala çevrilmişdir.

Ölkə rəhbərliyinin təhsilə, səhiyyəyə, mədəniyyətə göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində ölkədə yüzlərlə məktəb binası əsaslı təmir olunmuş, yeni müasir məktəb binaları, diaqnostika mərkəzləri, xəstəxanalar inşa edilmişdir.

Dənizkənarı bulvarda iri həcmli abadlıq işləri görülmüşdür, bulvar ərazisində "Park bulvar" əyləncə və ticarət obyektini, "Bakı-Biznes" Mərkəzi tikilmişdir. Səliqə sahmanına salınmış ərazi lazımsız və artıq obyektlərdən təmizlənmişdir. Yeni yaradılmış Bayraq meydanında dünyada ən hündür Flaq-ştok inşa edilmişdir. Neftçilər prospekti ilə Əziz Əliyev küçəsinin kəsişdiyi yerdəki, həmçinin Niyazi küçəsindəki bağça əsaslı təmir olunub xalqın xidmətinə verilmişdir. Bakıda Fəvvarələr meydanı əsaslı təmir olunmuşdur.

İdman və idman qurğuları tikintisi hər zaman dövlətin diqqətində olmuşdur. Son 5 ildə dünya standartlarına cavab verən xeyli sayda idman obyektləri və qurğuları inşa edilmişdir. Milli Olimpiya Komitəsinin inzibati binası, Bakı şəhərində hərəsi 1000 yerlik iki Olimpiya kompleksi, respublika regionlarında 30-dan çox olimpiya kompleksi, onlardan 15-i (Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Ağdam, Şamaxı, Salyan, İsmayilli və digər şəhərlərdə) artıq istismara verilmişdir.

Xəzər dənizi sahilində turist kompleksləri, otellər

На севере-востоке Азербайджана, в Гусарском районе на склонах Шахдага строится крупный зимний спортивно-туристический комплекс. Комплекс имеет все условия для круглогодичного занятия лыжным спортом. Создаются современные комфортные отели, туристские маршруты, зоны активного отдыха, искусственные озера для генерации снега в необходимых случаях, торговая и транспортная инфраструктура (дороги, мосты), сеть сервисного обслуживания.

В связи с осуществлением утвержденного Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 1255 от 02.02.2006-го года Плана Мероприятий по усовершенствованию транспортной системы в гор. Баку на 2006-2007 годы» в градостроительных нормах и правилах на территории и в подземных (подвальных) этажах проектируемых и строящихся жилых и нежилых зданий предусматриваются стоянки автомобилей, схемы организации движения транспорта и пешеходов.

В связи с исполнением утвержденного Распоряжением Президента Азербайджанской Республики за № 80 от 14.04.2009-го года «Государственной Программы по социально-экономическому развитию регионов за 2009-2013-е годы» разрабатывается схема организации территориального планирования экономических районов Азербайджана, в том числе предусмотренная в Государственной Программе экономических районов: Aran, Gянджа-Газах, Губа-Хачмаз, Шеки-Загатала и Лянкяран «Планировочные схемы территориального планирования поселений, природопользования и производительных сил»

Разработка в ближайшие годы региональных планировочных схем экономических районов Нагорного Ширвана, Нахчывана, Верхнего Гарабаха и Кельбаджар-Лачына, также предусмотрена Государственной Программой.

Разработка генпланов и работы по благоустройству

Разработаны генеральные планы многих городов страны, в том числе городов: Ахсу, Агдаш, Акстафа, Бейлеган, Билясувар, Барда, Газах, Гах, Гябляя, Гобустан, Евлах, Имишли, Исмайиллы, Lerik, Масаллы, Огуз, Шамахи, Хызы, Уджар. Завершена разработка проекта детальной планировки центральной части столицы гор. Баку. Продолжается работа над проектами генпланов городов Гянджа, Сумгаит, Шеки, Хырдалан.

Фактом является улучшение облика азербайджанских городов, широкий размах благоустроительных работ в районах и поселках. Строительство олимпийских спортивных комплексов, музеев общенационального лидера Гейдара Алиева, комплексов туризма и сдача их в эксплуатацию стали традицией.

və digər istirahət obyektləri tikilir. Qusar rayonunda dünya standartları tələblərinə cavab verən iri sağlamlıq-turizm kompleksi inşa edilir. Azərbaycan Hökuməti Naftalan şəhərini tezliklə beynəlxalq kurort zonasına çevirmək barədə qərar qəbul etmişdir.

Tarixi şəhərlərin rekonstruksiyasının xüsusiyyətləri

Bu gün memarlıq və şəhərsalmanın mühüm problemlərindən biri də tarixən təşəkkül tapmış şəhərlərin rekonstruksiyası məsələsidir. Bu proses şəhərlərin planlaşdırma strukturunun formalaşdırılma tarixi haqqında dərin biliklərin olmasını, arxiv, qrafik, mətn və digər sənədlərin öyrənilməsini, dövrün əhəmiyyətli abidələrinin üzə çıxarılmasını və s. tələb edir.

Böyük texniki çətinliklərlə və maddi məsrəflərlə müşayiət olunan mühəndis kommunikasiyaları sisteminin rekonstruksiyası xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Kəskin problemlərdən biri də nəqliyyat problemidir. Bakı şəhərinin tarixi məhəllələrindəki dar küçələr nəqliyyat problemlərinin daha da mürəkkəbləşməsinə səbəb olmuşdur. Belə olan halda tarixən təşəkkül tapmış şəhərdə müasir mürəkkəb mühəndis qurğularının (körpülər, tunellər, nəqliyyat qovşaqları) tikintisinin estetik aspekti, həmçinin tarixi şəhərin nəqliyyat arteriyalarının yenidən qurulması prosesində avtodayanacaqların və duracaq yerlərinin təşkili kimi məsələlərin həll edilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Tarixi şəhərlərin rekonstruksiyası problemləri

Bununla yanaşı, bir sıra konkret mürəkkəb problemlər də mövcuddur. Belə ki, tarixi məhəllələrin yenidən qurulması zamanı layihəçilər, yeni layihələndirilən məkanlarla tarixi tikintilərin yerləşdiyi ərazilərin fəza strukturu pozulmadan vahid nəqliyyat sisteminin yaradılması zərurəti, səciyyəvi simbioz problemi, "tikinti fonu" adlanan problemlə də üzləşirlər. Bu, memarlıq baxımından dəyərli olan istər yaşayış, istərsə də ictimai binalara yaxın sahələrdə yerləşən, fiziki və mənəvi cəhətdən bərpası mümkün olmayan tikililərdir.

Azərbaycanda uzun əsrlər boyu özəlliyini qoruyub saxlaya bilmiş xeyli sayda qədim şəhərlər vardır. Bakı, Şəki, Ordubad və digər şəhərlər buna bariz nümunə ola bilər. Yüz illər ərzində inkişaf edən şəhərlərin planlaşdırma qovşaqları, meydanları və əsas magistralları formalaşmışdır.

Vətəndaşların ehtiyaclarının, ictimai və dövlət maraqlarının nəzərə alınması, eləcə də milli, tarixi-mədəni, iqtisadi, ekoloji, mühəndis, nəqliyyat, təbii-iqlim, ərazilərin coğrafi xüsusiyyətlərinin və şəhər təsərrüfatının idarə olunmasında müasir texnologiyaların tətbiqi, ən əsası isə tarixən təşəkkül tapmış şəhərlərin rekonstruksiyası zamanı həll edilməli olan ən aktual problemlərin

Как результат повседневного внимания и заботы руководства страны, оказываемых образованию, здравоохранению, культуре, капитально отремонтированы и реконструированы сотни школ, домов культуры, музеев, парков, построено много новых современных зданий школ, диагностических центров, больниц и спортивных сооружений в стране.

На Приморском бульваре в крупном объеме осуществлены работы по благоустройству, на территории бульвара построены развлекательный и торговый объект «Парк бульвар» и Центр «Баку-Бизнес». Территория освобождена от ненужных и лишних объектов. Построен самый высокий в мире флаг-шток на площади знамени. Капитально отремонтирована площадь фонтанов в Баку и сквер на ул. Ниязи.

Государство всегда уделяло внимание к спорту и строительству спортивных сооружений. За последние 5 лет построено большое количество спортивных объектов и сооружений отвечающие требованиям мировых стандартов. Административное здание Национального Олимпийского Комитета, два Олимпийских комплекса каждый на 1000 мест в гор. Баку, свыше 30-ти олимпийских комплексов в районах республики, из них 15 (Нахчыван, Гянджа, Шеки, Агдам, Шамахи, Сальян, Исмайылы и в других городах) уже сданы в эксплуатацию.

На берегу Каспийского моря строятся туристические комплексы, отели и другие объекты отдыха. В Гусарском районе строится крупный оздоровительно-туристский комплекс, отвечающий требованиям мировых стандартов. Правительством принято решение превратить в скором времени город Нафта-лан в международную курортную зону.

Особенности реконструкции исторических городов

Одной из важных проблем архитектуры и градостроительства сегодня, это вопрос реконструкции исторических городов. Процесс этот требует глубоких знаний об истории формирования планировочных структур городов, изучения архивных, графических, текстовых и разных других документов, выявления важных памятников времени.

Особое значение приобретает реконструкция инженерных коммуникационных систем сопровождающийся большими техническими затруднениями и материальными затратами. Одной из острых проблем является транспортная проблема. Узкие улицы исторических кварталов Баку является причиной усложнения транспортной проблемы города. Эстетический аспект строительства в исторически сложившемся городе современных сложных инженерных сооружений (мостов, тоннелей, транспортных узлов), а также организация мест автостоянок и

həlli mütəxəssis-memarlardan, həmçinin icra hakimiyyəti nümayəndələrindən dəqiq memarlıq-şəhərsalma yanaşmasının həyata keçirilməsini sürətləndirmişdir.

Bakının memarlıq özəllikləri

Dünyanın əksər şəhərlərindən fərqli olaraq, Bakıda müsəlman, xristian, yəhudi, katolik məbədi, məscid, kilsə, sinaqoq, kirxa, klassik order elementləri olan xeyli sayda bina, müxtəlif memarlıq üslublarının nümunələrini görmək olar. Bu şəhərdə toskan orderi portikinini mütənasibliyini, dorik, ionik, korinf orderləri nümunələrini, klassika, qotika, modern, neoklassika, neomodern, barokko, renessans, mavritaniya və venesiya qotikası, neoyotika, milli-romantik üslublarının örnəklərini seyr etmək olar.

Azərbaycan paytaxtının tarixi obrazının formalaşması Bakı şəhərinin yalnız iri neft sənayesi mərkəzi və Xəzərdə ticarət limanı deyil, həm də elm, mədəniyyət və incəsənət mərkəzi olması ilə sıx bağlıdır. Onun təkrarlanmaz memarlıq obrazı əsrlər boyunca formalaşmışdır. XIX əsrdə Abşeron yarımadasında neft yataqlarının kəşfi, sənaye və ticarətin inkişafı, müxtəlif təyinatlı mülki və sənaye obyektlərinin tikintisi dünyanın ən gözəl şəhərləri arasında öz layiqli yerini tutmuş Bakının memarlıq simasını da müəyyən etmişdir. Bütün dövrlərdə Bakı ölkənin ən mühüm və ən böyük şəhərlərdən biri olaraq inkişaf edirdi.

Məlumdur ki, əhalisinin yüksək mədəniyyəti və tolerantlığı ilə fərqlənən Bakı öz coğrafi məkanı və tarixi inkişafına görə unikal bir şəhərdir. Bakı ta qədimdən Şərqi və Qərbi qovuşduğu, müxtəlif dünya mədəniyyətlərinin cəmləşdiyi və bir-birinə təsir etdiyi məkan olmuşdur. Bakıda xalq ustalarının və peşəkar memarların müştərək yaradıcılığı əsasında özünəməxsus bədii sistem, memarlıq ənənələri yaranmışdır. Belə uğurlu sintez nəticəsində maraqlı həcm planlaşdırma həlli və sistemi olan müxtəlif təyinatlı və tərkibli möhtəşəm tikililər meydana gəlmişdir.

Bakının memarlığının inkişafı

XIX əsrin sonundakı neft bumu Bakını dünyanın ən iri sənaye mərkəzləri sırasına çıxardı. 1901-ci ildə dünyada neftin yarısından çoxu Bakıda çıxarıldı.

Varlanmış yerli milyonçular – Hacı Zeynalabdin Tağıyev, Ağamusa Nağıyev, Murtuza Muxtarov, Şəmsi Əsədullayev, Ağabala Quliyev, İsabəy Hacınski və xarici neft sənayeçiləri, o cümlədən Nobellər, Rotşildlər və başqaları öz dəbdəbəli sarayları və villalarının tikintisinə xeyli vəsait xərcləyirdilər. Bakı milyonçularının sifarişi ilə Avropadan peşəkar memarlar dəvət olunurdu.

Müxtəlif vaxtlarda Bakıda məşhur memarlar – İ.V.Qoslavski, İ.K.Şloşko, E.Y.Skibinski, K.B.Skureviç, A.V.Eyxler, İ.V.Edel, N.Q.Bayev, A.V.Şusev və başqaları çalışmışlar. Müxtəlif üslublarda layihələndirilmiş möhtəşəm memarlıq əsərləri bu gün də qədim şəhəri

ostanovok в процессе реконструкции транспортных артерий исторического города приобретают весьма большое значение.

Проблемы реконструкции исторических городов

Наряду с вышеназванными проблемами имеется также и ряд конкретных проблем. При реконструкции исторических кварталов проектировщики сталкиваются с необходимостью решения таких проблем, как создание единой транспортной системы, характерной проблемой симбиоза, т.н. «строительного фона» не нарушая при этом пространственную структуру территории сосуществования старой и новой застройки. «Строительный фон» это строения расположенные вблизи как жилых, так и общественных зданий, ценные с архитектурной точки зрения, но не подлежащие реконструкции из-за неудовлетворительного физического и морального состояния.

В Азербайджане большое число древних городов в течение многих веков сохраняли своеобразие. Баку, Шеки, Ордубад и другие города – яркие тому пример. Формирование планировочных узлов, площадей и основных магистралей города проходило веками.

Учет нужд граждан, интересов общества и государства, а также национальных, историко-культурных, экономических, экологических, инженерных, транспортных, природно-климатических, географических особенностей территорий и применение современных технологий в управлении городским хозяйством, и самое главное, решение актуальных проблем при реконструкции исторических городов ускорило осуществление четкого архитектурно-градостроительного подхода специалистов-архитекторов, а также представителей исполнительных властей.

Архитектурные особенности Баку

В отличие от многих городов мира в Баку можно увидеть мусульманский, христианский, иудейский, католический мечети, храмы, церкви, синагогу, кирху, множество зданий с элементами классических ордеров, образцы разных архитектурных стилей. Тут можно любоваться примерами восточной классики, пропорциями портика тосканского ордера, образцами дорического, ионического, коринфского ордеров, модерна, деталями неоклассицизма, итальянского ренессанса, образцами венецианской, французской и мавританской готики, национально-романтического стилей.

Формирование исторического образа столицы связано не только с тем, что Баку является крупным нефтяным центром и торговым портом на Каспии, но и тем, что Баку является центром науки, культу-

bəzəməkdədir. Qeyd etmək lazımdır ki, tikinti üçün torpaq sahələrinin ayrılması, köhnəlmiş tikililərin sökülməsi, bilavasitə tikintinin özü şəhərin mərhələlərlə işlənən planlarının tələblərinə uyğun olaraq aparılırdı.

Müstəqilliyin bərpasınadək tikilmiş əsas obyektlər

"Heydər Əliyev adına yeni Beynəlxalq Hava Limanının binası", "Ulduz qonaq evi", "Hüseyn Cavidin abidə kompleksi", "Kəşfiyyatçı Rixard Zorgenin abidəsinin memarlıq həlli", metropolitenin "Xalqlar dostluğu" stansiyası (Rasim Əliyev), Cəfər Cabbarlı küçəsi ilə Əlibəy Hüseynzadə küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası (Nazim Hacıbəyov), "Azərbaycan Dövlət Gənc tamaşaçıları teatri" (Rəhim Seyfullayev, Sənan Salamzadə), "Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatri", "Azərbaycan nəşriyyatının qəzet çapı binası", "Dənizkənarı milli parkda Bakı Venesiyası istirahət guşəsi" (Ömər Qoçulu), "Azadlıq prospekti ilə Yusif Vəzir Cəmənzəminli küçələrinin kəsişməsində yaşayış binası" (Əlibəy Novruzzi), "Əl oyunları sarayı" (Faiq Yüzbaşov), "Gülüstən sarayı" (Hafiz Əmirxanov, Nazim Hacıbəyov) və digər obyektlərin adlarını çəkmək olar.

Unikal binaların fasadlarının rekonstruksiyası

Müstəqillik illərində XIX əsrin sonları və XX əsrin əvvəllərində inşa edilmiş unikal binaların fasadlarının bərpası və təzələnməsi, sovet memarlığı dövrünə aid birtipli binaların fasadlarının yenidən qurulması ilə bağlı genişmiqyaslı işləri, küçələrin işıqlandırılması və binaların fasadlarının gecə işıqlandırılmasının şəhərlərə xüsusi yaraşlıq verməsini xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Azərbaycanın paytaxtı qədim Bakının hava limanından şəhərin qarılarnadək uzanan möhtəşəm Heydər Əliyev prospektində aparılan iri miqyaslı yenidənqurma işləri insanları sevindirir. Prospekt boyu yerləşən binaların əsaslı təmiri, fasadların bədii-dekorativ işıqlandırılması, estetik təsir bağışlayan əlavə mansard mərtəbələrinin və xüsusilə binanın memarlıq ritmini vurğulayan yaraşlıq və əzəmətli günbəzlərin quraşdırılması, bu zaman milli memarlığımıza xas olan elementlərdən, ornamentlərdən bacarıqla istifadə olunması göz oxşayır.

Nümunə kimi prospektdə yerləşən Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının tədris korpusunun yenidən qurulduqdan sonra tamamilə dəyişməsinə və funksional təyinatına uyğun olaraq özünəməxsus müvafiq memarlıq obrazını tapmasını, paytaxtın tarixi İstiqlaliyyət küçəsində yerləşən və memarlıq abidəsi olan 132/134 nömrəli orta məktəblərin binasının əsaslı təmir olunmasını qeyd etmək olar. Binarın fasadları tamamilə dəyişdirilmiş, yenidən işlənmiş memarlıq elementləri ilə zənginləşdirilmişdir. Yükdaşıyan konstruksiyalar

ры и искусства. Его неповторимый архитектурный образ формировался в течение веков. Открытие в XIX веке нефтяных залежей на Апшеронском полуострове, развитие промышленности и торговли, строительство гражданских и промышленных объектов разного назначения определило и архитектурный облик Баку, занимающий сегодня свое достойное место среди красивейших городов мира. Во все времена Баку развивался как самый важный и крупный город страны.

Известно, что Баку, отличающийся высокой культурой и толерантностью населения, по своему географическому расположению и историческому развитию уникальный город. Баку с древних времен был местом слияния Востока и Запада, средоточием разных мировых культур, влияющих друг на друга и обогащающих друг друга. В Баку на основе совместного творчества народных мастеров и профессиональных архитекторов была создана художественная система, архитектурные традиции. В результате такого удачного синтеза появились имеющие интересные объемно-планировочные решения и системы величественные построения разного назначения и содержания.

Развитие архитектуры Баку

Нефтяной бум конца XIX века вывел Баку в ряд крупных промышленных центров мира. Известно, что в 1901 году в Баку добывалось более половины мировой нефти.

Местные миллионеры Гаджи Зейналабдин Тагиев, Агамуса Нагиев, Муртуза Мухтаров, Шамси Асадуллаев, Иса бек Гаджинский, Агабала Гулиев и иностранные нефтепромышленники, в том числе братья Нобели, Ротшильды и др. много средств выделяли на строительство собственных фешенебельных дворцов и вилл. По заказу Бакинских миллионеров приглашались профессиональные архитекторы из Европы.

В разное время в Баку работали известные архитекторы – И.В.Гославский, И.К.Плошко, Е.Е.Скибинский, К.Б.Скуревич, А.В.Эйхлер, И.В.Эдель, Н.Г.Баев, А.В.Щусев и другие. Величественные архитектурные произведения, спроектированные в разных стилях, и сегодня украшают древний город. Необходимо отметить, что отвод участков под строительство, снос ветхих строений, само строительство осуществлялось в соответствии с требованиями городского плана, разрабатываемого поэтапно.

Основные объекты, построенные до восстановления независимости

Здание нового Международного Воздушного Порты имени Гейдара Алиева, Комплекс памятника Гусейну Джавиду, Архитектурное решение памятника разведчику Рихарда Зорге, Станция метропо-

литена «Халглар достлугу» (Расим Алиев), Жилой дом на пересечении улиц Джафар Джаббарлы и Алибека Гусейнзаде (Назим Гаджибеков), Азербайджанский Государственный Театр Юного зрителя (Рагим Сейфуллаев, Санан Саламзаде), Азербайджанский Государственный Русский Драматический Театр, Газетный корпус издательства «Азербайджан», Зона отдыха «Бакинская Венеция» в национальном приморском парке (Омар Гочулу), Жилой дом на пересечении улиц Азадлыг и Юсиф Везир Чемазминли (Алибек Новрузи), Дворец ручных игр (Фаиг Юзбашев), Дворец «Гюлистан» (Хафиз Амирханов, Назим Гаджибеков) и другие объекты.

Реконструкция фасадов уникальных зданий

Необходимо особо отметить восстановление и обновление фасадов уникальных зданий, построенных в конце XIX и начале XX веков, крупномасштабные работы по реконструкции фасадов типовых зданий архитектуры советского периода, освещение улиц, ночное декоративно-художественное освещение фасадов.

Крупномасштабные работы по реконструкции, осуществляемые на величественном проспекте Гейдара Алиева от воздушного порта древнего Баку до ворот города, радует людей. Капитальный ремонт зданий расположенных вдоль проспекта, декоративно-художественное освещение фасадов, надстройка дополнительных мансардных этажей, а также красивые и гордые башни, подчеркивающие архитектурный ритм зданий, мастерское использование при этом элементов декора и орнаментов присущие нашей национальной архитектуре, способствуют эстетическому восприятию объектов.

В качестве примера можно отметить на проспекте учебный корпус Государственной Академии Художеств, который приобрел соответствующий своеобразный архитектурный образ после реконструкции, а также капитальный ремонт и реконструкцию здания средней школы №132/134, памятника архитектуры, расположенный на ул. Истиглалийет. Полностью изменены фасады зданий, обогатившиеся заново разработанными архитектурными элементами. Укреплены несущие конструкции, появился один дополнительный этаж. Кроме этого улучшено инженерное обеспечение, просторные классные комнаты приведены в нормальное состояние пригодное для эксплуатации.

Здание средней школы №6 в гор. Баку было снесено по причине непригодности и аварийного состояния и отстроено за короткий срок по разработанному новому проекту.

В результате проведенных работ по реконструк-

möhkəmləndirilmiş, binaya bir mərtəbə əlavə olunmuşdur. Bunlardan əlavə mühəndis təchizatı yaxşılaşdırılmış, geniş sinif otaqları istifadəyə yararlı vəziyyətə gətirilmişdir.

Bakı şəhərindəki 6 nömrəli orta məktəb binası yarırsız hala gəlməsi səbəbindən sökülərək yenidən inşa edilmişdir.

Bakı şəhərinin nəqliyyat arteriyalarından olan Neftçilər prospektində aparılan yenidənqurma işləri nəticəsində prospekt öz görkəmini tamamilə dəyişmişdir. Bütün binalar əsaslı təmir olunmuş, fasadları təzələnmişdir. Azərneft meydanında Neftçilər prospekti ilə Niyazi küçəsinin kəsişdiyi yerdə tikilən "Four Seasons" oteli orijinal arxitekturaya malikdir. Bakının tarixi məkanında yerləşən otel ətrafdakı tikililərlə ümumi memarlıq üslubunun vəhdətini saxlamış, tarixən təşəkkül tapmış məkanın vizual qavranmasına xələf gətirilməmişdir.

Daxili İşlər Nazirliyinin inzibati binasının fasadında milli dekorativ memarlıq elementlərindən istifadə olunmuş, yenidən qurulan binaya müasir görkəm verilmişdir.

1952-ci ildə "Sovnarxoz" İdarəsi üçün inşa olunmuş, planda П şəkilli bina (indiki Xarici İşlər Nazirliyi) ilk növbədə özünün həcm kompozisiyası ilə təəssürat yaradır. Baş fasad önündəki dərin kurdoner, üzələnmiş xarici divarlar binaya impozant görünüş verir. Əsaslı təmir və yenidənqurma layihəsinə əsasən mansard mərtəbəsi, giriş hissəsində isə əlavə olaraq fronton və sütunlar inşa olunmuşdur.

Tikilməkdə olan və yeni inşa olunmuş obyektlər

Tanınmış memar Zaha Hadid tərəfindən layihələndirilən Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Mədəniyyət Mərkəzinin tikintisi tamamlanmaq üzrədir. Azadlıq meydanında iki 30 mərtəbəli beşulduzlu otel, həmçinin şəhərin dağlıq hissəsində tikilən 38 mərtəbəli "Üç alov" adlandırılan binalar, orijinal formalı Azərbaycan Xalçası muzeyi şəhərə xüsusi yaraşır verəcəkdir.

Bakıdakı məşhur Fəvvarələr Meydanının, həmçinin mövcud parkların və bağçaların yenidən qurulması başa çatdırılmışdır. Füzuli küçəsinin Heydər Əliyev sarayından Füzuli meydanınadək olan hissəsinin genişləndirilməsi və abadlaşdırılması istiqamətində işlər davam edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, böyük həcmdə abadlıq işləri, məktəb binaları, xəstəxana və digər səhiyyə obyektlərinin tikintisi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə aparılır. Bu sahədə görülən işlərə Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, millət vəkili Mehriban xanım Əliyeva rəhbərlik edir.

Həm milli mədəniyyət, həm də bütün bəşəriyyətin mədəniyyəti üçün Azərbaycan muğamının bədii dəyəri, onun yüksək mənalılığı 2003-cü ildə UNESKO kimi nüfuzlu beynəlxalq təsisat tərəfindən etiraf olunmuşdur.

ции и благоустройству полностью изменился облик проспекта Нефтяников, одного из самых основных транспортных артерий города Баку. Все здания капитально отремонтированы, обновлены фасады домов. На площади Азнефть на пересечении пр. Нефтяников с ул. Ниязи построен отель «Four Seasons», имеющий оригинальную архитектуру. Отель, расположенный в исторической части города, сохранив общий архитектурный стиль и гармонию с окружающими строениями, не нарушил визуального восприятия исторически сложившейся местности.

На фасаде административного здания Министерства Внутренних Дел при реконструкции использованы архитектурные элементы национально-го декора, что придало зданию современный облик.

В плане П-образное здание Совнархоза, построенное в 1952-м году (ныне здание МИД), в первую очередь впечатляет своей объемной композицией. Глубокий курдонер перед главным фасадом, облицованные наружные стены придают зданию импозантный вид. В соответствии с проектом реконструкции и произведенным капитальным ремонтом добавлен мансардный этаж, входная часть дополнена классическим фронтоном и колоннами.

Строящиеся и новые объекты

Близится к завершению строительство Международного Культурного Центра имени Гейдара Алиева, автором проекта которого является всемирно известный архитектор Заха Хадид. Два 30-ти этажных пяти звездных отеля на площади Азадлыг, строительство в нагорной части города 38-и этажных зданий с названием «Три огня», имеющий оригинальную форму Музей Азербайджанского Ковра придадут особую красоту городу.

Завершена реконструкция известной бакинской Площади Фонтанов, а также существующих парков и скверов. Завершаются работы по расширению и благоустройству части улицы Физули на отрезке от Дворца Гейдара Алиева до площади Физули.

Надо отметить, что большой объем работ по благоустройству, строительству школ, детских садов, домов культуры, больниц и других объектов здравоохранения ведется при поддержке Фонда Гейдара Алиева. Руководителем работ в этой области является создатель Фонда Гейдара Алиева, депутат Милли Меджлиса Мехрибан ханым Алиева.

Художественная ценность Азербайджанского мугама для национальной и мировой культуры, его высокий смысл было признано в 2003-м году весьма авторитетной международной организацией UNESCO. UNESCO объявило мугам «одним из высших произведений устного и нематериального наследия человечества». А включение Азербайджан-

UNESKO muğamı “bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərlərindən biri” elan etmişdir. Azərbaycan muğamının bəşər mədəniyyətinin nadir inciləri ilə bir sırada UNESKO-nun Dünya irs siyahısına daxil edilməsi isə bütövlükdə onun nə dərəcədə bənzərsiz sənət növü olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Qeyd etmək vacibdir ki, Azərbaycan muğamına bu cür yüksək beynəlxalq qiymətin verilməsində Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, UNESKO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı xanım Mehriban Əliyevanın böyük zəhməti olub.

Məhs Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Bakıda yeni Beynəlxalq Muğam Mərkəzi layihələndirilib, inşa olunmuşdur.

Layihəçilərin qarşısında tələb qoyulmuşdur ki, bu müasir Mərkəzin yaradılması üçün dünyanın ən qabaqcıl təcrübəsindən istifadə olunsun, onun konsert salonu yüksək akustika standartlarına cavab versin, Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin xarici xə daxili görünüşü onun özünəməxsusluğunu ifadə etsin. Bu məqsədlə Mərkəzin ümumi həcm-məkan həllində qədim Azərbaycan musiqi aləti tarın formasından çox uğurla istifadə olunmuşdur.

Mərkəzin Dənizkənarı Milli Parkın ərazisində yerləşməsi də onun görünüşünə və fəlsəfəsinə xüsusi məna verir. Tarın qolunu xatırladan dəhlizdə Azərbaycanın görkəmli muğam ifaçılarının büstləri yerləşdirilmişdir.

2005-ci ilin avqustunda Prezident İlham Əliyevin və ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın, UNESKO-nun o vaxtki baş direktoru Koşiuro Matsuuranın iştirakı ilə Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyulmuşdur. Bu müasir mədəniyyət ocağı ümumi sahəsi 7,5 min kv.m. olan üçmərtəbəli binadan ibarətdir.

Azərbaycan-UNESKO əməkdaşlığının bəhrəsi olan Beynəlxalq Muğam Mərkəzində 350 yerlik konsert salonu, klub, 80 nəfərlik “Ud” restoranı, dərslər otaqları, səsyazma studiyası vardır. Bina müasir havalandırma və istilik sistemləri ilə təchiz edilmişdir. Ən müasir texnologiyadan istifadə edilməklə tikilən bina üçün lazımı avadanlıq İtaliya, Avstriya, Fransa və Türkiyədən gətirilmişdir. İnşaat işləri zamanı 2 mindən çox müxtəlif ölçülü şüşə məmulatından istifadə olunmuşdur.

2008-ci ilin dekabr ayının 27-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin açılışı olmuşdur. Beynəlxalq Muğam Mərkəzi memarların və inşaatçıların böyük ustalığı və bacarığı ilə inşa olunmuşdur.

Ölkə ərazisində müasir turizm və istirahət obyektlərinin, olimpiya və idman-sağlamlıq komplekslərinin tikintisi də geniş vüsət almışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2011-ci ilin “Turizm ili” elan edilməsi ölkəmizdə turizmin, həmçinin Azərbaycan memarlığının inkişafına böyük təkan vermiş, müasir memarlıq üslubu ilə seçilən yeni, yaraşlıq turizm obyektlərinin layihələndirilməsinin və tikintisi-

ского мугама в Список мирового наследия UNESCO, наряду с редкими жемчужинами мировой культуры, лишней раз доказывает в целом высокую степень этого неповторимого вида искусства.

Важно подчеркнуть большую роль президента Фонда Гейдара Алиева, Посла доброй воли UNESCO и ISESCO, депутата Милли Меджлиса Мехрибан ханым Алиевой в вопросе международного признания и высокой оценки Азербайджанского мугама.

По инициативе именно Мехрибан ханым в Баку было осуществлено проектирование и строительство Международного Центра Мугама.

Перед проектировщиками была поставлена задача использовать при создании этого современного Центра самый передовой мировой опыт, его концертный зал должен был отвечать высоким акустическим стандартам, наружный и внутренний облик Международного Центра Мугама – быть выразительным и своеобразным. С этой целью удачно, на наш взгляд, объемно-пространственное решение Центра, по форме своей напоминающий древний азербайджанский национальный музыкальный инструмент тар.

Особый смысл его облику и философии придает и месторасположение Центра на Приморском Национальном парке. При входном холле Центра, напоминающем один из элементов тара, выставлены бюсты видных исполнителей мугама.

В августе 2005-го года при участии Президента Ильхама Алиева и первой леди страны Мехрибан Алиевой, тогдашнего генерального директора UNESCO Коиширо Матсуурой был заложен фундамент Международного Центра Мугама.

Этот современный очаг культуры состоит из трехэтажного здания общей площадью 7,5 тыс. кв.м. В здании, оборудованном современными системами вентиляции и теплоснабжения, имеется концертный зал на 350 мест, клуб, ресторан «Уд» на 80 человек, классные комнаты, студия звукозаписи. Необходимое оборудование для Центра, построенного с использованием новейшей технологии, доставлено из Италии, Австрии, Франции и Турции. В строительстве использовано свыше 2-х тыс. видов разного стекольного изделия.

27 декабря 2008-го года состоялось открытие Международного Центра Мугама, построенного с большим мастерством и умением архитекторов и строителей.

Широкий размах на территории страны приобрело также строительство объектов современного туризма и отдыха, олимпийских и спортивно-оздоровительных комплексов. Объявление Президентом Азербайджанской Республики Ильхамом Алиевым 2011-го года «Годом туризма» придало

nin daha da genişlənməsi üçün zəmin yaratmışdır.

Badamdarda yüksək komfortlu 5 ulduzlu "Kempinski" Otel və SPA kompleksi inşa olunmuşdur. Orijinal arxitekturaya malik kompleksdə istirahət və sağlamlıq üçün hər cür imkan yaradılmışdır.

2011-ci il dekabrın 28-də Bilgəh qəsəbəsində 5 ulduzlu hotel kompleksinin açılışı olmuşdur. "Jumeirah Bilgəh Beach Hotel" kompleksi MDB məkanında ilk oteldir. Otel orijinal arxitektura üslubu ilə yanaşı, yüksək keyfiyyəti və coxsaylı xidmət növləri təklif etməsi ilə fərqlənir. Otel 20 mərtəbəlidir. Ən son standartlara cavab verən texnologiya ilə quraşdırılmışdır. Ümumi sahəsi 4 670 kv.m. olan 350 yerlik avtomobil qarajı vardır. Ərazidə geniş abadlıq işləri görülmüşdür. Müxtəlif səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi üçün müasir İKT ilə təchiz edilmiş 450 nəfərlik konfrans zalı inşa olunmuşdur. Otelin 1-ci mərtəbəsində 44 nəfərlik "Piao lunch" yerləşdirilmişdir. Kompleksin 14 mərtəbəsində 175-i delüks, 37-si isə suit olmaqla 212 nömrə yaradılmışdır. Yüksək səviyyəli qonaqlar üçün ümumi sahəsi 175 kv.m. olan nömrə, 125 kv.m-lik "Ambassador suit" də yaradılmışdır.

Dənizkənarı parkda orijinal arxitekturalı Biznes Mərkəzi tikilmişdir. İkimərtəbəli Biznes mərkəzində geniş konfrans salonu, zəruri audio-video aparatura ilə təchiz olunmuş otaqlarda vizual informasiya, həmçinin müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları tətbiq olunmuşdur. İkinci mərtəbəyə rahat qalxıb-enmək üçün eskalator quraşdırılmışdır.

Abşeron yarımadasının, o cümlədən paytaxt Bakının ekoloji vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün neftlə çirklənmiş ərazilərin təmizlənməsi, yaşıllaşdırılması və içməli suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində iri layihələr həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən Xəzər dənizinə "təcili yardım" proqramı həyata keçirilmişdir. Modul tipli 17 təmizləyici qurğu quraşdırılmışdır. Görülən bu işlər sayəsində təkcə bir il ərzində Xəzər dənizi sahilinin 82 km-lik hissəsində çirklənmənin qarşısı alınmışdır. Onilliklər boyu Bakının atmosferini zəhərləyən nəhəng Balaxanı zibilxanası ləğv edilmişdir. Hazırda həmin yerdə tullantıların emalı zavodunun tikintisi başa çatdırılmaq üzrədir.

Ölkə rəhbərliyinin memarlıq və şəhərsama problemlərinə diqqəti

İqtisadi yüksəliş tempinə görə bu gün Azərbaycan dünya dövlətləri arasında birincilər sırasındadır. Azərbaycanın şəhərlərinin simasının yaxşılaşdırılması, rayon və qəsəbələrdə abadlıq işlərinin geniş vüsət alması bir faktıdır. Olimpiya idman komplekslərinin, müasir diaqnostika mərkəzlərinin, ulu öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini öyrənən elmi mərkəzlərin, turizm komp-

большой толчок развитию туризма в стране, а также Азербайджанской архитектуры, подготовило почву для проектирования и расширения строительства новых выразительных объектов туризма, отличающихся современным архитектурным стилем.

В пос. Бадамдар построен 5-ти звездный комфортабельный отель «Kempinski» и комплекс SPA. В комплексе оригинальной архитектуры созданы все условия для отдыха и здоровья.

28 декабря 2008-го года в пос. Бильгя состоялось открытие 5-ти звездного комплекса отеля. Комплекс «Jumeirah Bilgəh Beach Hotel» - первый в пространстве СНГ. Отель, имеющий оригинальный архитектурный стиль, отличается также высоким качеством и предлагаемыми многочисленными обслуживающими службами. Отель 20-ти этажный. В нем смонтированы технологии, отвечающие самым последним стандартам. Имеется автогараж на 350 мест общей площадью 4 670 кв.м. Проведены большие работы по благоустройству территории. Построен конференц-зал на 450 мест для проведения мероприятий разного уровня, снабженный современной ТИК. На первом этаже отеля находится «Piao lunch» на 44 чел. На 14-м этаже комплекса созданы 212 номеров, из них 175 делюкс, 37 сюит. Для гостей высокого уровня выделены номер общей площадью 175 кв.м. и «Ambassador» сюит площадью 125 кв.м.

В приморском парке построен Бизнес Центр оригинальной архитектуры. В двухэтажном здании имеется просторный конференц-зал, в комнатах, снабженных необходимой аудио-видео аппаратурой, применена визуальная информация, а также современная технология информационных коммуникаций. На второй этаж можно подняться на эскалаторе.

Крупные проекты осуществляются для улучшения экологического состояния Абшеронского полуострова, в том числе столицы Баку для расчистки территорий, загрязненных нефтью, озеленения и улучшения качества питьевой воды.

По поручению Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева Министерством Экологии и Природных Ресурсов осуществлена программа «скорая помощь» Каспийскому морю. Смонтировано 17 очистных сооружений модульного типа. В результате только за один год удалось предотвратить загрязнение на 82-х километровой прибрежной части Каспийского моря. Ликвидирована огромная мусорная свалка близ пос. Балаханы десятилетиями отравляющая атмосферу Баку. В настоящее время на этом месте завершается строительство завода по обработке бытовых отходов.

lekslərinin, diyarşünaslıq muzeylərinin inşa edilməsi və istismara verilməsi artıq ənənə halına çevrilmişdir.

Naхçıvanda, Qəbələdə, Yevlaxda, Zaqatalada, Mınğəçevirdə, Göygöldə və Azərbaycanın digər bölgələrində aparılan abadlıq və yenidənqurma işləri ölkə rəhbərliyinin xalqın rifahı üçün gördüyü işlərin bariz nümunəsidir.

Ölkə rəhbərliyi xalqın rifahı naminə qəbul olunan mühüm Dövlət Proqramlarının həyata keçirilməsini, vətəndaşlar üçün yüksək həyat şəraitinin yaradılması məqsədilə quruculuq işlərinin daha da genişləndirilməsini və verilən tapşırıqların yerinə yetirilməsini daim diqqət mərkəzində saxlayır. "Hər binanın öz memarlığı olmalıdır, həm Azərbaycan, həm də Şərq, Avropa üslubunda tikilməlidir ki, şəhərimiz daha da gözəlləşsin..." Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyev demişdir.

Şəhər, qəsəbə və kəndlərin memarlıq görkəminin yaxşılaşdırılması, regionlarda aparılan abadlıq işlərinin həcmnin artması sevindirici haldır.

Bakının mərkəzi hissəsinin Müfəssəl Planlaşdırma Layihəsi

Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin yenidən qurulmasının müfəssəl planlaşdırma layihəsi "Bakıdövlətlayihə" institutu tərəfindən hazırlanmışdır. Layihə şimaldan Vaqif küçəsi, cənubdan Bakı buxtası, şərqdən "Ağ şəhər" adlandırılan ərazini ayıran Xaqani Rüstəmov küçəsi, qərbdən İsmayıl Qutqaşını küçələri ilə həddələnən və dağüstü hissədən keçərək Mikayıl Hüseynov küçəsi boyunca Bayraq meydanınadək uzanan 1 549,7 hektar ərazini əhatə edir.

Şəhərin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsində sənaye müəssisələrinin, təsərrüfat, anbar və digər təyinatlı obyektlərin yerlərinin dəyişdirilərək Bakının mərkəz hissəsindən kənara çıxarılması qərarı olduqca mühüm şəhərsalma həlli olmuşdur.

Şəhərlərarəsi avtovağzal kompleksinin şəhər kənarına çıxarılması haqqında qərar şəhərin avtomobil yolları şəbəkəsini bir qədər yüngülləşdirmişdir. Bakının girəcəyində isə yeni müasir şəhərlərarəsi avtovağzal binası tikilmişdir.

Heydər Əliyev sarayının yenidən qurulması və əsaslı təmiri, muzey və teatr binalarının yenidən qurulması və əsaslı təmiri, "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının yenidən qurulması və əsaslı təmiri, Akademiya şəhərciyinin tikilməsi, gəmiqayıрма tərsanəsinin, müdafiə profilli zavodların, turizm obyektlərinin, idman-sağlamlıq komplekslərinin inşası nəzərdə tutulmuşdur.

Adları çəkilən obyektlərdə memarlıq fonu, memarlıq-planlaşdırma və həcm-məkan həlli, eləcə də fasadların tərtibatında milli memarlıq ənənələrinə uyğun üsulların tətbiqi edilməsi xüsusi qeyd olunmalıdır.

Внимание руководства страны к проблемам архитектуры и градостроительства

По темпу развития и экономического роста Азербайджан сегодня в первых рядах среди государств мира. В результате широкого размаха благоустроительных работ в районах и поселках улучшается облик многих городов Азербайджана. Строятся научные центры по изучению жизни и деятельности национального лидера Гейдара Алиева, олимпийские спортивные комплексы, краеведческие музеи, крупные комплексы туризма, объекты образования, здравоохранения, культуры.

Ярким примером внимания и заботы руководства страны к благосостоянию населения страны являются осуществляемые в Баку, Нахчыване, Габале, Евлахе, Загатале, Мингечевире, Гейгеле и др. регионах Азербайджана строительство жилых и общественных зданий, работы по благоустройству и реконструкции.

В центре внимания руководства страны стоит претворение в жизнь важных Государственных Программ по расширению созидательных работ с целью улучшения жизненных условий граждан страны. «Каждое здание должно иметь свою архитектуру, надо строить и в Азербайджанском, и в Восточном, Европейском стиле, чтобы наш город стал еще краше...» Это слова, высказанные Президентом Азербайджанской Республики Ильхамом Гейдар огу Алиевым.

Улучшение архитектурного облика городов, поселков и сел, увеличение объема проводимых в регионах работ по благоустройству радуют.

Проект детальной планировки центральной части гор. Баку

Проект детальной планировки реконструкции центральной части города Баку разработан институтом «Бакгипрогор». Он охватывает территорию площадью 1 549,7 га, ограниченную с севера ул. Вагифа, с юга Бакинской бухтой, с востока территорией, называемой «Белый город» по ул. Хагани Рустамова, с запада ограниченной ул. Исмаила Гутташыны, пройдя нагорную часть вдоль ул. Михаила Усейнова вплоть до «площади Государственного Флага».

Решение о переносе промышленных предприятий, объектов хозяйственного, складского и др. назначения из центральной части Баку, принятое в проекте детальной планировки центральной части города, стало весьма важным градостроительным решением.

Решение о выносе междугородного автовокзального комплекса за пределы города в какой-то степени облегчило сеть городских автомобильных дорог.

Paytaxtın memarlıq siması

Bakı şəhərinin Sovetlər Birliyi respublikalarından birinin paytaxt şəhərindən müstəqil Azərbaycan Respublikasının paytaxtına çevrilməsi nəticəsində əldə etdiyi status, təbii ki, yeni yaşayış mərkəzləri üçün şəhərsalma problemlərinin kompleks həllinin sürətləndirilməsi zərurəti yaratmışdır. Şəhərsalma prosesləri məhz şəhərin mərkəzi hissəsində daha intensiv getdiyindən ilk növbədə Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsinin hazırlanması ölkə rəhbərliyi tərəfindən qarşıya qoyulmuşdur.

Mərkəzi rayonun sərhədlərinin 1987-ci ildə təsdiq olunmuş sonuncu Baş Planda qeyd olunandan daha böyük ərazini əhatə etməsi şəhərin mərkəzi hissəsinin sürətlə böyüməsi demək idi.

Bayraq meydanının Dənizkənarı milli parkla birləşdirilməsi, həmin ərazilərin abadlaşdırılması, genişləndirilməsi və müvafiq infrastruktur təminatının edilməsi işləri tamamlandıqdan sonra həmin ərazilər yaxın zamanlarda mərkəzin ayrılmaz hissəsi olacaqdır.

Ərazinin şərqində isə ən müasir şəhərsalma tələblərinə cavab verən "Ağ şəhər" adlı yaşayış rayonu formalaşacaqdır. Mərkəzi rayonun həmin ərazi ilə birləşməsi təbii olaraq baş verəcəkdir.

Eyni vaxtda sürətlə inşa olunan yol ötürücüləri, digər infrastruktur layihələri, şəhərin ictimai-mədəni həyatında böyük rol oynayacaq Heydər Əliyev Mərkəzinin inşası, Heydər Əliyev prospektinin aldığı status və şəhərsalma əhəmiyyəti, həmçinin Nobel prospektinin genişləndirilərək Hava limanı ilə əlaqələndirilməsi, qərb istiqamətində Bakı-Ələt yolunun Bibiheybət ərazisindən keçən hissəsinin yenidən qurulması və genişləndirilməsi mərkəzi rayonun məhz yuxarıda göstərilən hüdudlarda nəzərdən keçirilməsini şərtləndirmişdir.

Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsinə başlayarkən ilk növbədə onun planlaşdırma strukturunun tarixən formalaşma mərhələləri və bu formalaşma prosesini sürətləndirən amillər diqqətlə öyrənilmişdir.

Şəhər mərkəzinin layihələndirilməsinə müasir yanaşma

Ötən əsrin 90-cı illərindən bu yana şəhərsalma layihələrinin hazırlanmadığı, məlumatlar toplanmadığı, tədqiqat və qiymətləndirmələr aparılmadığı üçün ilk növbədə 1970-80-ci illərdə işlənmiş topoqrafik xəritələr, peyk vasitəsilə çəkilmiş görüntülər əsasında hazırlanmış ortofotoplanlar və ərazidə aparılmış ölçmə işləri vasitəsilə mövcud plan hazırlanmışdır.

Layihənin həyata keçirilməsində hesabat ili kimi 2030-cu il nəzərdə tutulmuşdur. Ərazidə aparılan tədqiqatlar nəticəsində tarixi və memarlıq baxımından əhəmiyyətli abidələr müəyyən edilmiş və bunlar ərazinin müasir istifadəsi planında göstərilmişdir. La-

При въезде в Баку построено новое современное здание автовокзала.

Предусмотрена реконструкция и капитальный ремонт Дворца Гейдара Алиева, зданий музеев и театров, киностудии «Азербайджанфильм», строительство Академического городка, судостроительной верфи, заводов оборонного профиля, объектов туризма, спортивно-оздоровительных комплексов.

Необходимо отметить, что архитектурный фон, объемно-пространственное и архитектурно-планировочное решение вышеназванных объектов, а также оформление фасадов выполнены с применением соответствующих архитектурных стилей и соблюдением традиций национального зодчества.

Архитектурный облик столицы

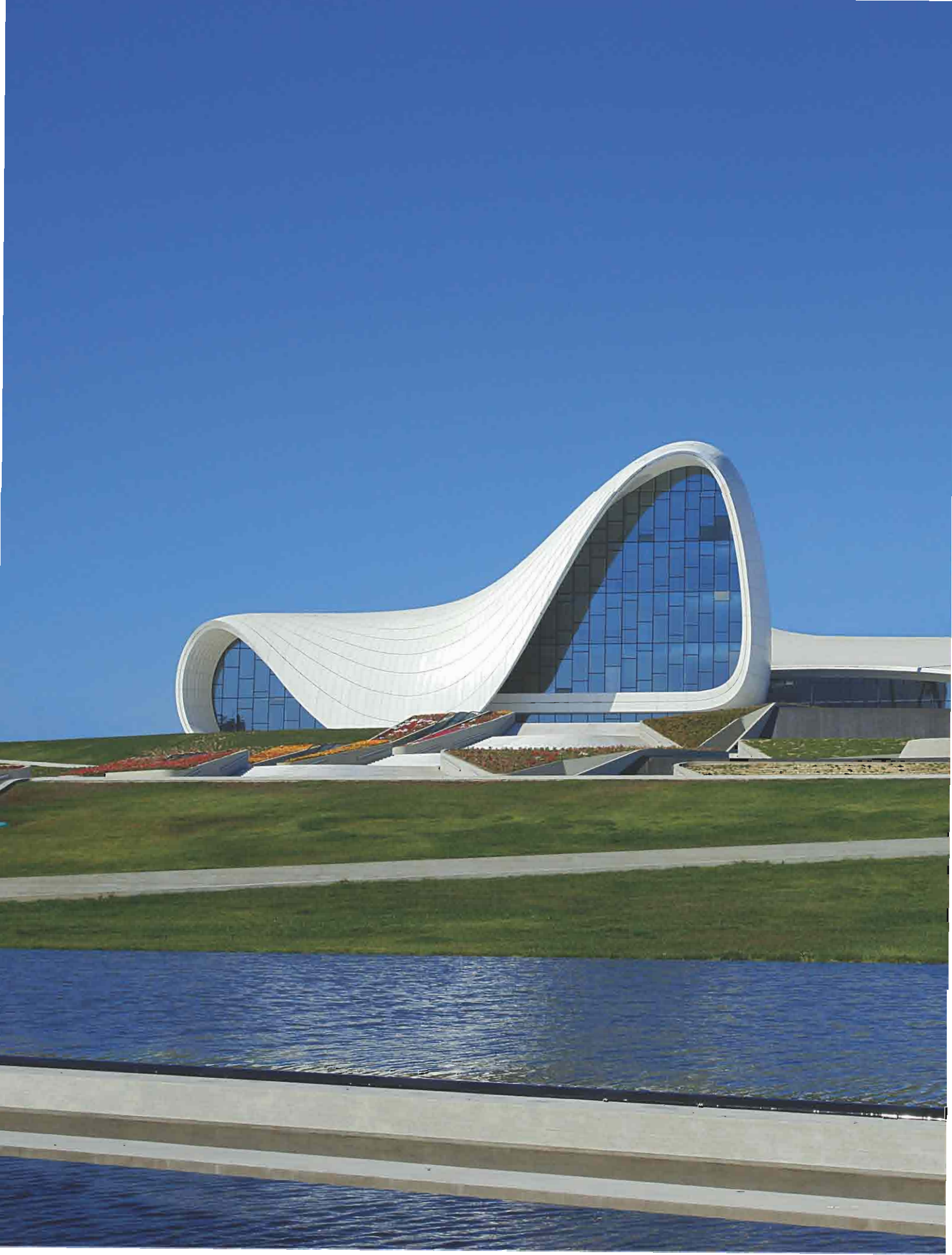
В результате восстановления независимости Азербайджана в 1991-м году изменился и статус Баку, бывшей столицы одной из союзных республик. Естественно потребовался иной, ускоренный и комплексный подход к решению градостроительных проблем. Градостроительные процессы, более интенсивно происходящие в центральной части города, обусловили в первую очередь разработку проекта детальной планировки именно ее центральной части, что и было поручено руководством республики Государственному Комитету Градостроительства и Архитектуры.

Территория центральной части города, обозначенная в новых границах, намного превосходила территорию центральной части города, обозначенную на последнем генеральном плане, утвержденном в 1987-м году, что означает быстрый рост этой части города.

После завершения работ по слиянию территории площади Государственного Флага с Приморским национальным парком, благоустройству, расширению их территорий и обеспечению соответствующей инфраструктурой, эта территория стала неотъемлемой частью центра.

А на востоке территории формируется жилой район «Белый город», отвечающий самым современным градостроительным требованиям. Произойдет естественное слияние центральной части с этой территорией.

Одновременно строящиеся ускоренными темпами дорожно-транспортные развязки, другие инфраструктурные проекты, строительство Центра Гейдара Алиева, которому предназначена большая роль в общественно-культурной жизни города, полученный статус и градостроительное значение проспекта Гейдара Алиева, а также расширение пр. Нобеля и его связка с аэропортом, реконструкция и расширение дороги Баку-Алят в части прохождения терри-

тории Бибиэйбат обусловили рассмотрение границ центрального района именно в указанных выше пределах.

Приступая к проектированию детального планирования центральной части города Баку, прежде всего, были изучены этапы исторического формирования его планировочной структуры и факторы, ускоряющие эти процессы формирования.

Современный подход к проектированию центра города

Из-за того, что с 90-х годов прошлого века не разрабатывались градостроительные проекты, не собиралась соответствующая информация, не проводились исследования с последующей оценкой их результатов, в первую очередь на основе топографических карт, составленных в 1970-80-е годы, была необходимость создания снимков, снятых с помощью спутника, а также выполнения ортофотопланов и обмерных работ, произведенных на территории и подготовки опорного плана.

Отчетным годом в осуществлении проекта предусмотрен 2030-й год. По итогам исследований, проведенных на территории, были определены имеющие значение, с точки зрения истории и архитектуры, памятники и указаны на плане современного использования. Проектируемая территория составляет центр города и поэтому здесь достаточное количество социальных объектов, объектов общественного питания, торговли, культуры. Расширены участки озеленения, тем не менее ощущается их резкая нехватка. Решение существующей транспортной проблемы требует применения комплексного подхода.

Проблемы экологического состояния центра города были связаны главным образом с Бакинской бухтой, так как часть хозяйственных вод спускалась в море. Существовали проблемы с водопроводными и канализационными сетями, распределением электроэнергии. Низкий процент озеленения усугублял экологические проблемы. Разрозненное резкое увеличение за последнее время плотности застройки в городе одна из причин обострения экологических проблем.

В части города, который относится к центральному району, расположены железнодорожный и морской вокзалы. В условиях, когда переносятся за пределы города промышленные и коммунально-складские участки, становится очевидным неэффективное использование этой территории.

Многие годы в центральной части Баку, в основном Приморский парк и отдельные незначительные скверы, находились на службе населения, как пешеходные зоны и прекрасные места отдыха. В 80-е годы как продолжение пешеходных зон формировались

yihələndirilən ərazi şəhərin mərkəzini təşkil etdiyi üçün burada sosial obyektlər, xidmət, ictimai-iaşə, ticarət, mədəniyyət obyektləri kifayət qədərdir. Yaşillıq sahələri genişləndirilsə də, onların kəskin çatışmazlığı hiss olunur. Mövcud olan nəqliyyat probleminin həlli kompleks yanaşmanın tətbiqini tələb edir.

Şəhərin mərkəzinin ekoloji vəziyyətindəki problemlər ilk növbədə Bakı buxtası ilə əlaqədar idi. Belə ki, çirkab suların bir hissəsi dənizə axıdılırdı. Kanalizasiya, su şəbəkələri, elektrik enerjisinin paylanması problemlər var idi. Yaşılıqların azlığı ekoloji problemləri dərinləşdirirdi. Şəhərdə son dövrlərdə tikinti sıxlığının pərakəndə olaraq kəskin artması da ekoloji problemləri kəskinləşdirən səbəblərdəndir.

Şəhərin mərkəzi rayonuna aid hissədə dəmiryol və dəniz vağzalları yerləşir. Sənaye və digər anbar-kommunal sahələrin şəhərdən kənara köçürüldüyü bir şəraitdə bu ərazinin qeyri-səmərəli istifadəsi daha qabarıq şəkildə özünü büruzə verir.

Bakının mərkəzi hissəsində uzun illər boyu əsasən Dənizkənarı park və ayrı-ayrı kiçik parklar piyada zonaları və gözəl istirahət məkanı kimi əhalinin xidmətində olmuşdur. 80-ci illərdə piyada zonalarının davamı olaraq "Fəvvarələr meydanı", sonrakı illərdə isə ona bitişik ərazilərdə, Nizami küçəsi boyu Rəsul Rza küçəsi və Rəşid Behbudov prospekti arasındakı ərazilərdə nəqliyyatın hərəkətindən azad piyada zonası formalaşdırılmışdır.

Ərazinin memarlıq-planlaşdırma həlli

Şəhərin mərkəzi hissəsinin planlaşdırma strukturunun layihədə həlli zamanı ilk növbədə prinsipial yanaşma metodları konseptual olaraq müəyyən edilmişdir: mövcud planlaşdırma strukturunun formalaşmasında tarixi kontekstlərdə məntiqliyin müəyyən edilməsi; planlaşdırma strukturunun özünün tarixi dəyər kimi qəbul edilərək bütün müsbət faktorların saxlanması və inkişaf etdirilməsi; küçə-yol şəbəkəsi sxeminin, həmçinin yol ötürücülərinin və tunellərin müəyyənləşdirilməsi; sosial obyektlərin planlaşdırma strukturunda yerləşdirilməsi; yaşılıqların, rekreasiya və istirahət zonaları şəbəkəsinin yerləşdirilməsi; piyada hərəkəti sxeminin və piyada zonalarının müəyyənləşdirilməsi; yeraltı, yerüstü və çoxmərtəbəli avtomobil dayanacaqlarının həlli; məhəllələrin qırmızı xətt sərhədlərinin təyin edilməsi; məhəllələrdə tikinti faizinin və mərtəbəliliyin dəqiqləşdirilməsi; memarlıq kompozisiyası, şəhərin amfiteatrının ümumi silueti baxımından tələb olunan həcmələrin həlli; memarlıq ansamblarının həlli variantlarının təklifi; mühəndis kommunikasiyaları infrastrukturunun həlli; tarixən formalaşmış, memarlıq və şəhərsalma baxımından toxunulmazlığı saxlanmalı olan məhəllələrin müəyyənləşdirilməsi, mərkəzi hissənin özəyinin qeyd olunması; təbii, texniki və digər planlaşdırma məhdudiyyətlərinin nəzərə alınması və s.

пешеходные зоны, свободные от транспортного движения, такие как Площадь фонтанов и на примыкающей к ней территориях по ул. Низами между ул. Расула Рзы и Рашида Бейбутова.

Архитектурно-планировочное решение территории

При решении в проекте планировочной структуры центральной части города в первую очередь концептуально определены методы принципиального подхода: определение логики в исторических контекстах при формировании существующей планировочной структуры; принятие самой планировочной структуры как исторической ценности с сохранением и развитием всех положительных факторов; определение схемы улично-дорожных сетей, а также путепроводов и тоннелей; размещение социальных объектов в планировочной структуре; размещение зеленых насаждений, рекреаций и сети зон отдыха; определение схемы пешеходного движения и пешеходных зон; решение подземных, надземных и многоэтажных автостоянок; установка границ красных линий кварталов; уточнение процента застройки и этажности в кварталах; решение объемов требуемых с точки зрения архитектурной композиции, общего силуэта городского амфитеатра; предложение вариантов решения архитектурных ансамблей; решение инфраструктуры инженерных коммуникаций; определение кварталов подлежащих сохранению с архитектурной и градостроительной точки зрения; отметка ядра центральной части; предусмотрение природных, технических и иных планировочных ограничений и др.

Основное направление реконструкции планировочной структуры

При определении основных направлений реконструкции планировочной структуры решающими в реализации основных идей были направления, дальновидно и точно указанные Президентом страны господином Ильхамом Алиевым. Идеи эти, продолжение и расширение Приморского парка на восток и запад, снос 1-2 этажного полностью непригодного жилья и реконструкция их территории в соответствии с современными требованиями, расширение других участков озеленений, парков и зон отдыха, перенос промышленных объектов за пределы города, увеличение количества спортивных, зрелищных объектов, улучшение экологических условий, реконструкция и капитальный ремонт системы инженерных коммуникаций (водопровод, канализация, электро-газо-теплоснабжение и др.), строительство каждого объекта в соответствии с современными

Planlaşdırma strukturunun yenidən qurulmasının əsas istiqamətləri

Planlaşdırma strukturunun yenidən qurulmasında əsas istiqamətləri təyin edərkən ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin uzaqgörənlik və dəqiqliklə müəyyən etdiyi istiqamətlər əsas ideyaların gerçəkləşməsində həlledici olmuşdur. Bu ideyalar Dənizkənarı milli parkın şərqə və qərbə tərəf uzadılması və genişləndirilməsində, yaşayış üçün tam yarasız olan 1-2 mərtəbəli evlərin sökülməsi və yerləşdikləri ərazilərin müasir tələblərə uyğun yenidən qurulmasında, digər yaşıllıqların, parkların və istirahət zonalarının genişləndirilməsində, sənaye obyektlərinin şəhərin hüdudlarından kənara çıxarılmasında, idman qurğularının, əyləncə obyektlərinin sayının artırılmasında, ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasında, mühəndis-kommunikasiya sisteminin (su, kanalizasiya, elektrik, istilik təchizatı və s.) yenidən qurulmasında, hər bir obyektin müasir tələblərə uyğun inşa edilməsində, turizmin inkişaf etdirilməsində, geniş sayda sosial obyektlərin (uşaq bağçası, məktəb, xəstəxana, poliklinika və s.) inşasında və digər zəruri tədbirlərdə öz əksini tapmışdır.

Nərimanov pr. ilə Zərgərpalan küç. arasındakı ərazi

Layihədə nəzərdə tutulmuş N.Nərimanov prospekti ilə Zərgərpalan küçələri arasındakı ərazilərin yenidən qurulması həm bütün mərkəzi hissədə mövcud olan, həm də bilavasitə ərazidəki bir çox problemlərin həllinə kömək edir. Belə ki, ərazidəki mövcud 1-2 mərtəbəli tikililərin sökülməsi nəticəsində Nəriman Nərimanov, Abdulla Şaiq və Murtuza Muxtarov küçələrinin genişləndirilməsi, həmçinin Mirzəəğa Əliyev, Əbdürəhimbəy Haqverdiyev, Bəşir Səfəroğlu küçələrinin Azərbaycan prospektindən şərqə olan küçələrlə əlaqələndirilməsi mümkün olur. Bir çox variantlar nəzərdən keçirildikdən sonra ərazinin yaşıl zonaya çevrilməsi qərara alınmışdır. N.Nərimanov prospekti və A.Şaiq küçələri arasında nəzərdə tutulan yüksək mərtəbəli nöqtəvi binalar şəhərin silüetində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu nöqtəvi binalar şəhərin dağüstü hissəsindəki digər hündür mərtəbəli binalarla uyğunlaşaraq kompozisiyanı tamamlayır. Salınacaq parkda tələb olunan obyektlər, hovuz və fəvvarələr nəzərdə tutulur. M.Muxtarov küçəsinin qərb hissəsində 3-4 mərtəbəli xidmət obyektləri yerləşdirilmişdir. Parka bitişik ərazidə yerləşən "Təzə Pir" kompleksinə ibadətə və ziyarətə gələnlərin rahatlığı üçün şərait yaradılacaqdır. Belə ki, yerüstü və yeraltı avtodayanacaqlar və yaranan nəqliyyat əlaqəsi ərazidəki problemləri həll edir. Parkı əhatə edən ərazilərdə məhəllə tipli binaların inşası nəzərdə tutulmuşdur ki, buna da formalaşmış mövcud məhəllələrin davamı kimi baxıla bilər. M.Muxtarov küçəsi və Azərbaycan prospekti arasındakı məhəllələr-

требованиями, развитие туризма, строительство большого числа социальных объектов (детские сады, школы, больницы, поликлиники и др.).

Территория между пр. Нариманова и ул. Зяргярпалан

Реконструкция территорий между пр. Нариманова и ул. Зяргярпалан, предусмотренная проектом, окажет содействие решению многих проблем, существующих во всей центральной части, а также непосредственно на территории. В результате сноса существующих 1-2 этажных строений появится возможность расширения улиц Наримана Нариманова, Абдулла Шаига и Муртуза Мухтарова, а также сообщения улиц Мирзаага Алиева, Абдурагимбека Ахвердиева, Башира Сафароглу с улицами к востоку от пр. Азербайджан. После рассмотрения нескольких вариантов было принято решение о превращении территории в зеленую зону. Высотные точечные здания, предусмотренные между пр. Н.Нариманова и ул. А.Шаига, играют важную роль в силуэте города. Эти точечные здания в сочетании с остальными высотными зданиями в нагорной части города дополняют композицию. В будущем парке предусмотрено строительство требуемых объектов, бассейна и фонтанов. В западной части ул. М.Мухтарова размещены 3-4 этажные объекты обслуживания. Будут обеспечены условия для удобства посетителей комплекса мечети «Тезе Пир», расположенного на территории очень близкой к парку. Надземные и подземные автостоянки и создаваемое транспортное сообщение решают имеющиеся на территории проблемы. На территориях, окружающих парк, предусмотрено строительство зданий квартального типа, что можно рассмотреть как продолжение существующих сформировавшихся кварталов. Нахождение исторических и архитектурных памятников в кварталах между ул. М.Мухтарова и пр. Азербайджан, но незавершенность его обуславливает их реконструкцию. Планируется реконструкция этих кварталов.

Территория между железнодорожным вокзалом и НАН Азербайджана

Обеспечивается в соответствии с условиями и решением планировочной оси длиной от привокзальной площади до Национальной Академии Наук, предусмотренными в предыдущем Генеральном плане.

Здания, построенные вдоль улицы в западной части пр. Н.Нариманова, парные 40 метровые небоскребы, предусмотренные для строительства в соответствии с композицией площади за памятником Н.Нариманову, завершают существующий ан-

də tarixi və memarlıq abidələrinin olması, lakin məhəllələrin tamamlanmaması onların yenidən qurulmasını zəruri edir və bu məhəllələrin yenidən qurulması planlaşdırılır.

Dəmir yolu vağzalını ilə Milli Elmlər Akademiyası arasındakı ərazi

Əvvəlki Baş Planda nəzərdə tutulan Vağzalını meydanından Milli Elmlər Akademiyasınadək uzanan planlaşdırma oxunun həlli də şəraitə uyğun təmin edilir.

N.Nərimanov prospektinin qərb hissəsində yol boyu inşa edilən binalar, N.Nərimanovun heykəlinin yerləşdiyi meydanın kompozisiyasına uyğun olaraq abidənin arxasında nəzərdə tutulan qoşa 40 mərtəbəli göydələnlər mövcud ansamblı tamamlayır. Milli Dram teatrının ətrafındakı ərazi də əhalinin istirahət yeri kimi nəzərdə tutulmuşdur. Füzuli və M.A.Əliyev küçələrinin dörd zolaqlı, bir istiamətli avtomobil yolu kimi layihələndirilməsi və müvafiq qovşaqlarla əlaqələndirilməsi, həmçinin parkın salındığı ərazinin yeraltı hissəsində avtodayanacaqların nəzərdə tutulması nəqliyyat problemlərinin bu ərazidə həllinə kömək edəcəkdir. S.Vurğun küçəsinin bu ərazidən keçən hissəsinin genişləndirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur. Layihə ilə Füzuli və M.A.Əliyev küçələri salınan park vasitəsilə Vağzalını meydanla əlaqələndirilir. Milli Dram teatrına qədər uzanan bu parka bitişik ərazilərin memarlıq-şəhərsalma baxımından ansambl təşkil etməsi zərurəti yaranır və bu amil şəhərdə yeni məna, miqyas, yeni yanaşmalar formalaşdıran sahə tələb edir.

Mirzəəğa Əliyev və Dilarə Əliyeva küçələri arasındakı ərazinin yenidən qurulması, şəhərdə əhəmiyyətli, tamamlanmış, möhtəşəm bir memarlıq-şəhərsalma ansamblının formalaşdırılması "Bakı dövlət layihə" institutunun hazırladığı layihədə öz əksini tapmışdır.

Mirzəəğa Əliyev və Şəmsi Bədəlbəyli küçələri arasındakı ərazidə çoxmərtəbəli yeraltı avtomobil dayanacağı və yerüstü park inşa edilir. Bundan başqa, hər iki küçə boyu köhnə yararsız evlər sökülərək onların yerində müasir üslubda layihələndirilmiş 8 mərtəbəli yaşayış evlərinin tikilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Bu möhtəşəm məkan tezliklə Bakı sakinlərinin və şəhərimizin qonaqlarının sevimli istirahət yerinə çevriləcəkdir.

"Quba meydanı" ərazisi

Mərkəzi hissədə öz həllini tələb edən mühüm ərazilərdən biri də Zivərbəy Əhmədbəyov və Səməd Vurğun küçələri arasındakı məşhur "Quba meydanı" ("Kubinka") adlanan ərazidir. Burada ilk növbədə mərkəzə giriş və çıxış problemlərinin Bakıxanov küçəsindəki yeraltı ötürücü vasitəsilə həll edilməsi, nəqliyyatın bu ərazidən keçərək S.Əsgərova və Təbriz küçələrinə is-

samblı. Территория вокруг Азербайджанского Академического Национального Драматического театра также предусмотрена как место отдыха населения. Проектирование улиц Физули и М.А.Алиева в виде односторонней 4-х полосной автомобильной дороги и связка ее с соответствующими транспортными узлами, а также предусмотрение в подземной части парка автостоянок поможет решению транспортной проблемы на этой территории. Предусмотрено также расширение части ул. С.Вургуна, проходящей по этой территории. В соответствии с проектом, улицы Физули и М.А.Алиева посредством строящегося парка соединятся с привокзальной площадью. Возникает необходимость создания ансамбля с архитектурно-градостроительной точки зрения территорий, примыкающих к парку, тянувшихся до здания Национального Драматического театра. И этот фактор требует участки, формируемые по новому замыслу, масштабу, новыми подходами.

Реконструкция территории между улицами Мирзаага Алиева и Дияры Алиевой, формирование в городе важного, законченного великолепного архитектурно-градостроительного ансамбля, нашло свое отражение в проекте выполненным институтом «Бакгипрогор».

На территории между улицами Мирзаага Алиева и Шамси Бадалбейли строится подземная многоэтажная автостоянка и наземный парк. Кроме того, вдоль обеих улиц на месте сносимых захудалых непригодных домов, предусмотрено строительство современных 8-и этажных жилых домов.

Этот прекрасный район в скором времени превратится в любимое место отдыха жителей Баку и гостей города.

Территория «Губа мейданы»

Одной из важных территорий, требующих своего решения, это известная территория, называемая «Губа мейданы» (Кубинка) между улицами Зивербек Ахмедбекова и Самеда Вургуна. Решение в первую очередь проблемы въезда и выезда в центр с помощью подземного путепровода на ул. Бакиханова предусматривает направление транспортного потока через эту территорию к улицам Салатын Аскеровой и Тебриз. При этом на переходе по ул. Самеда Вургуна планируется пользование тоннелем. Эта улица, пересекаясь на разных уровнях с расширяемой улицей Джалила Мамедкулизаде, обеспечивает беспрепятственное продолжение движения.

Перенос базара, существующего на территории, снос 1-2 этажных непригодных строений, проектирование социальных объектов предусматривают решение архитектурно-градостроительных проблем, создаваемых новыми многоэтажными высотными

tiqamətləndirilməsi nəzərdə tutulur. Bu zaman S.Vurğun küçəsindəki keçiddə tuneldən istifadə olunması planlaşdırılır. Həmçinin bu küçə genişləndirilən Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi ilə müxtəlif səviyyələrdə kəşşərək maneəsiz ötürücülüyü təmin edir.

Ərazidəki mövcud bazarın köçürülməsi, 1-2 mərtəbəli yararsız tikililərin sökülməsi, istirahət və əyləncə zonalarının, sosial obyektlərin layihələndirilməsi, bununla da yeni yüksək mərtəbəli tikililərin yaratdığı memarlıq-şəhərsalma problemlərinin həlli nəzərdə tutulmuşdur.

S.Vurğun küç. ilə Azadlıq pr. arasındakı ərazi

Səməd Vurğun və Azadlıq prospektləri arasında formalaşmış planlaşdırma strukturunun əsasən təkmilləşdirilməsi və tamamlanması məqsədilə ərazidən keçən Salatin Əsgərova küçəsini genişləndirməklə buranın Təbriz küçəsi ilə əlaqələndirilməsi təklif olunmuşdur. "Göy məscid" kompleksinin yerləşdiyi ərazinin, Azadlıq prospektinin mümkün olan hissələrinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur. Şəhərin mərkəzi hissəsini şimal ərazilərlə əlaqələndirən əsas nəqliyyat arteriyalarından biri olan və Vağzalyanı meydanla birləşən bu prospektin mərkəzə aid hissəsində heç bir tamamlanmış və yadda qalan memarlıq ansamblı mövcud olmadığı, həmçinin prospekt landşaft və şəhərsalma baxımından əlverişli mövqedə yerləşdiyi üçün prospektin R.Axundov küçəsi ilə kəsişdiyi hissədə yeni həll təklif olunmuşdur. Burada yüksək və orta mərtəbəli binalardan ibarət mərkəzin inşası bu hissədə dominant kompozisiya təşkil edəcəkdir.

Mərkəz rayonun şərq hissəsi

Mərkəzi rayonun şərq hissəsində həm nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, həm istirahət və əyləncə mərkəzlərinin genişləndirilməsi, yaşıllıqların artırılması, həm də sosial obyektlərin tələbatı uyğun həddə çatdırılması istiqamətində bir sıra həllər təklif olunur. Ceyhun Hacıbəyli küçəsi Puşkin küçəsi ilə, Ə.Ağaoğlu küçəsi isə Heydər Əliyev, Babək prospektləri və Yusif Səfərov küçəsinin kəsişməsindəki şəhərin əsas nəqliyyat qovşağı ilə əlaqələndirilir. Dəmir yolu xətti boyunca iki istiqamətli, altı zolaqlı yolun çəkilişi ilə ərazidə nəqliyyat gərginliyinin azaldılmasına nail olunur. Mərkəzin şimal hissəsindəki yaşıllıqları və parkları dənizkənarı parkla piyada hərəkəti zonası kimi layihələndirilmiş yaşıllıqla əlaqələndirmək də mümkün olmuşdur. Bu parkın dəmir yolu xətti ilə kəşşən hissəsində yerüstü piyada keçidi nəzərdə tutulmuşdur.

Dəmir yolu xəttinin keçdiyi ərazi hər iki tərəfdən yaşıllıq zolağı kimi layihələndirilmiş, buradakı məscid kompleksinin genişləndirilməsi, yeraltı avtomobil dayanacaqlarının inşası nəzərdə tutulmuşdur.

строениями.

Территория между ул. С.Вургуна и пр. Азадлыг С целью усовершенствования и завершения сформировавшейся планировочной структуры между ул. Самеда Вургуна и пр. Азадлыг предложено связать этот участок с ул. Тебриз, расширив ул. Салатын Аскеровой. Предусмотрено расширение территории комплекса «Гей мечеть», возможных участков пр. Азадлыг. Связывающий центральную часть города с северными территориями, одной из основных транспортных артерий и имеющий связь с Привокзальной площадью проспекта, ввиду того, что на участке относящийся к центру нет какого-либо завершенного и запоминающегося архитектурного ансамбля, а также из-за выгодного расположения проспекта с архитектурной точки зрения и ландшафта предложено новое решение на участке пересечения проспекта с ул. Рухуллы Ахундова. Строительство здесь центра состоящего из высотных зданий и домов средней этажности составит доминантную композицию на участке.

Восточная часть центрального района

В восточной части центрального района предлагается ряд решений в направлении поднятия на соответствующую ступень, согласно требованию, усовершенствования транспортной инфраструктуры, расширения центров отдыха и развлечений, увеличение озеленения, а также социальных объектов. Ул. Джейхуна Гаджибейли сообщается с ул. Пушкина, а ул. А.Агаоглу с основным транспортным узлом города на пересечении ул. Гейдара Алиева, пр. Бабека и ул. Юсифа Сафарова. Прокладыванием дороги вдоль железнодорожного полотна, в двух направлениях имеющей шесть полос движения, достигается уменьшение напряженности на территории. Удалось, также связать озеленения и парки северной части центра с приморским парком и зоной пешеходного движения, спроектированной как озеленение. В части, где парк пересекается с железнодорожной линией, предусмотрен наземный пешеходный переход.

Обе стороны территории, где проложена железнодорожная линия спроектированы как зеленая полоса, предусмотрено расширение существующего комплекса мечети, строительство подземных автостоянок.

Северо-восточная часть центрального района

В северо-восточной части центрального района разместились Центр Гейдара Алиева. Реконструкция примыкающих к центру участков, расширение площадей озеленения, формирование этих территорий как одних из общественно-политических центров города нашло свое отражение в проекте.

Mərkəz rayonun şimal-şərq hissəsi

Mərkəzi rayonun şimal-şərq hissəsində Heydər Əliyev Mərkəzi yerləşir. Mərkəzin ətrafındakı sahələrin yenidən qurulması, yaşıllıqların genişləndirilməsi, ümumiyyətlə, bu ərazilərin şəhərin ictimai-siyasi mərkəzlərindən biri kimi formalaşması layihədə əks olunmuşdur.

Bu ərazidə nəqliyyat problemlərinin həlli zamanı Bakıxanov küçəsinin uzadılaraq məntiqi sonluğa çatdırılması, onun Ə. Ağaoğlu küçəsi ilə birləşdirilməsi nəzərdə tutulur ki, bu da mərkəzi hüdudlandırılan halqanı tamamlamağa imkan yaradır. Ərazidə həmçinin küçə-yol şəbəkəsinin hal-hazırda yenidən qurulan yollarla üzvi əlaqəsi təmin edilmişdir.

Mərkəzi hissənin Babək prospekti, Y. Səfərov küçəsi, Nobel prospekti və X. Rüstəmov küçələri arasında qalan ərazisində əsasən formalaşmış planlaşdırma strukturu mövcuddur. Ərazidə əsas problemlər Rəfiyev küçəsinin Xocalı, Babək və Nobel prospekti ilə kəşişən hissələrində yaranan nəqliyyat problemi, məhəllələrdəki yaranmış sıxlığın qeyri-bərabər tənzimlənməsi, həmçinin sosial, mühəndis kommunikasiya infrastrukturunun qaydaya salınmamasıdır. Bununla yanaşı, ərazinin ona bitişik "Ağ şəhər" kompleksi ilə üzvi əlaqəsinin təmin edilməsi tələb olunur. Ərazinin cənub hissəsi şərqə doğru uzadılan Dənizkənarı milli parkla hüdudlanır. Odur ki, layihədə Nobel prospekti boyunca ərazinin memarlıq-planlaşdırma strukturunun və kompozisiyasının, dəniz istiqamətindən küçənin memarlıq fonunun sahil boyu tikililərin miqyasına uyğun formalaşması, həmçinin ərazidən səmərəli istifadə məqsədilə cənuba doğru əlavə məhəllələr zolağının layihələndirilməsi nəzərdə tutulur.

Nəticədə Neftçilər və Nobel prospektləri boyunca uzanan şəhərin sahil fasadı tamamlanmışdır. Layihədə qarşıya qoyulan əsas məqsədlərdən biri mərkəzin tarixən formalaşmış hissəsində həm planlaşdırma strukturunun, həm də məhəllələrin memarlıq kompozisiya və planlaşdırma baxımından xarakter və simasının qorunub saxlanılmasıdır. Layihədə mərkəzi hissənin özəyi kimi Mehdi Hüseyn, Nizami, Murtuza Muxtarov, Süleyman Rəhimov, Kövkəb Səfərəliyeva küçələri və Neftçilər prospekti arasında qalan ərazi qeyd olunmuşdur. Bu ərazidəki tikililərin və planlaşdırma strukturunun qorunub saxlanması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda M. Muxtarov, Səməd Vurğun, S. Rəhimov və Nizami küçələri arasındakı ərazidə yerləşən məhəllələr yenidən qurulmalı və məntiqi sonluqla tamamlanmalıdır.

Belə ki, bu ərazidə əsasən yaşayış evləri ilə əhatələnmiş aradakı park ərazisi Fəvvarələr bağı ilə yenidən qurulan məhəllələrdən keçən piyada yolu ilə əlaqələndirilir. Nəticədə mərkəzin özək hissəsində piyada zonası tamamlanır. Yenidən qurulan məhəllələrdəki evlərin hündürlüyü maksimum 4 mərtəbə nəzərdə tutulur.

Решением транспортных проблем предусматривается продление ул. Бакиханова до логического завершения, соединив ее с ул. А. Агаоглу, что позволяет завершить круг, ограничивающий центр. Обеспечена также органическая связь улично-дорожной сети территории с улицами, где в настоящее время ведется реконструкция.

На территории центральной части между пр. Бабека, ул. Ю. Сафарова, пр. Нобеля и ул. Х. Рустамова существует, в основном сформировавшаяся планировочная структура. Основные проблемы территории, транспортная проблема, образующаяся на пересечении ул. Рафиева с ул. Ходжалы, Бабека и пр. Нобеля, неравномерное урегулирование плотности, образовавшегося в кварталах, а также беспорядок, существующий в социальной, инженерной коммуникационной инфраструктуре. Наряду с этим, требуется обеспечение органической связи территории с примыкающим комплексом «Белый город». Южная часть территории ограничена Приморским национальным парком продлеваемым на восток. Таким образом, в проекте предусматривается формирование архитектурно-планировочной структуры и композиции территории вдоль пр. Нобеля в соответствии с масштабом архитектурного фона прибрежных строений улицы в морском направлении, а также проектирование дополнительных квартальных полос с целью оптимального использования территории.

В итоге завершён береговой фасад города вдоль пр. Нефтяников и Нобеля. Одной из основных целей, поставленных перед проектировщиками, является и сохранение планировочной структуры, характера и облика кварталов с архитектурной и планировочной точки зрения в исторически сложившейся части центра. Как ядро центральной части в проекте отмечена территория между улицами Мехти Гусейна, Низами, Муртуза Мухтарова, Сулеймана Рагимова, Кёвкяб Сафаралиевой и пр. Нефтяников. Предусматривается сохранить на территории строения и планировочную структуру. Одновременно подлежат реконструкции и доведения до логического завершения кварталы, находящиеся на территории между улицами Муртуза Мухтарова, Самеда Вургуна, Сулеймана Рагимова и Низами.

Участок парка на этой территории, окруженный в основном жилыми домами по пешеходной дороге, через реконструируемые кварталы соединен с садом на площади Фонтанов. В итоге на участке, составляющий ядро центра завершается пешеходная зона. Высота домов в реконструируемых кварталах предусмотрена максимум в 4 этажа. Дома в местах выхода на основные улицы могут предусматриваться высотой до 6-ти этажей.

Əsas küçələrə çıxan hissələrdə isə küçənin ümumi memarlıq görünüşünə və miqyasına uyğun olaraq evlər 6 mərtəbəyədək nəzərdə tutula bilər.

İstiqlaliyyət küç. ilə Neftçilər pr.-nin əlaqəsi

Mərkəzi hissədə 60 hektarlıq yenidən qurulan ərazi nəzərdə tutulmuşdur. Burada yaşayış binaları üçün tikinti sahəsi 11,2 hektar, qeyri-yaşayış binaları üçün isə 2,5 hektar təşkil edir, qalan 46,7 hektar sahə isə küçə-yol, meydança və yaşıllıqlardan ibarətdir.

Ərazidəki həllini gözləyən vacib nəqliyyat problemi İstiqlaliyyət küçəsini Neftçilər prospekti ilə əlaqələndirən Konstitusiya Məhkəməsi binası və Qala divarları arasındakı nəqliyyat vasitələrinin olduqca aşağı hərəkət sürəti ilə xarakterizə olunan və bu səbəbdən problemlər yaradan ensiz keçiddir. Layihədə İstiqlaliyyət küçəsinin Üzeyir Hacıbəyli küçəsi ilə əlaqələndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bu əlaqələndirmə piyada zonalarının və çətin hərəkət qabiliyyətli ensiz küçələrin yaratdığı nəqliyyat problemlərinin müəyyən qədər aradan qaldırılmasına imkan verəcəkdir.

M.Muxtarov küç., Azərbaycan pr., M.Əliyev və İstiqlaliyyət küçələri arasında yerləşən məhəllələrin də yenidən qurulması təklif olunmuşdur. Bu ərazidə bir çox tarixi-memarlıq abidələrinin, məscid və kilsələrin yerləşdiyi məlumdur. Ərazidə həmçinin kommunal, təhlükəsizlik, sanitariya-gigiyenik tələblərə artıq cavab verməyən xeyli sayda binalar yerləşir. Belə şəraitdə bu məhəllələrin yenidən qurulması məqsədəuyğun hesab edilmişdir ki, bunun da nəticəsində mərkəzin memarlıq-planlaşdırma strukturu daha da təkmilləşəcəkdir. Ərazidə formalaşmış məhəllələrin miqyası, problemlərin xarakteri onların yerli investirlər tərəfindən yenidən qurulmasına imkan verir.

Mərkəzi hissənin müfəssəl planlaşdırma layihəsində ən vacib məsələlərdən biri də Neftçilər prospekti və Dənizkənarı milli parkın həm şərq, həm də qərb istiqamətində uzadılmasıdır. Neftçilər prospekti isə mərkəzin əsas nəqliyyat arteriyası funksiyasını yerinə yetirməlidir. Prospekt qərbə doğru uzanaraq şəhərdən çıxışla birləşir. Prospekt məhz bu ərazilərdə yenidən qurularaq 20-ci sahədən Bayıl meydanınadək yenidən qurulan səkkiz zolaqlı, iki istiqamətli yolla birləşdirilir.

Daha sonra bu yol Bayraq meydanına bitişik ərazidən keçərək genişlənmiş mövcud yol şəbəkəsi vasitəsilə mərkəzə istiqamətlənir və Azneft meydanınadək uzanır. Sürətli avtomagistral kimi nəzərdə tutulan bu yolun mərkəzdən keçməsi onsuz da gərgin nəqliyyat axını avtomobillərin sayının durmadan artması şəraitində daha da mürəkkəbləşdirə bilər. Buna görə yolun Bayıl ərazisində bitdiyi sahəsinin hasarlanaraq, bir hissəsinin dənizkənarı parkın eninə genişləndirilən hissəsində yerləşdirilən yeraltı tunellə birləşdirilməsi, layihədə öz ək-

Связь ул. Истиглаиет с пр. Нефтяников

В центральной части предусмотрена реконструируемая территория площадью 60 га. Для жилых зданий площадь застройки составляет 11,2 га, для нежилых зданий 2,5 га. Остальной участок в 46,7 га состоит из улиц-дорог, площадей и озеленений.

Важной транспортной проблемой территории, ждущей решения, является узкий проезд, соединяющий ул. Истиглаиет с пр. Нефтяников, расположенный между зданием Конституционного Суда и Крепостными стенами и характеризующийся весьма низкой скоростью движения транспортных средств и создающий по этой причине проблемы. Проектом предусмотрена связь ул. Истиглаиет с ул. Узеира Гаджибейли. Эта связь позволит устранить в определенной степени транспортные проблемы, создаваемые пешеходными зонами и труднопроходимыми узкими улицами.

Предложена также реконструкция кварталов, размещенных между ул. Муртуза Мухтарова, пр. Азербайджан, улицами Мирзаага Алиева и Истиглаиет. Известно, что на этой территории имеется много историко-архитектурных памятников, мечетей и церквей. На территории разместилось также множество зданий уже не отвечающие коммунальным, санитарно-гигиеническим требованиям и требованиям безопасности. В такой ситуации было решено считать целесообразным предложенную проектом реконструкцию этих кварталов, которая в итоге еще более усовершенствует архитектурно-планировочную структуру центра. Сформировавшийся на территории масштаб кварталов, характер проблем позволяет проведение их реконструкции местными инвесторами.

Одной из самых важных вопросов в проекте детальной планировки центральной части это продолжение проспекта Нефтяников и Приморского национального парка в направлении и на восток, и на запад. А пр. Нефтяников должен выполнять функции основной транспортной артерии. Проспект, имея продолжение на западную сторону, соединяется с выходом из города. Реконструируемый на этих территориях пр. Нефтяников соединяется с восьмиполосной дорогой в два направления на отрезке с 20-го участка до Баиловской площади.

После эта дорога через территорию, примыкающую к площади Государственного Флага и существующую расширенную дорожную сеть, направляется к центру и продолжается до площади Азнефть. Прохождение этой дороги, предусмотренной как скоростная автомагистраль через центр, может еще более усложнить движение и без того напряженного транспортного потока в условиях постоянного уве-

sini tapmışdır. Bu zaman şəhərin şərq hissəsinə tranzit avtomobil axınını, mərkəzə daxil olmadan həmin əraziyə yönəltmək mümkün olacaqdır. Nəticədə Neftçilər prospektinin həddən artıq yüklənməsinin qarşısı alınmış olacaqdır.

“Azərneft” meydanı

Neftçilər prospektində əmələ gələn problemlərdən biri Azneft meydanında müşahidə olunur. Tənzimlənməyən yol qovşağı kimi mövcud olan bu meydanda günün bütün saatlarında tıxaclar yaranır ki, bunun da əsas səbəbi bu qovşağın ölçülərinin müasir standartlara cavab verməməsidir. Layihədə qovşağın genişləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Neftçilər prospektinin Azadlıq meydanından keçən hissəsi yeraltı tunel şəklində, onun Azadlıq prospekti və Puşkin küçələri ilə kəsişən hissələri yol ötürücüləri vasitəsilə həll edilmişdir. Neftçilər prospekti şərqə doğru uzanaraq Y.Səfərov küçəsinin prospektə dək uzanan hissəsilə tənzimlənməyən kəsişmədə birləşir. Bu kəsişməyə həmçinin dənizkənarı parkın eninə genişlənən hissəsinin altından keçən tunel də birləşir. Kəsişmədə qovşağın tənzimlənməsi məqsədilə həmçinin yeraltı yol ötürücüsündən istifadə olunmuşdur.

Daha sonra Neftçilər prospekti Nobel prospekti ilə birləşir. Prospektin Rəfiyev küçəsi ilə kəsişdiyi yerdə tənzimlənməyən nəqliyyat qovşağı nəzərdə tutulmuşdur. Neftçilər prospektinin şimal tərəfindəki şəhərin sahil boyu memarlıq simasını təşkil edən hissəsində piyadalar üçün olduqca ensiz keçidlər qalır. Binaların birinci mərtəbələrində əsasən ticarət obyektləri yerləşdiyindən səkilərdə intensiv piyada axını əmələ gəlir. Məneələri aradan qaldırmaq məqsədilə səkilərin 6-8 metrə dək genişləndirilərək piyada keçidlərinin salınması nəzərdə tutulur.

Neftçilər prospektinin Niyazi, Əziz Əliyev, Səməd Vurğun, Rəşid Behbudov, Bülbül küçələri ilə kəsişdiyi, İçərişəhərin Qız qalası yerləşən ərazisindən keçən hissələrində, həmçinin Mikayıl Hüseynov küçəsinin Bəhram Gur heykəl kompleksi hissəsində yeraltı piyada keçidləri nəzərdə tutulmuşdur. Dənizkənarı milli park boyunca üç yerdə yeraltı avtomobil dayanacağı layihələndirilmişdir.

Dənizkənarı bulvar

Dənizkənarı milli park Bakı sakinlərinin əsas istirahət və əyləncə mərkəzi olaraq qalmaqdadır. Dənizkənarı milli park Bakının şəhərsalma sistemində coğrafi, memarlıq-planlaşdırma, sosial, ekoloji, sanitariya-gigiyenik, tarixi-mədəni dəyərlər baxımından ən mühüm amillərdən biri olmaqla, bütün digər problemlərin, o cümlədən nəqliyyat probleminin həlli zamanı həmişə nəzərə alınmışdır. Hazırda Dənizkənarı milli parkın ərazisi 72,3 hektar təşkil edir.

Dənizkənarı milli parkın şərq və qərbə doğru, həm-

licheniya kolichestva avtomobiley. Poetomu proektom predusmotreno, chto chasty dorogi na territorii Bailevo, obvedennaya za borom, soedinyetsya s podzemnym tonnelem, raspolozhennym v rasshiryaemoy v shirinu chasti primorskogo parka. V etom sluchae stanet vozmozhnym napravit' tranzitnyy potok avtomobiley na vostochnuyu chasty territorii goroda, minuya tsentr. V rezul'tate budet priostanovlena pererazgruzhennost' pr. Neftyanikov.

Площадь Азнефть

Одна из проблем, возникающая на пр. Нефтяников, наблюдается на площади Азнефть. На площади, существующей как нерегулируемый дорожный узел, в любое время дня создаются автомобильные пробки, основная причина которых - несоответствие параметров этого узла современным требованиям. В проекте предусмотрено расширение узла.

Часть проспекта Нефтяников, проходящая через площадь Азнефть, решена в виде подземного тоннеля, части проспекта, пересекающиеся с пр. Азадлыг и ул. Пушкина, решены посредством путепроводов. Продолжение проспекта Нефтяников к востоку соединяется с частью ул. Ю.Сафарова, продолжающейся в сторону проспекта в нерегулируемом уличном пересечении. К этому пересечению присоединяется также тоннель, проложенный под расширяемой в ширину частью приморского парка. На пересечении, с целью урегулирования узла, использован также подземный путепровод.

Далее пр. Нефтяников соединяется с пр. Нобеля. На месте пересечения проспекта с ул. Рафиева предусмотрен нерегулируемый транспортный узел. На северной стороне части пр. Нефтяников, что составляет приморский архитектурный облик города, остаются очень узкие пешеходные переходы. Из-за размещения на первых этажах зданий в основном торговых объектов, создается интенсивный пешеходный поток. В целях устранения препятствий предусматривается расширение тротуаров до 6-8 метров, строительство пешеходных переходов.

На участки проспекта Нефтяников, пересекающихся с улицами Ниязи, Азиза Алиева, Самеда Вургун, Рашида Бейбутова, Бюльбюля, на участках территории памятника «Девичья башня» в Ичери шехере, а также на участке улицы Михаила Усейнова возле скульптурного комплекса Бахрам-Гур предусмотрены пешеходные переходы. Вдоль приморского национального парка в трех местах спроектированы подземные автостоянки.

Приморский бульвар

Приморский Национальный парк остается как основной центр отдыха и развлечения жителей Баку.

çinin eninə genişlənməsi layihədə öz həllini tapmışdır. Bu zaman onun tarixi formalaşma mərhələləri ardıcılıqla öyrənilmiş, parkın tarix boyu genişlənməsini şərtləndirən amillər, xüsusilə də əhali artımı, insanların maddi rifahının yüksəlməsi, ölkənin iqtisadi imkanlarının artması, Xəzər dənizindəki qabarma və çəkilmələr təhlil edilmiş və layihə təkliflərində nəzərə alınmışdır. Layihəyə görə parkın eninə istiqamətdə üç zonaya bölünməsi optimal və məqsəduyğun sayılmışdır.

Dənizkənarı milli parkın mövcud hissəsinə yanaşmada maksimum qorunub saxlanma prinsipi nəzərdə tutulmuş, piyadaların daha çox hərəkət etdiyi birinci zolaq daha geniş həll olunmuşdur. 70-100 metr eninə genişlənen hissə məhz birinci zolağa aid edilmiş və burada yaşılıqlar, su hövzələri, fəvvarələr yerləşdirilmişdir.

Parkın qərbə doğru genişlənen hissəsi Bayraq meydanı ilə əlaqələndirilmişdir. Bayraq meydanına layihələndirilən yoldan əlaqə nəzərdə tutulmuş, avtomobil dayanacağı yerləşdirilmişdir. Burada piyadaların daha dinamik hərəkəti, həmçinin vizual effektlər yaradan piyada körpüləri nəzərdə tutulmuşdur.

Parkın bu hissəsində təntənəli tədbirlərin keçiriləcəyi nəzərə alınaraq açıq amfiteatr tipli kinokonsert mərkəzi layihələndirilmişdir. Bu ərazidə həmçinin uşaq şəhərçiyi nəzərdə tutulmuşdur.

Dənizkənarı milli parkın qərbə genişlənen hissəsində ictimai-iaşə obyektləri, sərgi salonları və digər park elementləri də yerləşdirilmişdir.

Bulvarın şərq istiqamətində genişləndirilməsi

Dənizkənarı milli parkın şərq istiqamətində genişlənməsi mövcud Dəniz vağzalından başlayır. Dəniz vağzalının parkın ərazisindən köçürülməsi, binasının isə Dənizkənarı milli park İdarəsinin istifadəsinə verilməsi nəzərdə tutulur. Bu ərazidə hazırda biznes mərkəzi, otel və yaşayış binalarından ibarət kompleksin inşasına başlanmışdır. Layihə üzrə burada həmçinin böyük əyləncə-istirahət mərkəzi nəzərdə tutulur. Belə ki, genişlənen parkda aktiv istirahətə üstünlük verənlərin sayının artması nəzərə alınaraq, burada böyük okeanariumun quraşdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Ərazidə həmçinin tələbata uyğun olaraq ictimai-iaşə obyektləri, sərgi salonları, kinokonsert zalı və digər park elementləri də yerləşdirilmişdir. Kiçik istirahət köşkləri, qəhvəxana və çayxanalar gəzinti zolaqları boyu quraşdırılır və parkın planlaşdırma strukturunun formalaşdırılmasına xidmət edir.

Dənizkənarı milli parkın layihələndirilən şərq hissəsi həm parkın mövcud hissəsi ilə, həm də əraziyə bitişik "Ağ şəhər" kompleksi ilə üzvi sintez təşkil etmişdir.

Beləliklə, parkın ərazisi genişlənərək layihə üzrə 267 hektar, o cümlədən qərbə doğru 104 hektar, şərqə doğru 62 hektar, mərkəzi hissə 102 hektar təşkil edəcəkdir.

Приморский национальный парк, будучи одним из значительных факторов в градостроительной системе Баку с точки зрения географической, архитектурно-планировочной, социальной, экологической, санитарно-гигиенической, историко-культурных ценностей, учитывался всегда при решении всех иных проблем, в том числе транспортной. В настоящее время территория Приморского национального парка составляет 72,3 гектара.

Расширение Приморского национального парка на восток и на запад, а также в ширину нашло свое отражение в проекте. При этом последовательно изучены исторические этапы его формирования, предусмотрены факторы, обуславливающие его расширение в течении веков, в особенности рост населения города, растущее материальное благосостояние людей, рост экономических возможностей страны. Проанализированы и учтены в проектных предложениях приливы и отливы Каспийского моря. Оптимальным и целесообразным сочтено разделение в проекте, его территории на три зоны по ширине парка.

В подходе к существующей части Приморского национального парка предусмотрен принцип максимального сохранения, Первая полоса, где больше движение пешеходов, решена более широко. Расширяемая на 70-100 метров в ширину часть отнесена именно к первой полосе и здесь размещены зеленые насаждения, водные глади, фонтаны.

Расширяемая к западу часть парка соединена с площадью Государственного Флага. На проектируемой связующей дороге размещена автостоянка. В этом месте предусмотрено более динамичное движение пешеходов, а также создающие визуальный эффект пешеходные мостики.

Учитывая проведение в будущем торжественных мероприятий в этой части парка, запроектирован киноконцертный центр типа открытого амфитеатра.

В расширяемой к западу части парка размещены объекты обшита, выставочные салоны и иные парковые элементы.

Расширение бульвара в восточном направлении

Расширение бульвара в восточном направлении берет свое начало с существующего Морского вокзала. Предусматривается перенесение Морского вокзала с территории парка с передачей здания Управлению Приморского национального парка. На этой территории в настоящее время начато строительство комплекса, состоящего из бизнес-центра, отеля и жилых домов. По проекту на этом месте также предусмотрен крупный центр по развлечению и отдыху. Учитывая рост количества людей, отдающих пред-

Şəhərsalma reqlamenti

Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin yenidən qurulmasının müfəssəl planlaşdırma layihəsi işlənərkən ilk dəfə olaraq şəhərsalma reqlamentinin şərtləri tətbiq olunmuşdur. Şəhərsalma reqlamenti – müvafiq ərazi zonasının sərhədləri hüduqlarında ayrılmış torpaq sahələrinin, eləcə də torpaq sahəsinin üzərində və təkində yerləşərək tikinti obyektlərinin inşası və istismarı zamanı istifadə olunan bütün elementlərin hüquqi rejimini, o cümlədən torpaq sahələrinin son hədd (minimal və ya maksimal) ölçülərini, tikintinin (yenidənqurmanın) yolverilən parametrlərini, torpaq sahələrindən və tikinti obyektlərindən istifadə məhdudiyyətlərini təsbit edən normativ sənəddir.

Şəhərsalma reqlamentləri ərazi zonası hüduqlarında torpaq sahələri və əsaslı tikinti obyektlərinin faktiki istifadəsi, bir ərazi zonası hüduqlarında torpaq sahələri və əsaslı tikinti obyektlərindən mövcud və planlaşdırılan istifadənin müxtəlif növlərinin birləşdirilməsi mümkünlüyü, bələdiyyələrin ərazi planlaşdırma sənədləri ilə müəyyən edilmiş funksional zonalar və onların planlaşdırılan inkişaf xarakteristikaları, ərazi zonalarının növləri, mədəni irs obyektlərinin, eləcə də xüsusi mühafizə olunan təbii ərazilərinə və digər təbiət obyektlərinin mühafizəsinə dair tələblər nəzərə alınmaqla müəyyən edilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, şəhərsalma reqlamentinin tələbləri eyni dərəcədə şəhərsalma zonalaşdırılması xəritəsində qeyd olunmuş ərazi zonasının sərhədləri hüduqlarında yerləşmiş bütün torpaq sahələri və əsaslı tikinti obyektlərinə şamil olunur.

Paytaxt Bakının aktual problemlərinə (əhali sıxlığı, mənzil çatışmazlığı, rasionallıq təşkil olunmamış xidmət şəbəkəsi və s.) tələb olunan daha praqmatik yanaşmanın nəzərə alaraq, Azərbaycan Hökuməti Bakı şəhərinin inkişafının yeni konsepsiyasını hazırlamaq qərarına gəlmişdir. 2007-ci ildə Dünya Bankı və Azərbaycan Hökuməti arasında Böyük Bakının regional inkişaf Planının layihəsinin işlənməsinə dair kredit sazişi imzalanmışdır. Hazırda şəhər planlaşdırılması sahəsi üzrə təcrübəli mütəxəssislər Böyük Bakının yeni konsepsiyasının hazırlanması üzərində işləyirlər.

Baş a çatdırılması 2012-ci ilin sonuna planlaşdırılan bu iş təkcə Bakının deyil, həmçinin Sumqayıt şəhəri də daxil olmaqla, bütöv Abşeron yarımadasının inkişaf aspektlərini əhatə edəcəkdir. Böyük Bakının yeni planı, şübhəsiz, mühüm mərhələ olacaqdır.

2011-ci ildə Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsinin hazırlanması tamamlanmışdır. Layihədə yenidən qurulacaq, abadlaşdırılacaq, hündürlüyü məhdudlaşdırılaraq inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulan infrastruktur ərazilər müəyyən edilmişdir.

Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsinin müfəssəl planlaşdırma layihəsi "Bakıdövlətlayihə" institutunda memar

почтение активному отдыху, в расширяемом парке предусмотрено сооружение большого океанариума.

На территории также размещены объекты общепита, выставочные салоны, киноконцертный зал и иные парковые элементы. Небольшие беседки для отдыха, кафетерии, чайные служат формированию планировочной структуры парка и сооружаются вдоль прогулочных полос.

Проектируемая восточная часть Приморского национального парка составляет органический синтез существующей части парка с примыкающим к территории комплексом «Белый город».

Таким образом, расширенная территория парка составит по проекту 268 гектаров, в том числе к западу 104 гектара, на восток 62 гектара, центральная часть 102 гектара.

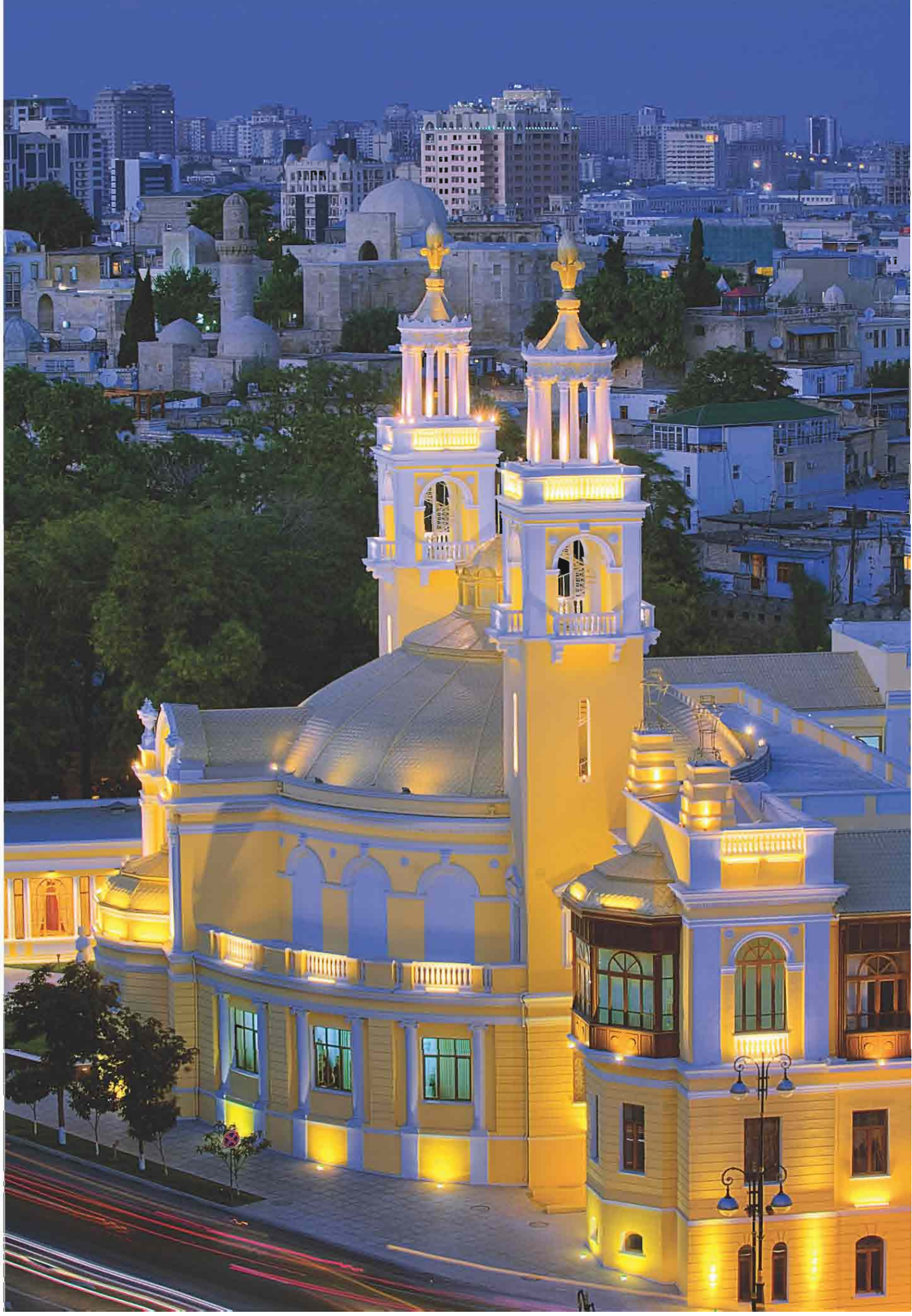
Градостроительный регламент

При разработке проекта детальной планировки реконструкции центральной части города Баку впервые применены условия градостроительного регламента. Градостроительный регламент – нормативный документ, устанавливающий ограничения отведенных в границах соответствующих территориальных зон земельных участков, а также устанавливающий правовой режим всех используемых элементов при строительстве и эксплуатации объектов строительства, в том числе предельные размеры (минимальные или максимальные) земельных участков, допустимые параметры строительства (реконструкции), ограничения использования земельных участков и объектов строительства.

Градостроительные регламенты в пределах территориальных зон определяют фактическое пользование земельными участками и объектами капитального строительства, возможность объединения разных видов использования в пределах одной территориальной зоны существующего и планируемого использования, функциональные зоны определяемые документацией территориального планирования муниципалитетов и их планируемую характеристику развития, виды территориальных зон определяются с учетом требований к охране объектов культурного наследия, а также особо охраняемых природных территорий и иных природных объектов.

Необходимо отметить, что требования градостроительного регламента в равной степени распространяются на все земельные участки и объекты капитального строительства, размещенные в пределах территориальной зоны, отмеченные на карте градостроительного зонирования.

Учитывая требуемый прагматичный подход к проблемам столицы Баку (плотность населения, не-

İlqar İsbatovun rəhbərlik etdiyi yaradıcı kollektiv tərəfindən hazırlanmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının memarlığı

Ölkənin sürətli inkişafı fonunda Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının, digər sahələrdə olduğu kimi, şəhərsalma və arxitektura sahəsində də əldə olunmuş uğurlar xalqımızı sevindirir. Naxçıvanın küçə və meydançalarındakı səliqə-sahman, abadlıq, tarixi-memarlıq abidələrinə doğru münasibət təqdirəlayiq fakt kimi qiymətləndirilir.

Bütün bu uğurlar birdən-birə deyil, xalqın əzmi, iradəsi, gərgin əməyi sayəsində qazanılmışdır. Və əlbəttə ki, ona rəhbərlik edən, ona doğru yol göstərən dahi şəxsiyyət, planetar zəkaya malik böyük azərbaycanlı Heydər Əliyevin düzgün siyasi kursu, xalqın ona olan inamı, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşının qürur mənbəyi olan bu uğurların qısa müddət çərçivəsində əldə olunmasına zəmin yaratmışdır. Kommunist partiyasından, onun Siyasi Bürosu üzvlüyündən istefa verərək Moskvadan doğma vətənə qayıtmış ulu öndər Heydər Əliyevin ilk vaxtlar qədim Naxçıvanda blokada şəraitində min bir əziyyətə mətinliklə dözərək yaşayaraq, doğma xalqı ilə birlikdə mübarizə aparmış, sonradan xalqın tələbi ilə Bakıya qayıtmış və ölkənin ən çətin anlarında Azərbaycan xalqı ilə birlikdə olmuşdur.

1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Demokratik Respublikasının üçrəngli bayrağının ilk dəfə məhz Naxçıvanda rəsmən qaldırılması, Muxtar Respublikanın adından Sovet Sosialist sözlərinin çıxarılması, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Soveti əvəzinə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi adlandırılması da Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Bu gün qədim Naxçıvan şəhəri ölkənin abad, səliqəli şəhərlərindən biridir. Olduqca əhəmiyyətli tarix və memarlıq abidələri, o cümlədən Əcəmi Naxçıvaninin yaratdığı nadir mədəniyyət inciləri – Möminə xatun türbəsi, Yusif Küseyir oğlu məqbərəsi, Şərurdakı Qarabağlar memarlıq abidəsi, Ordubadın məşhur tikililəri ilə yanaşı, müasir standartlara cavab verən memarlıq obyektləri: yaşayış evləri, məktəblər, xəstəxanalar, idman qurğuları, mədəniyyət və istirahət parkları, bağ və bağçalar, müasir aeroport binası və s. Naxçıvanın şəhərsalma-memarlıq quruluşunda özünəməxsus yer tutur.

Qeyd etmək lazımdır ki, memarlıq-planlaşdırma işləri, olimpiya idman komplekslərinin, müasir diaqnostika mərkəzlərinin, Ulu öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini öyrənən elmi mərkəzlərin, turizm komplekslərinin, diyarşünaslıq muzeylərinin inşa edilməsi şəhərin baş planına, müvafiq şəhərsalma norma və qaydalarına uyğun olaraq aparılır.

хватка жилья, отсутствие рационально организованной сети услуг и др.) Правительство Азербайджана приняло решение подготовить новую концепцию развития города Баку. В 2007-м году между Всемирным Банком и Правительством Азербайджана было подписано кредитное соглашение по разработке проекта Регионального развития Большого Баку. В настоящее время опытными специалистами по городскому планированию ведется работа по разработке новой концепции развития Большого Баку.

Эта работа, завершение которой планируется в 2012 году, охватывает аспекты развития Баку, Сумгайыта, а также всего Абшеронского полуострова. Новый план Большого Баку, несомненно, станет важным этапом в жизни города.

В 2011 году завершена разработка проекта детальной планировки центральной части города Баку. Проектом определены территории реконструируемые, благоустраиваемые территории, а также территории инфраструктур подлежащих развитию с условием ограничения высоты.

Проект детальной планировки центральной части города Баку разработан в институте «Бакипрогор» творческим коллективом под руководством архитектора Ильгара Исбатов.

Архитектура Нахчыванской Автономной Республики

Успехи Автономной Республики во многих областях экономики и культуры, в том числе и в области градостроительства и архитектуры, радуют. Чистота и порядок, благоустройство на улицах и площадях города, бережное заботливое отношение к памятникам истории и архитектуры могут служить примером для остальных регионов страны.

Все эти успехи достигнуты не сразу, а завоеваны неустанным напряженным трудом и волей народа. И, конечно же, правильно выбранным политическим курсом руководимого им лидера, обладающего интеллектом планетарного масштаба, великого Азербайджанца Гейдара Алиева. Глубокая вера народа в Гейдара Алиева, достигнутые за короткое время небывалые успехи, наполняют гордостью сердце каждого гражданина Азербайджана. Один из руководителей огромной страны, бывшего СССР, Гейдар Алиев, выйдя в отставку, по возвращении из Москвы в первое время жил в древнем родном Нахчыване, находившемся тогда в тяжелых условиях блокады. Вскоре по требованию народа Гейдар Алиев вернулся в Баку и в трудное для него время находился вместе с Азербайджанским народом.

Официальное принятие трехцветного знамени Азербайджанской Демократической Республики образовавшейся в 1918 году, исключение слова «совет-

Memar kadrların hazırlanması

Azərbaycan memarlığının inkişafında əvəzsiz xidmətləri olan memar-alimlər Sadıq Dadaşovun, Mikayıl Hüseynovun, Əbdülvahab Salamzadənin, Niyazi Rzaevın, Ənvər Qasımzadənin, Leonid Bretanitskinin, Davud Axundovun elmi axtarışlarını bu gün də davam etdirən Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvləri Şamil Fətullayev və Cəfər Qiyasinin, memarlıq doktorları Gülçöhrə Məmmədova, Aybəniz Həsənova, Ramiz Əbdülrəhimov, Rayihə Əmən zadə, Nərgiz Abdullayeva, Fikrət Hüseynov, Nəriman Əliyev, Nizami Nağıyevin, memarlıq namizədi Ağasəlim Əzizovun və digər alimlərin elmi tədqiqatlar, araşdırmalar və tapıntılar nəticəsində əldə etdikləri elmi materialları gənc memarlar praktiki fəaliyyətlərində geniş tətbiq edirlər.

Memarlığı təbliğ edənlər

Ölkəmizdə memarlıq sənətinin təbliği, memarlıq abidələrinin tədqiqi, görkəmli Azərbaycan memarlarının yaradıcılığı ilə bağlı dövrü mətbuat və kütləvi informasiya vasitələrində mütəmadi çıxışlar edən memarlar Şamil Fətullayev, Cəfər Qiyasi, Rəna Əfəndizadə və digərlərin bu sahədəki fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Memarlıq və şəhərsalmanın tədrisi sahəsində də uğurlar qazanılmışdır. Azərbaycan İnşaat Memarlıq Universitetinin müəllimləri – memarlar: Gülçöhrə Məmmədova, Aybəniz Həsənova, Nərgiz Abdullayeva, Fikrət Hüseynov, Ramiz Əbdülrəhimov, Nizami Nağıyev, Nəriman Əliyev, Elbay Qasımzadə, Afiq Talıbov, Tofiq Abdullayev, Vidadi Muradov, Elturan Avalov və digərləri, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının memarlıq kafedrasının müəllimləri Kazım Ağabəyov, Feyzulla Quliyev, Rayihə Əmən zadə, Fərhad Axundov və digərləri ustalarımızın müqəddəs işini bu gün davam etdirirlər.

Azərbaycan Memarlar İttifaqının fəaliyyəti

75 illik bir dövrü əhatə edən Memarlar İttifaqı Nizamnaməsinə uyğun olaraq müxtəlif mərhələlərdə Azərbaycan memarlığının tərəqqisinə yönəlmiş ardıcıl siyasətin aparılması, memarlığın və şəhərsalmanın ən mühüm inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi, yerli memarlıq orqanları ilə əlaqələrin gücləndirilməsi, tarix və mədəniyyətimizin ayrılmaz hissəsi olan Azərbaycan milli memarlığının inkişafı, memarlıq fəaliyyəti ilə, yaradıcılıqla məşğul olan memarların hazırlıq səviyyəsinin artırılması, müasir, orijinal arxitektura və şəhərsalma obyektlərinin layihələndirilməsi, sərgi və müsabiqələrin keçirilməsi üçün çalışmışdır.

Memarlar İttifaqının bütün növ kütləvi informasiya vasitələri ilə qabaqcıl təcrübənin yayılmasında, dünya memarlığı ilə sıx əlaqənin yaradılmasında Memarlar İttifaqına uzun illər rəhbərlik etmiş Mikayıl Hüseynovun böyük xidmətləri olmuşdur. Onun və İttifaqın digər

ская» с названия Автономной Республики, предложение переименовать Верховный орган Автономной Республики - Верховный Совет на Милли Меджлис тоже связаны с именем Гейдара Алиева.

Сегодня древний край один из благоустроенных, аккуратных городов страны. Важные исторические и архитектурные памятники, в том числе редкие жемчужины культуры созданные зодчим Аджеми Нахчывани – мавзолей Момине хатун, гробница Юсифа сына Кусеир, редкий по красоте архитектурный памятник Гарабаглар в Шаруре, вместе с тем, наряду с известными строениями Ордубада архитектурные объекты, отвечающие современным мировым стандартам: жилые дома, школы, больницы, спортивные сооружения, парки культуры и отдыха, сады и скверы, современное здание аэропорта и др. составляют своеобразное место в архитектурно-градостроительной структуре Нахчывана.

Нужно отметить, что архитектурно-планировочные работы, строительство научных центров по изучению жизни и деятельности национального лидера Гейдара Алиева, олимпийских спортивных комплексов, современных диагностических центров, туристических комплексов, краеведческих музеев ведутся в соответствии с генеральным планом развития города, градостроительными нормами и правилами.

Подготовка архитектурных кадров

Продолжающиеся сегодня научные исследования творчества имеющих большие заслуги в развитии архитектуры Азербайджана архитекторов-ученых Садыха Дадашева, Микаила Усейнова, Абдулвахаба Саламзаде, Ниязи Рзаева, Энвера Касимзаде, Леонида Бретаницкого, Давуда Ахундова, членов-корреспондентов Национальной Академии Наук Азербайджана Шамиля Фатуллаева и Джафара Гияси, докторов архитектуры Гюльчохры Мамедовой, Айбениз Гасановой, Рамиза Абдулрагимова, Райихи Эмензаде, Наргиз Абдуллаевой, Фикрета Гусейнова, Наримана Алиева, Низами Нагиева и др. ученых, молодые архитекторы широко применяют в практической деятельности.

Пропагандисты архитектуры

Заслуживает уважения деятельность архитекторов, регулярно выступающих в периодической печати и в средствах массовой информации с пропагандой архитектурной профессии, исследованием памятников архитектуры, творчеством видных Азербайджанских архитекторов Шамиля Фатуллаева, Джафара Гияси, Рены Эфендизаде и др. Имеются успехи и в области подготовки профессиональных кадров архитекторов и градостроителей. Препода-

üzlərinin Beynəlxalq Memarlar İttifaqının konqreslərində, beynəlxalq Assosiasiyarın Koordinasiya şurasında, illik iclaslarda, beynəlxalq elmi-praktiki konfranslarda, festival və seminarlarda, birgə əməkdaşlıq üzrə xarici ölkələrin memarlıq strukturları ilə müqavilələrinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar digər beynəlxalq tədbirlərdə iştirakını qeyd etmək olar.

Hazırda fəaliyyət göstərən memarlar

Bu gün praktik memarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan memarlar: Rasim Əliyev, Elbay Qasımzadə, Elxan Əsədov, Xəlil Cəfərov, Müsəddin Namazov, Bəkir Əhmədov, İlqar İsbətov, İbrahim İbrahimov, Fərhad Mollazadə, Rəhim Seyfullayev, Akif Abdullayev, Ömər Qoçulu, Fərhad Hacıyev, Əlibəy Novruzı, Faiq Yüzbaşov, Hafiz Əmirxanov, Əhmədağa Məmmədov, Nazim Vəliyev, İlqar Bəylərov, Nəriman İmaməliyev, Famil Ağayev, Nazim Fərczadə, Yeganə Hacıyeva, Aleksandr Qarber, Novruz Eldarlı, Sənan Salamzadə, Əhmədağa Məmmədov, Vüqar Həsənov, Fatma Əhmədova, Fəxrəddin Miralayev və digərləri ölkəmizdə memarlıq fəaliyyəti üçün yaranmış geniş imkanlardan istifadə edərək yaradıcılıq axtarışlarını davam etdirirlər.

Dəvət olunan əcnəbi və yerli memarların işləri

Paytaxtda tikilən memarlıq obyektlərinin layihə sənədlərinin hazırlanmasında yerli memarlarla yanaşı məşhur əcnəbi memarlar Zaha Hadid, Norman Foster, Broadway Malyan, Reardon Smith, Jan Nuvel, Frans Yans, Valter Mari, və başqaları iştirak edirlər.

Heydər Əliyev sarayının qarşısında eyni adlı park (İqor Voskresenski); Dövlət Bayrağı meydanı (David Chambers – "Trident Support" şirkəti); "Ağ şəhər" kompleksi (N.Foster, S.Behling – "Atkins" şirkəti); Beynəlxalq Muğam mərkəzi (Vahit Kasımoğlu, Halidun Uyak – "Scala Mimarlık" şirkəti); Xalça muzeyi (Frans Yans, Valter Mari); "Flame Towers" kompleksi ("НОК" şirkəti); Bakı Beynəlxalq Biznes Mərkəzi; "Park Bulvar" ticarət, əyləncə və istirahət mərkəzi; Mərkəzi Bankın binası (Hartmut Hank); "Hilton Bakı" oteli (Kazım İspahani); "JW Marriott Absheron" və "Four Seasons Hotel Bakı" otelləri (Reardon Smith); Neftçilər prospektində "Port Bakı" yaşayış kompleksi; Gimnastika Olimpiya Mərkəzi (Broadway Malyan); "Crescent Towers" kompleksi, "Kristal" İdman və Konsert kompleksi, "SOCAR"ın inzibati binası ("Heerim Architects & Planners" şirkəti); Bakı Olimpiya stadionu (Semih Goral, Erdinç Çiftçi – "TOCA" şirkəti); Qusarda Şahdağ qış-yay turizm kompleksi ("Swiss Town Consult" şirkəti); "Heydər Əliyevin Fəxri Xiyabanda memorial-məzar kompleksi", "Hüseyn Cavidin Naxçıvanda məqbərəsi", metropolitenin "Həzi Aslanov" stansiyası (Rasim Əliyev); "Şəhidlər Xiyabanında "Əbədi məşəl" kompleksi", "Qrand Park"

ватели Азербайджанского Архитектурно-Строительного Университета – архитекторы: Гюльчохра Мамедова, Айбениз Гасанова, Рамиза Абдулрагимов, Райиха Эмензаде, Наргиз Абдуллаева, Фикрет Гусейнов, Нариман Алиев, Низами Нагиев, Эльбай Касимзаде, Афиг Талыбов, Тофиг Абдуллаев, Видади Мурадов, Эльтуран Авалов и др., преподаватели кафедры архитектуры Азербайджанской Государственной Академии Художеств: Кязим Агабеков, Фейзулла Гулиев, Рамиз Абдулрагимов, Райиха Эмензаде, Фархад Ахундов и др. продолжают сегодня святое дело мастеров.

Союз архитекторов

В соответствии с Положением Союза Архитекторов Азербайджана, охватывающий 75-летний период истории, он на разных этапах деятельности проводил последовательную политику, направленную на развитие Азербайджанской архитектуры, вел активную работу для определения важных направлений развития архитектуры и градостроительства, упрочения связей с местными архитектурными органами, развития национальной архитектуры - неотъемлемой части истории и культуры народа, поднятия уровня подготовки архитекторов, проектирования оригинальных объектов архитектуры и градостроительства, проведения выставок и конкурсов.

Большие заслуги Михаила Усейнова, долгие годы руководившего Союзом Архитекторов, несомненно и в том, что он посредством средств массовой информации организовал успешное распространение передового опыта, создал тесную связь с мировой архитектурой. Можно отметить участие его и других членов Союза на конгрессах Международного Союза Архитекторов, в координационном Совете Международной Ассоциации, ежегодных собраниях, международных научно-практических конференциях, на фестивалях и семинарах, на мероприятиях по совместному сотрудничеству с архитектурными структурами зарубежных стран, связанных с осуществлением договоров и других международных мероприятиях.

Архитекторы, занятые сегодня практической деятельностью

Сегодня продолжают творческие поиски, используя создавшиеся в стране широкие возможности для архитектурной деятельности, архитекторы: Расим Алиев, Эльбай Касимзаде, Эльхан Асадов, Халил Джафаров, Мусаддин Намазов, Бекир Ахмедов, Ильгар Исбатов, Ибрагим Ибрагимов, Фархад Моллазаде, Рагим Сейфуллаев, Акиф Абдуллаев, Омар Гочулу, Фархад Гаджиев, Алибей Новрузи, Фаиг Юзбашев, Хафиз Амирханов, Назим Велиев, Ильгар

yaşayış kompleksi, metropolitenin "Azadlıq prospekti" stansiyası (Elbay Qasımzadə); Heydər Əliyev Fondunun binası (Cəmaləddin Qədirov); Hesablama Palatası, 6 və 132/134 nömrəli məktəblərin yenidən qurulması (İlqar İsbatov); Mərkəzi Seçki Komissiyası və Ali məhkəmə binaları (Vüqar Həsənov); Qazax və Masallı şəhərlərində Olimpiya-idman Kompleksləri (Fəmil Ağayev); "Bakıda Beynəlxalq Bankın Baş ofisinin binası" (Elxan Əsədov, Fuad Bayram); Mehdi Hüseyn küçəsi ilə Nərimanov prospektinin kəsişməsində yaşayış kompleksi (Rəhim Seyfullayev); "Dalğa Plaza" biznes mərkəzi, "İzmir" yaşayış kompleksi (Sənan Salamzadə); "Çıraq Plaza" biznes mərkəzi, Bülbül pr.-də "City Center" yaşayış kompleksi (Nəriman İmaməliyev); Bilgəh qəsəbəsində "Jumeirah" oteli (Nazim Vəliyev); Gəncə, Qazax, Bərdə, Zaqatala və Xızı şəhərlərində Diaqnostika mərkəzləri (İlqar Bəylərov); DİN-nin hospitalı, "Opel" avtomobil salonu (Aleksandr Qarber); Bakıda və Gəncədə "Ramada" oteli (Rasim Babakışiyev); Tibb Universitetinin yeni korpusu (Afət Kərimova); bir sıra yol qovşağı və yeraltı piyada keçidləri (Yeganə Hacıyeva) kimi obyektləri göstərmək olar.

İqtisadi inkişaf dövründəki tikililər

Dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan Respublikası müasir dünyanın bərabərhüquqlu ölkələri ilə yanaşı öz suveren hüquqlarını həyata keçirərək müstəqillik yollarında inamla addımlayır. Azərbaycan rəhbərliyi xalqın iradəsinə və ideallarına uyğun olaraq müstəqil xarici, daxili, sosial və iqtisadi siyasət yürüdü. Müstəqillik illərində Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yüksək templə həyata keçməsi göz qabağındadır. Son 20 il ərzində ümumi sahəsi 24 mln.kv.metr olan yaşayış evləri, 393 min şagird yerlik məktəblər, 7 mindən artıq çarpayılıq xəstəxana binaları inşa edilmişdir.

İqtisadi inkişaf dövründə həyata keçirilən iri obyektlər sırasında Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisi, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin tikintisi, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun çəkilməsi, Ələt qəsəbəsində beynəlxalq ticarət limanının və gəmiqayıрма zavodunun tikintisi, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin çəkilməsi və digər mühüm obyektlər qeyd olunmalıdır.

Bakının dəniz limanının ölkənin şərqinə, Ələt qəsəbəsi ərazisindəki əlverişli sahəyə köçürülməsi qərara alınmışdır. 2012-ci ildə tamamlanması nəzərdə tutulan layihə 14 mərtəbədən 32 mərtəbəyədək qala formasında olan tikililərdən ibarətdir. 65 000 kv.m. sahə "A" sinfinə aid ofislər, ticarət sahələri, beynəlxalq SPA və sağlamlıq mərkəzi, restoranlar, kafelər və 1 200 avtopark yerləri üçün ayrılmışdır.

Bakının şərq hissəsindəki "Ağ şəhər" adlanan 221 hektarlıq ərazidə çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi və infrastrukturun yaradılması üzrə işlər görülür. La-

Бейляров, Нариман Имамалиев, Фамиль Агаев, Ахмедова Мамедов, Назим Фараджзаде, Новруз Эльдарлы, Еяна Гаджиева, Александр Гарбер, Санан Саламзаде, Вугар Гасанов. Фатма Ахмедова, Фахрадин Миралаев и др.

Работы приглашенных иностранных и местных архитекторов

В подготовке проектной документации строящихся в столице архитектурных объектов наряду с местными архитекторами участвуют также известные зарубежные архитекторы Zaha Hadid, Norman Foster, Broadway Malyan, Reardon Smith, Yan Nuvel, Frans Yans, Valter Mari и др.

Парк перед Дворцом Гейдара Алиева (Игорь Воскресенский); Площадь Государственного Флага (David Chambers – фирма «Trident Support»); Комплекс «Белый Город» (Norman Foster S Behling – фирма «Atkins»); Международный Центр Мугама (Vahid Kazımoğlu, Haldun Uyak – компания «Scala Mimarlık»); Музей Ковра (Frans Yans, Valter Mari); комплекс «Flame Towers» (компания «НОК»); Бакинский Международный Центр Бизнеса; Центр торговли, развлечения и отдыха «Park Bulvar»; Здание Центрального Банка (Hartmut Hank); отель «Hilton Baku» (Kazım İspahani); «JW Marriott Absheron» и «Four Seasons Hotel Baku» (Reardon Smith); жилой комплекс «Port Baku»; Олимпийский Центр Gimnastik (Broadway Malyan); комплекс «Crescent Towers», Спортивный и концертный комплекс «Kristal», Административное здание SOCAR (компания «Heerim Architects and Planners»); Бакинский Олимпийский стадион (Semih Goral, Erdinc Ciftci – компания «ТОСА»); Зимне-летний туристический комплекс Шахдаг в Гусаре (компания «Swiss Town Consult»); «Надгробный мемориальный комплекс Гейдара Алиева в Аллее Почетного захоронения», «Мавзолей Гусейна Джавида в Нахчыване», станция метрополитена «Ази Асланов» (Расим Алиев); Комплекс «Вечный огонь» на Аллее Шехидов, жилой комплекс «Гранд парк», станция метрополитена «Азадлыг проспекти» (Эльбай Касимзаде); Здание Фонда Гейдара Алиева (Джемаледдин Гадиров); Счетная Палата, Реконструкция школ №6; 132 и 134 (Ильгар Исбатов); Здания Центральной избирательной комиссии и Верховного суда (Вугар Гасанов); Олимпийские комплексы в городах Газах и Масаллы (Фамиль Агаев); Здание Главного офиса Международного Банка в гор. Баку (Эльхан Асадов, Фуад Байрам); жилой комплекс на пересечении ул. Мехти Гусейна и пр. Нариманова (Рагим Сейфуллаев); Бизнес центр «Далга Плаза», жилой комплекс «Измир» (Санан Саламзаде); Бизнес центр «Чыраг Плаза», жилой комплекс «City Center» на пр. Бюль-

Yihənin işlənməsi və reallaşdırılması Prezident İlham Əliyevin tövsiyələri və göstərişlərinə, həmçinin "Azərbaycan Respublikasında 2006-2011-ci illərdə ekoloji situasiyanın yaxşılaşdırılması üzrə kompleks tədbirlər Planının təsdiq edilməsi haqqında" dövlət başçısının Fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilir. Layihə dəşinməz əmlak üzrə təşkil olunmuş "Cityscape Global – 2011" sərgisində mükafat qazanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə xeyli həcmdə sosial və turizm obyektinin, o cümlədən son 5 ildə 30-dan artıq idman obyektinin inşası, qısa müddət ərzində şəhərsalmada həyata keçirilən mühüm pozitiv tədbirlər, nəqliyyat problemlərinin həlli: yeni körpülərin, piyada keçidlərinin, metropoliten stansiyalarının tikintisi, ölkədaxili miqrasiya məsələlərinin tənzimlənməsi, bir milyondan artıq iş yerlərinin açılması, əlbəttə ki, ölkə rəhbərinin qətiyyətli siyasi iradəsinin nəticəsidir. İnsan həyatı üçün təhlükəli olan neft-mədən ərazisində uzun illər boyu yaşayan insanların mənzil şəraiti yaxşılaşdırılmış, insanların istirahəti və rahatlığı üçün abadlıq işləri görülmüş, yaşıllıq zolaqları artırılmışdır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə çoxlu sayda sosial obyektlər, xüsusilə də təhsil və sağlamlıq obyektləri inşa edilmiş, təmir ehtiyacı olan obyektlər isə əsaslı təmir olunmuşdur.

Mövcud mədəniyyət və idman qurğularının əsaslı təmiri və yenidən qurulması, müasir standartların tələblərinə cavab verən yeni mədəniyyət və idman obyektlərinin inşası sırasında Bakı şəhərindəki Nizami adına məşhur kinoteatrın yenidən qurulması diqqəti cəlb edir. Belə ki, binanın yükdaşıyan konstruksiyaları gücləndirilmiş, mühəndis xətləri təzələnməmişdir. Kinoteatr binasında dörd zal yaradılmışdır. Zallar işıq, səs, akustika sistemləri, rəqəmsal kinoprojektorlarla və digər kinoqurğularla təchiz edilmişdir. Birinci mərtəbədə 80 və 50 yerlik zallar, ikinci mərtəbədə müxtəlif tədbirlərin və təqdimat mərasimlərinin keçirilməsi üçün ideal şəraiti olan foye vardır. 3D filmlərinin nümayişi üçün 18 m ekranı olan 500 yerlik əsas zalda beş dildə sinxron tərcümə sistemi yaradılmışdır. Üçüncü mərtəbədə kino avadanlıq bölməsində ilk dəfə olaraq kinoteatrdə piratçılığa qarşı şifrələnmiş rəqəmsal kinokopiyanın peyk, internet və ya sərt disk vasitəsilə çatdırılması, yüksək keyfiyyətlə nümayiş etdirilməsi və bütün zalların bir məntəqədən idarə olunması nəzərdə tutulmuşdur. VIP zalda 3D formatlı filmlər izləmək olar. Kinoteatrdə ayrıca konfrans zalı və kiçik kafelər də vardır. Beşinci mərtəbədə mexaniki üsulla açılıb-bağlanan tavanı olan 250 yerlik "Cinema" restoranı açılmışdır. "Nizami" kinoteatrında, inzibati otaqlarla yanaşı, mətbuat mərkəzi, TV qovşağı da yaradılmışdır.

Bakı şəhərinin şimal-şərqindəki Böyük Şor gölü ərazisində müasir idman kompleksi inşa olunur. Orijinal memarlığı ilə fərqlənən və 60 min yerlik tamaşaçı tribu-

бюля (Нариман Имамалиев); отель «Jumeirah Bilgah Beach Hotel» в пос. Бильгя (Назим Велиев); Диагностические Центры в городах Гянджа, Газах, Барда, Загатала и Хызы (Ильгар Бейлеров); Госпиталь МВД, автосалон «Опель» (Александр Гарбер); отели «Рамада» в гор.Баку и Гяндже (Расим Бабакишиев); новый корпус Азербайджанского Медицинского Университета в гор. Баку (Афет Керимова); Проекты ряда транспортных узлов и пешеходных переходов (Егяна Гаджиева).

Строительство периода экономического развития

Азербайджанская Республика, восстановившая свою государственную независимость, как и все равноправные государства современного мира, осуществляя свои суверенные права, уверенно шагает по этому пути. Руководство Азербайджана в соответствии с волей и идеалами народа проводит независимую внешнюю и внутреннюю политику, направленную на социальное и экономическое развитие. Налицо реализация высокими темпами социально-экономического развития Азербайджанской Республики в годы независимости. За последние 20 лет построено жилых объектов общей площадью свыше 24 млн. кв. метров, школ на 393 тыс. ученических мест, зданий больниц на свыше 7 тыс. коек.

Среди крупных объектов, строительство которых осуществлено в период экономического развития, строительство нефтепровода Баку-Тбилиси-Джейхан, газопровода Баку-Тбилиси-Эрзурум, железной дороги Баку-Тбилиси-Карс, строительство в пос. Алят международного торгового центра и судостроительного завода, водопровода Огуз-Гябья-Баку и других объектов, имеющих большое значение.

Принято решение о переносе Бакинского морского порта на восток страны на благоприятный участок на территории пос. Алят. Проект состоит из строений, имеющих форму крепости высотой от 14-ти до 32-х этажей. 65 000 кв. метров площади отведены для офисов, участков торговли, международного SPA и центра здоровья, ресторанов, кафе и автопарка на 1200 мест.

На территории площадью 221 гектар в восточной части Баку ведется работа по очистке загрязненных земель и созданию инфраструктуры. Разработка и реализация проекта осуществляется согласно рекомендациям и указаниям Президента Ильхама Алиева, а также в соответствии с Указом главы государства «Об утверждении Комплексного Плана Мероприятий по улучшению экологической ситуации в Азербайджанской Республике в 2006-2011 годах».

Проект был удостоен премии на выставке по недвижимости организованной “Cityscape Global – 2011”.

Строительство по личной инициативе Президента Азербайджанской Республики господина Ильхама Алиева в большом объеме социальных и туристических объектов, в том числе строительство за последние 5 лет свыше 30 спортивных объектов, важные позитивные мероприятия осуществленные за короткое время в градостроительстве, решение транспортных проблем: строительство новых мостов, пешеходных переходов, станций метрополитена, урегулирование внутрисударственных миграционных вопросов, открытие свыше миллиона рабочих мест, конечно же, результат решительной политической воли руководителя страны. Улучшены условия проживания людей, долгие годы живущих в опасной для жизни и здоровья зоне, на нефтепромысловой территории, для отдыха и удобства людей выполнены работы по благоустройству, увеличены площади зеленых насаждений. При поддержке Фонда Гейдара Алиева построено много объектов социального назначения, в особенности объекты образования и здравоохранения, капитально отремонтированы объекты, нуждающиеся в ремонте.

В ряду капитального ремонта и реконструкции существующих объектов культуры и строительства новых, отвечающих современным мировым требованиям объектов, привлекает внимание реконструкция известного в городе Баку кинотеатр имени Низами. Усилены несущие конструкции здания, обновлены линии инженерных коммуникаций. В здании кинотеатра созданы 4 зала, которые обеспечены новейшими системами света, звука, акустики, оснащены цифровыми кинопроекторами и другими киноустановками. На первом этаже расположены залы на 80 и 50 мест, на втором находится фойе с идеальными условиями для проведения разного рода презентаций и церемоний, мероприятий. В основном зале на 500 мест с размером экрана 18 м. для демонстрации фильмов 3D создана система синхронного перевода на 5 языках. На третьем этаже в секторе кинооборудования впервые предусмотрено доставка цифровой кинокопии, зашифрованной против пиратства, посредством спутника, при помощи интернета или жесткого диска, высококачественная демонстрация фильма и управление всеми залами из одного пункта. В VIP зале можно просмотреть фильмы в формате 3D. В кинотеатре имеются также отдельный конференц-зал и небольшие кафе. На пятом этаже открыт ресторан «Синема» на 250 мест с управляемым механическим способом потолком. В кинотеатре «Низами» наряду с административными помещениями, имеется пресс-центр и узел TV.

naları olacaq idman qurğusunda beynəlxalq səviyyəli idman yarışlarının keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Beynəlxalq yarışların keçirilməsi, ölkədə idmanın daha da inkişaf etməsi məqsədilə tikilən gimnastika kompleks Heydər Əliyev prospekti yaxınlığında inşa olunur. Müasir idman kompleksində idmanın gimnastika növü ilə məşğul olmaq üçün zəruri şərait yaradılması nəzərdə tutulmuşdur.

İqtisadi inkişaf dövrünün Bakı memarlığı

Paytaxtda aparılan irimiqyaslı yenidənqurma işləri şəhəri daha gözəgəlimli edib. Bakıda tarixi abidələr qorunmaqla yanaşı, müasirlik də duyulmaqdadır. Şəhərin qonaqları buradakı möhtəşəm inkişafı, tarixlə müasirliyin qovuşmasını müşahidə edib, bəyəndiklərini xüsusi qeyd edirlər.

Bu da təsadüfi deyil. Təkcə son səkkiz ildə ölkə iqtisadiyyatı 3 dəfə, büdcə xərcləri 12 dəfə artıb, güclü iqtisadiyyata söykənən dövlət proqramları uğurla icra olunur, Bakı və onun ətrafındakı kənd və qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramının həyata keçirilməsi də ölkə paytaxtını dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirib.

Bu gün paytaxtda həyata keçirilən tikinti-quruculuq işləri, dünya standartları səviyyəsində çəkilən yollar, tikilən körpülər, yeraltı və yerüstü piyada keçidləri, milli memarlıq üslubunda qurulan yerli memarlıq abidələri, Bakının keçmişini özündə yaşadan binalara verilən yeni görkəm göz oxşayır. Kommunal və nəqliyyat sahələrindəki yenidənqurma işləri planla aparılır. Onlardan ən başlıcası yol-nəqliyyat kompleksinin yenidən qurulmasıdır ki, bu iş də fasiləsiz davam etdirilir. İndi paytaxtda 15 yol ötürücüsü var və 2012-ci ilin sonunadək istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulan daha 7 yol ötürücüsünün tikintisi davam edir. Son bir neçə ildə piyadaların təhlükəsiz hərəkətini və rahatlığını təmin etmək məqsədilə Bakı şəhərində 38 piyada keçidi istifadəyə verilib. Hazırda daha 10 ərazidə yeraltı və yerüstü keçid tikilir. Tədbirlər planına əsasən yaxın gələcəkdə Bakıda daha 17 yol qovşağının, 75 piyada keçidinin tikintisi nəzərdə tutulub, yeni avtomobil yollarının, avtomobillər üçün müasir tələblərə cavab verən parkların tikintisi və yarasız yolların təmiri davam etdirilir.

Həyata keçirilən infrastruktur layihələrindən biri də Dənizkənarı Milli Parkda aparılan yenidənqurma işləridir. "Dövlətimiz çox möhkəm milli-mənəvi dəyərlər üzərində qurulubdur. İstiqamət ancaq gələcəyə – müasirliyə, inkişafa, tərəqqiyə yönəlibdir" – söyləyən ölkə rəhbərinin tələbi odur ki, Bakı bütün sahələr üzrə gözəl şəhər statusuna layiq olsun. Aparılan yenidənqurma işləri nəticəsində hazırda sahəsi 47 hektar, uzunluğu 4 kilometr, eni 250 metrə çatdırılan Bakı bulvarı 15 kilometrədək genişləndiriləcəkdir. Yeniləşən bulvarda istirahətin müxtəlif növləri üçün şərait yaradılıb. Bakı-

Na территории озера Беюк Шор на северо-западе Баку строится современный спортивный комплекс. На спортивном сооружении отличающимся оригинальной архитектурой вместимостью трибун 60 тыс.чел. предусмотрено проведение спортивных соревнований международного уровня. Гимнастический комплекс вблизи проспекта Гейдара Алиева строится с целью проведения международных соревнований, еще большего развития уровня спорта в стране. На современном спортивном комплексе предусмотрено создание необходимых условий для занятия гимнастическим видом спорта.

Архитектура Баку периода экономического развития

Широкомасштабные работы, проводимые в столице, еще более украсили город. Наряду с осязательной заботой об охране памятников налицо черты современности в архитектуре города. Многочисленные гости города, любясь архитектурой древнего Баку, подчеркивают его величественное развитие, высказывают свои наблюдения положительных примеров сочетания истории и современности.

Это неслучайно. Только за последние восемь лет в 3 раза выросла экономика страны, в 12 раз увеличены бюджетные расходы, с успехом выполняются государственные программы, опирающиеся на сильную экономику. Осуществление государственной программы по социально-экономическому развитию Баку и окружающего город поселков и селений тоже служат преобразованию столицы Азербайджана в одну из современных и красивейших городов мира.

Осуществляемые сегодня в столице строительные созидательные работы, дороги, прокладываемые на уровне мировых стандартов, строительство мостов, подземных и наземных пешеходных переходов, местные памятники архитектуры, реконструированные в национальном архитектурном стиле, радует глаза новым обликом, придаваемым зданиями, хранящими память о прошлом города. В соответствии с утвержденным планом ведутся работы по реконструкции в области коммунального хозяйства и транспорта. Главное из них дорожно-транспортный комплекс, работы по реконструкции которого продолжаются непрерывно. В настоящее время в столице 15 путепроводов. Строительство еще 7 путепроводов, сдача в эксплуатацию которых намечено на конец 2012 года, продолжается. За последние несколько лет в городе Баку, в целях безопасного движения и удобства пешеходов, сданы для пользования населения 38 пешеходных перехода. В настоящее время на территории разных районов Баку строится еще 10 подземных и наземных переходов.

nun Dənizkənarı bulvarında, Dövlət Bayrağı Meydanı yaxınlığında, Bayıl qəsəbəsində, 20-ci sahə, "Xutor", "Beşmərtəbə" adlanan ərazilərdə də yenidənqurma işləri sürətlə davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə Bakının şərəfli tarixini özündə əks etdirəcək İstiqlal Muzeyinin tikintisinə başlanılıb. Abşeron rayonunun ərazisində yeni Zooloji park yaradılacaqdır.

Yeni infrastruktur layihələri sırasına "Bakı Ağ şəhər" layihəsi də daxil edilmişdir. Ölkə Prezidentinin xüsusi sərəncamı ilə reallaşacaq "Ağ şəhər" layihəsi Bakı buxtasının mərkəzində 221 hektar sahəni əhatə edəcəkdir. Şəhər içində şəhər hesab olunacaq "Ağ şəhər" memarlıq baxımından çox gözəl və fərqlidir. Bu layihə mötəbər beynəlxalq tədbirlərdə, konfranslarda nümayiş etdirilib və ən yüksək mükafatlara layiq görülüb, dünya miqyasında ən gözəl memarlıq layihələrindən biri kimi dəyərləndirilib. Layihənin hazırlanmasında yerli memarlar və mütəxəssislərlə yanaşı, dünyanın ən tanınmış olan memarlıq, dizayn və inşaat şirkətləri də yaxından iştirak ediblər. Yeni inkişaf layihəsinə uyğun olaraq Bakı buxtasında ən müasir və böyük yaşayış mərkəzi yaradılacaqdır. Burada həmçinin inzibati binalar, müxtəlif ticarət mərkəzləri, istirahət parkları və yeni yaşayış məsivini dənizlə birləşdirəcək bulvar salınacaqdır.

Bakının bu günü dünənindən gözəl olduğu kimi, sabahı, heç şübhəsiz, bu gündündən də yaraşlıq olacaqdır.

İqtisadi inkişaf dövrünün Gəncə memarlığı

Son illər regionların inkişafı istiqamətində görülən işlər Gəncə şəhərində müvafiq infrastrukturların yenilənməsi, sosial və istehsal təyinatlı yeni müəssisələrin işə düşməsi ilə müşayiət olunmuşdur. Gəncənin inkişaf proqramı hazırlanmış və bu proqram hazırda uğurla icra edilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2012-ci ilin yanvar ayının 21-də Gəncə şəhərinə səfəri zamanı Gəncənin müasirləşdirilməsi istiqamətində görülən işlərdə milli xüsusiyyətləri də unutmamağı tövsiyə etmişdir. Gəncənin tarixi simasını və ənənəvi memarlıq üslubunu qoruyub saxlamaqla şəhəri müasirləşdirmək barədə qərar da ölkə başçısının tövsiyələrinə uyğun qəbul olunmuşdur. Bundan başqa, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Gəncənin memarlıq ansamblına şəhərin qədimliyini səciyyələndirən monumentalizm ünsürlərinin əlavə edilməsi qərara alınmışdır. Prezident İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın diqqət və qayğısı nəticəsində Gəncədə tarixi-memarlıq abidələrinin bərpası sahəsində böyük işlər görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 21-də Gəncə Dövlət Filarmoniyası binasının təməlqoyma mərasimində iştirak etmişdir. Bir hek-

В соответствии с Планом Мероприятий в ближайшем будущем в Баку предусмотрено строительство еще 17 дорожно-транспортных узлов, 75 пешеходных переходов, продолжается строительство новых автомобильных дорог, мест парковки автомобилей отвечающих современным требованиям и ремонт непригодных дорог.

Среди осуществляемых проектов инфраструктуры особое место занимают работы по реконструкции и благоустройству Приморского Национального Парка. «Наше государство построено на твердых национально-духовных ценностях. Направление только в будущее – в сторону современности, развития, прогресса» - это высказывание и требование главы государства о том, что Баку по всем параметрам должен быть достоин статуса красивого города. В результате проводимых работ по реконструкции Бакинский бульвар, площадь которого в настоящем достигла 47 гектаров, длина 4 километра, ширина 250 метров будет расширен на 15 километров. На обновляемом бульваре созданы условия для разных видов отдыха. На Приморском бульваре, вблизи площади Государственного Флага, в пос. Баилово, 20-й участок, и на участках называемые «Хутор», «Бешмертебе» тоже ведутся ускоренные работы по реконструкции кварталов.

По Распоряжению Президента Азербайджана Ильхама Алиева начато строительство Музея Независимости, который отразит в себе славную историю Баку. На территории Абшеронского района будет создан Зоологический парк.

К ряду новых проектов инфраструктур включен также проект «Баку Белый Город». Реализуемая по специальному Распоряжению Президента страны проект «Белый Город» будет охватывать территорию в 221 гектар в центре Бакинской бухты. Архитектурный облик т.н. города в городе, «Белый Город» очень красив и выразителен. Этот проект был выставлен на международных мероприятиях высокого уровня, продемонстрирован на конференциях и удостоен самых высоких наград и премий. Он получил оценку в качестве одного из лучших архитектурных проектов мирового масштаба. В разработке проекта наряду с местными архитекторами и специалистами приняли участие самые известные архитектурные, дизайнерские и строительные компании мира. В соответствии с новым проектом развития в Бакинской бухте будет создан самый современный и большой жилой центр. Здесь также будут административные здания, разные торговые центры, парки отдыха и заложен бульвар, который соединит новые жилые массивы с морем.

Прекрасен Баку сегодня. Завтра, несомненно, будет еще краше.

tardan çox ərazidə tikiləcək altımərtəbəli yeni binada layihə üzrə 1200 tamaşaçı yeri olan konsert zalı, 2 kinozal, açıq havada yay estradası meydanı, rəssamlıq qalereyası, baxış qülləsi yaradılacaqdır. Binada restoran və kafelərin, o cümlədən 800 kvadrat metrlik yeraltı qarajın tikilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Gəncə şəhərindəki "DET AL" Alüminium MMC-nin Gəncə alümin zavodu kompleksinin açılışında iştirak etmişdir. 74 hektar ərazidə yerləşən Gəncə alümin zavodu kompleksinin işə başlaması nəticəsində birinci mərhələdə 640 nəfər işlə təmin ediləcəkdir.

Prezident İlham Əliyev Gəncə alümin zavodu kompleksinin açılışını böyük hadisə adlandırmışdır. "Bu, doğrudan da böyük hadisədir. Bu, bir daha onu göstərmişdir ki, ölkəmiz uğurla və sürətlə inkişaf edir. Ölkəmizdə bütün proqramlar yerinə yetirilir".

Dövlət başçısı Gəncədə dahi Nizaminin məqbərəsi ətrafında aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış olmuş, müvafiq tapşırıq və tövsiyələrini vermişdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Gəncəyə səfəri çərçivəsində Nəriman Nərimanov parkının açılışında iştirak etmiş, parkın əvvəlki və sonrakı görüntülərini əks etdirən stendlərə baxmış, burada yaradılmış şəraitlə tanış olmuşdur.

Ümumi sahəsi 5 min kvadrat metr civarında olan parkda geniş tikinti-quruculuq və abadlıq işləri aparılmış, yeni fəvvarə inşa edilmişdir. Gəncə sakinlərinin və şəhərə gələn qonaqların istirahəti üçün hər cür şəraitin yaradıldığı parkda N.Nərimanovun büstü qoyulmuşdur. Burada salınan yaşıllıq zolaqları parkı istirahət üçün əvəzsiz məkana çevirmişdir. Gəncədə park və xiyabanların əsaslı təmiri və yenidən qurulması bölgələrimizin inkişafı istiqamətində atılan mühüm addımlardan biridir.

Azərbaycan memarlığının inkişafında tikinti kompleksinin rolu

Bu gün ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafı və insanların rifah halının yaxşılaşması tikinti kompleksində çalışanların fədakar əməyinin nəticəsindən çox asılıdır.

Azərbaycanın tikinti cəbhəsinin "kapitanları" olan təcrübəli və qabaqcıl rəhbər və mütəxəssislərin, memarlıq layihələrini hazırlayan və həyata keçirilməsinə bilavasitə nəzarət edən layihə təşkilatlarının, inşaatçıların, həmçinin tanınmış heykəltəraşların əməyini qeyd etməmək düzgün olmazdı.

Layihələrin keyfiyyətlə hazırlanmasında və memarlığın inkişaf etdirilməsində bir çox fədakar insanların – təcrübəli layihəçilərin, memar, mühəndis və konstruktörün ölkə qarşısında böyük xidmətləri vardır. Bu sıradan Tahir Abdullayev (Azərdövlətlayihə), Sərdar Sərdarov (Azərsənayelayihə), Xosrov Sadıqov və Sabir Hüseyinov (Azərkəndtikintilayihə), Dilarə Seyidova, Nazim Hacıbəyov və Abbas Ələsgərov (Bakıdövlətlə-

Архитектура Гянджи периода экономического развития

За последнее время работы, выполненные в направлении развития регионов Азербайджана, в том числе обновление инфраструктуры города Гянджа, сопровождались пуском в эксплуатацию новых предприятий социального и производственного назначения. Разработана программа развития города Гянджа и эта программа сегодня успешно выполняется.

Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев во время визита в гор. Гянджа в январе 2012 года рекомендовал не забывать и обращать больше внимания на национальные особенности в выполняемых работах по модернизации города Гянджа, придав древнему городу современный вид. Исторический облик и традиционный архитектурный стиль города Гянджа необходимо сохранить. Кроме этого, на основании задания и рекомендаций Ильхама Алиева принято решение включить в архитектурный ансамбль Гянджи элементы монументализма, характеризующие древность города. Выполнены большие работы в направлении реставрации историко-архитектурных памятников благодаря вниманию и заботе Президента Ильхама Алиева, президента Фонда Гейдара Алиева госпожи Мехрибан Алиевой.

Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял участие в церемонии закладки фундамента здания Гянджинской Государственной Филармонии. На территории свыше одного гектара по проекту предусматривается строительство шестиэтажного здания, где будут размещены концертный зал на 1200 зрителей, 2 кинозала, площадка летней эстрады на открытом воздухе, художественная галерея, смотровая башня. В здании намечено строительство ресторана и кафе, а также подземного автогаража площадью 800 квадратных метров.

Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял участие также на открытии Гянджинского комплекса алюминиевого завода «ДЕТ AL» ООО Алюминий в гор. Гянджа. С вводом в эксплуатацию Гянджинского алюминиевого завода на первом этапе будут обеспечены работой 640 чел.

Президент Ильхам Алиев назвал большим событием открытие Гянджинского комплекса алюминиевого завода. «Это действительно большое событие. Это еще раз показывает, что наша страна развивается успешно и высокими темпами. В стране выполняются все программы».

Глава государства ознакомился с проводимыми работами по благоустройству территории вокруг мавзолея гениального поэта Низами, высказал соответствующее мнение и ценные рекомендации. В

рамках посещения гор. Гянджа Президент Ильхам Алиев участвовал на открытии парка Наримана Нариманова, ознакомился со стендами, отражающими прошлый и настоящий облик парка, созданными в парке условиями отдыха.

В парке, общая площадь которого около 5 тыс. квадратных метров, выполнены большие работы по строительству и благоустройству, построен новый красивый фонтан. В парке, где созданы все условия для отдыха жителей и гостей города Гянджи, поставлен бюст Н. Нариманова. Полосы озеленения, декоративные элементы, малые архитектурные формы превратили парк в незаменимое место отдыха. Капитальный ремонт и реконструкция парков и аллей в городе Гянджа – один из важных шагов в направлении развития регионов.

Роль строительного комплекса в развитии архитектуры Азербайджана

Динамическое развитие экономики страны и улучшение благосостояния людей сегодня во многом зависят от результатов самоотверженного и славного труда работников строительного комплекса.

Необходимо отметить многолетнюю плодотворную работу передовиков производства, специалистов – многоопытных «капитанов» строительного комплекса, творческий труд проектных организаций, осуществляющих, также контроль за претворением в жизнь этих проектов, скульпторов и художников монументалистов.

Велики заслуги многих известных специалистов – опытных проектировщиков, архитекторов, инженеров и конструкторов в разработке качественных проектов и развитии архитектуры Азербайджана, среди которых следует особо отметить руководителей ведущих проектных институтов страны Таира Абдуллаева (Азгоспроект), Сардара Сардарова (Азгоспромпроект), Хосрова Садыхова и Сабира Гусейнова (Азгипросельстрой), Диляру Сеидову, Назима Гаджибекова и Аббаса Алескерова (Бакишпрогор), Урузмага Ревазова и Юсифа Нагиева (Гипропищепром), Агасафа Тарывердиева и Ахифа Касумова (Азеркурортпроект), Пярвиза Гусейнова (Гипроторг), Джафара Гияси (Азреставрация), Рауфа Абдуллаева, Дадаша Агаева (ПКТИ Главбакстроя) и других.

Необходимо отметить работы ведущих скульпторов Азербайджана, как пример удачного синтеза архитектуры и искусства: памятник Гейдару Алиеву (Омар Эльдаров), Низами Гянджеви и Самеду Вургуну (Фуад Абдурахманов), Мирза Фатали Ахундзаде (Пинхос Сабсай), Сабиру и Нариману Нариманову (Джалал Гарягды), Узеиру Гаджибейли, Физули и Короглу (Токай Мамедов), Джафару Джаббарлы

Azərbaycan xalqının milli mədəniyyətini qoruyub yaşatmaq amalı

Bu gün xalqımızın ürəyini göynədən, həllini səbrsizliklə gözlədiyi Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi mövcuddur. Dahi Üzeyirin, Cabbarın, Bülbülün müqəddəs diyarı qəsbkar düşmənin tapdağı altındadır. Gün gələcək türk qanına susamış namərd düşmənlər, əlverişsiz siyasi vəziyyətdən xaincəsinə istifadə edib kürəyimizə xəncər saplayan mənfur gəvurlər mütləq torpaqlarımızdan qovulacaq, xalqımız azad nəfəs alacaqdır. Düşmən tarix boyu öz kurnazlığı və xainliyi ilə qazandıqlarını türkün mətin iradəsi və müdrik siyasəti nəticəsində döyüş meydanındaca qoyub qaçaraq pərən-pərən olub dünyaya sərələnməyə məcbur olmuşdur.

Tarix təkrarlanır. Görünür növbə indi azəri türklərinindir. Minilliklərin yadigarı olan qədim mədəniyyət abidələrimizi yerlə yeksan edən, memarlıq incilərimizi dağdan alçaq düşmən keçmişini yada salaraq artıq yenildiyini dərk etməyə başlamışdır.

Arzumuz birdir. Xalqımız tezliklə torpaqlarını azad etmək, əl-ayağına dolaşan vəhşiləşmiş ağılsız qonşularını yerində oturtmaq, dinc quruculuq işləri ilə məşğul olaraq firavan yaşamaq istəyir.

Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpaından sonra, xüsusilə də son yeddi-səkkiz ildə ölkəmizdə misli-bərabəri olmayan tikinti-quruculuq və abadlıq işləri görülmüb.

Zəngin memarlıq ənənələri olan Azərbaycan Respublikasının bu gün nəhəng tikinti meydançasını xatırlatması, insan fəaliyyətinin, demək olar ki, bütün sahələrində əldə olunan nailiyyətlər, mədəniyyət, incəsənət və idman sahələrində qazanılan qələbələr yaxın zamanlarda Azərbaycanın dünyanın yüksək inkişaf etmiş dövlətləri sırasına daxil olacağına əminlik yaradır.

Bu əminliyin qaynağı xalqımızın şərəfli tarixi, millətimizin enerjisi və bacarığı, həmçinin ölkə rəhbərinin müdrikliyi və uzaqgörənliyinə olan dərin inamdır.

История повторяется. Видимо наступила очередь азербайджанских турков. Подлый и коварный враг, в нервных конвульсиях уничтожающий древние памятники культуры, помня свое прошлое, уже начинает осознавать свое поражение.

Наш народ хочет скорейшего освобождения своих земель, указать место зарвавшимся глупым соседям, заняться мирным созидательным трудом, жить достойной жизнью.

После восстановления независимости, в особенности за последние 7-8 лет, в стране осуществлен колоссальный объем строительно-созидательных работ и работ по благоустройству.

Азербайджанская Республика – страна богатых архитектурных традиций. Достигнуты успехи почти во всех областях человеческой деятельности. Победы в сфере культуры, искусства, спорта создают уверенность в том, что Азербайджан в скором времени войдет в число высокоразвитых государств мира.

Источником этой уверенности является славная история народа, энергия и умение нации, а также глубокая вера в мудрость и дальновидность руководителя страны.

Heydər Əliyev sarayının qarşısında park
Парк перед дворцом Гейдара Алиева

Sovet Azərbaycanının memarlığı

Архитектура Советского
Азербайджана

Bakı. Cəfər Cabbarlı meydanında Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının əlavə korpusu.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Дополнительный корпус Азербайджанской Государственной Нефтяной Академии на площади Джафара Джаббарлы.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

Bakı. "Azərneşr" Dövlət Nəşriyyatı binası. Memar S.Pen

Баку. Здание Государственного Издательства «Азернешр».
Архитектор С.Пэн

Bakı. Şamama Ələsgərova adına 5 saylı doğum evi.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Родильный дом № 5 имени Шамамы Алескеровой.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

**Bakı. Bayılda Mədəniyyət evi.
Memarlar L., V. və
A. Vesnin qardaşları**

*Баку. Дом Культуры на Баилово.
Архитекторы братья Л., В.
и А. Веснины*

**Bakı. "İnturist" məhmanxanası.
Memar A. Şusev**

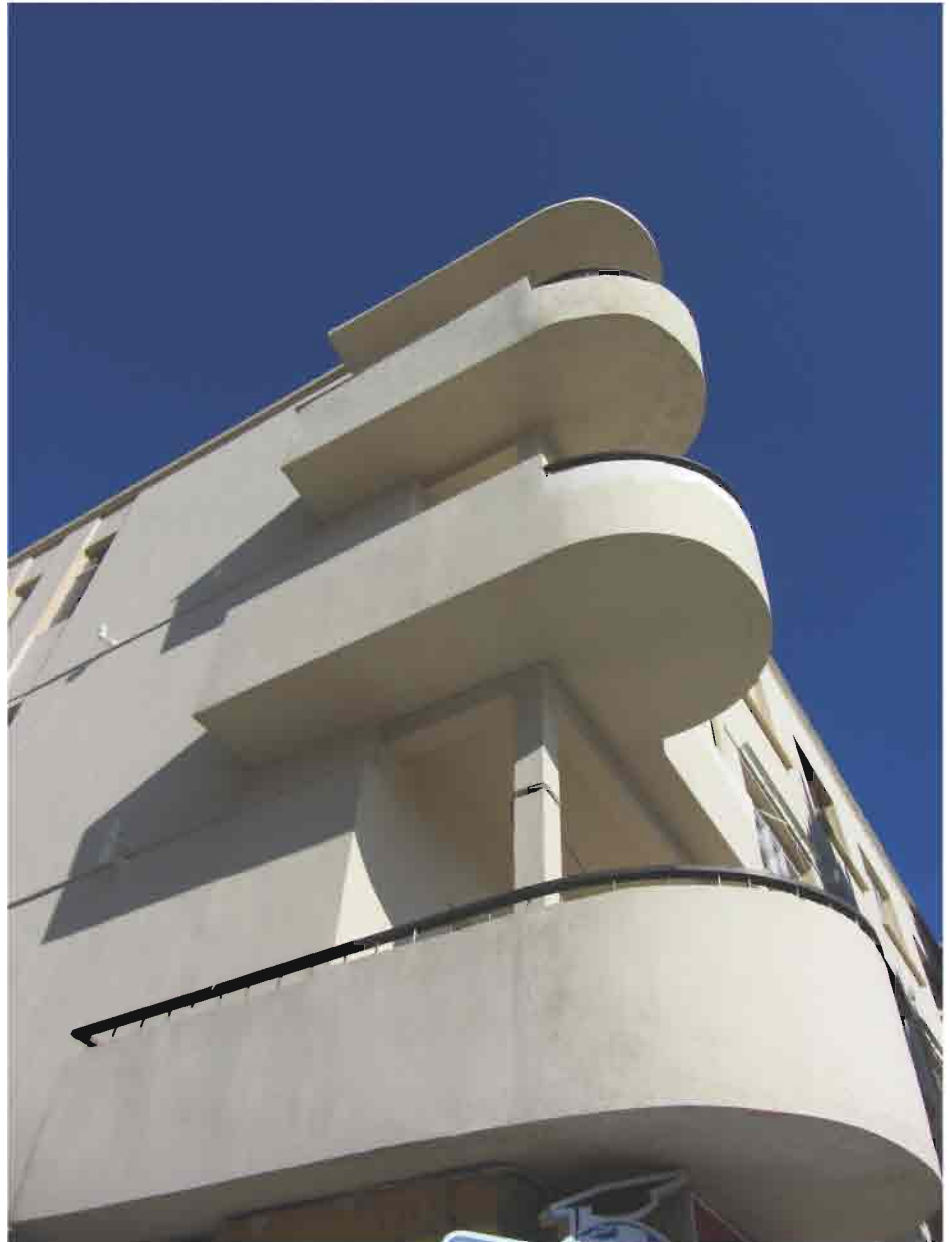
*Баку. Гостиница «Интурист».
Архитектор А.Шусев*

**Bakı. Azadlıq prospekti ilə
Vaqif prospektinin kəsişməsində
yaşayış binası.
Memar Q.Əlizadə**

*Баку. Жилое здание на
пересечении проспекта Азадлыг
(Свободы) и проспекта Вагифа.
Архитектор Г.Ализаде*

Bakı. Əmircanda Səttar Bəhlulzadə adına Mədəniyyət evi.
Memarlar L., V və A.Vesnin qardaşları

Баку. Дом культуры имени Саттара Бахлулзаде в Амирджанах.
Архитекторы братья Л., В. и А.Веснины

Bakı. Həsən Əliyev prospektində Tibb Universitetinin yataqxanası.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Общежитие Медицинского Университета на проспекте Гасана Алиева.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

Bakı. Mehdi Hüseyn küçəsində "Limançı" yaşayış evi.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Жилой дом «Портовик» на улице Мехти Гусейнзаде.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

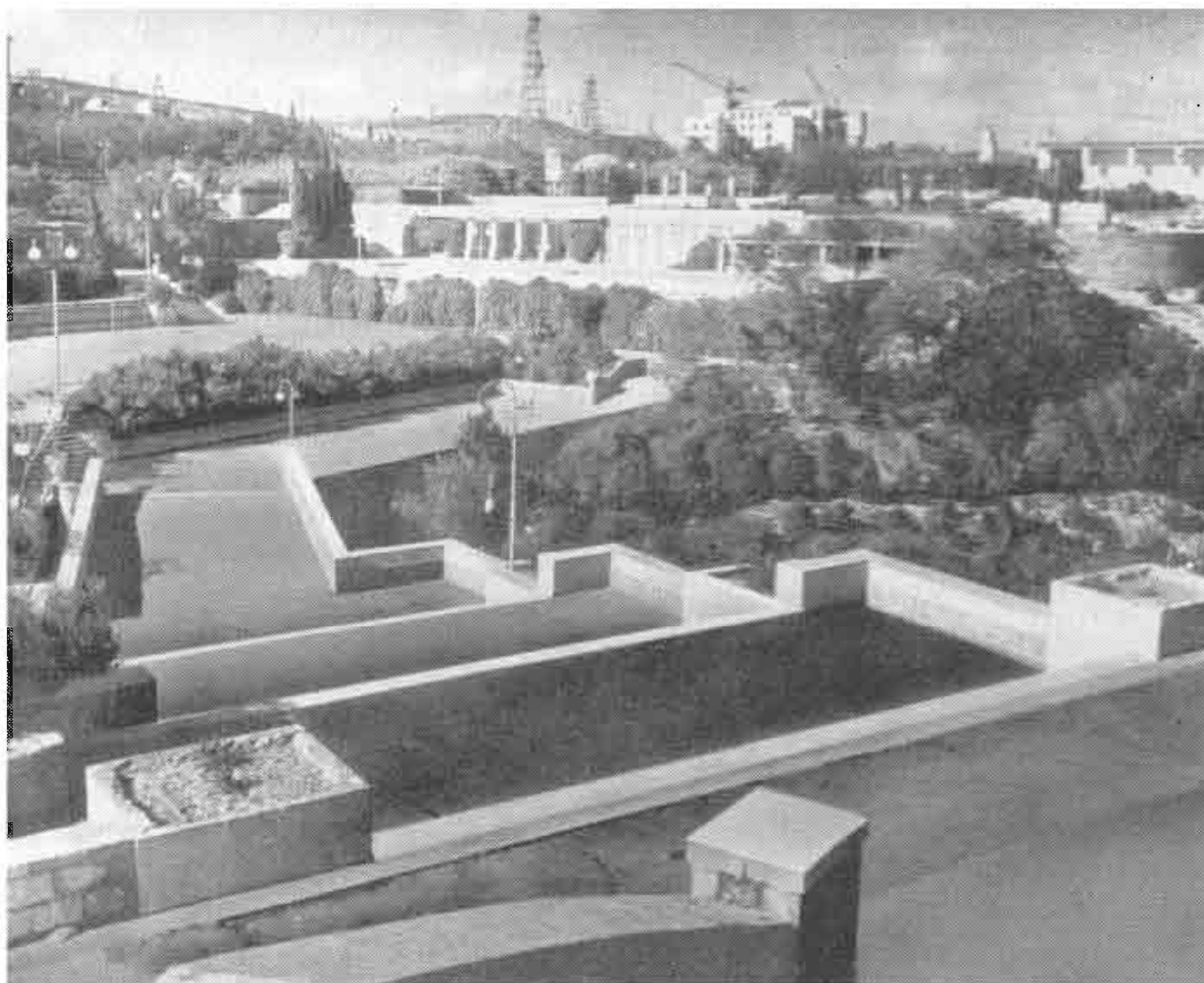
Moskva. Xəliq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisində "Azərbaycan SSR pavilyonu" (aylıqə cizgial), Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Москва. «Павильон Азербайджанской ССР» на Выставке Достижений Народного Хозяйства (эскиз проекта). Архитекторы С.Дадашев, М.Усманов

Bakı. Dağüstü park. Memar L.İlyin

Баку. Нагорный парк. Архитектор Л.Ильин

**Bakı. Azərbaycan prospektində
"əkiz" yaşayış binaları.
Memar Ə.Qasımzadə**

*Баку. Жилье дома «близнецы»
на проспекте Азербайджан.
Архитектор Э.Касимзаде*

**Bakı. Hidrometereoloji Proqnozlar
Bürosunun inzibati binası.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

*Баку. Административное здание
Бюро Гидрометеорологических
Прогнозов.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов*

**Bakı. Nizami kinoteatrı və "AzərTəc"
Dövlət Teleqraf Agentliyinin binaları.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

Баку. Здания кинотеатра
«Низами» и Государственного
Телеграфного Агентства «АзәрТәдж».
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

**Bakı. Üzeyir Hacıbəyli küçəsində
Trikotaj fabriki.
Memar N.Bayev**

Баку. Трикотажная фабрика
на улице Узеира Гаджибейли.
Архитектор Н.Баяев

**Bakı. Rəşid Behbudov prospekti ilə Abbasqulu Ağa Bakıxanov prospektinin kəsişməsində Bakı şəhər Təcill və təxirəsalınmaz tibbi yardım stansiyasının yerləşdiyi yaşayış binası.
Memar Q.Əlizadə**

*Bakı. Жилое здание на пересечении проспектов Рашида Бейбутова и Аббасгулу Ага Бакиханова (здание городской станции скорой и неотложной медицинской помощи Баку).
Архитектор Г.Ализаде*

**Bakı. Abbasqulu Ağa Bakıxanov prospektində yaşayış binası (Artistlər evi).
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov, V.İvanov, K.Sençlixin**

*Bakı. Жилое здание на проспекте Аббасгулу Ага Бакиханова (Дом Артистов).
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов, В.Иванов, К.Сенчихин*

Bakı. Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyi.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

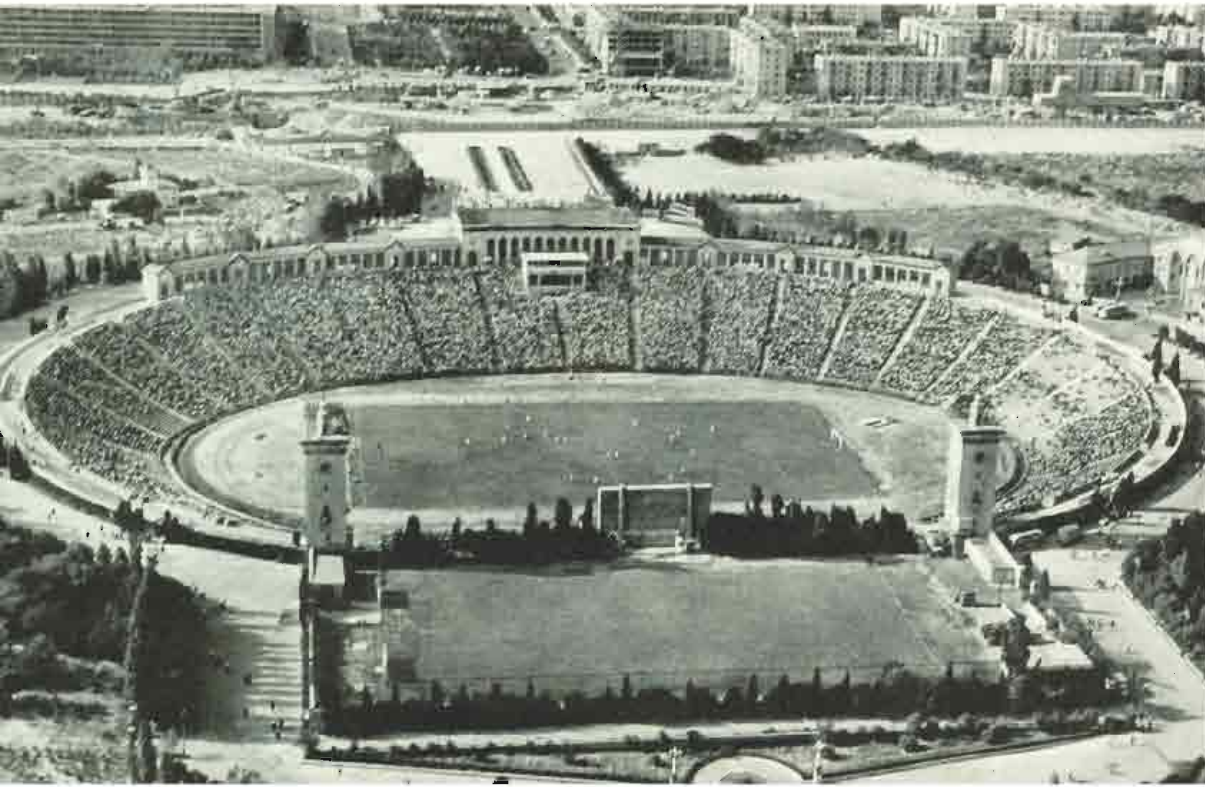
*Баку. Национальный Музей
Азербайджанской Литературы
имени Низами Гянджеви.
Архитекторы С.Дадашев,
М.Усейнов*

**Bakı. Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin binası.**
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

*Баку. Здание Кабинета Министров
Азербайджанской Республики.
Архитекторы С.Дадашев,
М.Усейнов*

Bakı. Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu.
Memarlar L.Qonsiorovski, Q.Sergeyev, O.İsayev

Баку. Республиканский Стадион имени Тофика Бахрамова.
Архитекторы Л.Гонсиоровский, Г.Сергеев, О.Исаев

Bakı. "Buzovnanefit" Birliyinin yaşayış binası.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Жилой дом объединения «Бузовнанефть».
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

**Bakı. Azərbaycan Dövlət
Dəmir Yolu İdarəsi.
Memar N.Yakovlev**

*Баку. Азербайджанское
Государственное
Железнодорожное Управление.
Архитектор Н.Яковлев*

**Bakı. Həniyə Ələsgərov küçəsində
100 mənzilli yaşayış binası.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

*Баку. Жилой дом на 100 квартир
на улице Ганифы Алескерова.
Архитекторы С.Дадашев,
М.Усейнов*

**Bakı. "Azneft" zavodlarının
yaşayış binası.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

*Баку. Жилой дом
заводов «Азнефти».
Архитекторы С.Дадашев,
М.Усейнов*

**Bakı. Gənc Tamaşaçılar Teatrı.
Memar M.Qusman**

*Баку. Театр Юного Зрителя.
Архитектор М.Гусман*

Bakı. Abbasqulu Ağa Bakıxanov prospekti ilə Murtuza Muxratov küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası. Memarlar A.Borodatov, E.Kopeloviç

Баку. Жилой дом на пересечении проспекта Аббасгулу Ага Бакиханова и Муртузы Мухтарова. Архитекторы А.Бородатов, Е.Копелович

Bakı. Elm xadimlərinin yaşayış binası («Alimlərin evi»). Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov

Баку. Жилой дом деятелей науки («Дом ученых»). Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

Bakı. Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının yerləşdiyi İncəsənət xadimlərinin yaşayış binası

Баку. Жилой дом деятелей искусства (здание Союза художников Азербайджана)

Bakı. 28 May küçəsi ilə Azadlıq prospektinin kəsişməsində yaşayış binası. Memar H.Ələsgərov

Баку. Жилой дом на пересечении улицы 28 Мая и проспекта Азадлыг. Архитектор Г.Алескеров

Bakı. Bülbül prospekti ilə Füzuli küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası. Memarlar Q.Əlizadə, M.Mədətov

Баку. Жилой дом на пересечении проспекта Бюль-Бюля и улицы Физули. Архитекторы: Г.Ализаде, М.Мадатов

Bakı. 28 May küçəsi ilə Kövkeb Səfərəliyeva küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası. Memar K.Sənçixin

Баку. Жилой дом на пересечении улиц 28 Мая и Кёвкеб Сафаралиевой. Архитектор К.Сенчихин

Gəncə. Həyder Əliyev prospekti ilə Şah İsmayıl Xətai prospektinin kəsişməsində "Gəncə" məhmanxanası. Memar S.Əmirov

Гянджа. Гостиница «Гянджа» на пересечении проспектов Гейдара Алиева и Шаха Исмаила Хатаи. Архитектор С.Амиров

**Bakı. İnşaatçılar prospektində
yaşayış binaları.
Memar Ə.Qasımozadə**

*Баку. Жилой дом на проспекте
Иншаатчилар (Строителей).
Архитектор Э.Касимзаде*

**Bakı. Azərbaycan Milli
Elmlər Akademiyası.
Memar M.Hüseynov**

*Баку. Национальная Академия
Наук Азербайджана.
Архитектор М.Усейнов*

**Bakı. Səməd Vurğun
Vəkilovun heykəli.
Heykəltaraş F.Əbdürəhmanov.
Memar M.Hüseynov**

**Баку. Памятник Самеду
Вургуну Векилову.
Скульптор Ф.Абдурахманов.
Архитектор М.Усейнов**

**Bakı. Səməd Vurğun bağı
Баку. Сад Самеда Вургуна**

**Bakı. Füzulii meydanı
Баку. Площадь Физули**

Bakı. Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı. Memarlar Q.Əlizadə, M.Mədətov

Баку. Азербайджанский Государственный Академический Национальный Драматический Театр. Архитекторы Г.Ализаде, М.Мадатов

Məhəmməd Füzulinin heykəli. Heykəltəraşlar T.Məmmədov, Ö.Eldarov. Memar H.Muxtarov

Памятник Мухаммеду Физули. Скульпторы Т.Мамедов, О.Эльдаров. Архитектор Г.Мухтаров

**Bakı. Azərbaycan Texniki
Universiteti.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

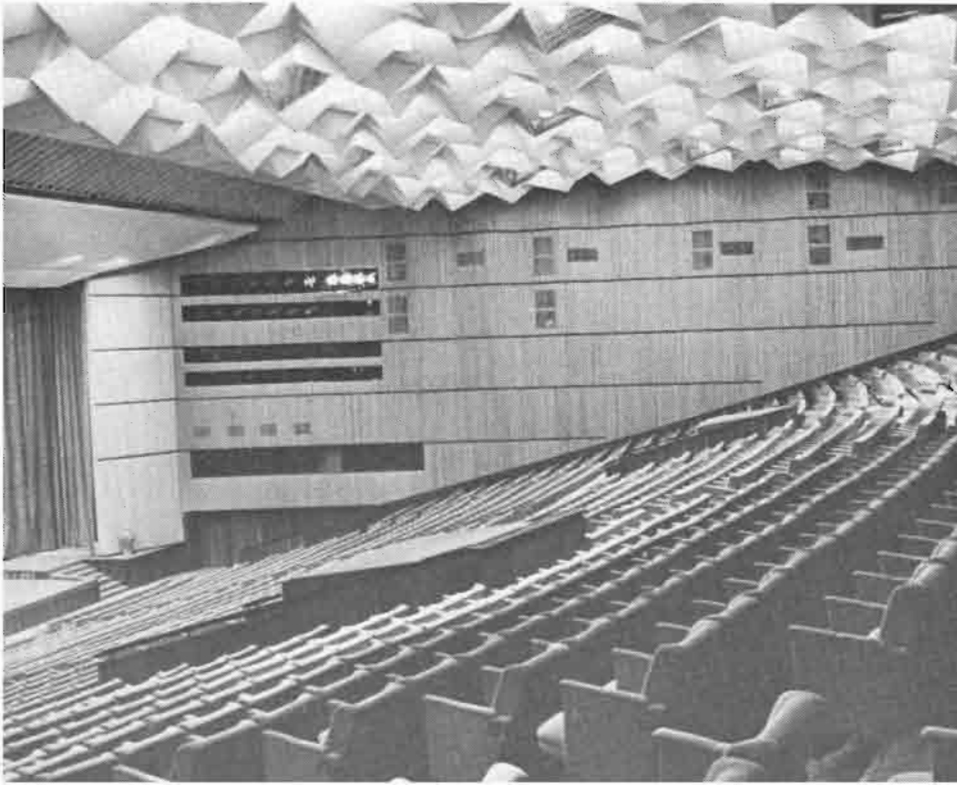
Баку. Азербайджанский
Технический Университет.
Архитекторы С.Дадашев,
М.Усейнов

**Bakı. Mirzə Fətəli Axundzadə adına
Azərbaycan Milli Kitabxanası.
Memar M.Hüseynov**

Баку. Азербайджанская
Национальная Библиотека имени
Мирзы Фатехи Ахундзаде
Архитектор М.Усейнов

**Bakı. Heyder Əliyev sarayı.
Memar V.Şulqın**

**Баку. Дворец Гейдара Алиева.
Архитектор В.Шульгин**

**Bakı. "Ulduz" qonaq evi.
Memar R.Əliyev**

Баку. Гостевой дом
«Улдуз» (Звезда).
Архитектор Р.Алиев

**Bakı. "Gülüstan" sarayı.
Memarlar N.Hacıbəyov,
H.Əmirxanov**

Баку. Дворец «Гюлюстан»
(Эдем).
Архитекторы Н.Гаджибеков,
Х.Амирханов

**Bakı. Muzey Mərkəzi.
Memar H.Məcidov**

Баку. Музейный центр.
Архитектор Г.Меджидов

**Bakı. Mərkəzi Univermaq.
Memar N.Kəngərli**

Баку. Центральный Универмаг.
Архитектор Н.Кенгерли

Bakı. Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətinin binası.
Memar T.Xanlarov

Баку. Здание Исполнительной власти Наримановского района.
Архитектор Т.Ханларов

Bakı. Nizami Rayon İcra Hakimiyyətinin binası.
Memar T.Xanlarov

Баку. Здание Исполнительной власти Низаминского района.
Архитектор Т.Ханларов

Bakı. Nəsimi rayon polis idarəsinin binası.
Memar Y.Qədimov

Баку. Здание Управления Полиции Насиминского района.
Архитектор Ю.Кадымов

Bakı. Yüngül atletika maneji.
Memar Z.Quliyeva

Баку. Легкоатлетический манеж.
Архитектор З.Гулиева

Sumqayıt. 12 mərtəbəli yaşayış evləri.
Məmar A.Salamova

Сумгаит. 12-этажные жилые дома.
Архитектор А.Саламова

Gəncə. "Kəpəz" mehmanxanası və Nizami Gəncəvinin heykəli.
Məmar M.Hüseynov

Гянджа. Гостиница «Кяпэз» и памятник Низами Гянджеви.
Архитектор М.Усейнов

Gəncə. Şəhər İcra Hakimiyyətinin binası. Məmarlar Ə.İsmayilov, F.Leontyeva

Гянджа. Здание Исполнительной власти города.
Архитекторы А.Исмаилов, Ф.Леонтьева

Naхçıvan. Cəlil Məmmədquluzadə adına Naхçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı. Məmarlar Ə.İsmayilov, H.Məcədov

Нахчыван. Нахчыванский Государственный Музыкальный Театр Драмы имени Дж.Мамедгулузаде.
Архитекторы А.Исмаилов, Г.Меджидов

Bakı Dövlət Sirkı.
Memarlar Ə.İsmayılov,
F.Leontyeva

Бакинский
Государственный Цирк.
Архитекторы А.Исмаилов,
Ф.Леонтьева

Bakı. Mirəsədulla Mirqasimov adına
Respublika Klinik Xəstəxanası

Баку. Республиканская
клиническая больница имени
Мирасадуллы Миргасимова

Bakı. Dövlət Statistika Komitəsi.
Memar T.Xanlarov

Баку. Государственный
Комитет Статистики.
Архитектор Т.Ханларов

**Bakı. Moskva prospektində
(1-ci mikr.) yaşayış evi.
Memarlar A.Belokon, V.Sulimov**

*Баку. Жилой дом на Московском
проспекте (1-й микрорайон).
Архитекторы А.Белоконов,
В.Сулимов*

**Bakı. Dənizkənarı Parkda uşaqlar
üçün yay kinoteatrı.
Memar V.Şulqin**

*Баку. Летний кинотеатр для детей
в Приморском парке.
Архитектор В.Шульгин*

**Bakı. Dövlət Siyasi Partiyalar
və İctimai Hərəkətlər Arxivinin binası.
Memarlar Ş.Zeynalova, Y.Qədimov**

*Баку. Здание Государственного
Архива Политических Партий
и Общественных Движений.
Архитекторы Ш.Зейналова,
Ю.Кадымов*

Bakı. Nərimanov rayonu
Баку. Наримановский район

Bakı. Hüseyn Cavid prospektində yaşayış evləri.
Məmar M.Hüseynov
Баку. Жилье дома на проспекте Гусейна Джавида.
Архитектор М.Усейнов

Bakı. Hüseyn Cavid prospektində yaşayış evləri.
Məmar M.Hüseynov
Баку. Жилье дома на проспекте Гусейна Джавида.
Архитектор М.Усейнов
Bakı. Müşfiq Meydanı
Баку. Площадь Мушфига

**Sumqayıt. Üzeyir Hacıbəyli adına
"Kimyaçı" Mədəniyyət sarayı**

Сумгаит. Дворец культуры
«Кимьячи» (Химик) имени
Узеира Гаджибейли

**Xankəndi. Teatr binası.
Memar Y.İbrahimov**

Ханкенди. Здание Театра.
Архитектор Я.Ибрагимов

Gəncə. Məşədi Əzizbəyov küçəsi

Гянджа. Улица
Мешади Азизбекова

Şuşa. Şəhərin görünüşü

Шуша. Панорама города

Bakı. 1-ci mikrorayon

Баку. 1-й микрорайон

Sumqayıt. 4-cü mikrorayon

Сумгаит. 4-й микрорайон

Naftalan. Şəhərin görünüşü

Нафталан. Панорама города

**Şirvan. "Şirvanneft" Neft
və Qazçıxarma idarəsinin
işçiləri üçün 2 saylı mikrorayon**

*Ширван. 2-й микрорайон
для работников управления
по нефти-газодобычи
«Ширваннефть»*

**Sumqayıt. "Sülh göyərçini"
abidəsi**

Сумгаит. Монумент
«Голубь Мира»

**Şamaxı. Nəsirəddin Tusi adına
Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası**

Шемаха. Шемахинская
астрофизическая
обсерватория имени
Насреддина Туси

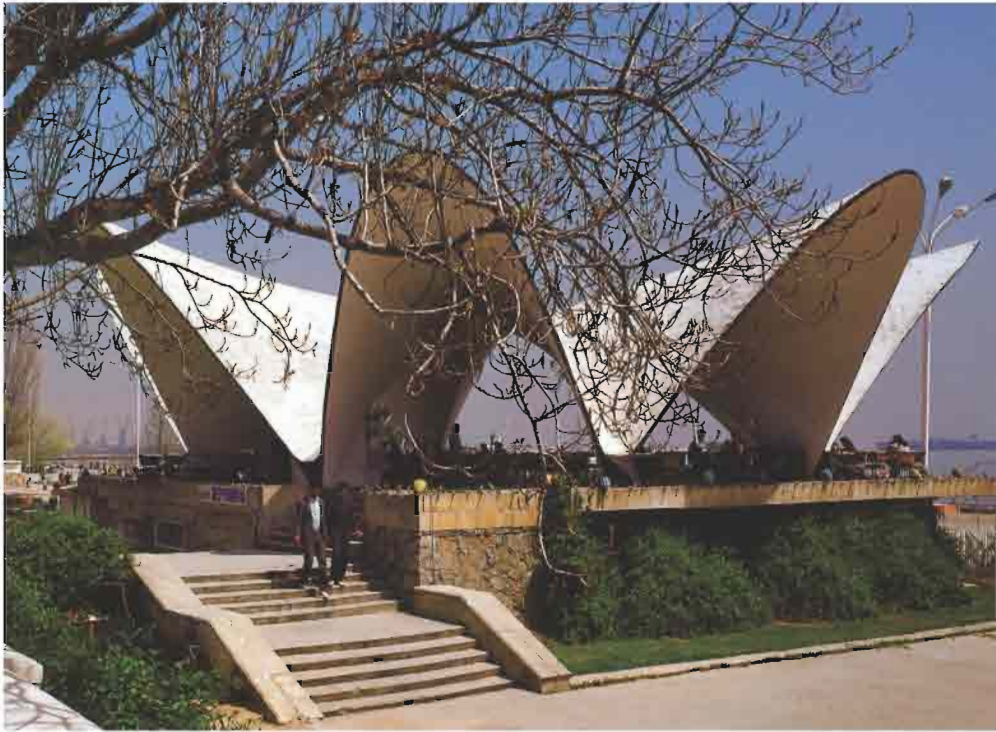
**Quba. Şəhərin görünüşü
Губа. Панорама города**

**Sumqayıt. Dəniz kənarında
9 mərtəbəli yaşayış binası**

Сумгаит. 9-этажный жилой дом
на набережной

**Baki. "Mirvari" kafesi.
Memar V.Şulqin**

*Баку. Кафе «Мирвари»
(Жемчужина).
Архитектор В.Шульгин*

Baki. Yasamai rayonu

Баку. Ясамальский район

**Bakı. Nizami Gəncəvinin heykəli.
Heykəltəraş F.Əbdürəhmanov.
Memarlar S.Dadaşov, M.Hüseynov**

Баку. Памятник Низами Гянджеви.
Скульптор Ф.Абдурахманов.
Архитекторы С.Дадашев, М.Усейнов

**Bakı. Hüseyn Cavid
Rəsizadənin heykəli.
Heykəltəraş Ö.Eldarov.
Memarlar R.Əliyev, Y.Qədimov**

Баку. Памятник Гусейну
Джавиду Расизаде.
Скульптор О.Эльдаров.
Архитекторы Р.Алиев, Ю.Кадымов

**Bakı. Mirzə Ələkbər Sabir
Tahirzadənin heykəli.
Heykəltəraş C.Qaryağdı.
Memar Q.Əlizadə**

Баку. Памятник Мирзэ Алякперу
Сәбиру Тахирзаде.
Скульптор Дж.Гарягды.
Архитектор Г.Ализаде

**Bakı. Cəfər Cəbbarlının heykəli.
Heykəltəraş M.Mirqasimov.
Memar Y.Qədimov**

Баку. Памятник Джафэру
Джаббарлы.
Скульптор М.Миркасимов.
Архитектор Ю.Кадымов

**Bakı. Nəriman Nərimanovun heykəli.
Heykəltəraş C.Qaryağdı.
Memarlar T.Abdullayev, Y.Qədimov**

Баку. Памятник Нариману
Нариманову.
Скульптор Дж. Гарягды.
Архитекторы Т.Абдуллаев,
Ю.Кадымов

Bakı. Üzeyir Hacıbəylinin heykəli.
Heykəltəraş T.Məmmədov.
Məmar M.Hüseynov

Баку. Памятник Узеиру Гаджибейли.
Скульптор Т.Мамедов.
Архитектор М.Усейнов

Bakı. "Bəhram Gur" fəvvarə kompleksi.
Heykəltəraşlar Q.Süccəddinov,
A.Mustafayev, A.Rüstəmov.
Məmar V.Şulqin

Баку. Фонтанный комплекс «Бахрам Гюр».
Скульпторы Г.Суджаддинов, А.Мустафаяев, А.Рустамов.
Архитектор В.Шульгин

Bakı. Rixard Zorgenin abidəsi.
Heykəltəraş V.Siqal.
Məmar R.Əliyev

Баку. Памятник Рихарду Зорге.
Скульптор В.Цигаль.
Архитектор Р.Алиев

Bakı. İmadeddin Nəsiminin heykəli.
Heykəltəraşlar İ.Zeynalov, T.Məmmədov.
Məmar H.Muxtarov

Баку. Памятник Имамеддину Насими.
Скульпторы И.Зейналов, Т.Мамедов.
Архитектор Г.Мухтаров

Bakı. İçərişəhərdə Həsən bəy Zərdabının skulptur abidəsi.
Heykəltəraş E.Hüseynova.
Məmar Z.Quliyeva

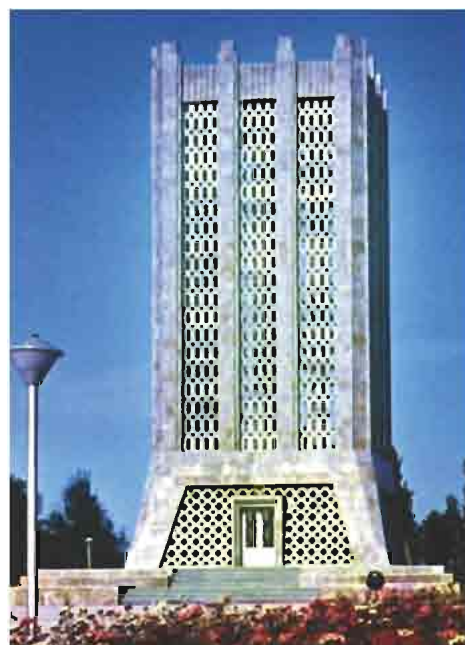
Баку. Скульптурный памятник Гасан Бейю Зардаби.
Скульптор Э.Гусейнова.
Архитектор Э.Гулиева

**Gəncə. Nizami Gəncəvinin
məqbərəsi.
Memar İ.Vatuxin**

*Гянджа. Мавзолей Низами
Гянджеви.
Архитектор И.Ватухин*

**Şuşa. Molla Pənah
Vaqifin türbəsi.
Memarlar A.Salamzadə,
E.Kanukov**

*Шуша. Мавзолей Молла
Панаха Вагифа.
Архитекторы А.Саламзаде,
Э.Кануков*

**Bakı. Əl Oyunları idman sarayı.
Memar F.Yüzbaşov**

*Баку. Дворец Ручных Игр.
Архитектор Ф.Юзбашев*

**Bakı. Azərbaycan Nəşriyyatının
qəzet çapı binası.
Memar Ö.Qoçulu**

*Баку. Здание газетной печати
Издательства Азербайджана.
Архитектор О.Гочулу*

Bakı. Dəmir Yolu Vağzalı.
Memarlar Ş.Zeynalova, Y.Kozlov

Баку. Железнодорожный вокзал.
Архитекторы Ш.Зейналова,
Ю.Козлов

Naftalan. Hava Limanı.
Memarlar A.Mirbağirov, K.Seidov

Нафталан. Аэропорт.
Архитекторы А.Мирбагиров,
К.Сандов

Bakı. Binə Hava Limanı.
Memar H.Məcıdov

Баку. Аэропорт Бина.
Архитектор Г.Меджидов

Bakı. Metropolitinin
"28 May" stansiyası.
Memar Ş.Quliyev

Баку. Станция метро «28 Мая».
Архитектор Ш.Гулиев

Bakı. Metropolitenin "Nizami" stansiyası. Memar M.Hüseynov. Rəssam M.Abdullayev

Баку. Станция метро «Низами». Архитектор М.Усейнов. Художник М.Абдуллаев

Bakı. Metropolitenin "Ulduz" stansiyası. Memarlar Ə.Qasımzadə, E.Kanukov

Баку. Станция метро «Улдуз» (Звезда). Архитекторы Э.Касимзаде, Э.Кануков

Bakı. Metropolitenin "Bakmil" stansiyası. Memar K.Sençixin

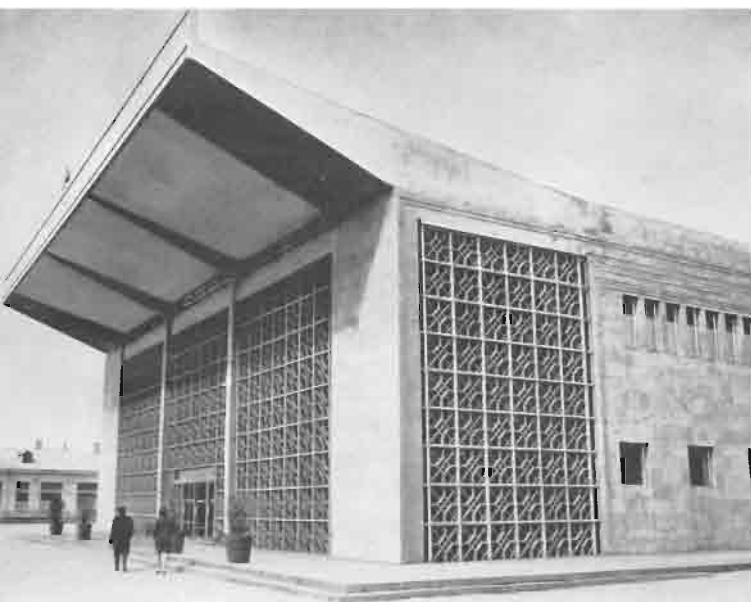
Баку. Станция метро «Бакмил». Архитектор К.Сенчихин

Bakı. Metropolitenin "Xətai" stansiyası. Memar K.Sençixin

Баку. Станция метро «Хатаи». Архитектор К.Сенчихин

Bakı. Metropolitenin "Elmlər Akademiyası" stansiyası. Memar M.Hüseynov

Баку. Станция метро «Академия Наук». Архитектор М.Усейнов

**Bakı Xoreoqrafiya Məktəbi.
Məmar A.Surkin**

*Бакинское
Хореографическое училище.
Архитектор А.Суркин*

**Bakı. "Dostluq" kinoteatrı.
Məmar M.Əliyev**

*Баку. Кинотеатр «Дружба».
Архитектор М.Алиев*

**Bakı. Həzi Aslanov adına
175 №-li məktəb.
Məmar N.Kəngərli**

*Баку. Школа № 175
имени Ази Асланова.
Архитектор Н.Кянгярли*

**Bakı. Cəfər Cabbarlı küçəsi
ilə Əlibəy Hüseynzadə küçəsinin
kəsişməsində yaşayış binası.
Memar N.Hacıbəyov**

**Баку. Жилой дом
на пересечении улиц
Джафара Джаббарлы
и Алибея Гусейнзаде.
Архитектор Н.Гаджибеков**

**Bakı. Mikayıl Müşfiq adına
18 №-li məktəb**

**Баку. Школа № 18
имени Миканла Мушфига**

**Bakı. Azərbaycan Dövlət Neft
Akademiyaşının tədris korpusu.
Memar M.Hüseynov**

**Баку. Учебный корпус
Азербайджанской
Государственной
Нефтяной Академии.
Архитектор М.Усейнов**

**Bakı. Azərbaycan Tibb
Universitetinin tədris korpusu.
Memar M.Hüseynov**

*Баку. Учебный корпус
Азербайджанского
Медицинского Университета.
Архитектор М.Усейнов*

**Bakı. Azərbaycan Tibb
Universitetinin
inzibati-tədris korpusu.
Memar M.Hüseynov**

*Баку. Административно-
учебный корпус
Азербайджанского
Медицинского Университета.
Архитектор М.Усейнов*

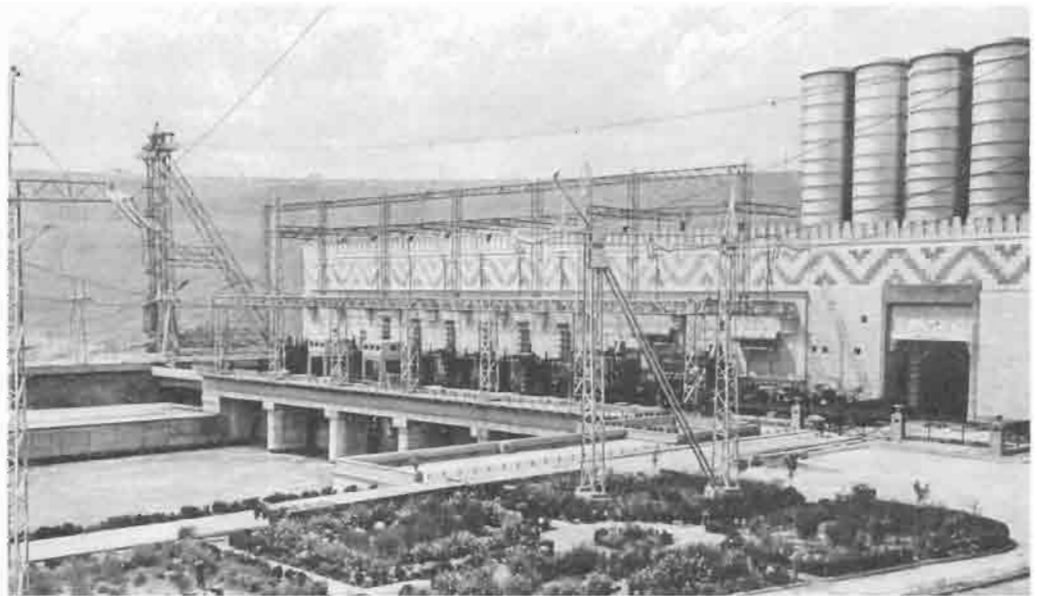
**Bakı. Səhiyyə Nazirliyinin
İctimai Səhiyyə
və İslahatlar Mərkəzi.
Memar Y. Tişenko**

*Баку. Центр Общественного
Здравоохранения и Реформ
Министерства
Здравоохранения.
Архитектор Я.Тищенко*

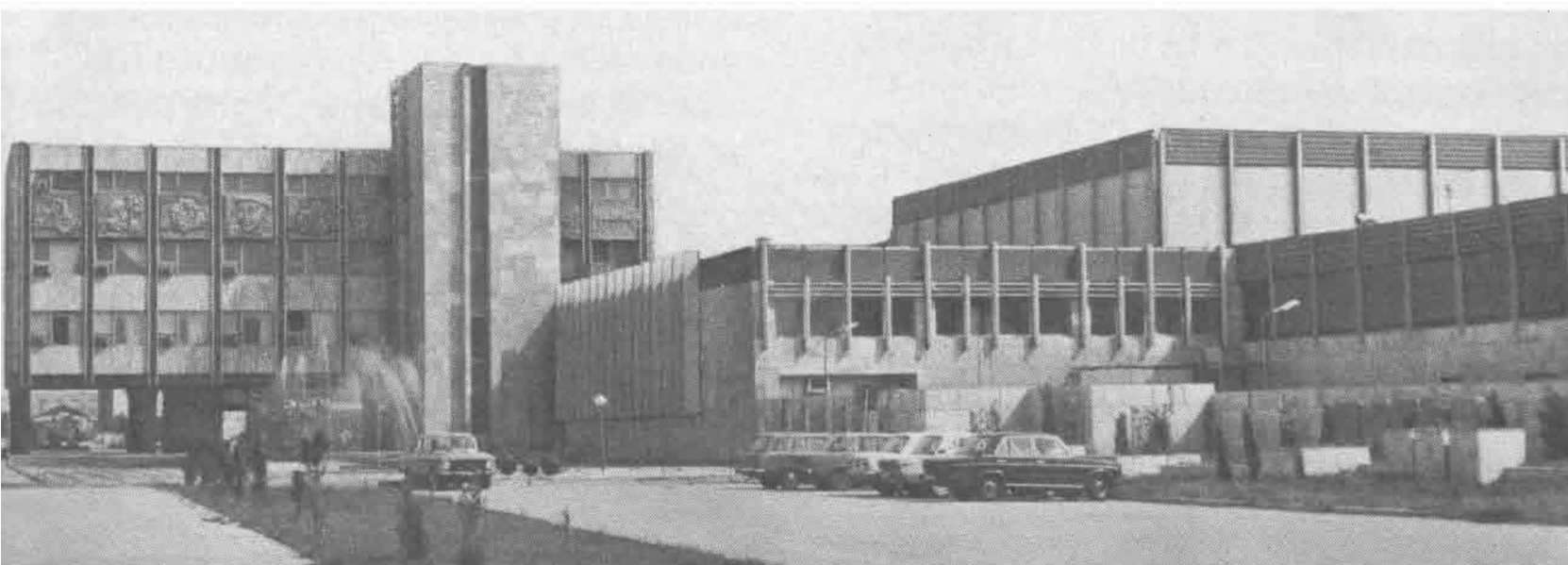
**Mingəçevir. Bənd.
Memarlar H.Məcidov,
E.Popov, V.Perlin, P.Rıjak,
K.Sençixin**

*Мингячевир. Дамба.
Архитекторы Г.Меджидов,
Э.Попов, В.Лерлин,
П.Рыжак, К.Сенчихин*

**Bakı. Şampan
şərabları zavodu.
Memarlar U.Rəvazov,
P.Yarinovski**

*Баку. Завод
шампанских вин.
Архитекторы У.Ревазов,
П.Яриновский*

**Baki. "Şərq bazarı".
Memarlar U.Revazov,
P.Yarinovski**

**Баку. «Шəрг Базары»
(Восточный Базар).
Архитектор У.Ревазов,
П.Яриновский**

**Baki. Məişət
kondisionərləri zavodu.
Memarlar Y.Tişenko,
E.Aslanov, K.Kapinus,
Ş.Seyidzadə**

**Баку. Завод
бытовых кондиционеров.
Архитекторы Я.Тищенко,
Э.Асланов, К.Капинус,
Ш.Сейдзadə**

Mirza Ələkbər Sabir adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci
Азербайджанский Государственный Педагогический
Колледж им. Мирза Алекпера Сабир

**Memarlıq abidələrin bərpası,
sovet dövründə inşa edilmiş
binaların fasadlarının
dəyişdirilməsi, bağ
və parkların yenidən qurulması**

**Реставрация памятников
архитектуры, изменение
фасадов зданий советского
периода, реконструкция
садов и парков**

**Bakı. "Qız Qalası"nın bərpası.
Müəllif "Atelier Erich Pummer
Ges.m.b.H" şirkəti**

**Баку. Реставрация
«Гыз Галасы»
(Девичья Башня).
Автор компания «Atelier
Erich Pummer Ges.m.b.H»**

**Bakı. İçərişəhərdə Cümə
məscidi**

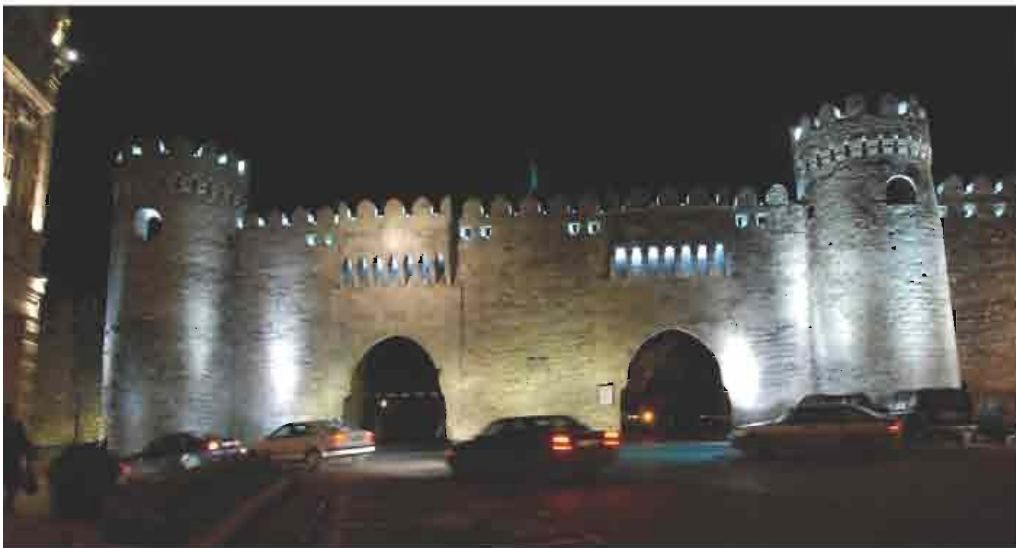
**Баку. Джума Мечеть
(Пятничная мечеть)
в Ичеришехер
(Старая часть города)**

Baki. Hökumət Evi

Баку. Дом правительства

Baki. Qoşa Qala Qapıları

*Баку. Парные
Крепостные Ворота*

**Baki. Nizami Gəncəvi adına
MİIII Azərbaycan Ədəbiyyatı
muzeyi**

*Баку. Национальной Музей
Азербайджанской
Литературы имени
Низами Гянджеви*

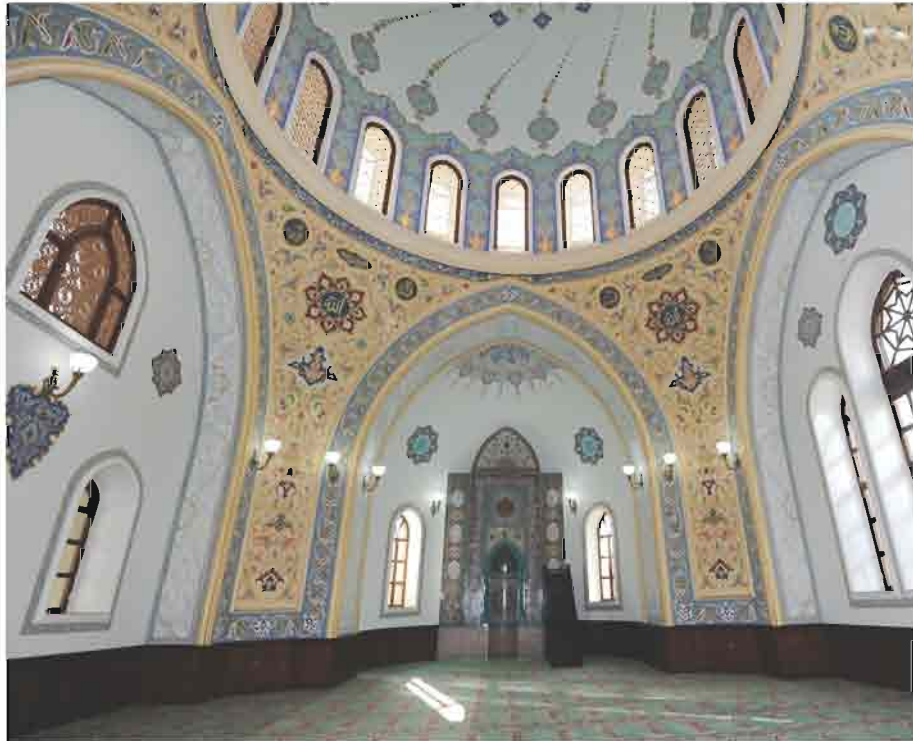

Bakı. "Təzəpir" məscid kompleksi yenidənqurmadan sonra. Memar Ə.Məmmədov

Баку. Комплекс мечети «Тазэпир» после реконструкции. Архитектор А.Мамедов

**Baki. Əjdərbəy (Göy) məscidi
yənidenqurmadan sonra.
Məmar Ə.Məmmədov**

**Баку. Мечеть Аждарбея
(или Голубая Мечеть)
после реконструкции.
Архитектор А.Мамедов**

**Bakı. Azərbaycan
Tarixi Muzeyi binası
berpadan sonra.
Müəllif "Azərdövlətlayihə"
institutu**

*Баку. Музей Истории
Азербайджана после
реставрации.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»*

Bakı. Aida İmanquliyevanın xatirəsinə ithaf edilmiş "ÜNS yaradıcılıq səhnəsi"nin binası

Баку. «Творческая сцена ÜNS», посвященная памяти Аиды Имангулиевой

Binanın önündə rəssam-heykəltaraş Fuad Salayevin "Adəm və Həvva (1-ci səhnə)" və "Aktyor" kompozisiyaları

Скульптурные композиции художника-скульптора Фуада Салаева «Адам и Ева (1-ая сцена)» и «Актер» на фоне здания

Bakı. Elm xadimlərinin yaşayış binası

Bakı. Жилой дом деятелей науки

Bakı. Zərifə Əliyeva prospekti ilə Bülbül prospektinin kəsişməsində yaşayış binası

Bakı. Жилой дом на пересечении проспектов Зарифы Алиевой и Бюль-Бюля

Bakı. AMEA-nın rəyasət heyəti binası ("İsmailiyyə" Sarayı)

Bakı. Здание президиума Академии Наук Азербайджана (Дворец «Исмаилийе»)

Bakı. Mirzə Fətəli Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası yenidənqurmada sonra. Memar E.Qasımzadə

Bakı. Азербайджанская Национальная Библиотека имени Мирзы Фатали Ахундзаде после реконструкции. Архитектор Э.Гасымзаде

Baki. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi ("SAM")

Баку. Центр Стратегических Исследований при Президенте («ЦИ»)

Baki. Rəşid Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrı (konsert zalının interyeri)

Баку. Азербайджанский Государственный Театр Песни имени Рашида Бейбутова (интерьер концертного зала)

**Bakı. Nizami" Kino Mərkəzi
("Nizami" kinoteatrı)
yenidənqurmada sonra.
Müəllif "Azərdövlətlayihə"
institutu**

Баку. Киноцентр «Низами»
(Кинотеатр «Низами»)
после реконструкции.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»

Əsas kinozal

Основной кинозал

"Cinema" restoranı

Ресторан "Cinema"

Baki. "Villa Petrolea" Nobel qardaşlarının ev muzeyi

Баку. Дом-музей братьев Нобелей «Вилла Петролиа»

**Bakı. Müslüm Maqomayev
adına Azərbaycan Dövlət
Filarmoniyası**

Баку. Азербайджанская
Государственная
Филармония имени
Муслима Магомаева

**Bakı. İstiqlallıyət
prospektində Azərbaycan
Dövlət İqtisad Universitetinin
İnzibati-tədris korpusu**

Баку.
Административно-учебный
корпус Азербайджанского
Государственного
Экономического
Университета
на проспекте Истиглалият
(Независимость)

**Bakı. Fransanın
Azərbaycandakı Səfirliyi**

Баку. Посольство Франции
в Азербайджане

**Bakı. Neftçilər prospekti,
103 ünvanında yaşayış binası
(Hacınskinin evi)**

*Bakı. Жилой дом
(дом Гаджинского) по адресу
проспект Нефтчильяр
(Нефтяников) 103*

Bakı. "Monolit" yaşayış binası

Bakı. Жилой дом «Монолит»

**Bakı. Zərifə Əliyeva
prospektində Mərkəzi
Klinikanın Ambulatoriya
korpusu yenidənqurmada
sonra.
Memar Bilgin Karaça –
"Medical Mimari Təşarım"
şirkəti**

**Баку. Амбулаторный
Корпус Центральной
Клиники на проспекте
Зарифы Алиевой после
реконструкции.
Архитектор Бильгин
Карача – компания "Medical
Mimari Təşarım"**

Bakı. Neftçilər prospekti ilə Kövkəb Səfərelliyeva küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası

Bakı. Жилой дом на пересечении проспекта Нефтчиляр (Нефтяников) и улицы Ковкаб Сафаралиевой

Qazax. Yuxarı Salahlı kəndində Səməd Vurğunun muzeyi və Poeziya evi

Газах. Музей и дом поэзии Самеда Вургуна в селе Юхары Салахлы

Qax. "İçeribazar" qala kompleksi renovasiya işlərindən sonra. Məmar N.Qasimov

Гах. Комплекс крепости «Ичерибазар» (Внутренний базар) после восстановительных работ. Архитектор Н.Гасымов

**Bakı. Üzeyir Hacıbəyli küçəsi
ilə Azadlıq prospektinin
kəsişməsində yaşayış binası**

Баку. Жилой дом
на пересечении улицы
Уzeyir Гаджибейли
и проспекта Азадлыг
(Свободы)

**Bakı. İstiqlaliyyət prospekti
ilə Niyazi Tağızadə-Hacıbəyli
küçəsinin kəsişməsində
yaşayış binası**

Баку. Жилой дом
на пересечении проспекта
Истиггалият
(Независимости) и улицы
Ниязи Тагизаде-Гаджибейли

Баки. 28 May küçəsi ilə Rəşid Behbudov prospektinin kəsişməsində yaşayış binası

Баку. Жилой дом на пересечении улицы 28 Мая и проспекта Рашида Бейбутова

Баки. Наси Zeynalabdin Тағиєв küçəsində Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Mərkəzi filialı

Баку. Центральный филиал Азербайджанского Международного Банка на улице Гаджи Зейналабдина Тагиева

**Bakı. Azərbaycan Milli
Ensiklopediyasının Elmi Mərkəzi**

*Баку. Научный Центр
Азербайджанской
Национальной Энциклопедии*

**Bakı. "Azərittifəq" Mərkəzi
Kooperativlər İttifaqının
yərleşdiyi bina**

*Баку. Здание Центрального
Союза Кооперативов
«Азэриттифаг» («Азэрсоюз»)*

**Bakı. "TRACECA" Hökumətarası
Komissiyasının Daimi Katibliyi
(keçmiş Xarici İşlər Nazirliyinin
binası)**

*Баку. Постоянный секретариат
межправительственной
комиссии "TRACECA"
(бывшее здание Министерства
Иностранных Дел)*

Bakı Dəmir Yolu Vağzalı

**Баку. Железнодорожный
вокзал**

**Bakı Sənişin Vağzalı
Rəsmi Nümayəndələr
Zalının binası**

**Здание зала
Официальных
Представителей
Пассажирского
Вокзала Баку**

Bakı. Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı

Bakı. Азербайджанский Государственный Кукольный Театр

Bakı. Fəvvarələr Meydanında yaşayış evi

Bakı. Жилой дом на Площади Фонтанов

Bakı. Fuad Əfəndiyev adına 4 saylı şəhər klinik xəstəxanası

Bakı. Городская клиническая больница № 4 имени Фуада Эфендиева

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası binası yenidənqurmadan sonra. Memar Ə.Əliyev

Bakı. Здание Бакинской Музыкальной Академии имени Узеира Гаджибейли после реконструкции. Архитектор А.Алиев

Baki. Dövlət Pantomima Teatrı (keçmiş "Şəfəq" kinoteatrı) binası yenidənqurmada sonra. Müəllif "Azərdövlət kintilayihə" institutu

Баку. Здание Государственного Театра Пантомимы (бывший кинотеатр «Шафаг») после реконструкции. Автор ГППИ «Азстройпроект»

Baki. "Azərbaycan" kinoteatrı

Баку. Кинотеатр «Азербайджан»

Bakı. Heydər Əliyev sarayı
Баку. Дворец Гейдара Алиева

Baku. Milli Meclis
Баку. Мили Маджлис
(Национальный Парламент)

Bakı. Füzuli küçəsində FHN Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin yenidən qurulmuş inzibati binası. Memar M.Namazov

Баку. Административное здание Государственного Агентства по Контролю за Безопасностью в Строительстве МЧС на улице Физули после реконструкции. Архитектор М.Намазов

Bakı. Daxili İşlər Nazirliyinin yenidən qurulmuş inzibati binası. Memar S.Məhərrəmov

Баку. Реконструированное административное здание Министерства Внутренних Дел. Архитектор С.Магерамов

**Bakı. Xarici İşlər Nazirliyinin
yenidən qurulmuş
inzibati binası.
Müəllif
"Bakimenzilkommunallayihə"
institutu**

*Баку. Реконструированное
административное здание
Министерства
Иностранных Дел.
Автор Институт
«Бакжилкоммунпроект»*

**Bakı. Səməd Vurğun
küçəsində Nəslimi Rayon İcra
Hakimiyətinin binası**

*Баку. Здание
Исполнительной власти
Насиминского района на
улице Самеда Вургунна*

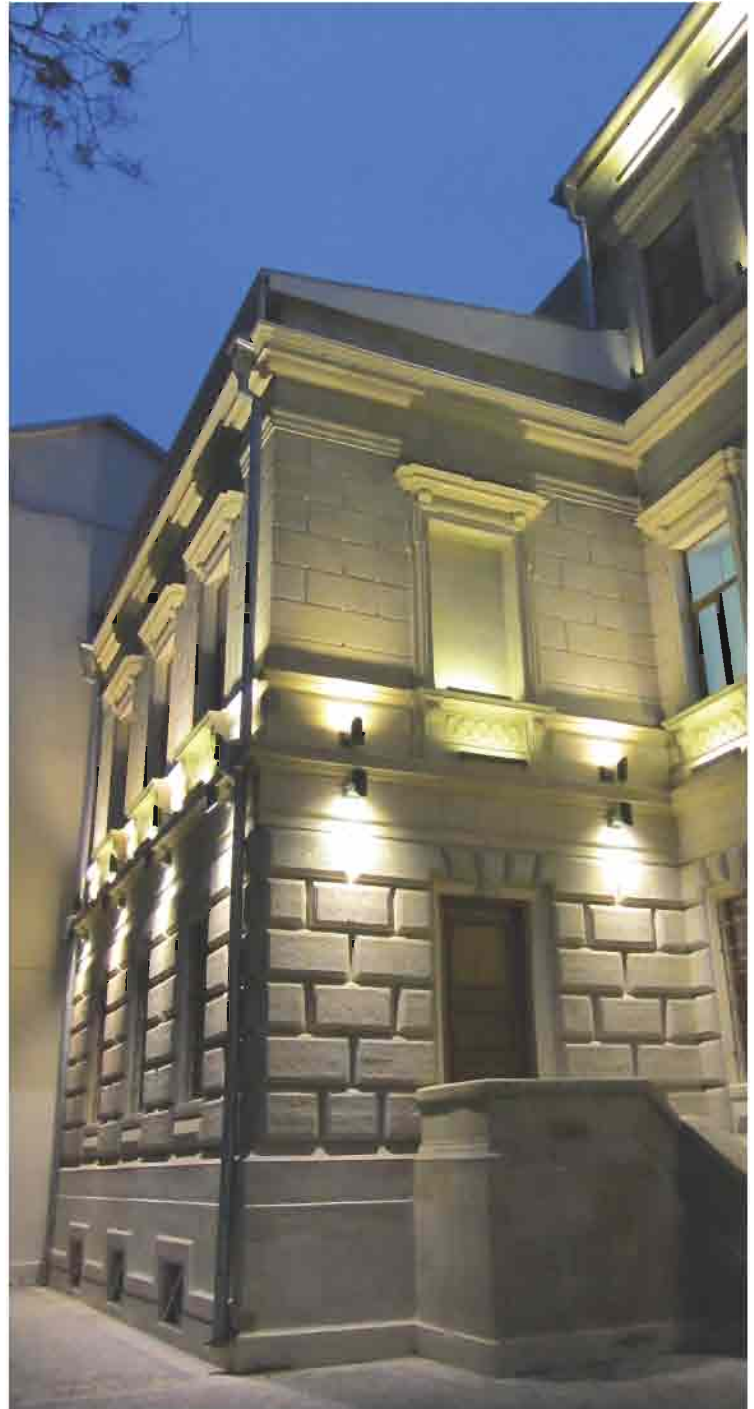

**Bakı. Azərbaycanda
İnterpolun Milli Mərkəzi
bürosunun binası**

*Баку. Здание
Национального
Центрального бюро
Интерпола в Азербайджане*

Bakı. Namiq Axundov adına 1 №-li məktəb
Баку. Школа № 1 имени Намика Ахундова

**Bakı. Zərifə Əliyeva prospekti
ilə Rəşid Bəhbudov prospektinin
kəsişməsində Azərbaycan Dövlət
Pedaqoji Universitetinin
tədris korpusu**

**Баку. Учебный корпус
Азербайджанского
Государственного
Педагогического Университета на
пересечении проспектов Зарифы
Алиевой и Рашида Бейбутова**

Bakı. 133 №-li məktəb

Баку. Школа № 133

**Bakı. Mikayıl Müşfiq adına
18 №-li məktəb**

**Баку. Школа № 18 имени
Микяила Мушфиға**

**Bakı. A.S.Loqinov adına
8 №-li məktəb**

**Баку. Школа № 8
имени А.С.Логина**

**Bakı. Elitar Gimnaziya
(keçmiş 41 №-li məktəb)**

**Баку. Элитарная Гимназия
(бывшая школа № 41)**

**Bakı. Elitar Gimnaziya binası yenidənqurma
işlərindən sonra**

**Баку. Здание Элитарной Гимназии
после реконструкции**

Səhiyyə Nazirliyinin inzibati binası (keçmiş Musa Nağıyev adına Təcili Tibbi Yardım Xəstəxanası)

Административное здание
Министерства
Здравоохранения (бывшая
Больница Скорой Помощи
имени Мусы Нагиева)

Səhiyyə Nazirliyinin inzibati binası yenidənqurma işlərindən sonra

Административное здание
Министерства
Здравоохранения после
реконструкции

**Bakı. Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin
Mədəniyyət Mərkəzi (keçmiş Şəhriyar adına
Mədəniyyət Sarayı)**

*Баку. Центр Культуры Министерства
Национальной Безопасности (бывший
Дворец культуры имени Шахрияра)*

**Bakı. Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin
Mədəniyyət Mərkəzi
yenidənqurmadan sonra.
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institute**

*Баку. Центр Культуры Министерства
Национальной Безопасности
после реконструкции.
Автор проектный институт «Азгоспроект»*

**Bakı. Xocalı prospektində bank binası
(keçmiş "Xətai" Mədəniyyət Sarayı)**

*Bakı. Здание банка на проспекте
Ходжалы (бывший Дворец
культуры «Хатаи»)*

**Bakı. Xocalı prospektində bank binası
yenidənqurma işlərindən sonra**

*Здание банка на проспекте Ходжалы
после реконструкции*

**Gəncə. Şah İsmayıl Xətai
prospektində Gəncə Dövlət
Universitetinin əsas korpusu**

*Гянджа. Основной корпус
Гянджинского
Государственного
Университета на проспекте
Шаха Исмаила Хатаи*

**Gəncə Dövlət Universiteti
binasının fasadlarının
yenilənməsi**

*Обновление фасадов
здания Гянджинского
Государственного
Университета*

**Bakı. Neftçilər prospekti,
113 saylı yaşayış evinin
fasadlarının yenilənməsi
Memar İ.İsbatov**

*Баку. Обновление фасадов
жилого дома № 113
на проспекте Нефтялар
Архитектор И.Исбатов*

Bakı. Neftçilər prospekti

Баку. Проспект Нефтчилляр

**Bakı. Neftçilər prospektində
Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı
binasının və yaşayış evlərinin
fasadlarının yenilənməsi (layihədən)**

*Баку. Обновление фасадов
Азербайджанского
Государственного Музыкального
Театра и жилых домов на проспекте
Нефтчилляр (из проекта)*

**Bakı. Neftçilər prospekti, 89 ünvanında
yerləşən bina yenidənqurmada sonra.
Memar R.Babakişiyev**

*Баку. Здание по адресу проспект
Нефтчилляр, 89 после реконструкции.
Архитектор Р.Бабакишиев*

**Bakı. Neftçilər prospektində
Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi işçilərinin yaşayış
binası**

*Баку. Жилой дом работников
Азербайджанского
Государственного
Каспийского Морского
Пароходства на проспекте
Нефтичялар*

**Bakı. Neftçilər prospektində
Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi işçilərinin yaşayış
binası yenidənqurmadan sonra
(layihədən).**
Memar İ.İbatov

*Баку. Жилой дом работников
Азербайджанского Госу-
дарственного Каспийского
Морского Пароходства на
проспекте Нефтичялар после
реконструкции (из проекта).
Архитектор И.Исбагов*

Bakı. Neftçilər prospekti, Hacı Zeynalabdin Tağıyev, Zərifə Əliyeva və Yusif Məmmədəliyev küçələrinin əhatəsində yerləşən yaşayış binası (Neftçilər pr., 117)

Баку. Жилой дом, расположенный в окружении проспекта Нефтчильяр и улиц Гаджи Зейналабдина Тагиева, Зарифы Алиевой и Юсифа Мамедалиева (пр. Нефтчильяр, 117)

Bakı. Neftçilər prospekti, 117 ünvanında yaşayış binası yenidənqurma işlərindən sonra (layihədən). Memar İ.İsbatov

Баку. Жилой дом по адресу Нефтчильяр, 117 после реконструкции (из проекта). Архитектор И.Исбатов

**Bakı. Neftçilər prospekti
ilə Səfər Quliyev küçəsinin
kəsişməsində yaşayış evi
(Neftçilər pr., 105)**

Баку. Жилой дом
на пересечении проспекта
Нефтчиляр и улицы
Сафтара Гулиева
(пр. Нефтчиляр, 105)

**Bakı. Neftçilər prospekti,
105 ünvanında yaşayış evi
yenidənqurmadan sonra.
Memar N.Eldarı**

Баку. Жилой дом по адресу
проспект Нефтчиляр,
105 после реконструкции.
Архитектор Н.Эльдарлы

**Bakı. "5 Mərtəbə"
yaşayış binası**

Баку. Жилой дом
«5 Мьяртыбя» («Пятиэтажка»)

**Bakı. "5 Mərtəbə" yaşayış
binasının fasadlarının
yenilənməsi.
Müəllif
"Bakimenzilkommunallayihə"
institutu**

Баку. Обновление фасадов
жилого дома «5 Мьяртыбя».
Автор провктный институт
«Баюжилкоммунпроект»

Bakı. Azadlıq prospektində yerləşən yaşayış binaları

Баку. Жилой дом на проспекте Азадлыг

Bakı. Azadlıq prospektində yerləşən yaşayış binaları yenidənqurma işlərindən sonra.

Memar Ə.Məmmədov

Баку. Жилой дом на проспекте Азадлыг после реконструкции.
Архитектор А.Мамедов

Bakı. 132 və 134 №-li məktəblərin binası

Баку. Здание школ №132 и 134

Bakı. 132 və 134 №-li məktəblərin binası yenidənqurma işlərindən sonra.

Memar İ.Isbatov

Баку. Здание школ №132 и 134 после реконструкции.
Архитектор И.Исбатов

Bakı. İstiqlaliyyət küçəsində yerləşən yaşayış binaları

Баку. Жилые дома на улице Истиглалият

Bakı. İstiqlaliyyət küçəsində yerləşən yaşayış binalarının fasadlarının yenilənməsi (layihədən).

Memar İ.İsbatov

Баку. Обновление фасадов жилых домов на улице Истиглалият (из проекта). Архитектор И.Исбатов

Bakı. İstiqlaliyyət küçəsində yerləşən yaşayış binası

Баку. Жилой дом на улице Истиглалият

Bakı. İstiqlaliyyət küçəsində yerləşən yaşayış binasının fasadlarının yenilənməsi (layihədən).

Memar İ.İsbatov

Баку. Обновление фасадов жилых домов на улице Истиглалият (из проекта). Архитектор И.Исбатов

Bakı. "Azərpoçt" Dövlət Müəssisəsinin binası

Bakı. Здание государственного учреждения «Азәрпoçта»

Bakı. "Azərpoçt" Dövlət Müəssisəsinin binası yenidənqurma işlərindən sonra

Bakı. Здание государственного учреждения «Азәрпoçта» после реконструкции

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının nəzdində Şövkət Məmmədova adına Opera Studiyasının binası

Баку. Здание Оперной студии имени Шовкэт Мамадовой при Бакинской Музыкальной Академии имени Узеира Гаджибейли

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının nəzdində Şövkət Məmmədova adına Opera Studiyasının binası yenidənqurma işlərindən sonra

Баку. Здание Оперной студии имени Шовкэт Мамадовой при Бакинской Музыкальной Академии имени Узеира Гаджибейли после реконструкции

**Bakı. Azərbaycan
Dövlət Rəssamlıq
Akademiyasının binası**

*Баку. Здание
Азербайджанской
Государственной
Художественной Академии*

**Bakı. Azərbaycan Dövlət
Rəssamlıq Akademiyasının
binası yenidənqurma
işlərindən sonra**

*Баку. Здание
Азербайджанской
Государственной
Художественной Академии
после реконструкции*

**Bakı. Azərbaycan Dövlət Gənc
Tamaşaçıları Teatrı binası**

Баку. Здание
Азербайджанского
Государственного Театра
Юного Зрителя

**Bakı. Azərbaycan Dövlət Gənc
Tamaşaçıları Teatrı binası
yənidenqurma işlərindən sonra.
Müəllif "Azərdövləttikintilayihə"
institutu**

Здание Азербайджанского
Государственного
Театра Юного Зрителя
после реконструкции.
Автор ГТПИ «Азстройпроект»

**Bakı. Azadlıq meydanında
"Bakı" Ünivermağının yerləşdiyi
yaşayış binası**

**Баку. Жилой дом
на площади Азадлыг**

**Bakı. Azadlıq meydanında
yaşayış binasının fasadlarının
yenilənməsi**

**Баку. Обновление фасадов
жилого дома на площади
Азадлыг**

**Bakı. "Park Inn Azerbaijan"
mehmanxanası binası
yenidənqurmada sonra.
Memar K.İsfahani**

**Баку. Здание гостиницы
"Park Inn Azerbaijan"
после реконструкции.
Архитектор К.Исфгани**

Bakı. Kapital Bankın binası

Баку. Здание Капитал Банка

**Bakı. Kapital Bankın binası
yenidənqurma işlərindən sonra.
Memarlar K.Musaxanov,
S.Axundov**

**Баку. Здание Капитал Банка
после реконструкции.
Архитекторы К.Мусаханов,
Дж.Ахундов**

Bakı. 2 sayılı ayaqqabı fabrikası
Баку. Обувная фабрика № 2

Bakı. 2 sayılı ayaqqabı
fabrikasının fasadlarının
yenilənməsi.
Məmar Ə.Əliyev

Баку. Обновление фасадов
обувной фабрики № 2.
Архитектор А.Алиев

Naxçıvan. "Təbriz" mehmanxanası

Нахчыван. Гостиница «Табриз»

Naxçıvan. "Təbriz" mehmanxanası yenidənqurma işlərindən sonra

Нахчыван. Гостиница «Табриз» после реконструкции

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli küçəsi ilə Kövçək Səfərəliyeva küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası

Баку. Жилой дом на пересечении улиц Узеира Гаджибейли и Ковкаб Сафаралиевой

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli küçəsi ilə Kövçək Səfərəliyeva küçəsinin kəsişməsində yaşayış binasının fasadlarının yenilənməsi

Баку. Обновление фасадов жилого дома на пересечении улиц Узеира Гаджибейли и Ковкаб Сафаралиевой

Bakı. Dilarə Əliyeva küçəsi, 237 və 239 ünvanlarda yaşayış binalarının fasadlarının yenilənməsi. Məmar H.Əmirxanov

Bakı. Обновление фасадов домов по адресу улица Дилары Алиевой, 237 и 239. Архитектор Х.Амирханов

Bakı. Yusif Səfərov küçəsində Respublika Doğum evi

Bakı. Республиканский родильный дом на улице Юсифа Сафарова

Bakı. Yusif Səfərov küçəsində Respublika Doğum evi yenidənqurma işlərindən sonra (layihədən). Məmar V.Həsənov

Bakı. Республиканский родильный дом на улице Юсифа Сафарова после реконструкции (из проекта). Архитектор В.Гасанов

Bakı. Müşfiq Meydanında yaşayış binaları

Баку. Жилье дома на площади Мушфига

Bakı. Müşfiq Meydanında yaşayış binalarının fasadlarının yenilənməsi

Баку. Обновление фасадов жилых домов на площади Мушфига

Bakı. Xaqani küçəsi ilə Bülbül prospektinin kəsişməsində inzibati bina (keçmiş Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının İdman sarayı)

Баку. Административное здание на пересечении улицы Хагани и проспекта Бюль-Бюля (бывший Дворец спорта Конфедерации Профсоюзов)

Bakı. Xaqani küçəsi ilə Bülbül prospektinin kəsişməsində inzibati bina yenidənqurma işlərindən sonra

Баку. Административное здание на пересечении улицы Хагани и проспекта Бюль-Бюля после реконструкции

**Bakı. 28 May küçəsində "Kapellhaus"
Dovlet Kamera və Orqan Musiqisi
binası bərpadan əvvəl**

Баку. Здания Государственной
камерной и органной музыки
«Kapellhaus» на улице 28 Мая
до реставрации

**Bakı. 28 May küçəsində "Kapellhaus"
Dovlet Kamera və Orqan Musiqisi
binası bərpa işlərindən sonra**

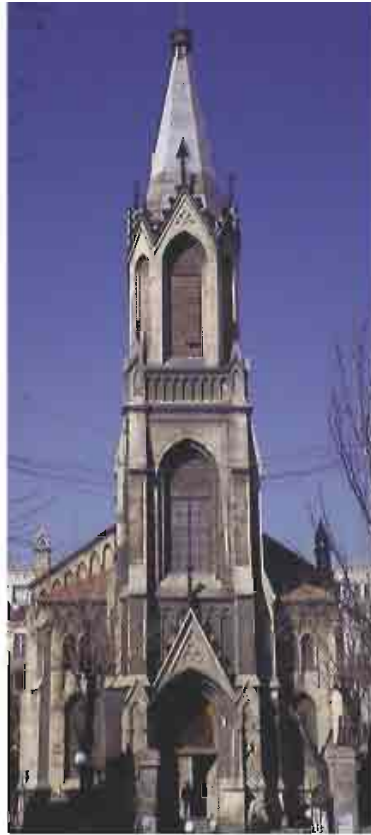
Баку. Здание Государственной
камерной и органной музыки
«Kapellhaus» на улице 28 Мая
после реставрации

**Bakı. Yasamal rayonunda Pravoslav
kilsəsi bərpadan əvvəl**

Баку. Православная церковь
в Ясамальском районе
до реставрации

**Bakı. Yasamal rayonunda Pravoslav
kilsəsi bərpa işlərindən sonra.
Memar E.Əliyev**

Баку. Православная церковь
в Ясамальском районе
после реставрации.
Архитектор Э.Алиев

Şeki. Kiş kəndində Alban məbədi bərpa işlərindən sonra. Memarlar G.Məmmədova, T.Abdullayev

Şеки. Албанский храм в селении Киш после реконструкции. Архитекторы Г.Мамедова, Т.Абдуллаев

Şeki. "Aşağı karvansara" mehmanxanası (bərpa layihəsindən). Memar E.Qasımzadə

Şеки. Отель «Ашагы Карвансара» (из проекта реставрации). Архитектор Э.Гасымзаде

**Bakı. Metropolitenin "Koroğlu"
(keçmiş "Məşədi Əzizbəyov") stansiyası**

Баку. Станция метро «Кəроглу»
(бывшая «Мəшəди Азизбəков»)»

**Bakı. Metropolitenin "Koroğlu" stansiyası
yenidənqurma işlərindən sonra.
Memarlar Gerhard Haidinger,
Anton Mueller – "GIG Project"
ve "Europroject Zivitechniker" şirkətləri**

Баку. Станция метро «Кəроглу» после
реконструкции.
Архитекторы Герхард Хайдингер,
Антон Мюллер – компании «GIG Project»
и «Europroject Zivitechniker»

**Bakı. Metropolitenin "İçərişəhər"
yenidənqurma işlərindən sonra.
Müəllif "MLL Architects
& Town Planners" şirkəti**

Баку. Станция метро «Ичəришəхəр»
после реконструкции.
Автор компании "MLL Architects
& Town Planners"

Bakı. 28 May küçəsində "Aerokassa"nın yerləşdiyi yaşayış evinin fasadlarının yenilənməsi

Баку. Обновление фасадов здания на улице 28 Мая

Bakı. Müşfiq Meydanında yaşayış binalarının fasadlarının yenilənməsi

Баку. Обновление фасадов жилых домов на площади Мушфига

Bakı Dəniz Vağzalı binasının fasadlarının yenilənməsi

Обновление фасадов Бакинского Морвокзала

**Bakı. Səməd Vurğun adına
Azərbaycan Dövlət Rus Dram
Teatrı binası yenidənqurma
işlərindən sonra.
Müəllif "Azərdövləttikintilayihə"
Institutu**

Баку. Здание Азербайджанского
Государственного Русского
Драматического Театра
имени Самеда Вургуня
после реконструкции.
Автор ГТТИ «Азстройпроект»

**Bakı. Qələbə meydanında yaşayış
binasının fasadlarının yenilənməsi.
Müəllif "Bakimənzilkommunallayihə"
Institutu**

Баку. Обновление фасадов дома
на площади Победы.
Автор «Бакжилкоммунпроект»

**Bakı. Azərbaycan Memarlıq
ve İnşaat Universitetinin
inzibati-tədris korpusu
(yenidənqurma layihəsindən)**

Баку. Административно-учебный
корпус Азербайджанского
Архитектурно-Строительного
Университета
(из проекта реконструкции)

Bakı. "Respublika" mehmarxanasının binası yenidənqurmadan sonra

Bakı. Здание гостиницы «Республика» после реконструкции

Bakı. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin binası (yenidənqurma layihəsindən)

Bakı. Здание Министерства Труда и Социальной Защиты Населения (из проекта реконструкции)

Bakı. Heydər Əliyev adına İdman Konsert Kompleksinin fasadlarının yenilənməsi

Bakı. Обновление фасадов Спортивно-Концертного Комплекса имени Гейдара Алиева

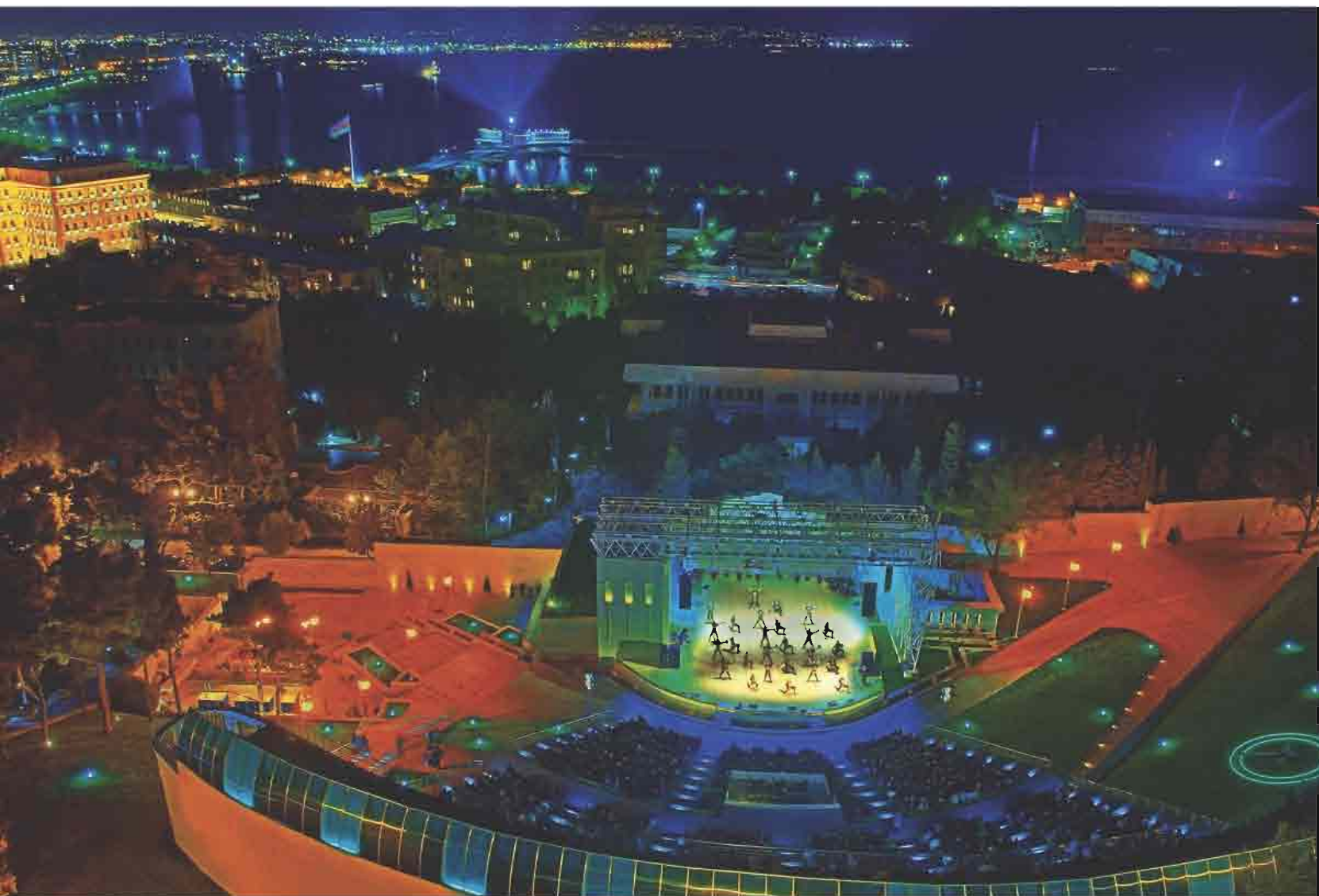
Bakı. Əziz Əliyev küçəsi

Бакы. Улице Азизе Алиева

**“Yaşıl Teatr” Bakı
Konsert Kompleksi
yenidənqurma
işlərindən sonra**

*Бакинский
Концертный Комплекс
«Зеленый театр»
после реконструкции*

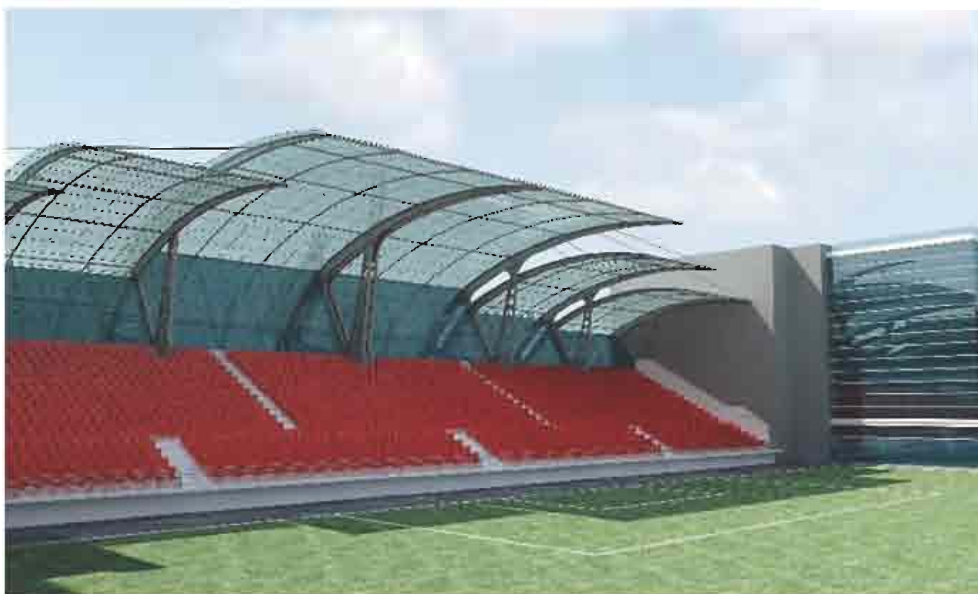
Bakı. Heydər Əliyev prospektində AFFA-nın "Şəfa" idman və Sağlamlıq Mərkəzi yenidənqurma işlərindən sonra. Memar Louz Truzel – "TTMC International" şirkəti

Баку.
Спортивно-оздоровительный комплекс «Шафа» (Исцеление) АФФА (Ассоциация Футбольных Федераций Азербайджана) на проспекте Гейдара Алиева после реконструкции.
Архитектор Луиз Трузель – компания "ТТМС International"

Layihə cizgisi

Эскиз проекта

Bakı. Nizami küçəsi

Баку. Улица Низами

***Баку. Фəнвəрəлəр Мейдани
(лայиھадən)***

***Баку. Площадь Фонтанов
(из проекта)***

Баку. Фəнвəрəлəр Мейдани

Баку. Площадь Фонтанов

Bakı. Dənizkənarı Milli Park

*Bakı. Приморский
Национальный Парк*

**Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda
rəssam-heykəltaraş Altay Sadıqzadənin
"Xəzri" kompozisiyası**

*Bakı. Композиция «Хазри»
(Северный ветер) художника-
скульптора Алтая Садыгзаде
в Приморском Национальном Парке*

**Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda
"Rəssam" heykəlciyi**

*Bakı. Скульптура «Художника»
в Приморском Национальном Парке*

**Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda
"Balıqçı" heykəlciyi**

*Bakı. Скульптура «Рыбака»
в Приморском Национальном Парке*

Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda dekorativ bitkilər güşəsi

Баку. Уголок декоративных растений в Приморском Национальном Парке

Bakı. Filarmoniya parkı

Баку. Парк Филармония

Baki. Sahil parkı

Баку. Парк Сахиль (Набережная)

**Bakı. Nazirlər Kabinetinin
qarşısında park**

*Баку. Парк перед
Кабинетом Министров*

Баки. Niyazi küçəsində bağ

Баку. Сад на улице Ниязи

Баки. Əzlm Əzizmzadə adına bağ

Баку. Сад имени Азима Азизаде

**Bakı. Əziz Əzimzadə
adına bağ**

Баку. Сад имени
Азима Азизаде

Bakı. Xaqani bağı

Баку. Сад Хагани

**Bakı. Dövlət Kukla
Teatrının qarşısında bağ**
Баку. Сад перед
Государственным
Кукольным Театром

Heydar Əliyev prospektinin inkişaf konsepsiyası
Концепция развития проспекта Гейдара Алиева

Müasir dövrdə şəhərsalma layihələndirilməsi

Градостроительное
проектирование
современного периода

**Bakı şəhərinin
inkişaf sxemləri**

*Схемы развития
города Баку*

**Böyük Bakının Regional
İnkışaf Planı
(Məskunlaşmanın
və sənayenin inkışafı)**

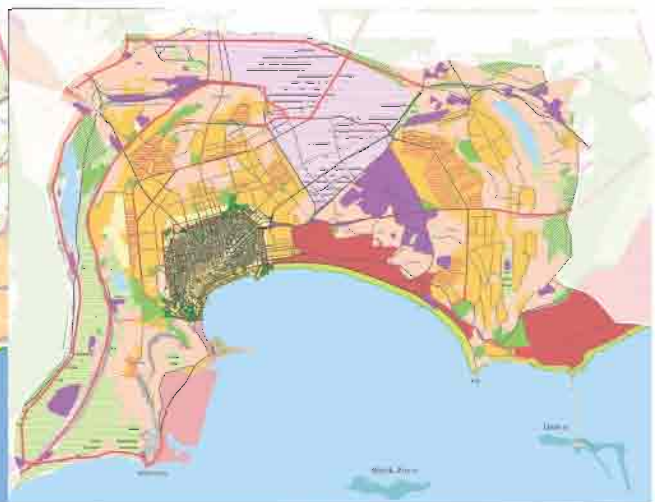
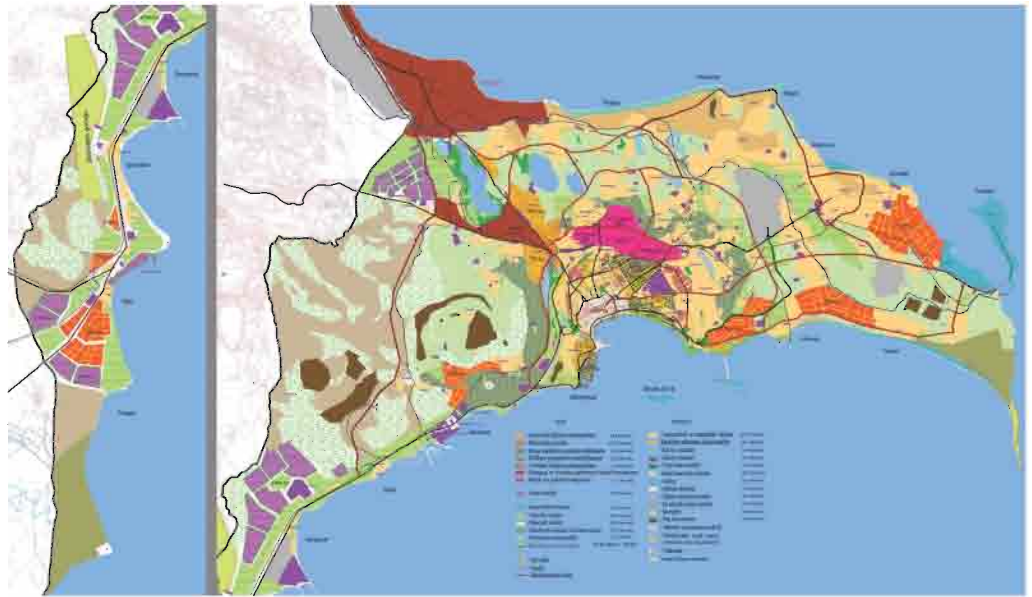
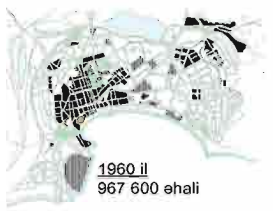
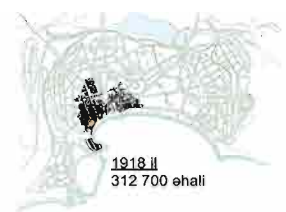
*План регионального
развития Большого Баку
(развитие расселения
и промышленности)*

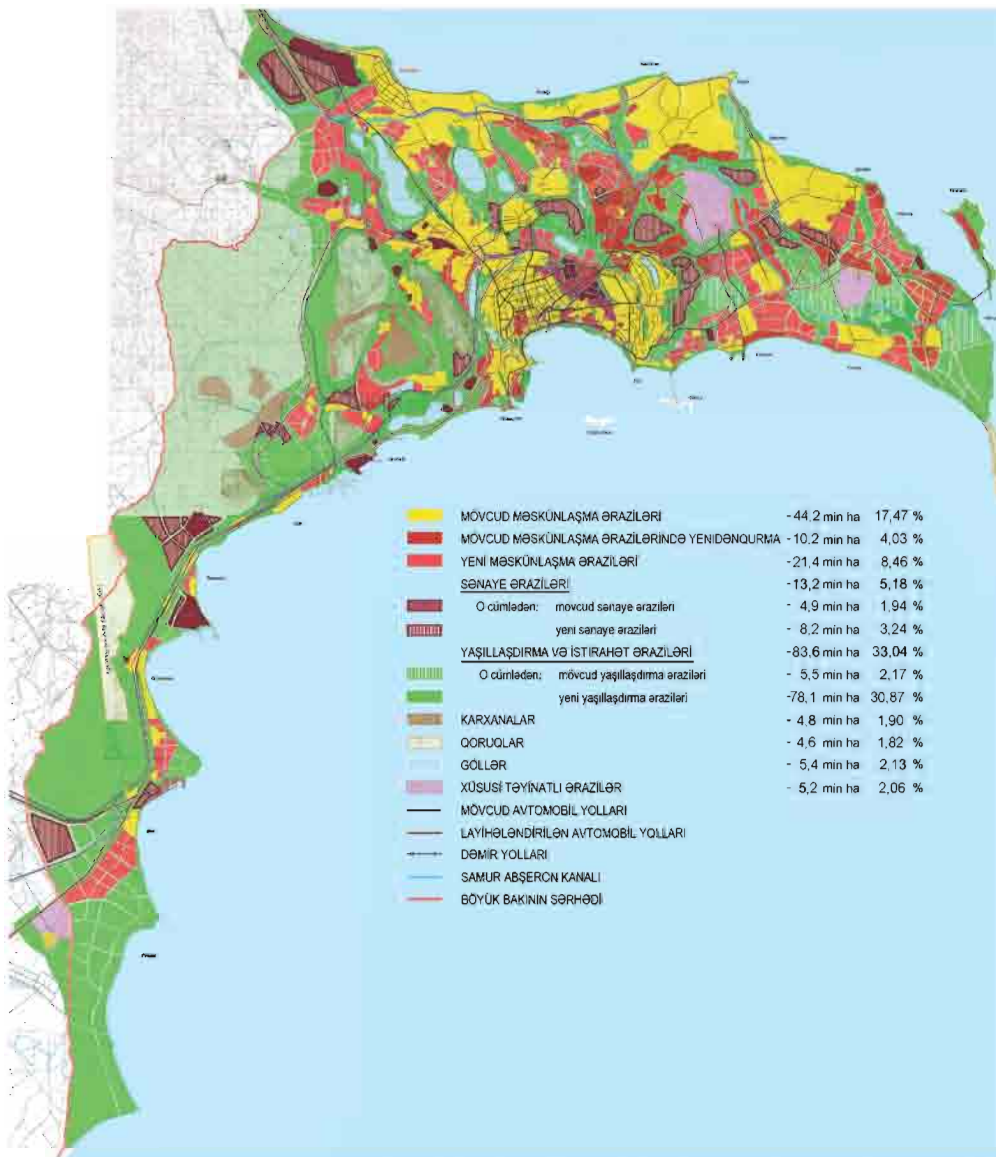
**Böyük Bakının Regional
İnkışaf Planı (Məxsusi Bakı)**

*План регионального
развития Большого Баку
(в частности Баку)*

**Bakı şəhərinin mərkəzi
hissəsinin Müfəssəl
Planlaşdırma Layihəsi (MPL).
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institute**

*Проект Детального
Планировки центральной
части города Баку (ПДП).
Автор проектный институт
«Бакгипрогор»*

**Bakı şəhərinin Baş planı
konsepsiyasının müzakirəsi**

Обсуждение концепции
Генерального плана
города Баку

**Böyük Bakı Ərazisinin
İnkişaf Planı.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institute**

План развития территории
Большого Баку.
Автор проектный институт
«Бакгипрогор»

**Bakı şəhərinin mərkəzi hissəsi. MPL.
Müəlif "Bakı dövlət iyerarhiyası" institutu**

ПДП центральной части города Баку.
Автор проектный институт «Бакгипрогор»

*Bakı şəhərinin mərkəzi
hissəsi. MPL.
Nəqliyyat xəmi.
MƏLİF
"Bakı dövlətliyiho" İnstitutu*

*Баку. ПДП центральной
части города Баку.
Схема транспорта.
Автор проектный
институт «Бакилпрогор»*

**Bakı şəhərinin mərkəzi.
Mövcud vəziyyət**

*Центр города Баку.
Настоящее состояние*

**Bakı şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institutu**

*Центр города Баку.
ПДП.
Автор проектный
институт «Бакгипрогор»*

**Bakı şəhərinin mərkəzi.
Gələcək inkişaf layihəsi.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institutu**

*Центр города Баку.
Будущий план развития.
Автор проектный
институт «Бакгипрогор»*

**Bakı şəhərinin mərkəzi
hissəsinin Müfəssəl
Planlaşdırma Layihəsi.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institutu**

*Проект Детального
Планировки
центральной части
города Баку.
Автор проектный
институт «Бакгипрогор»*

Bakı şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institutu

Центр города Баку.
ПДП.
Автор проектный
институт «Бакгипрогор»

**Баки şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakı dövlətlayihə"
institute**

**Центр города Баку.
ПДП.
Автор проектный институ-
т «Бакгипрогор»**

**Bakı şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakıdövlətlayihə"
institute**

**Центр города Баку.
ПДП.
Автор проектный институт
«Бакгипрогор»**

Bakı şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institute

Центр города Баку.
ПДП. Автор проектный
институт «Бакгипрогор»

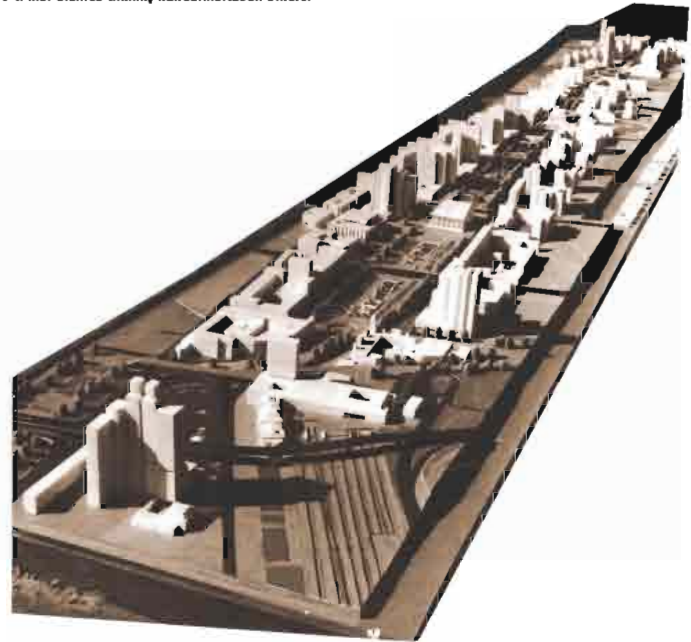
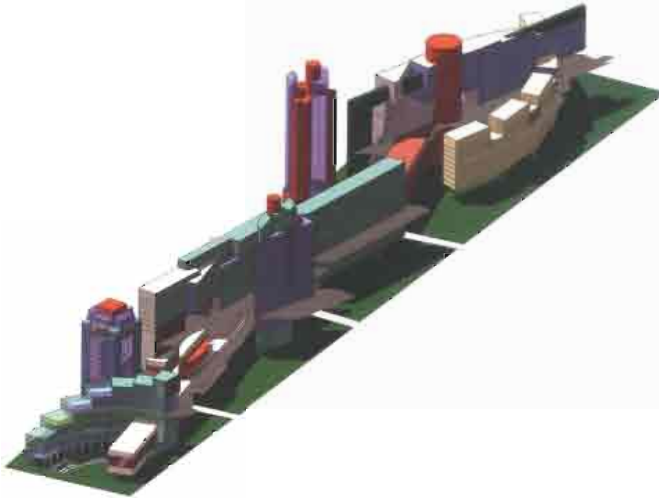
**Bakı şəhərinin mərkəzi.
MPL.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
Institutu**

**Центр города Баку.
ПДП.
Автор проектный
институт «Бакгипрогор»**

■ 1990-2005-ci illər ərzində tikilmiş hündürmərtəbəli binalar

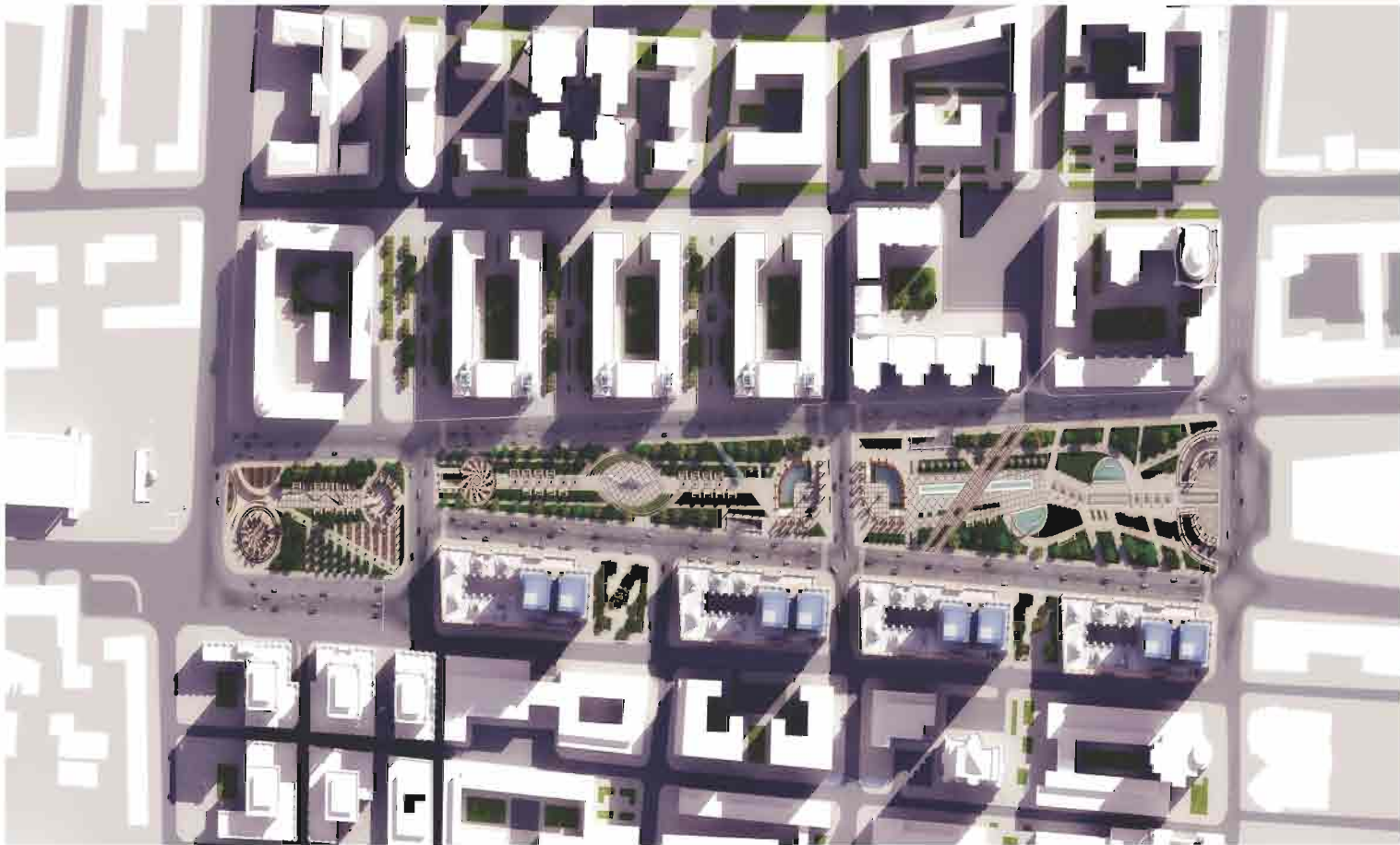
**Bakı. Cəfər Cabbarlı
məydanından Hüseyn Cavid
bağınadək olan ərazinin
konseptual inkişaf sxemləri**

*Bakı. Концептуальная
схема развития
территории от площади
Джафара Джаббарлы
до сада Гусейн Джавида*

**Bakı. Məhəmməd Füzuli,
Səməd Vurğun, Şəmsi
Bədəlbəyli və Şıxəli
Qurbanov küçələri ilə əhatə
olunan ərazinin konseptual
yenidənqurma layihəsi
(ümumi görünüş).
Müəllif "Bakıdövlətlayihə"
institutu**

*Bakı. Концептуальный
проект реконструкции
территории, окруженной
улицами Мухаммеда
Физули, Самеда Вургун,
Шамси Бадальбеяли
и Шихали Гурбанова
(общий вид).
Автор проектный институт
«Бакгипрогор»*

Baki. Məhəmməd Füzuli, Səməd Vurğun, Şəmsi Bədəlbəyli və Şixəli Qurbanov küçələri ilə əhatə olunan ərazinin konseptual yenidənqurma layihəsi. Müəllif "Bakıdövlətlayihə" institutu

Баку. Концептуальный проект реконструкции территории, окруженной улицами Мухаммеда Физули, Самеда Вургун, Шамси Бадалбейли и Шихали Гурбанова. Автор проектный институт «Бакгипрогор»

Bakı. Məhəmməd Füzuli, Səməd Vurğun, Şəmsi Bədəlbəyli və Şıxəlil Qurbanov küçələrlə əhatə olunan ərazinin konseptual yenidənqurma layihəsi. Müəllif "Bakıdövlətlayihə" institutu

Баку. Концептуальный проект реконструкции территории, окруженной улицами Мухаммеда Физули, Самеда Вургун, Шамси Бадальбеяли и Шихали Гурбанова (общий вид). Автор проектный институт «Бакгипрогор»

Heydər Əliyev Mərkəzinin ətrafında yaradılması təklif olunan ictimai və inzibati binalar kompleksinin görünüşü. Müəllif "Bakıdövlətlayihə" institutu

Общий вид предлагаемого комплекса общественных и административных зданий вокруг Центра Гейдара Алиева. Автор проектный институт «Бакгипрогор»

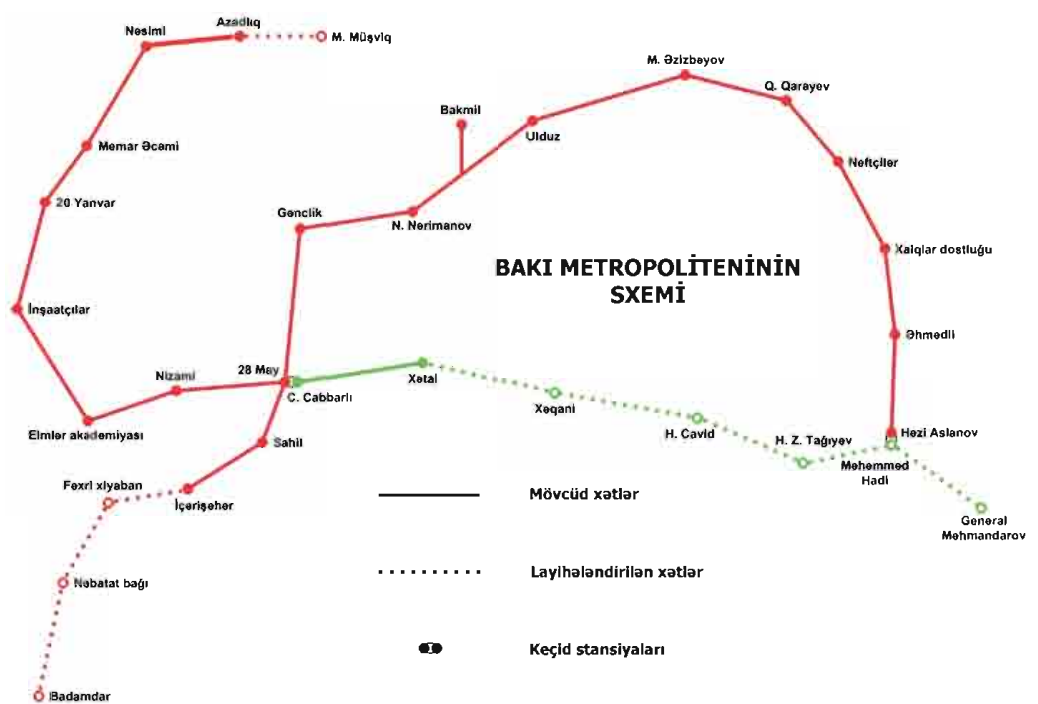

Bakı Metropoliteni Xətlərinin Konseptual İnkişaf Sxemi.
Müəllif "Bakimetrolayihə" institute

Концептуальная схема развития сети Бакинского метрополитена.
Автор проектный институт «Бакметропроект»

Bakı Metropolitenin Sxemi.
Müəllif "Bakimetrolayihə" institutu

Схема Бакинского Метрополитена.
Автор проектный институт «Бакметропроект»

**Böyük Zira adasının
mövcud görünüşü**

Нынешний вид
острова Боюк Зира

**Böyük Zira adasında
İstirahət və əyləncə
komplekslərinin
layihə təklifi. Memar
R.Babakişiyev**

Проектное
предложение
комплексов отдыха
и развлечений на
острове Боюк Зира

**Bakı. Böyük Zira adasında
yeni şəhərciyin konsepsiyası.
Müəllif "BIG Architects"
şirkəti**

Баку. Концепция нового
городка на территории
острова Боюк Зира.
Автор компания
"BIG Architects"

**Bakı. Dənizkənarı bulvarın
Dövlət Bayrağı Meydanı
istiqlamətində
genişləndirilməsi layihəsi**

**Баку. Проект расширения
Приморского Парка
до Площади
Государственного Флага**

***Баку. Дənизкənarı булвары
Дəвлят Байрағы Мейданындан
Бибейбət истикəметиндə
генишлəndirilməsi лайхəsi***

*Баку. Проект расширения
Приморского Парка
от Площади
Государственного Флага
до Биби-Эйбата*

Bakı. "Ağ Şəhər" in nəzərdə tutulmuş ərazisi

Баку. Планируемая территория «Белого города»

Bakı. "Ağ Şəhər" in baş planı. Müəlliflər "Atkins", "Foster & Partners" və "F+A architects" şirkətləri

Баку. Генеральный план «Белого города». Авторы компании "Atkins", "Foster & Partners" и "F+A architects"

**Вак. "Аğ Şəhər"ın
Şimaldan görünüşü**

Баку. «Белый город» –
вид с севера

**Вак. "Аğ Şəhər"ın
Cənubdan görünüşü**

Баку. «Белый город» –
вид с юга

**Bakı. "Ağ Şəhər" layihəsi
çərçivəsində salınması
nəzərdə tutulan yeni
fəvvarələr meydanı**

*Новая площадь фонтанов,
строительство которой
планируется в рамках
проекта «Белый Город»*

Baki. "Ağ Şəhər" in "Green Hill" yaşayış ərazisi

Баку. Жилая территория "Green Hill" в «Белом Городе»

Baki. "Ağ Şəhər" in əsas biznes ərazisi

Баку. Основная бизнес зона «Белого Города»

*Bakı. "Ağ Şəhər" in
deniz fasadının fraqmenti*
*Баку. Фрагмент морского
фасада «Белого города»*

*Bakı. "Ağ Şəhər" layihəsi çərçivəsində
genişləndirilməsi nəzərdə tutulan
yeni dənizkənarı bulvar zolağı*
*Баку. Полоса приморского бульвара,
расширения которой планируется
в рамках проекта «Белый город»*

**Баку. Олімпіа
сәһәрсіуі**

Баку. Олимпийский
городок

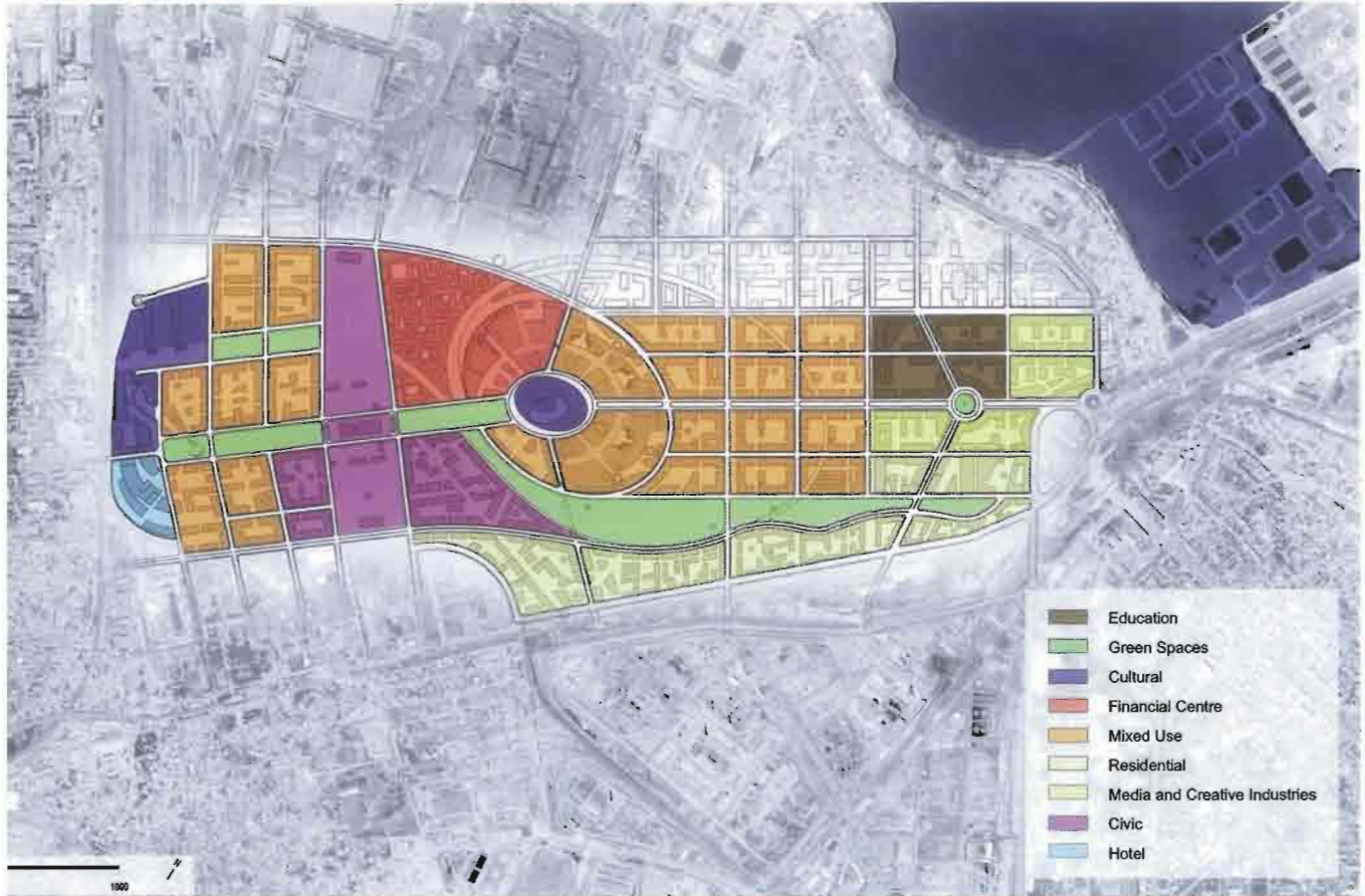
**Bakı. Heydər Əliyev
prospektinin inkişaf
konsepsiyası. Park zolağı**

Баку. Концепция
развития проспекта
Гейдара Алиева.
Парковая Полоса

**Bakı. Heydər Əliyev
prospektinin inkişaf
konsepsiyası.
Müəllif "Gensler" şirkəti**

Баку. Концепция
развития проспекта
Гейдара Алиева.
Автор компания
"Gensler"

Bakı. Heydər Əliyev prospektinin inkişaf konsepsiyası. Heydər Əliyev Meydanı

Bakı. Концепция развития проспекта Гейдара Алиева. Площадь Гейдара Алиева

Bakı. Heydər Əliyev prospektinin inkişaf konsepsiyası. Heydər Əliyev Meydanında "Yeni Bakı Amfiteatrı"

Bakı. Концепция развития проспекта Гейдара Алиева. «Новый Бакинский Амфитеатр» на площади Гейдара Алиева

Bakı. Heydər Əliyev prospektinin inkişaf konsepsiyası. İctimai abidə

Bakı. Концепция развития проспекта Гейдара Алиева. Общественный памятник

Bakı. Böyükşor ərazisinin mövcud görünüşü
Баку. Нынешний вид территории Бююкшор

Bakı. Böyükşor gölünün yaxınlığında, Koroğlu dairəsi ilə Sabunçu dairəsini birləşdirən 11 km Aeroport yolunun sağ tərəfində çoxfunktəyalı komplekslər.
Мемар У.Насијева

*Баку. Многофункциональные комплексы рядом с озером Бююкшор.
Архитектор Е.Гаджиева*

**Bakı. Böyükşor ərazisinin
inkişaf konsepsiyası.
Müəllif "AzərDövlətlayihə"
İnstitutu**

*Bakı. Концепция развития
территории Бююкшор.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»*

**Xəzər in sahilində (Bakıdan 23 km
Cənub-Qərb istiqamətində)
bir milyon əhəli nəzərdə tutulan
"Xəzər Adaları" ("Xəzər Adaları")
yeni şəhərin konseptual layihəsi.
Memarlar G.İsmayılova,
V.Məmmədov**

*Концептуальный проект
нового города "Xəzər Adaları"
("Xəzərские Острова")
на берегу Каспия (23 км от Баку
в юго-западном направлении),
с населением
до миллиона жителей.
Архитекторы Г.Исмаилова,
В.Мамедов*

***Xəzərin sahilində 200 min nəfər əhəllə nəzərdə tutulan yeni şəhərin konseptual layihəsi.
Memar Ə.Novruz***

*Концептуальный проект нового города с населением в 200 тыс. человек, строительство которого планируется на берегу Каспия.
Архитектор А.Новрузи*

**Bakı. Şıxda "Mayak Village"
yaşayış kompleksı.
Memar N.İmatəliyev**

**Баку. Жилой комплекс
«Маяк Вилледж»
на Шихово.
Архитектор Н.Имамалиев**

Bakı şəhəri 1-ci mikrorayonunun mövcud strukturu

Баку. Нынешняя структура 1-го микрорайона города

Bakı şəhəri 1-ci mikrorayonunun regenerasiyasına dair konsepsiya təklifi.

Мүəllif "Azərdövlətlayihə" İnstitutu

Концептуальное предложение о регенерации 1-го микрорайона города Баку.

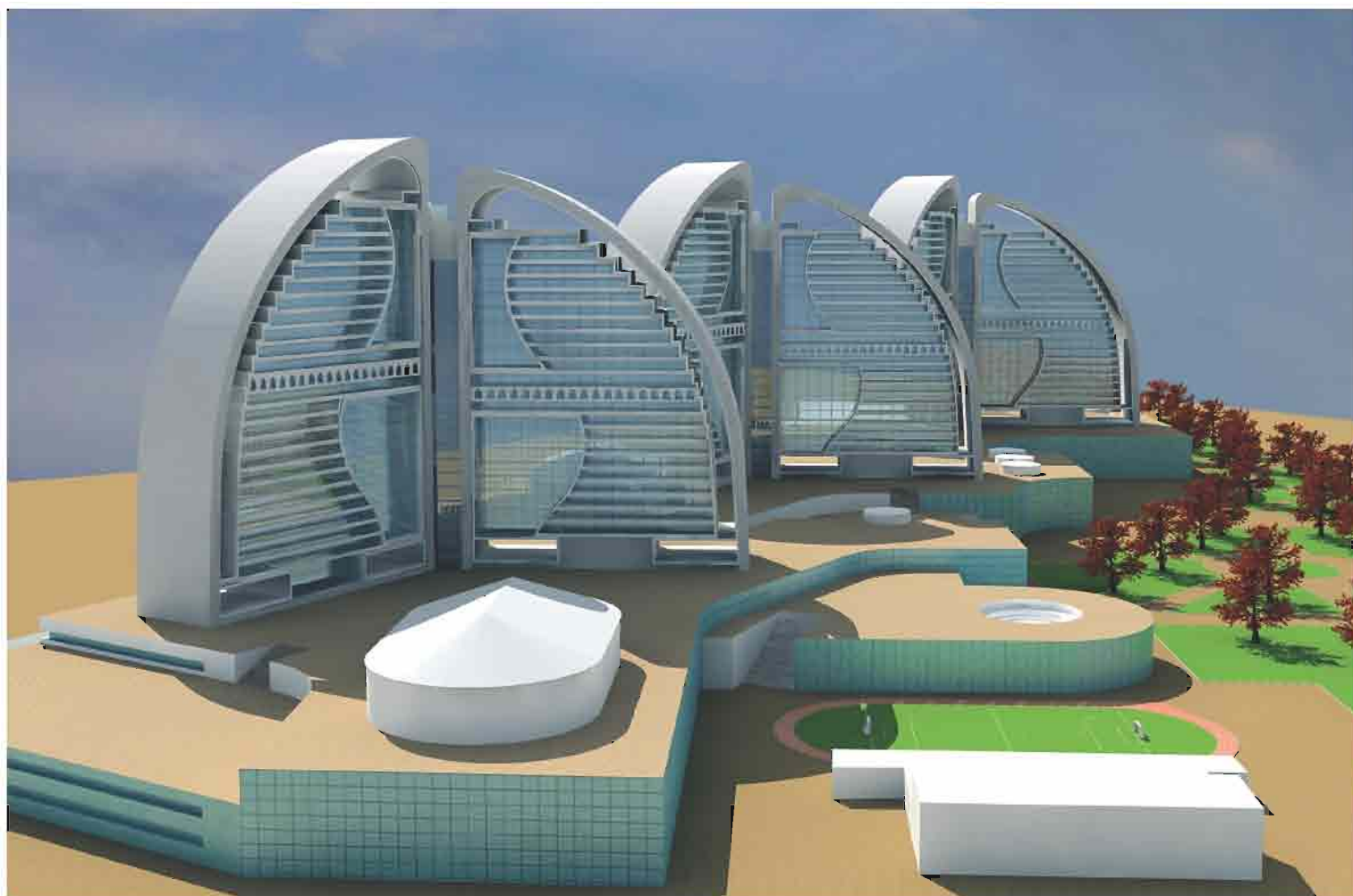
Автор проектный институт «Азгоспроект»

**Bakı şəhəri
1-ci mikrorayonunun
regenerasiyasına dair
konsepsiya təklifi.
Müəllif "Azərdövləttikin-
tilayihə" institutu**

*Концептуальное
предложение
о регенерации
1-го микрорайона
города Баку.
Автор ГТПИ
«Азстройпроект»*

**Bakı şəhəri
2 və 3-cü mikrorayonlarının
regenerasiyasına dair
konsepsiya təklifi.
Memar İ.Beylərov**

*Концептуальное
предложение о регенерации
2-го и 3-го микрорайонов
города Баку.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı şəhəri 2 və 3-cü
mikrorayonlarının əhəlinin
mikrorayondaxili köçürmə
prinsipi ilə regenerasiyasına
dair konsepsiya təklifi.
Memar İ.Beylərov**

*Концептуальное
предложение о регенерации
и переселении населения
в пределах 2-го и 3-го
микрорайонов города Баку.
Архитектор И.Бейляров*

БКС/П/КАСИЯ

№	Adı	Qeyd
1-8	Yaşayış binaları (1-8 q)	İnşaat
9	Yaşayış binaları (9 q)	
10	Məktəb binaları	
11	Aktiv istirahət mərkəzi üçün kompleks	
12	Yaşayış binaları üçün kompleks	
13	Səhiyyə ocaqları üçün kompleks	
14	Dekorativ çimlənmiş sahə	
15	İstirahət ocaqları üçün kompleks	
16	İstirahət ocaqları	
17	Məktəblər üçün kompleks	

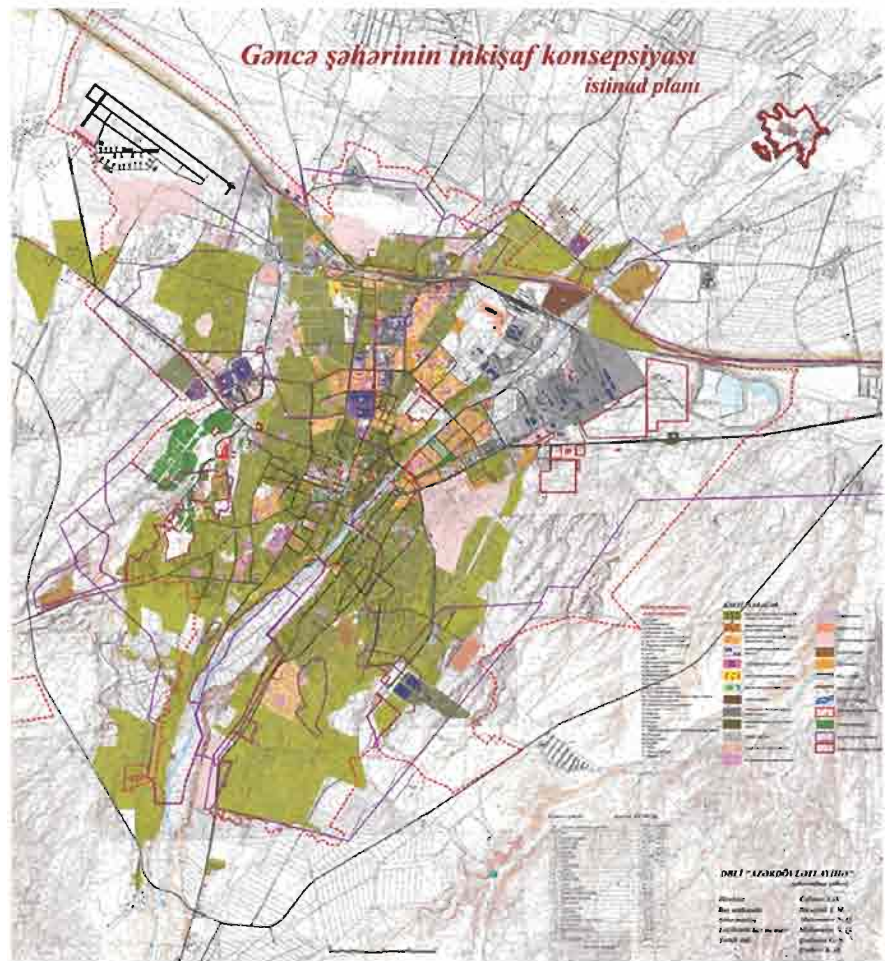
**Bakı. Binəqədlı rayonu
2 sayılı ETK ərazisində məcburi
köçkünlər üçün salınmış
369 mənzilli məhəllə.
Müəllif "Azədvətləttikintilayihə"
institute**

**Баку. Поселок-квартал
в Бинагадинском районе
из 369 квартир для
вынужденных переселенцев.
Автор ГППИ «Азстройпроект»**

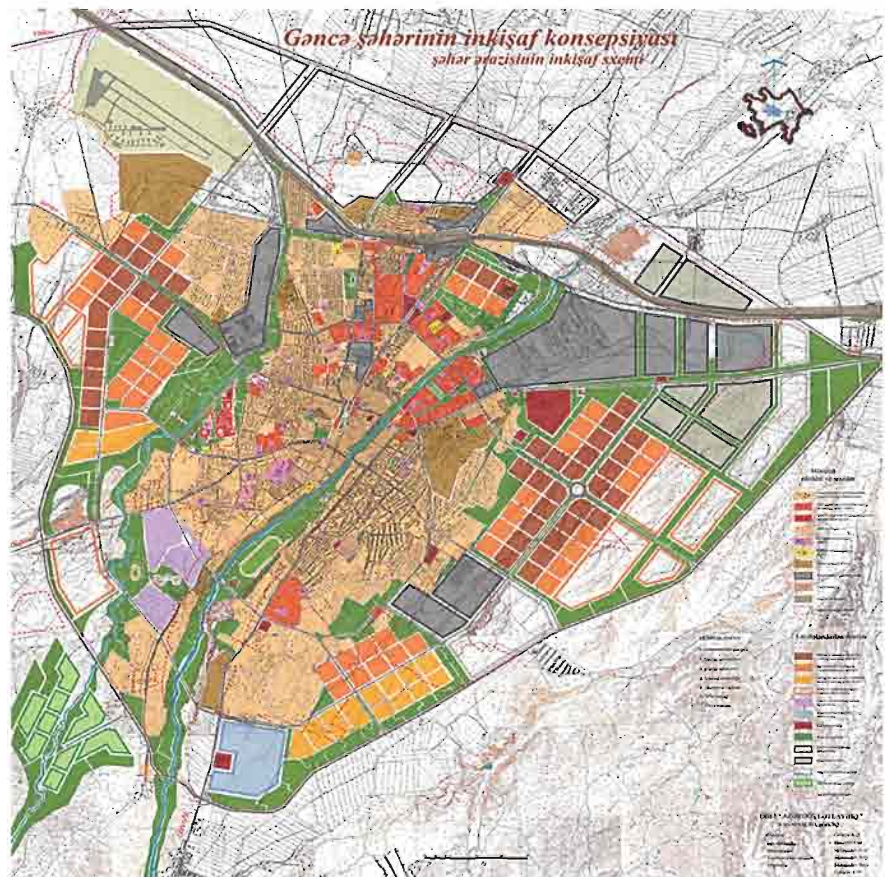
**Gəncə şəhərinin inkişaf konsepsiyası.
İstinad planı**

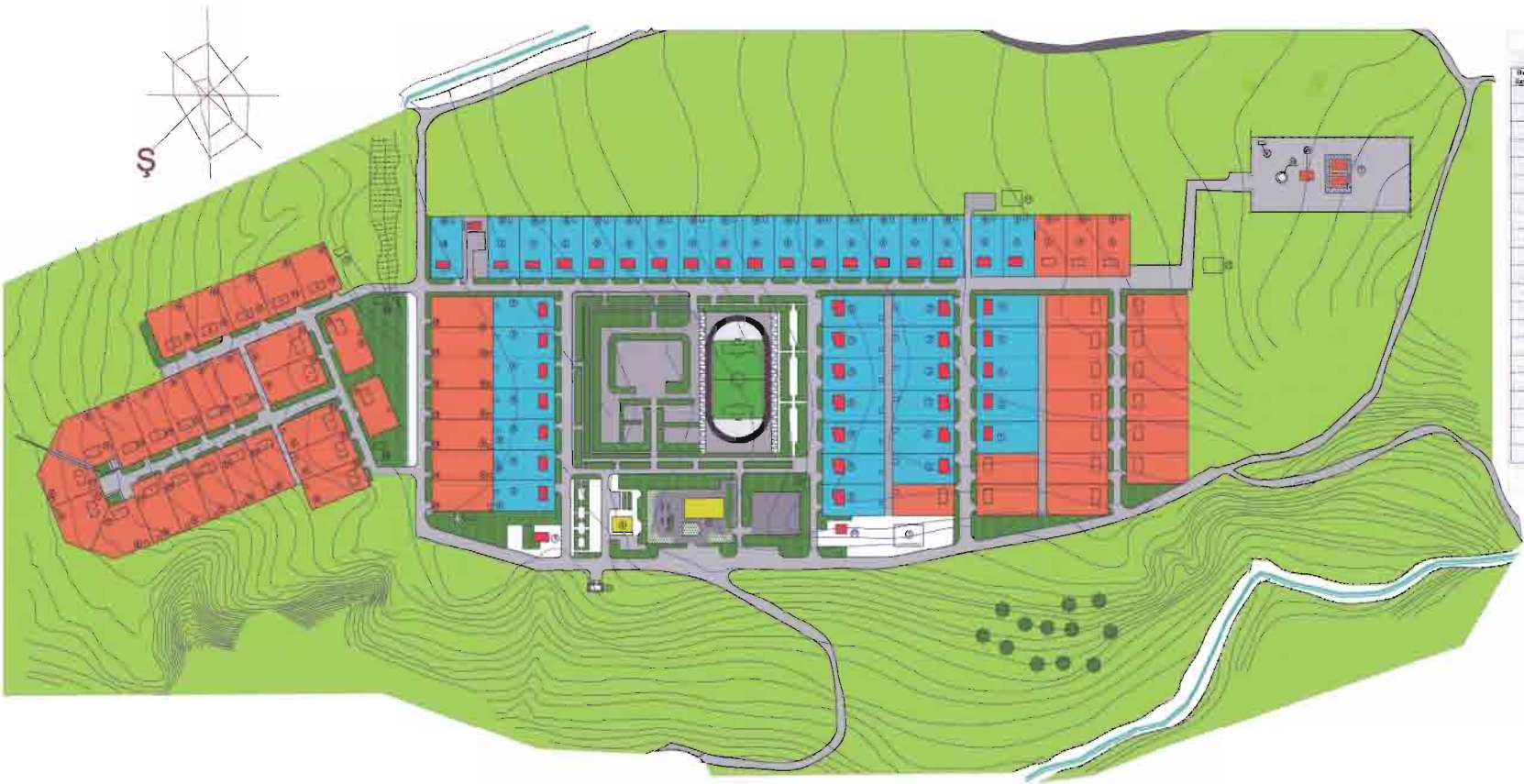
Концепция развития города Гянджа.
Опорный план

**Gəncə şəhərinin inkişaf konsepsiyası
(şəhər ərazisinin inkişaf sxəmi).
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institute**

Концепция развития города Гянджа
(схема развития территории города).
Автор проектный институт «Азгоспроект»

Göygöl. Sürüşmə zonasından köçürülmüş Dozular kəndi üçün salınmış yeni qəsəbənin baş planı.
Müəllif
"Azərdövlət İntilayinə"
İnstitutu

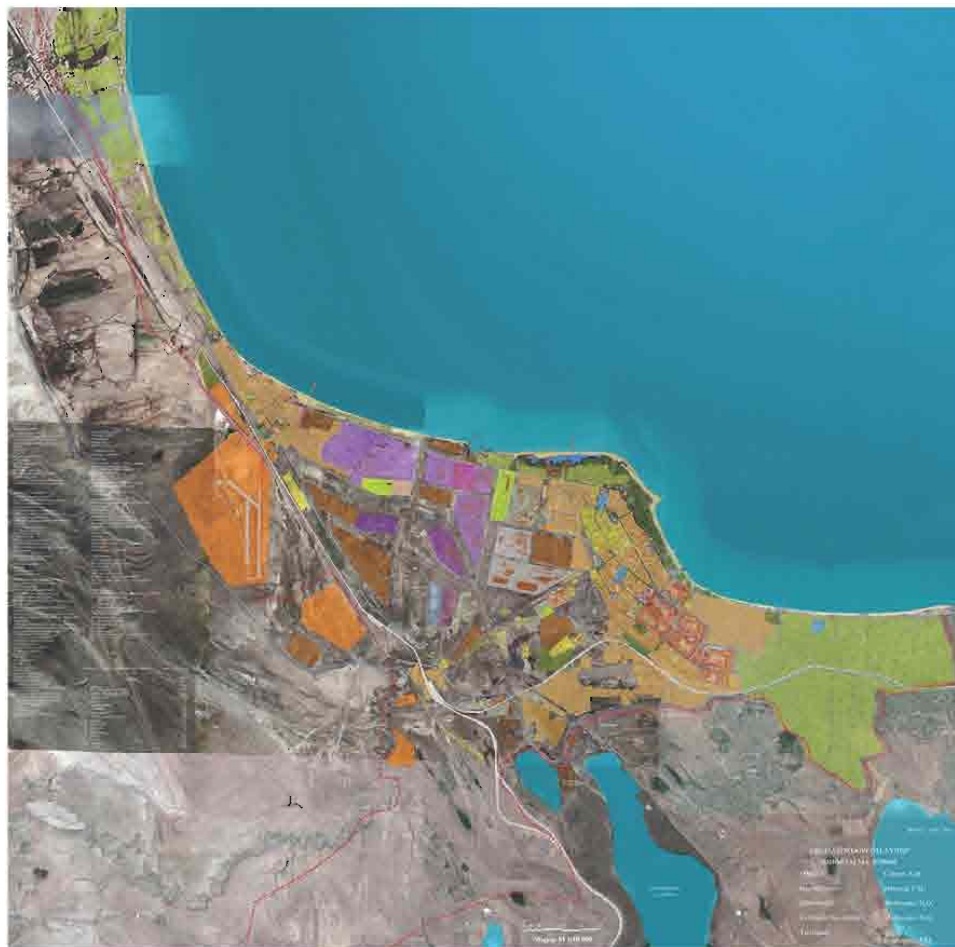
Гейгөл. Генеральный план нового поселка для переселенных из оползневой зоны жителей деревни Дозулар.
Автор ГТПИ
«Азстройпроект»

Göygöl. Sürüşmə zonasından köçürülmüş Dozular qəsəbəsi

Гейгөл. Поселок Дозулар, переселенный из оползневой зоны

**Sumqayıt şəhərinin inkişaf
konsepsiyası. İstinad planı**

Концепция развития города
Сумгаит. Опорный план

**Sumqayıt şəhərinin inkişaf
konsepsiyası. Dəniz kənarının
planlaşdırma layihəsi.**
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institutu

Концепция развития города
Сумгаит. Проект планирования
береговой зоны.
Автор провктный институт
«Азгоспроект»

Sumqayıt şəhərinin inkişaf konsepsiyası.
Şəhər ərazisinin inkişaf sxemi.
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institutu

Концепция развития города
Сумгаит. Схема развития
территории города.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»

Sumqayıt şəhərinin inkişaf konsepsiyası. Mərkəzi hissəsinin planlaşdırma layihəsi.
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institutu

Концепция развития города
Сумгаит. Проект планирования
центральной части.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»

Xırdalan şəhərinin inkişaf konsepsiyası.
Müəllif "Azərdövlətlayihə" institutu

Концепция развития города Хырдалан.
 Автор проектный институт «Азгоспроект»

ŞƏRTİ İŞARƏLƏR

Kənd təsəvvüf zonası və kənd təsəvvüf zonasının ətrafındakı ərazilər	Mədəniyyət zonası və istirahət zonası	Əlvan və rəngli zonası	Əsas yollar
Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Xəzərlər zonası	Şəhər və kənd
Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Çaylar və kanal
Kənd təsəvvüf zonası və kənd təsəvvüf zonasının ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər
Ağq. zonası	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər
Zəhmət zonası	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər
Xəzərlər zonası və istirahət zonası	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər	Şəhər mərkəzinin ətrafındakı ərazilər

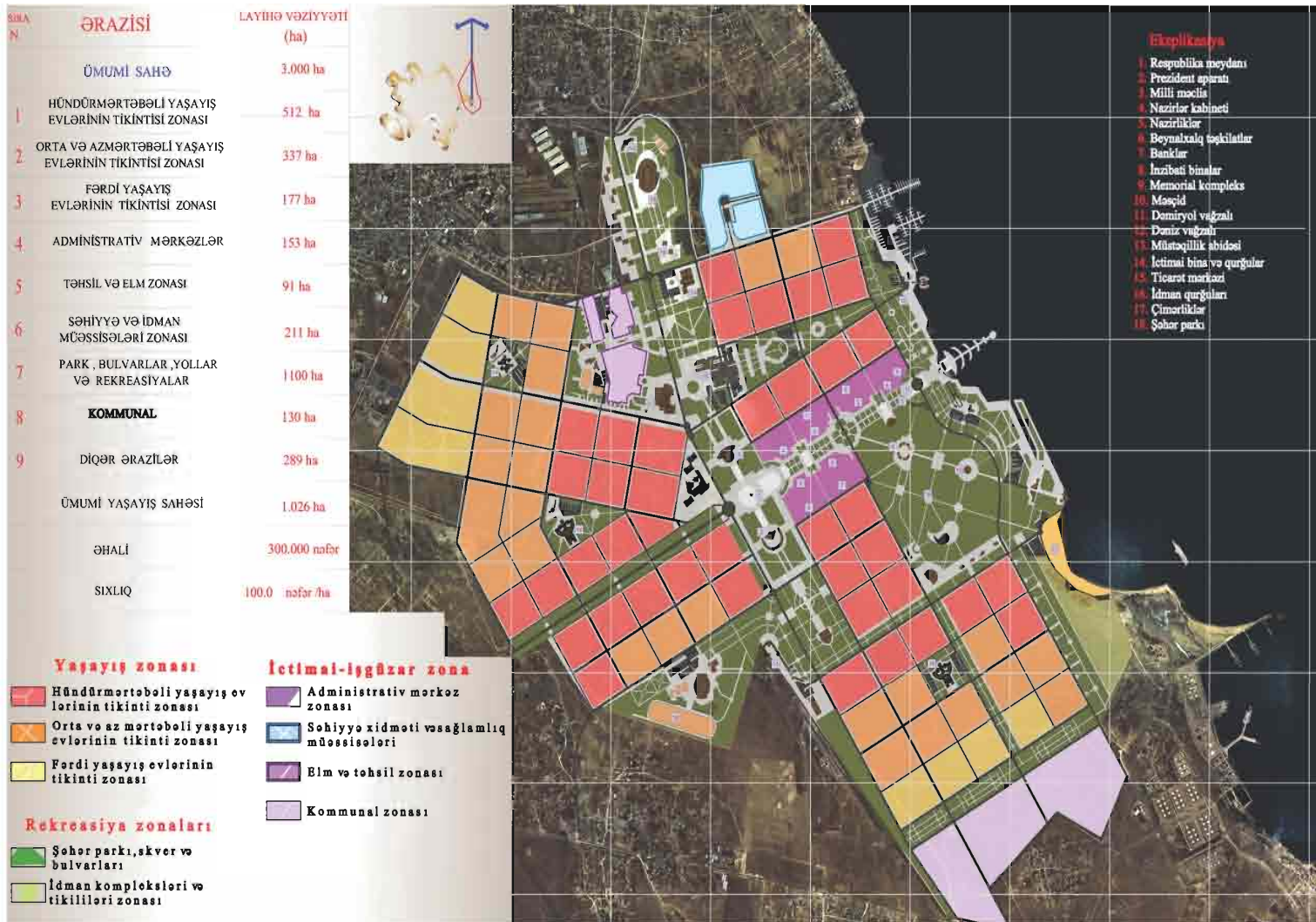
Dübəndli zonalarının əraziləri

Территория зон Дюбенди

Dübəndli qəsəbəsinin inkişaf konsepsiyası. Müəllif "Azərdövlətlayihə" Institute

Концепция развития поселка Дюбенди. Автор проектный институт «Азгоспроект»

Dübəndi qəsəbəsinin inkişaf konsepsiyası. Mərkəzi hissəsinin pilsnlaşdırma layihəsi. Müəllif "Azərdövlətlayihə" institutu

Концепция развития поселка Дюбенди. Проект планирования центральной части. Автор проектный институт «Азгоспроект»

**Bakı. Zığ qəsəbəsinin
mövcud görünüşü**

**Баку. Нынешний
вид поселка Зых**

**Bakı. Zığ qəsəbəsinin
inkışaf konsepsiyası.
Müəllif "Chang-jo Architects"
şirkəti**

**Концепция развития
поселка Зых.
Автор компания
"Chang-jo Architects"**

Bakı. Zığ qəsəbəsinin inkişaf konsepsiyası.
Müəllif
"Chang-jo Architects" şirkəti

Баку. Концепция развития поселка Зых.
Автор компания
"Chang-jo Architects"

Mərkəzi Seçki Komissiyasının binası

Здание Центральной Избирательной Комиссии

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dövründə istifadəyə verilmiş obyektlər

**Объекты, сданные
в эксплуатацию в период
Государственной
независимости
Азербайджана**

Bakı. Heydər Əliyev adına park.
Memarlar İ.Voskresenski, S.Şerbakov.
Heykəltəraş M.Noqin

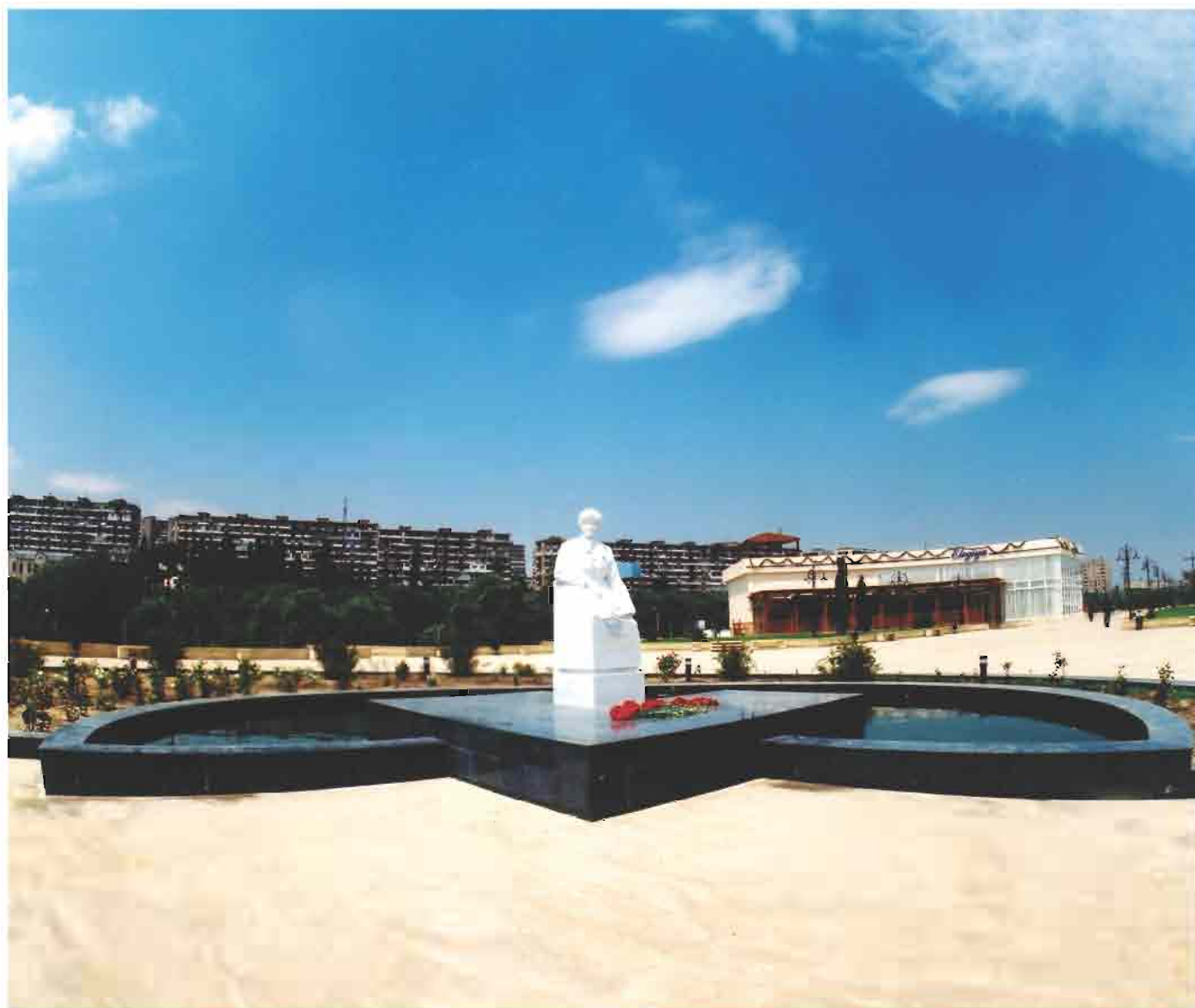
Баку. Парк имени Гейдара Алиева.
Архитекторы И.Воскресенский, С.Щербakov.
Скульптор М.Ногин

**Bakı. Zərifə Əliyeva
adına park.
Heykəltəraş Ö.Eldarov**

*Баку. Парк имени
Зарифы Алиевой.
Скульптор О.Эльдаров*

**Bakı. "Büllur Alov"
fəvvarə kompleksi.
Müəllif
"Bakımənzilə kommunal layihə"
institutu**

*Баку. Фонтанный комплекс
«Хрустальный огонь».
Автор проектный институт
«Бакжилкоммунпроект»*

**Oğuz. İstirahət parkı.
Memar İhsan Mətin**

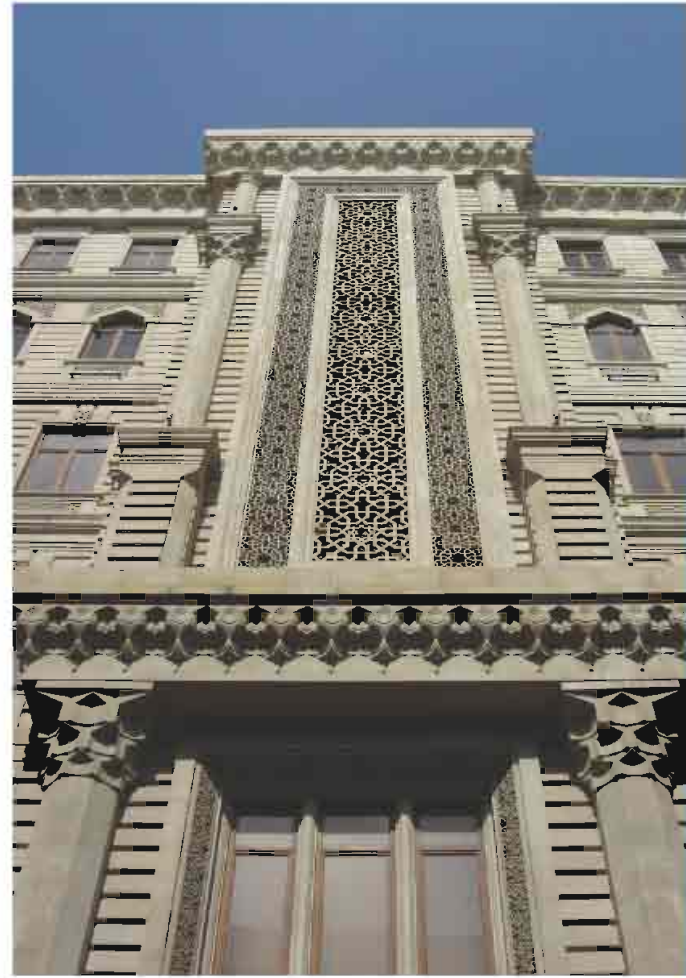
*Огуз. Парк отдыха.
Архитектор Иhsан Мəтин*

*Bakı. Şəhidlər Xiyabanında
"Əbədi meşəl" kompleksi.
Memar E. Qasımlı*

*Баку. Комплекс «Вечного огня»
на Аллее Шехидов.
Архитектор Э.Гасымзаде*

**Baki. Heydər Əliyev Fondu.
Memarlar C.Qədirov, R.Qasımov**

*Baku. Фонд Гейдара Алиева.
Архитекторы Дж.Гадиров,
Р.Гасымов*

**Vestibülün interyeri (atrium)
Интерьер вестибюля (атриум)**

**Bakı. Heydər Əliyevin
Fəxri Xiyabanında
memorial-məzar
kompleksi.
Heykəltəraş Ö.Eldarov.
Memar R.Əliyev**

*Баку. Мемориальный
комплекс Гейдара
Алиева в Аллее
Почетного захоронения.
Скульптор О.Эльдаров.
Архитектор Р.Алиев*

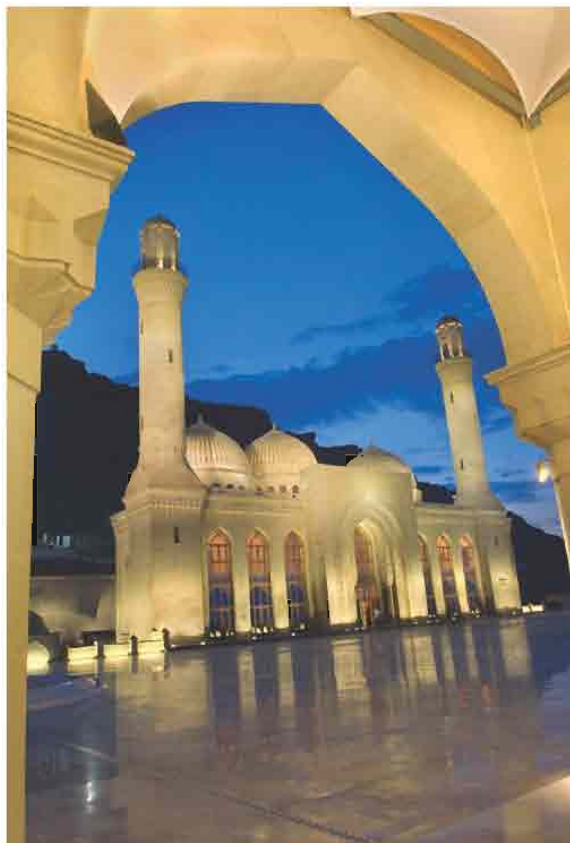
**Баку. "Dövlət Bayrağı Meydanı" kompleksi.
Müəllif "Trident Support" şirkəti**

*Баку. Комплекс «Площадь Государственного Флага».
Автор компании "Trident Support"*

**Bakı. "Bibiheybət"
ziyaretgah kompleksi.
Memarlar S.Orucov,
F.Miralayev**

**Баку. Комплекс
святителя «Биби-Эйбат».
Архитекторы С.Оруджев,
Ф.Миралиев**

Bakı. Nardaranda "Pir-seyid" məscid kompleksi. Memarlar C.Axundov, K.Musaxanov

Баку. Комплекс мечети «Пир-сейид» в Нардаране. Архитекторы Дж.Ахундов, К.Мусаханов

Bakı. Şüvəlanda Ağa Seyidəli Mir Abutalıb oğlu Mirmövsumzadənin ziyarətqahı

Баку. Центр паломничества Ага Сеидали Мир Абудалыб оглу Мирмөвсүмзadə

Sumqayıt. Üzeyir Hacıbəyli abidəsi

Сумгаит. Памятник Узеиру Гаджибейли

Baki. "Xocali" abidə kompleksi

Baku. Мемориальный комплекс «Геноцид в Ходжалы»

Naхçıvan. Hüseyn Cavidin məqbərəsi.

Memar R.Əliyev

Naхçıvan. Мавзолей

Гусейна Джавида.

Архитектор Р.Алиев

Gəncə. Cavad Xanın türbəsi.

Memar M.İbrahimov

Gянджа. Мавзолей Джавад Хана.

Архитектор Р.Алиев

Qobustan.

Dövlət Tarix-Bədii Qoruğunun muzey və inzibati binası.

Müəllif "Azərbayca" elmi-tədqiqat layihə institutu

Gobustan.

Административное здание и музей Государственного историко-художественного заповедника.

Автор научно-исследовательский проектный институт «Азреставрация»

Bakı. Beynəlxalq Muğam Mərkəzi.
Məmarlar Vahit Kəsimov, Həlilun Uyak – "Scala Mimarlık" şirkəti

Баку. Международный Центр Муғам.
Архитекторы Вахит Касымов, Халидун Уйак – компания "Scala Mimarlık"

Bakı. Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin "Ud" restoranı. Memarlar Vahit Kəsimovlu, Halidun Uyak – "Scala Mimarlık" şirkəti

Ресторан «Уд» в Международном Центре Муғам. Архитекторы Вахит Кəсымовлу, Халидун Уйак – компания "Scala Mimarlık"

**Bakı. "Expo Mərkəz".
Memar M.Raduloviç**

**Баку. «Экспо Центр».
Архитектор М.Радулович**

**Baku. "Forum Hall"
("Buta Palace").
Memar M.Raduloviç**

**Баку. «Форум Холл»
 («Бута Палас»).
Архитектор
М.Радулович**

**Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda
Bakı Bəynəlxalq Biznes Mərkəzi.
Müəllif "Chapman Taylor
Architects" şirkəti**

*Бакинский Международный
Бизнес Центр в Приморском
Национальном Парке.
Автор компания «Chapman
Taylor Architects»*

**Bakı. Dənizkənarı Milli Parkda
"Park Bulvar" ticarət
və əyləncə mərkəzi.
Memar Ercan Çoban –
"ESSA proje" şirkəti**

*Торговый и развлекательный
центр «Парк Бульвар»
в Приморском
Национальном Парке.
Архитектор Ерджан Чобан –
компания «ESSA proje»*

**Bakı. Hesablama palatası.
Memar S.Cabbarov**

*Баку. Счетная палата.
Архитектор С.Джаббаров*

**Bakı. Dağlıq Qarabağ bölgəsi
azərbaycanlı icmasının
mərkəzi qərargahı**

*Баку. Центральная штаб-квартира
азербайджанской общины
Нагорного Карабаха*

**Bakı. Mərkəzi Seçki
Komissiyasının binası.
Məmar V.Həsənov**

*Баку. Здание Центральной
Избирательной Комиссии.
Архитектор В.Гасанов*

**Bakı. Dövlət Miqrasiya
Xidmətinin binası.
Məmar İ.Orucov**

*Баку. Здание Государственной
Миграционной Службы.
Архитектор И.Оруджев*

**Bakı. Ali Məhkəmə binası.
Memar V.Həsənov**

*Bakı. Здание Верховного суда.
Архитектор В.Гасанов*

**Bakı. Xüsusi Rejimli Vergi
Xidməti Departamentinin binası.
Memar T.Əhmədov**

*Bakı. Здание Департамента
Налоговой Службы
Специализированного Режима.
Архитектор Т.Ахмедов*

**Bakı. Neqliyyatın İntellektual
İdarəetmə Mərkəzi.
Memar Tabrayz Ağa**

*Bakı. Центр
Интеллектуального
Управления Транспортом.
Архитектор Табрайз Ага*

**Bakı. Dövlət Dəniz
Administrasiyası.
Memar İ.Həsənov**

*Баку. Государственная
Морская Администрация.
Архитектор И.Гасанов*

**Bakı. Fövqəladə Hallar
Nazirliyinin inzibati binası.
Memar G.İsmayılova**

*Баку. Административное
здание Министерства
Чрезвычайных Ситуаций.
Архитектор Г.Исмаилова*

**Bakı. Yeni Azərbaycan
Partiyasının Nizami rayon
təşkilatının binası.
Memar S.Mehdiyev**

Баку. Здание Низаминской
районной организации
Партии Новый Азербайджан.
Архитектор С.Мехдиев

**Bakı. Dövlət Gömrük Komitəsinin
Avtonəqliyyat Gömrük
İdarəsinin binası.
Memar A.Məhmudov**

Баку. Здание
Автотранспортного
Таможенного Управления
Государственного
Таможенного Комитета.
Архитектор А.Мəхмудов

**Bakı. Potensialın Gücləndirilməsi
üzrə Ümumdünya Gömrük
Təşkilatının regional ofisi.
Məmar R.Əsgərov**

*Баку. Региональный офис
Мировой Таможенной
Организации по Повышению
Потенциала.
Архитектор Р.Аскеров*

**Ağstafa. Heydər Əliyev Mərkəzi.
Məmar F.Ağayev**

*Агстафа. Центр Гейдара Алиева.
Архитектор Ф.Агаев*

**Bakı. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi.
Memar N.Eldarlı**

*Баку. Азербайджанский Национальный Олимпийский Комитет.
Архитектор Н.Эльдарлы*

**Bakı. Mərkəzi Bank binası.
Memar Hüseyn Levent Aksüt**

*Баку. Здание Центрального Банка.
Архитектор Хусейн Левент Аксют*

Баку. Babək prospektində Dövlət Neft Şirkəti "Azəriqaz" QSC-nin Layihə-smeta bürosunun və nəqliyyat departamentinin binası. Memar İ.İsbatov

Баку. Здание проектно-сметного бюро и транспортного департамента ЗАО «Азеригаз» Государственной Нефтяной Компании на проспекте Бабека. Архитектор И.Исбатов

Баку. Azadlıq prospekti ilə Xaqani küçəsinin kəsişməsində qonaq evi. Memarlar R.Əliyev, F.Hacıyev

Баку. Гостевой дом на пересечении проспекта Азадлыг и улицы Хагани. Архитекторы Р.Алиев, Ф.Гаджиев

Баку. "Hidromaşservis" QSC-nin inzibati binası. Memar N.Rüstəmov

Баку. Административное здание ЗАО «Гидромашсервис». Архитектор Н.Рустамов

**Bakı. Babək prospektində
bank binası.
Memar İ.Bəylərov**

*Баку. Здание банка
на проспекте Бабека.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. Teymur Əliyev
prospektində Çin Xalq
Respublikasının Ticarət
Müşavirliyinin Azərbaycandakı
nümayəndəliyi.
Memarlar N.Vəliyev,
N.İmaməliyev**

*Баку. Представительство
Торгового Совета Китайской
Народной Республики в
Азербайджане на проспекте
Теймура Алиева. Архитекторы
Н.Велиев, Н.Имамалиев*

**Bakı. Səməd Vurğun küçəsi
ile Lev Tolstoy küçəsinin
kəsişməsində yaşayış binası.
Memar Ə.Əliyev**

*Баку. Жилой дом
на пересечении улиц Самеда
Вургуня и Льва Толстого.
Архитектор А.Алиев*

**Bakı. "Çıraq Plaza" biznes mərkəzi.
Memar N.İmaməliyev**

*Баку. Бизнес центр «Чираг Плаза»
Архитектор Н.Имамалиев*

**Bakı. Çin Xalq Respublikasının
Azərbaycandakı Səfirliyi.
Memarlar Z.Məmmədov, O.Zernov,
S.Orucova**

*Баку. Посольство Китайской
Народной Республики
в Азербайджане.
Архитекторы З.Мамедов, О.Зернов,
Дж.Оруджева*

**Bakı. Heydər Əliyev adına
Müasir Təhsil Kompleksi.
Memarlar C.Qədirov, R.Qasımov**

*Bakı. Современный
Образовательный Комплекс
имени Гейдара Алиева.
Архитекторы Дж.Гадиров,
Р.Гасымов*

**Bakı. Heydər Əliyev adına litsей.
Memar O.Babayeva**

*Bakı. Лицей имени Гейдара
Алиева. Архитектор О.Бабеева*

**Bərdə. Zərifə Əliyeva
adına məktəb.
Memar E.Əliyev**

*Bərdə. Школа имени
Зарифы Алиевой.
Архитектор Э.Алиев*

**Bakı. 6 №-II məktəb
(layihədən).
Memar İ.İsbatov**

*Баку. Школа № 6
(из проекта).
Архитектор И.Исбатов*

**Xızı. Müalicə
Diaqnostika Mərkəzi.
Memar İ.Bəylərov**

*Хызы. Лечебно-
Диагностический Центр.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. Milli Onkologiya
Mərkəzinin Cərrahiyyə
korpusu.
Memar V.Həsənov**

*Баку. Хирургический
Корпус Национального
Онкологического
Центра.
Архитектор В.Гасанов*

**Zaqatala. Müalicə
Diaqnostika Mərkəzi.
Memar İ.Bəylərov**

*Zakatala. Лечебно-
Диагностический Центр.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. Milli Onkologiya
Mərkəzinin Uşaq
Onkologiyası korpusu
(layihədən).
Memar V.Həsənov**

*Bakı. Корпус Детской
Онкологии Национального
Онкологического Центра
(из проекта).
Архитектор В.Гасанов.*

Bakı. Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin Müalicə Diaqnostika Mərkəzi (ayihədən). Memar E.Umudov

Баку. Лечебно-Диагностический Центр Особой государственной службы охраны Азербайджана (из проекта). Архитектор Э.Умудов

Bərdə. Müalicə Diaqnostika Mərkəzi. Memar İ.Beylərov

Берда. Лечебно-Диагностический Центр. Архитектор И.Бейляров

Qazax. Müalicə Diaqnostika Mərkəzi. Memar İ.Beylərov

Газзах. Лечебно-Диагностический Центр. Архитектор И.Бейляров

**Gəncə. Mülaləcə Diaqnostika Mərkəzi.
Məmar İ. Bəylərov**

*Гянджа. Лечебно-Диагностический
Центр. Архитектор И. Бейлярров*

**Şamaxı. Mülaləcə Diaqnostika
Mərkəzi.
Məmar R. Məmmədov**

*Шамахи. Лечебно-
Диагностический Центр.
Архитектор Р. Мамедов*

**Göygöi. Mülaləcə Diaqnostika Mərkəzi.
Məmar N. Kərimov**

*Гейгель. Лечебно-
Диагностический Центр.
Архитектор Н. Керимов*

**Bakı. "Hyatt Tower", "Park Hyatt"
biznes və mehmanxana kompleksi.
Memarlar Hafiz Əmirxanov,
Ahmet Çağlar, Umut Türker**

Баку. Бизнес и гостиничный комплекс
"Hyatt Tower", "Park Hyatt".
Архитекторы Хафиз Амирханов,
Ахмет Чаглар, Умут Тюркер

**Bakı. "Hilton Bakı" mehmanxanası.
Memar Kazım İspahani**

Баку. Гостиница "Hilton Bakı".
Архитектор Кязим Испахани

**Bakı. "JW Marriott Absheron"
mehmanxanası.
Memar Reardon Smith**

Баку. Гостиница
"JW Marriott Absheron".
Архитектор Реардон Смит

**Баку. "Kempinski Hotel Badamdar" mehmanxana kompleksi.
Müəllif "Urbek inşaat" şirkəti**

*Баку. Гостиничный комплекс
"Kempinski Hotel Badamdar".
Автор компания "Urbek inşaat"*

**Bakı. "Grand Hotel Europe"
mehmanxana kompleksi.
Müəllif "Azərdövlətlayihə"
inatitutu**

Баку. Гостиничный комплекс
"Grand Hotel Europe".
Автор проектный институт
«Азгоспроект»

**Bakı. "Excelsior Hotel"
mehmanxana kompleksi.
Memar N.Qasımov**

Баку. Гостиничный
комплекс "Excelsior Hotel".
Архитектор Н.Гасымов

Bakı. "Jumeirah Bilgah Beach Hotel" mehmanxana kompleksi. Memar N.Veliyev

Баку. Гостиничный комплекс "Jumeirah Bilgah Beach Hotel". Архитектор Н.Велиев

Layihə cizgisi
Эскиз проекта

**Gəncə. "Ramada"
mehmanxana kompleksi.
Memar R.Babakişiyev**

Гянджа. Гостиничный
комплекс "Ramada".
Архитектор Р.Бабакишиев

**Quba. "Təngəaltı"
mehmanxanası (layihədən).
Memar F.Ağayev**

Губа. Гостиница «Тянгялты»
(из проекта).
Архитектор Ф.Агаев

**Nabran. "Atlant" istirahət
və əyləncə mərkəzi.
Memar Y.Kiryəşov**

Набрань. Центр отдыха
и развлечений «Атлант».
Архитектор Е.Кирьяшов

**Naftalan. "Qaşaltı" Sanatoriya kompleksı (layihədən).
Memarlar N.Kerimov, A.Əlimuradov**

Нафталан. Санаторно-курортный комплекс «Гашалты» (из проекта).
Архитекторы Н.Керимов,
А.Алимарданов

**Qəbələ. "Qafqaz Resort" mehmanxana kompleksı.
Memar F.Əhmədova**

Гябля. Гостиничный комплекс "Qafqaz Resort"
Архитектор Ф.Ахмедова

**Qəbələ. "Qafqaz Riverside Resort"
mehmanxa kompleksi.
Memar S.Yusifov**

**Гябляля. Гостиничный комплекс
"Qafqaz Riverside Resort"
Архитектор С.Юсифов**

**Bakı. Novxanıda
"AF Hotel & Aqua Park" istirahət mərkəzi.
Memar N.Qasımzadə**

**Баку. Центр отдыха
"AF Hotel & Aqua Park" в Новыханах.
Архитектор Н.Гасымзаде**

**Bakı. Vaqif prospektində "İrşad" mehmanxanası.
Memar H.Şuqayev**

*Bakı. Гостиница «Иршад» на проспекте Вагифа.
Архитектор Г.Шугаев*

**Bakı. "Ramada" mehmanxana kompleksi.
Memar R.Babakişiyev**

*Bakı. Гостиничный комплекс "Ramada".
Архитектор Р.Бабакишиев*

**Bakı. "Khazar Golden Beach" mehmanxanası.
Memarlar S.Axundov,
K.Musaxanov**

*Bakı. Гостиница "Khazar Golden Beach".
Архитекторы Дж.Ахундов,
К.Мусаханов*

Qazax. Olimpiya İdman Kompleksi.
Memarlar F.Ağayev, İ.Orucov

Qazax. Олимпийский Спортивный Комплекс.
Архитекторы Ф.Агаев, И.Оруджев

Qusar. Olimpiya İdman Kompleksi.
Memar V.Həsənov

Qusar. Олимпийский Спортивный Комплекс.
Архитектор В.Гасанов

Şamaxı. Olimpiya İdman Kompleksi (layihədən).
Memar F.Əhmədova

Şamaxı. Олимпийский Спортивный Комплекс (из проекта).
Архитектор Ф.Ахмедова

Masallı. Olimpiya İdman Kompleksi.
Mعمارlar F.Ağayev, İ.Orucov

*Mасаллы. Олимпийский
Спортивный Комплекс.
Архитекторы Ф.Агаев, И.Оруджев*

Gəbələ. Olimpiya İdman Kompleksi.
Müəllif "Azərinqaatlayihə" İnstitutu

*Гябяля. Олимпийский
Спортивный Комплекс.
Автор ГППКИ «Азстройпроект»*

Zaqatala. Olimpiya İdman Kompleksi.
Mعمار V.Həsənov

*Зақатала. Олимпийский
Спортивный Комплекс.
Архитектор В.Гасанов*

**Naxçıvan. Olimpiya İdman Kompleksi.
Memar N.Eldarlı**

*Нахчыван. Олимпийский
Спортивный Комплекс.
Архитектор Н.Эльдарлы*

**İsmayilli. Olimpiya İdman
Kompleksi.
Müəllif "Azkommunlayihə"
institutu**

*Исмаиллы. Олимпийский
Спортивный Комплекс.
Автор проектный институт
«Азкоммунпроект»*

**Bakı. Hövsan Olimpiya-
İdman Kompleksi (layihədən).
Memar V.Həsənov**

*Баку. Олимпийский
Спортивный Комплекс
в Говсанах (из проекта).
Архитектор В.Гасанов*

**Lənkəran. "Xəzər Lənkəran"
Futbol Klubunun stadionu.
Müəllif "Azkommunlayihə"
institute**

*Лянкяран. Стадион
футбольного клуба
«Хəзər-Лянкяран»
Автор проектный институт
«Азкоммунпроект»*

**İmişli. Olimpiya İdman Kompleksi.
Müəllif "Azəriqazıtlayihə" İnstitutu**

*Имишли. Олимпийский Спортивный Комплекс.
Автор ГТТКИ «Азстройпроект»*

**Lənkəran. Olimpiya İdman kompleksi.
Müəllif "Azkommunlayihə" İnstitutu**

*Лянкяран. Олимпийский Спортивный Комплекс.
Автор проектный институт «Азкоммунпроект»*

Bakı. "Nizami" metro stansiyası qarşısında memar Zivərbəy Əhmədbəyovun heykəli

Баку. Памятник зодчему Зивярбеку Ахмедбекову перед станцией метро «Низами»

Bakı. A.S.Puşkin bağı

Баку. Сад А.С.Пушкина

Qazax. Mütəfəkkirlər parkında Molla Vəli Vidadi və Molla Pənah Vaqifin heykəli

Газах. Памятник Молла Вели Видади и Молла Панах Вагифу в парке Мыслителей

**Bakı. Yusif Məmmədəliyevin heykəli.
Heykəltəraş A.Əsgərov.
Memar E.Əsədov**

*Баку. Памятник Юсифу Мамедалиеву.
Скульптор А.Аскеров.
Архитектор Э.Асадов*

**Bakı. Volfqanq Amadey Motsartın heykəli.
Heykəltəraş N.Əliyev.
Memar Ç.Fərzəliyev**

*Баку. Памятник Вольфгангу
Амадею Моцарту.
Скульптор Н.Алиев
Архитектор Ч.Фарзалиев*

**Qazax. Mütəfəkkirlər parkı
Газax. Парк Мыслителей**

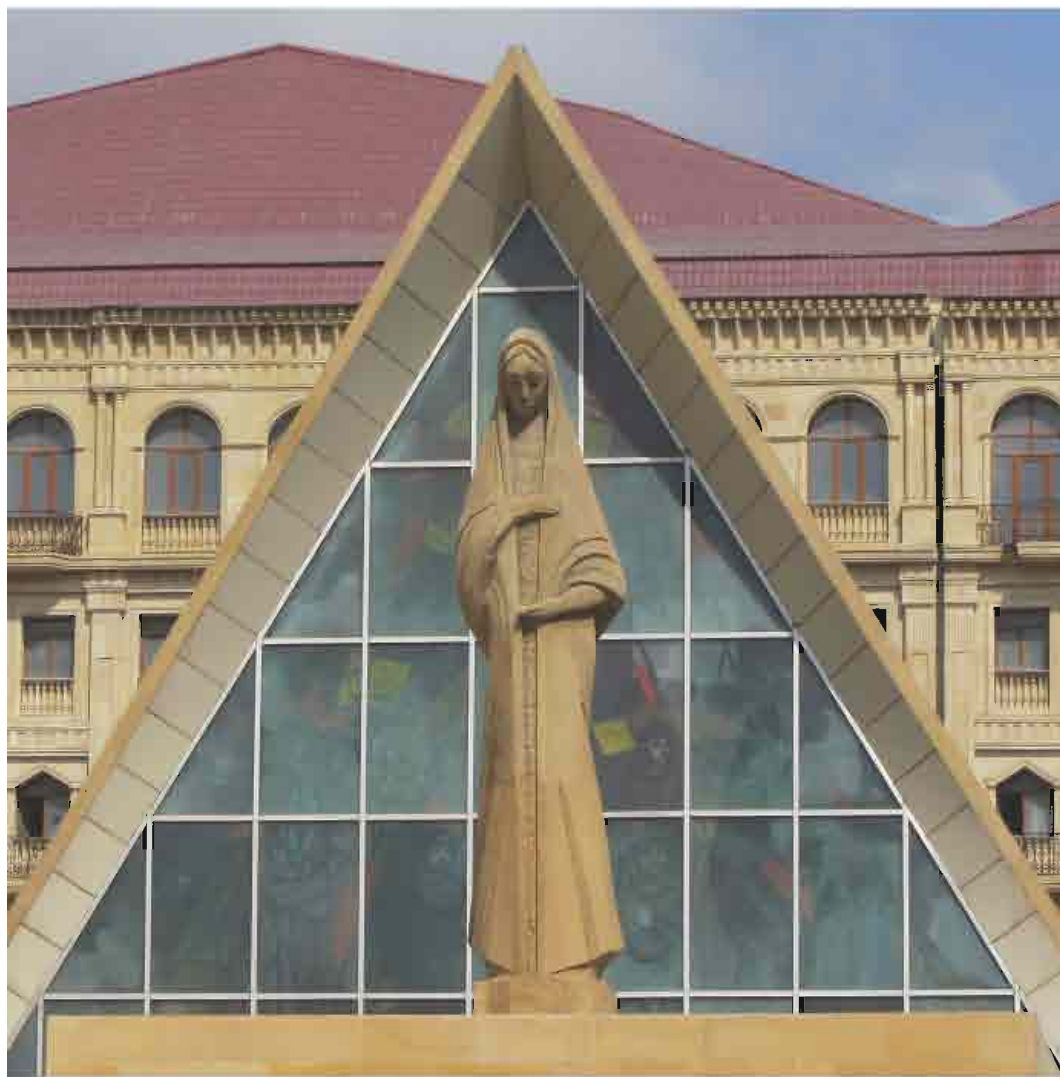

**Baku. Müqəddəs Məryəm
katolik kilsəsi.
Memar E.Əliyev**

*Баку. Католическая
церковь Святой Марии.
Архитектор Э.Алиев*

**Baku. Əlimərdan
Topçubaşov küçəsində
Azərbaycan Yəhudi
İctmasının sinaqoqu.
Memar A.Qarber**

*Баку. Синагога
Еврейской Общины
Азербайджана на улице
Алимардана
Топчубашова.
Архитектор А.Гарбер*

Bakı. Dilərə Əliyeva küçəsi ilə Resul Rza küçəsinin kəsişməsində Azərbaycan Yəhudi icması üçün sınaqoqu. Memar A.Qarber

Баку. Синагога Еврейской Общины Азербайджана на пересечении улиц Дильяры Алиевой и Расула Рзы. Архитектор А.Гарбер

**Bakı. İmaməddin Nəsimi heykəlinin arxasında yerləşən ticarət mərkəzi (layihədən).
Memar S.Salamzadə**

*Баку. Торговый центр за памятником
Имамеддину Насими (из проекта).
Архитектор С.Саламзadə*

Baki. "Sahil" restoranı
Баку. Ресторан «Сахиль»

Baki. "Çinar" restoranı
Баку. Ресторан «Чинар»

**Bakı. "Nərgiz" ticarət mərkəzi.
Memar İhsan Metin**

*Баку. Торговый центр «Наргиз».
Архитектор Ихсан Метин*

İnteryer (atrium)

Интерьер (атриум)

**Bakı. Mehdi Mehdiyadə küçəsi ilə
Yusif Səferov küçəsinin kəsişməsində
"Zəfəran" apteklər şəbəkəsinin binası.
Memar N.İmaməliyev**

*Баку. Здание аптечной сети «Шафран»
на пересечении улиц Мехти Мехтизаде
и Юсифа Сафарова.
Архитектор Н.Имамалиев*

Bakı. "Şüvəlan Park" ticarət mərkəzi (layihədən). Memar İhsan Metin

Баку. Торговый центр «Шувялан Парк» (из проекта). Архитектор Иhsан Метин

İnteryer (atrium)

Интерьер (атриум)

**Bakı. Yasamal rayonunda
"Grand Park-1" kottec tipli
yaşayış kompleksi.
Memar E.Qasımzadə**

Баку. Жилой комплекс
коттеджного типа
«Grand Park-1»
в Ясамальском районе.
Архитектор Э.Гасимзаде

**Bakı. Bülbi prospekti
ilə Üzeyir Hacıbəyli küçəsinin
kəsişməsində "Sahil İncisi"
ticarət və yaşayış binası
(layihədən).
Memar M.Namazov**

Баку. Торговое и жилое здание
«Сахил Инджиси»
(«Жемчужина Набережной»)
на пересечении проспекта
Бюль-Бюля и улицы Уzeyir
Гаджибейли (из проекта).
Архитектор М.Намазов

Bakı. Nizami Gəncəvi küçəsində Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Baş ofisi. Memarlar E.Əsədov, F.Bayram

Баку. Головной офис Международного Банка Азербайджана на улице Низами Гянджеви. Архитекторы Э.Асадов, Ф.Байрам

Bakı. Heydər Əliyev prospektində Beynəlxalq Ticarət Mərkəzi və "Atrium" mehmanxanası binası. Memar İ.Bəylərov

Баку. Здание Международного Торгового Центра и гостиницы «Атриум» на проспекте Гейдара Алиева. Архитектор И.Бейляров

Bakı. Rəşid Behbudov prospektində bank binası.

Memar N.İmaməliyev

Здание банка на проспекте Рашида Бейбутова.

Архитектор Н.Имамалиев

Bakı. Rəşid Behbudov prospektində ofis və bank binası.

Memarlar C.Axundov, K.Musaxanov

Баку. Здание офиса и банка на проспекте Рашида Бейбутова.

Архитектор Дж.Ахундов, К.Мусаханов

Bakı. İçərişəhərdə mehmanxana və ofis binası.
Memar N.Qasımov

Баку. Здание гостиницы и офиса в Ичеришехер.
Архитектор Н.Гасымов

Bakı. DİN-in Baş pasport, qeydiyyat və miqrasiya idarəsinin binası.
Memar F.Yüzbaşov

Баку. Здание главного паспортного, регистрационного и миграционного управления МВД.
Архитектор Ф.Юзбашев

Bakı. Ziverbəy Əhmədbəyov küçəsi ilə Balababa Məcidov küçəsinin kəsişməsində "Metro City" yaşayış kompleksi.
Memar F.Yüzbaşov

Баку. Жилой комплекс "Metro City" на пересечении улиц Зивярбека Ахмедбекова и Балабабы Меджидова.
Архитектор Ф.Юзбашев

Bakı. Üzeyir Hacıbəyli küçəsində "Sahil" yaşayış kompleksi. Memar F.Əhmədova

Баку. Жилой комплекс «Сахиль» на улице Узеира Гаджибейли. Архитектор Ф.Ахмедова

Bakı. Səməd Vurğun, Hüseynqulu Sarabski, Şövqiyar Abdullayev və Nəcəfbəy Vəzirov küçələrinin əhatəsində yaşayış kompleksi. Memar Nizaməttin Seza Olcaycan

Баку. Живой комплекс, окруженный улицами Самеда Вургуна, Гусейнгулу Сарабского, Шовгюяра Абдуллаева и Наджафбека Везирова. Архитектор Низаметтин Сеза Олджайджан

Bakı. Rəşid Bəhbudov prospekti, Salatın Əsgərova, Süleyman Rüstəm və Şamil Əzizbəyov küçələrinin əhatəsində yaşayış kompleksi. Memar Nizaməttin Seza Olcaycan

Баку. Жилой комплекс, окруженный проспектом Рашида Бейбутова, улицами Салатын Аскеровой, Сулеймана Рустама и Шамиля Азизбекова. Архитектор Низаметтин Сеза Олджайджан

Bakı. Bülül prospekti, Dilare Əliyeva, Səməd Yurğun və Mirzəəğa Əliyev küçələrinin əhatəsində ticarət və yaşayış binası.
Memar İsmayıl Fidan

Bakı. Торговый и жилой дом, окруженный улицами Дилары Алиевой, Сəməд Вурğun и Мирзəги Алиевə. Архитектор Исмаил Фидан

Bakı. Əhməd Cavad küçəsində yaşayış binası.
Memar N. Vəliyev

Bakı. Жилой дом на улице Ахмədə Джəвədə. Архитектор Н.Вəлиев

**Bakı. Xocalı prospektində
"İpək yolu" biznes mərkəzi.
Memar N.Vəliyev**

*Баку. Бизнес-центр
«Ипек йолу» («Шелковый
путь») на проспекте Ходжалы.
Архитектор Н.Велиев*

**Bakı. İsmayıl Qutqaşınlı küçəsi
ilə Həmid Sultanov küçəsinin
kəsişməsində yaşayış binası.
Memar C.Qədlrov**

*Баку. Жилой дом
на пересечении улиц
Исмаила Гутташинлы
и Гамида Султанова.
Архитектор Дж.Гадиров*

**Bakı. Bülbül prospekti ilə Əlövsət
Quliyev küçəsinin kəsişməsində
yaşayış binası.
Memar. F.Yüzbaşov**

*Баку. Жилой дом на пересе-
чении проспекта Бюль-Бюля
и улицы Алиовсата Гулиева.
Архитектор Ф.Юзбашев*

**Bakı. Azadlıq prospekti ilə İzzət Həmidov küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası.
Memar İ.Bəylərov**

*Баку. Жилой дом на пересечении проспекта Азадлыг и улицы Иззята Гамидова.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. "ISR Plaza" ofis və "Radisson SAS" mehmanxanası binası.
Memar Ercüment Gümruk**

*Баку. Здание офиса "ISR Plaza" и отеля "Radisson SAS".
Архитектор Эрджумент Гюмрюк*

**Bakı. Mikayıl Hüseynov küçəsində "Dalğa Plaza" biznes mərkəzi (layihədən).
Memar S.Salamzadə**

*Баку. Бизнес-центр "Dalğa Plaza" на улице Микяила Усейнова (из проекта).
Архитектор С.Саламзadə*

**Bakı. Bülbül prospektində
"City Centre" yaşayış kompleksi.
Memar N.İmaməliyev**

*Баку. Жилой комплекс "City Centre" на проспекте Бюль-Бюля.
Архитектор Н.Имамалиев*

**Bakı. Abbasqulu Ağa Bakıxanov
prospektində "Bridge Plaza"
biznes mərkəzi.
Memar F.Ağayev**

*Баку. Бизнес-центр "Bridge Plaza" на проспекте Аббасгулу Ага Бакиханова.
Архитектор Ф.Агаев*

**Bakı. Azərbaycan prospektində
yaşayış binası (layihədən).
Memar G.İsmayılova**

*Баку. Жилой дом на проспекте Азербайджан (из проекта).
Архитектор Г.Исмаилова*

**Bakı. Vaqif prospektində yaşayış binası.
Memar F.Yüzbaşov**

*Баку. Жилой дом на проспекте Вагифа.
Архитектор Ф.Юзбашев*

**Bakı. Nizami Gəncəvi, Mirzə İbrahimov,
Süleyman Tağızadə və
İslam Səfəril küçələrinin əhatəsində
yaşayış binası (layihədən).
Memar G.İsmayılova**

*Баку. Жилой дом, окруженный улицами
Низами Гянджеви, Мигзы Ибрагимова,
Сүлеймана Тагизаде и Ислама Сафарли
(из проекта).
Архитектор Г.Исмаилова*

**Bakı. Tbilisi prospekti
ilə Şəfayət Məhdiyev küçəsinin
kəsişməsində yaşayış binası (layihədən).
Memar F.Əhmədova**

*Баку. Жилой дом на пересечении
Тбилисского проспекта и улицы
Шафаята Мехтиева (из проекта).
Архитектор Ф.Ахмедова*

**Bakı. Rəşid Behbudov
prospektində yaşayış binası.
Memar H.Şuqayev**

*Баку. Жилой дом
на проспекте Бюль-Бюля.
Архитектор Г.Шугаев*

**Bakı. Müşfiq Meydanında
yaşayış kompleksi.
Memar İ.Isbatov**

*Баку. Жилой комплекс
на площади Мушфига.
Архитектор И.Исбатов*

**Bakı. Əbdülvahab Salamzadə
prospektində "Zümrüd"
yaşayış kompleksi.
Memar A.Salixov**

*Баку. Жилой комплекс
«Изумруд» на проспекте
Абдулвахаба Саламзаде.
Архитектор А.Салихов*

Bakı. Salatin Əsgərova küçəsi ilə Cəlil Məmmədquluzadə küçəsinin kəsişməsində Baş Prokurorluq əməkdaşları üçün yaşayış binası. Memar R.Sayıllayev

Баку. Жилой дом для сотрудников Генеральной Прокуратуры на пересечении улиц Салатын Аскеровой и Джалила Мамедгулузаде. Архитектор Р.Сейфуллаев

Bakı. Neftçilər prospektində yaşayış binası. Memarlar F.Yüzbaşov, G.İsmayılova

Баку. Жилой дом на проспекте Нефтчильяр. Архитекторы Ф.Юзбашев, Г.Исмаилова

Bakı. Heydər Əliyev prospektində "Azersun Holding" MMC-nin ofis binası. Memar N.İmaməliyev

Баку. Здание офиса ООО "Azersun Holding" на проспекте Гейдара Алиева. Архитектор Н.Имамалиев

**Bakı. Bülbül prospektində "Jalə"
yaşayış kompleksi (layihədən).
Memar İsmayıl Fidan**

*Баку. Жилой комплекс «Роса»
на проспекте Бюль-Бюль (из проекта).
Архитектор Исмаил Фидан*

**Tbilisi prospektində "6 ev"
yaşayış kompleksi.
Memar N.İmaməliyev**

*Жилой комплекс «6 домов»
на Тбилисском проспекте.
Архитектор Н.Имамалиев*

**Bakı. Səməd Vurğun küçəsində yaşayış binası.
Memar Durmuş Dilekçi**

*Баку. Жилой дом на улице Самеда Вургун.
Архитектор Дурмуш Дилекчи*

**Bakı. Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi ilə Əlibəy
Hüseynzadə küçəsinin kəsişməsində
avtodayanacaq binası.
Memar Kim Wha Joong**

*Баку. Здание автопарковки на пересечении улиц
Джалила Мамедгулузаде и Алибея Гусейнзаде.
Архитектор Ким Ва Йонг*

**Bakı. Azadlıq Meydanında "Bulvar Plaza" yaşayış binası.
Memar S.Sultanov**

*Баку. Жилой дом "Bulvar Plaza" на площади Азадлыг.
Архитектор С.Султанов*

Bakı. 28 May küçəsi ilə R.Zorge küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası.
Müəllif "Azərdövlətkəntəhlə" İnstitutu

Баку. Жилой дом на пересечении улиц 28 Мая и Р.Зорге.
Автор ГТТИ «Азстройпроект»

Bakı. Şəmsi Bədəlbəyli küçəsi ilə Süleyman Rüstəm küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası.
Məmar H.Şuqayev

Баку. Жилой дом на пересечении улиц Шамси Бадалбейли и Сулеймана Рустама.
Архитектор Г.Шугаев

Bakı. "Baku Electronics" ticarət və ofis binası.
Məmar R.Seyfullayev

Баку. Торгово-офисное здание "Baku Electronics".
Архитектор Р.Сейфуллаев

**Bakı. "Green Park"
yaşayış kompleksi.
Memar N.Vəliyev**

*Bakı. Жилой комплекс
"Green Park".
Архитектор Н.Велиев*

**Bakı. "Dünya Biznes Mərkəzi".
Memar M.Əliyev**

*Bakı. «Мировой Бизнес-центр».
Архитектор М.Алиев*

**Bakı. "Azərneftyağ" İstehsalat
Birliyinin işçiləri üçün
yaşayış kompleksi.
Müəllif "Bakı dövlət layihə"
institutu**

*Bakı. Жилой комплекс
для работников
производственного
объединения «Азәрнефтьяг».
Автор проектный институт
«Бакгипрогор»*

Bakı. İsmayıl Qutqaşınıl küçəsində Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin İşçiləri üçün yaşayış binası.
Memarlar G.Məmmədova, T.Abdullayev

Баку. Жилой дом для работников Азербайджанского Архитектурно-Строительного Университета на улице Исмаила Гутгашиной.
Архитекторы Г.Мамедова, Т.Абдуллаев

Bakı. Dilarə Əliyeva küçəsi ilə Kiçik Dəniz küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası.
Memar F.Yüzbaşov

Баку. Жилой дом на пересечении улиц Дилары Алиевой и Малой Морской.
Архитектор Ф.Юзбашев

Bakı. Atatürk prospekti ilə Teymur Əliyev prospektinin kəsişməsində ofis binası.
Memar N.Eldarlı

Баку. Офисное здание на пересечении проспектов Теймура Алиева и Атаюртка.
Архитектор Н.Эльдарлы

**Bakı. Zərifə Əliyeva
prospektində
yaşayış binası.
Memar F.Yüzbaşov**

*Баку. Жилой дом на
проспекте Зарифы
Алиевой. Архитектор
Ф.Юзбашев*

**Bakı. Nəriman Nərimanov
prospektində
yaşayış binası.
Memar İ.Bəylərov**

*Баку. Жилой дом
на проспекте
Наримана Нариманова.
Архитектор И.Бейляров*

**Şəki. "Green Hill Inn"
mehmanxanası.
Memar N.Fəroczadə**

*Шеки. Гостиница
"Green Hill Inn".
Архитектор
Н.Фараджзаде*

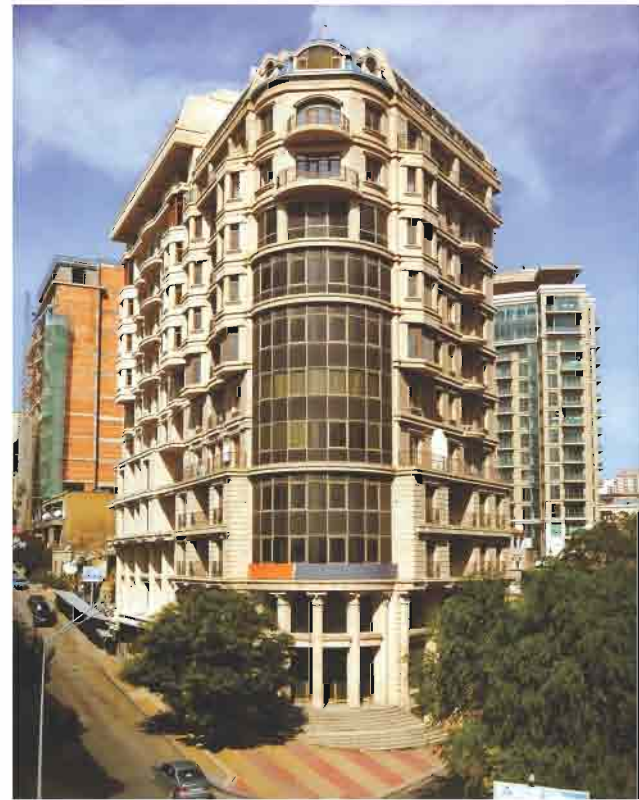

Bakı. Dilarə Əliyeva küçəsində yaşayış binası. Memar H.Əmirxanov

Баку. Жилой дом на улице Дилары Алиевой. Архитектор Х.Амирханов

Bakı. Şeyx Şamil küçəsi ilə Bünyad Sərdarov küçəsinin kəsişməsində yaşayış binası. Memarlar G.İsmayılova və V.Məmmədov

Баку. Жилой дом на пересечении улиц Шейха Шамиля и Буньяда Сардарова. Архитекторы Г.Исмаилова и В.Мамедов

Bakı. Cəfər Cabbarlı küçəsində "Casplan Plaza" biznes mərkəzi (layihədən). Memarlar G.Mahmudov, S.Fermanova

Баку. Бизнес-центр "Casplan Plaza" на улице Джафара Джаббарлы (из проекта). Архитекторы Г.Махмудов, С.Ферманова

Bakı. "Monte Kristo" ǧadıq sarayının foyesi.
Məmar Y.Kiryazov

Баку. Фойе дома торжеств «Монте Кристо».
Архитектор Е.Кирьяшов

Ziyafət zalı

Банкетный зал

Bar və restoran

Бар и ресторан

**Bakı. Həydr Əliyev adına
Beynəlxalq Hava Limanı.
Məmar R.Əliyev**

*Bakı. Международный
Аэропорт имени
Гейдара Алиева.
Архитектор Р.Алиев*

**Bakı. Həydr Əliyev
adına Beynəlxalq Hava
Limanında Beynəlxalq
"Cargo" Terminali
(layihədən).
Məmar V.Həsənov**

*Bakı. Международный
«Кargo» терминал
в Международном
Аэропорту имени
Гейдара Алиева
(из проекта).
Архитектор В.Гасанов*

Qəbələ. Beynəlxalq Hava Limanı (layihədən).
Müəllif "Azərdövləttikintilayihə" institutu
Гябллія. Мейдународный аэропорт (из проекта).
Автор ГТПИ «Аэстропроект»

Naxçıvan. Beynəlxalq Hava Limanı.
Müəllif "Zəma" şirkəti
Нахчыван. Мейдународный Аэропорт. Автор компания «Zəma»

Gəncə. Beynəlxalq Hava Limanı.
Müəllif "Zəma" şirkəti
Гянджя. Мейдународный Аэропорт.
Автор компания "Zəma"

**Lənkəran. Beynəlxalq
Hava Limanı.
Müəllif "Zema" şirkəti**

*Ленкоран.
Международный Аэропорт.
Автор компания «Zema»*

**Zaqatala. Beynəlxalq
Hava Limanı.
Müəllif "Zema" şirkəti**

*Загатала. Международный
Аэропорт.
Автор компания "Zema"*

***Баки Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksi.
Memarlar K.Musaxanov,
S.Axundov, V.Nasıyev***

*Бакинский Международный
Автовокзальный Комплекс.
Архитекторы К.Мусаханов,
Дж.Ахундов, В.Гаджиев*

Bakı. Salatın Əsgərova küçəsində Metropolitenin "28 May" stansiyasının ikinci çıxışı. Memarlar O.Babayeva, E.Umudov

Баку. Второй выход станции метро «28 Мая» на улице Салатын Аскеровой. Архитекторы О.Бабаева, Э.Умудов

**Baku. Metropolitenin
"Hazi Aslanov" stansiyası.
Memar R.Əliyev**

**Баку. Станция метро
«Ази Асланова».
Архитектор Р.Əлиев**

**Baku. Metropolitenin
"Nəsimi" stansiyası.
Memar S.Kəzimov**

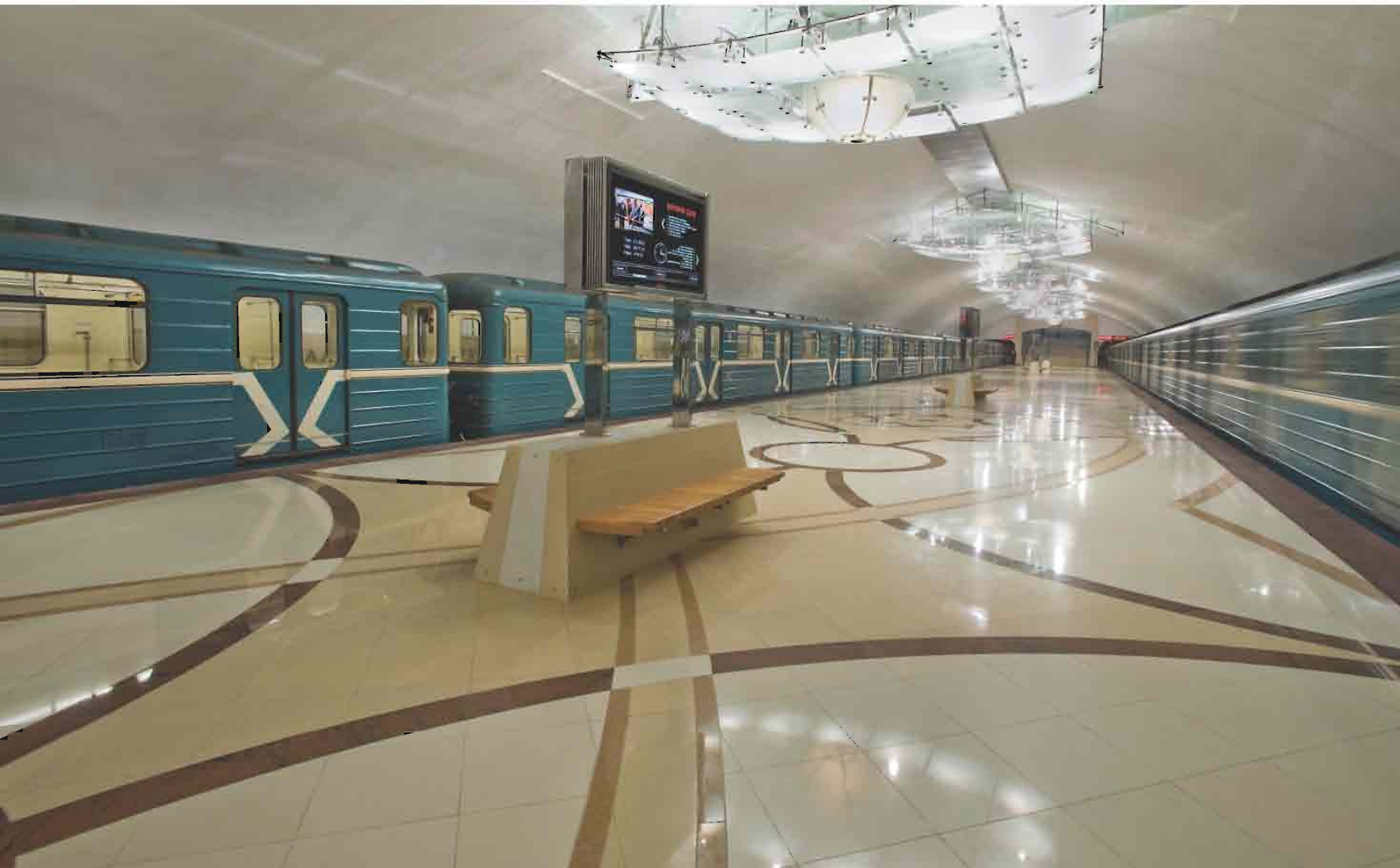
**Баку. Станция метро
«Нəсими».
Архитектор С.Кəзимов**

**Bakı. Metropolitenin "Azadlıq prospekti" stansiyası.
Memar E.Qasımzadə**

Баку. Станция метро
«Проспект Свободы».
Архитектор Э.Гасымзаде

**Bakı. Bülbül
prospektində yeraltı
piyada keçidi.
Memar Y.Hacıyeva**

*Баку. Подземный
пешеходный переход на
проспекте Бюль-Бюля.
Архитектор Е.Гаджиева*

**Bakı. Rəşid Behbudov
prospektində yeraltı
piyada keçidi.
Memar Y.Hacıyeva**

*Баку. Подземный
пешеходный
переход на проспекте
Рашида Бейбутова.
Архитектор Е.Гаджиева*

**Bakı. Neftçilər
prospektində yeraltı
piyada keçidi**

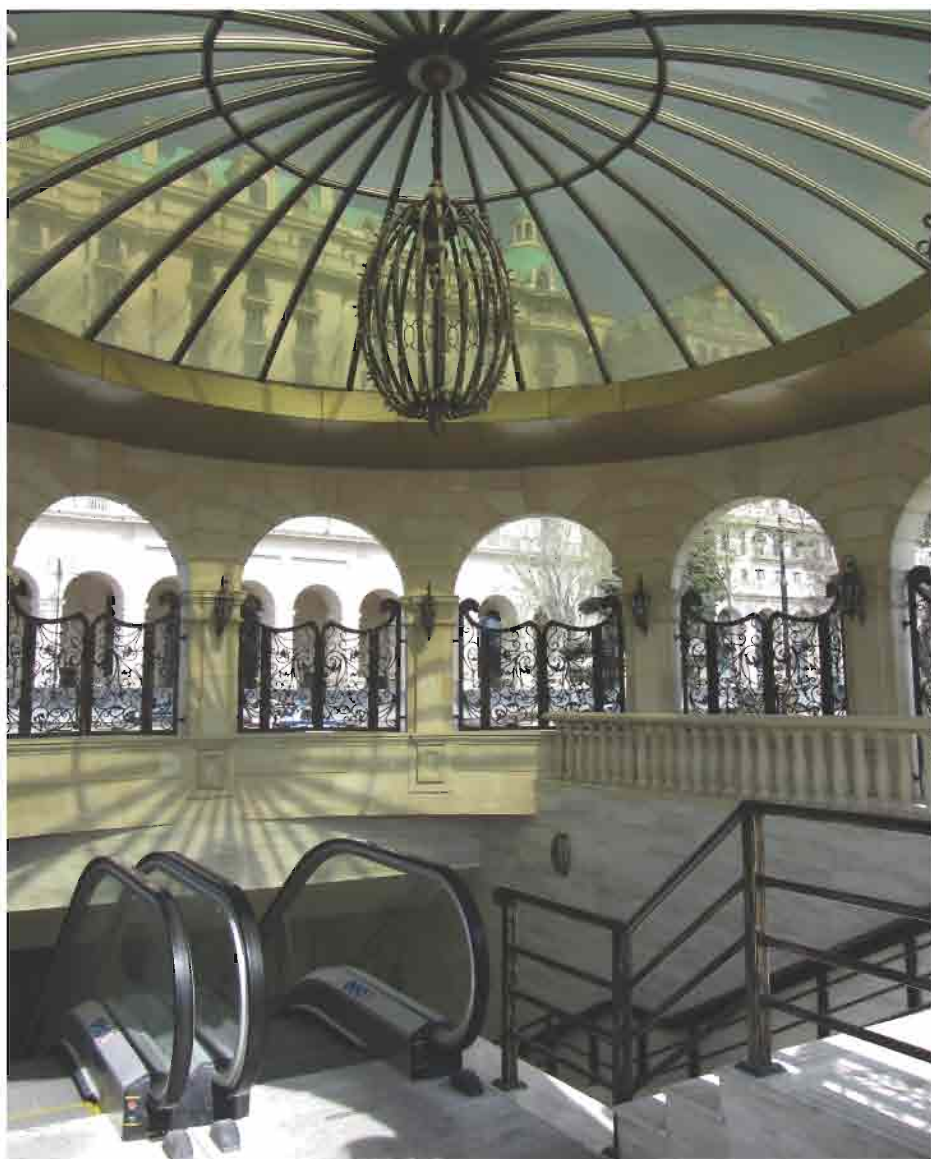
*Баку. Подземный
пешеходный переход на
проспекте Нефтчилляр*

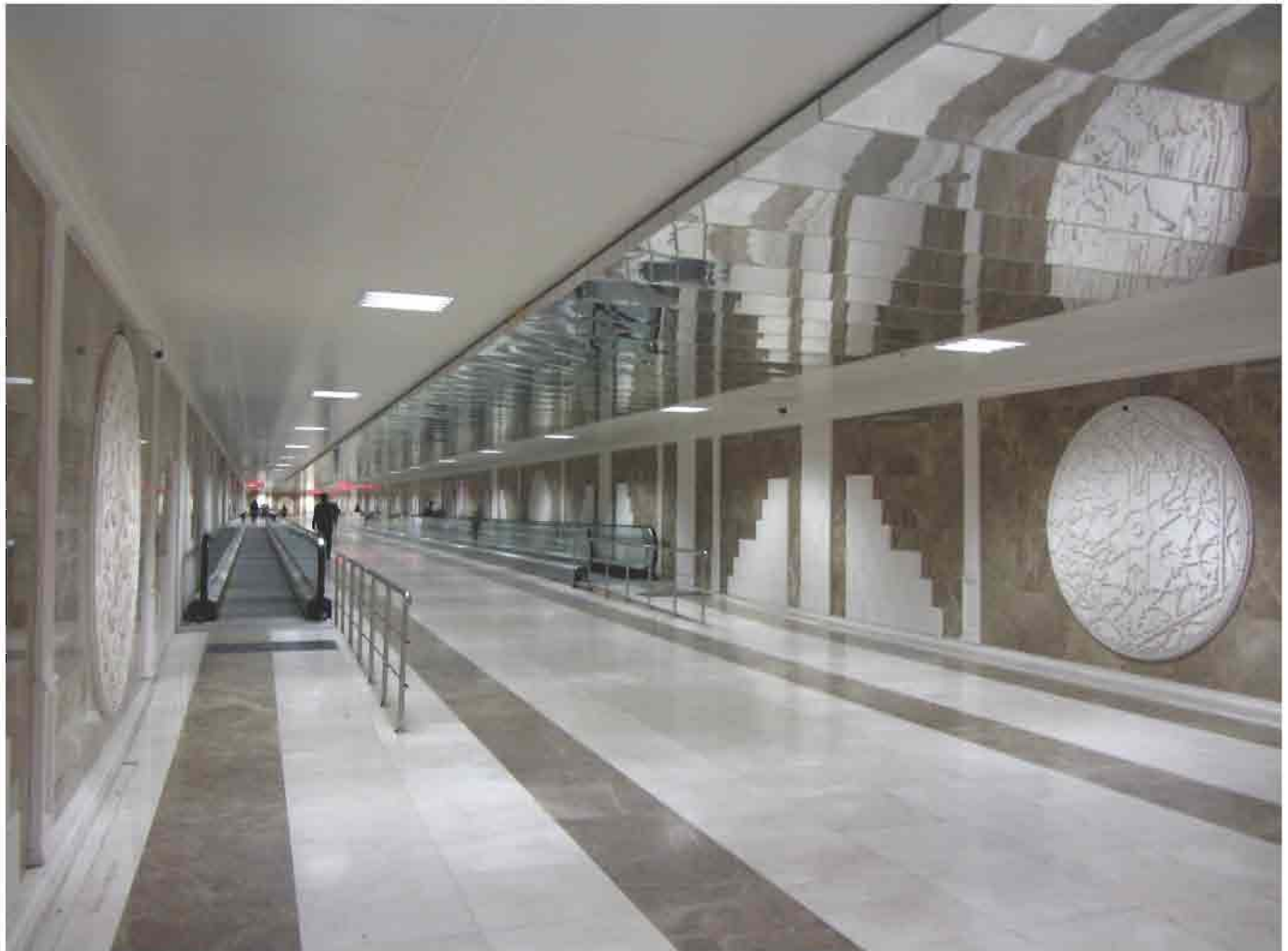
Баки. "Azneft" meydanında yeraltı piyada keçidi

Баку. Подземный пешеходный переход на площади «Азнефтъ»

**Bakı. Zərifə Əliyeva
prospektində yeraltı
piyada keçidi**

**Баку. Подземный
пешеходный переход
на проспекте
Зарифы Алиевой**

Bakı. Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında "Şərəf" salonu (layihədən). Memar S.Salamzadə

Баку. Салон «Шариф» («Почет») в Международном Аэропорту имени Гейдара Алиева (из проекта), Архитектор С.Саламзаде.

Bakı. Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında "Biznes Aviasiyə" terminalı. Memar S.Salamzadə

Баку. Терминал «Бизнес Авиации» в Международном Аэропорту имени Гейдара Алиева. Архитектор С.Саламзаде

Bakı. Aeroport yolu ətrafının memarlıq-dekorativ tərtibatı

Баку. Архитектурно-декоративный дизайн окружающей территории аэропортской трассы.

Баки. Heydər Əliyev prospektində müxtəlif səviyyəli yol qovşağı. Memar Y.Nasıyeva

Баку. Транспортная развязка различного уровня на проспекте Гейдара Алиева. Архитектор Е.Гаджиева

Баки. 20 Yanvar dairəsində yol qovşağı. Memar Y.Nasıyeva

Баку. Транспортная развязка на круге 20 Января. Архитектор Е.Гаджиева

**Bakı. Heydər Əliyev prospektində
yürüstü piyada keçidi**

Баку. Надземный пешеходный
переход на проспекте
Гейдара Алиева

Salyan-Astara şossəsi

Шоссе Сальян-Астара

**Bakı. "Mercedes-Benz"
avtomobil mərkəzi.
Memar N.Eldarlı**

Баку. Автомобильный центр
"Mercedes-Benz".
Архитектор Н.Эльдарлы

**Bakı. "MAN" satış
və servis mərkəzi.
Məmar Z.Qafarov**

*Bakı. Автомобильный
центр продаж
и обслуживания "MAN".
Архитектор З.Гафаров*

**Bakı. Qaradağ rayonunda
Mərmər zavodu.
Məmar Ş.Şamilov**

*Bakı. Мраморный завод
в Гарадагском районе.
Архитектор Ш.Шамилов*

**Xırdağan. "Palitra" mebel fabriki.
Məmar Ş.Allahverdiyev**

*Xırdağan. Мебельная фабрика
"Палитра".
Архитектор Ш.Аллахвердиев*

Qəbələ. Konserv zavodu

Гябля. Консервный завод

Zaqatala. Fındıq zavodu

Загатала. Ореховый завод

İmişli. Şəkər zavodu.

Müəllif "Azərişəatlayihə" institutu

Имишлы. Сахарный завод.

Автор ГТПК «Азстройпроект»

**Bakı. Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin
"Telemexanika" zavodu.
Memar S.Cabbarov**

**Баку. Завод «Телемеханики»
Министерства Оборонной
Промышленности.
Архитектор С.Джаббаров**

**Bakı. Qala Arxeoloji-etnoqrafik
Muzey kompleksi.
Memar H.Ataşiyev**

**Баку. Археолого-этнографический
музейный комплекс Гала.
Архитектор Г.Атакишиев**

«Crescent» mehmanxanası

Отель «Crescent»

**Yeni inşa olunmuş və
tikilməkdə olan obyektlər**

**Здания и сооружения
возводимые
и предусмотренные
для строительства
в будущем**

**Bakı. Heydər Əliyev adına
Beynəlxalq Mədəniyyət Mərkəzi.
Memar Zaha Hadid**

**Баку. Международный
Культурный Центр имени
Гейдара Алиева.
Архитектор Заха Хадид**

**Bakı. Heydər Əliyev
prospektində
“Bakı alovları” abidəsi.
Müəllif “Gensler” şirkəti**

Баку. Памятник “Огни Баку”
на проспекте
Гейдара Алиева.
Автор компания “Gensler”

**Bakı. Heydər Əliyev
prospektində Mill
Assambleya binası.
Müəllif “Gensler” şirkəti**

Баку. Здание Национальной
Ассамблеи на проспекте
Гейдара Алиева.
Автор компания “Gensler”

**Bakı. Goradildə
500 nəfərlik istirahət
və sağlamlıq kompleksi.
Memar N.Əzizov**

Баку. Оздоровительный
комплекс отдыха
на 500 человек в Гёрадиле.
Архитектор Н.Əзизов

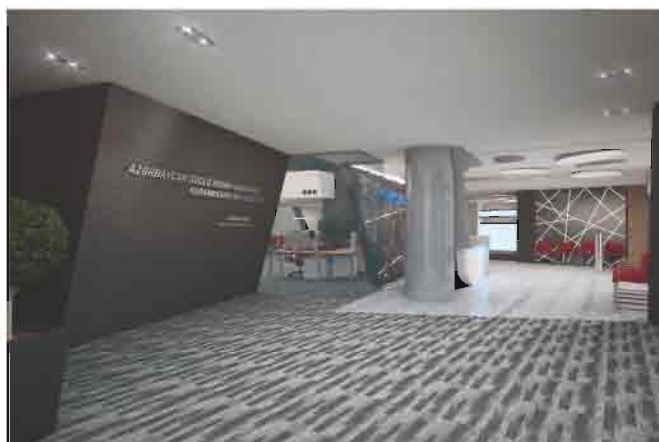

**Баку. Azərbaycan Neft Muzeyi.
Müəllif "TOCA" şirkəti**

**Баку. Азербайджанский
Музей Нефти.
Автор компания "ТОСА"**

**Abşeron. Bakı-Şamaxı
avtomagistralının 37-ci km-də
"Azərkosmos" ASC-nin Əsas
Yerüstü Peyk İdarəetmə Mərkəzi.
Memar N.İmaməliyev**

*Абшерон. Основная Наземная
Система Управления Спутником
ОАО «Азэркосмос»
расположенная на 37 километре
автомагистрали Баку-Шамахы.
Архитектор Н.Имамалиев*

**Bakı. Azərbaycan Diplomatik Akademiyası kompleksi.
Müəllif "Function" şirkəti**

*Баку. Комплекс
Азербайджанской
Дипломатической Академии.
Автор компания "Function"*

**Bakı. Hövsan qəsəbəsində
Fövqəladə Hallar Nazirliyi
Akademiyasının əsas
tədris korpusu.
Memar İ.İsbatov**

*Баку. Основной учебный
корпус Академии Министер-
ства Чрезвычайных Ситуаций
в поселке Говсаны.
Архитектор И.Исбатов*

**Bakı. Mətbuat prospektində Bakı Dövlət Universitetinin yataqxana kompleksi.
Memar N.İmaməliyev**

*Баку. Комплекс общежития
Бакинского Государственного
Университета на проспекте Метбуат.
Архитектор Н.Имамалиев*

**Bakı. Xətai rayonunda Zərifə Əliyeva adına Uşaq bağçası binası.
Memar F.Ağayev**

*Баку. Здание детского сада имени
Зарифы Алиевой в Хатаинском районе.
Архитектор Ф.Агаев*

Bakı. Azərbaycan Tibb Universitetinin Cərrahiyyə korpusu. Müəllif "Azərdövlətləyihe" institutu

*Баку. Хирургический корпус
Азербайджанского
Медицинского Университета.
Автор проектный институт
«Азгоспроект»*

Bakı. Abbas Mirzə Şərifzadə küçəsində Fövqəladə Hallar Nazirliyinin hospitalı. Memar İ.İsbatov

*Баку. Госпиталь Министерства
Чрезвычайных Ситуаций
на улице Аббаса
Мирзы Шарифзаде.
Архитектор И.Исбатов*

**Bakı. Zuğulbada "Xəzri" istirahət və sağlamlıq mərkəzi.
Memar A.Qarber**

**Баку. Оздоровительный центр отдыха «Хазри» в Загюльбе.
Архитектор А.Гарбер**

**Şabran. Pırəbədidə Yazıçılar birliyinin, Bəstəkarlar və Rəssamlar ittifaqlarının yaradıcılıq kompleksi.
Müəllif "Azərİnşaatlayihə" institutu**

**Шабран. Творческий комплекс союзов Писателей, Композиторов и Художников.
Автор ГТПИКИ «Азстройпроект»**

Bakı. Heydər Əliyev prospektində Dövlət Neft Şirkətinin inzibati binası. Müəllif "Heerim Architects & Planners" şirkəti

Bakı. Административное здание Государственной Нефтяной Компании на проспекте Гейдара Алиева. Автор компания «Heerim Architects & Planners»

Bakı. Heydər Əliyev prospektində "Azərenerji" ASC-nin baş ofisi. Müəllif "P-T Architects and Engineers" şirkəti

Bakı. Головной офис ОАО «Азербэнерго» на проспекте Гейдара Алиева. Автор компания «P-T Architects and Engineers»

Bakı. Heydər Əliyev prospektində Dövlət Neft Fondunun binası. Müəllif "Azərdövlətaylha" İnstitutu

Bakı. Здание Государственного Нефтяного Фонда на проспекте Гейдара Алиева. Автор проектный институт «Азгоспроект»

**Bakı. Heydər Əliyev prospektində
Mərkəzi Bank binası
(layihə təklifi 1).
Memar Hartmurt Hank**

Баку. Здание Центрального
Банка на проспекте
Гейдара Алиева
(проектное предложение 1).
Архитектор Хартмут Ханк

**Bakı. Heydər Əliyev prospektində
Mərkəzi Bank binası
(layihə təklifi 2).
Müəllif "Coop Himmelb(l)AU"
şirkəti**

Баку. Здание Центрального
Банка на проспекте
Гейдара Алиева
(проектное предложение 2).
Автор компания "Coop
Himmelb(l)AU"

Bakı. Heydər Əliyev prospektində "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin baş ofisi (layihə təklifi 1)

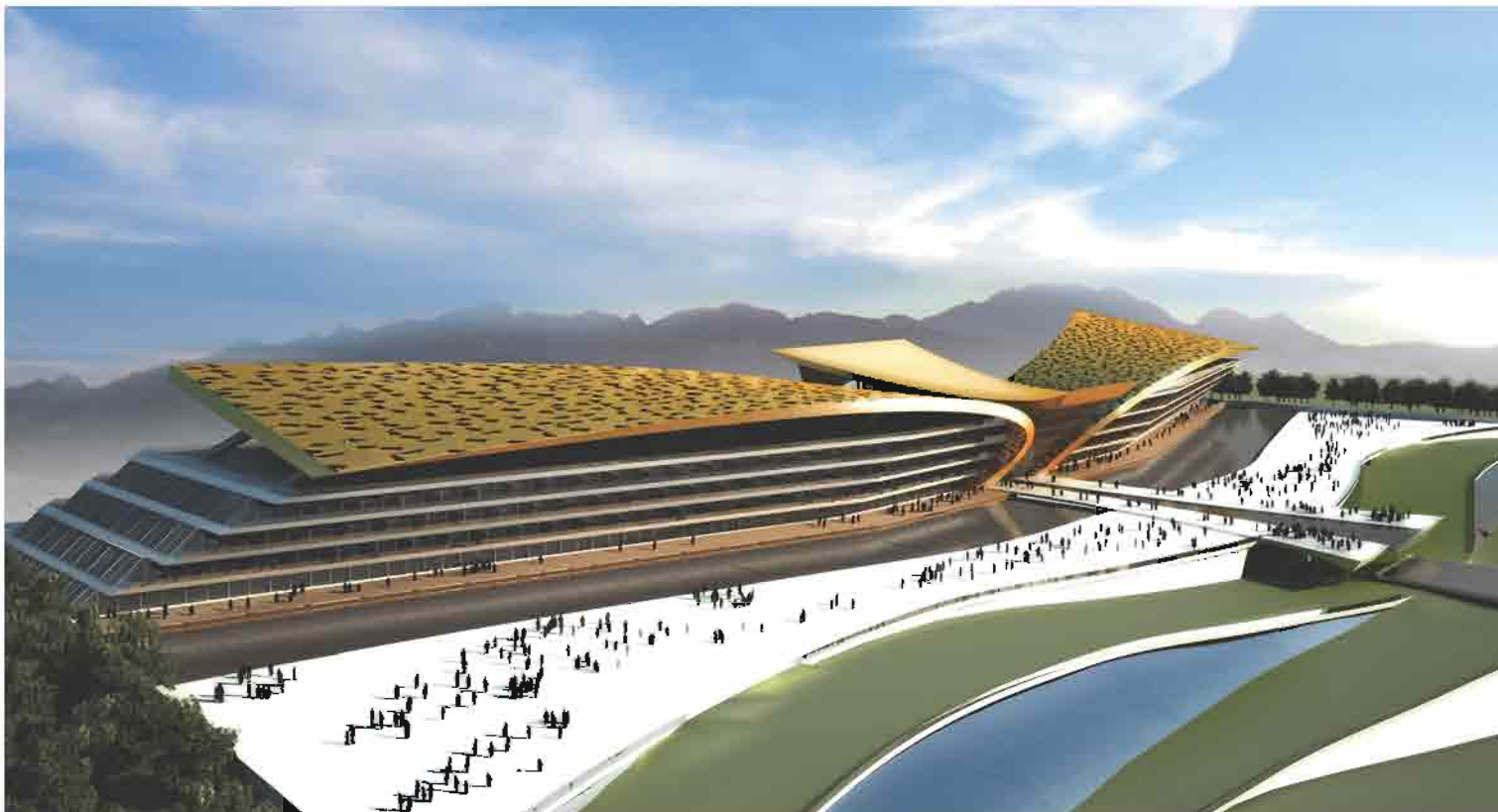
Головной офис Закрытого Акционерного Общества «Азербайджанские Авиалинии» на проспекте Гейдара Алиева (проектное предложение 1)

Bakı. Heydər Əliyev prospektində "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin baş ofisi (layihə təklifi 2)

Головной офис Закрытого Акционерного Общества «Азербайджанские Авиалинии» на проспекте Гейдара Алиева (проектное предложение 2)

Bakı. Tələqüllənin yaxınlığında "Fire Bird" ("Simürq quşu") mehmanxanası. Müəllif "Demirce Architects" şirkəti

Баку. Гостиница «Fire Bird» («Жар-птица») около телебашни. Автор компания «Demirce Architects»

Bakı. "Ağ Şəhər" in dəniz kənarında otel binası

Баку. Здание отеля «Белого Города» на набережной

Bakı. "Ağ Şəhər" in dəniz kənarında Müasir İctimal İncəsənət Pavilyonu

Баку. Общественный Павильон Современного Искусства на набережной «Белого Города»

Bakı. "Ağ Şəhər" in Nobel prospektində ofis binası

Баку. Офисное здание «Белого города» на проспекте Нобеля

Баки. "Аğ Şəhər"дә "Concert Hall" teatr kompleksi

Баку. Театральный комплекс «Concert Hall» в «Белом городе»

Баки. "Аğ Şəhər"ин "Green Hill" yaşayış ərazisində "Auraga Residence" yaşayış binası

Баку. Жилой дом «Auraga Residence» в жилом массиве «Green Hill» «Белого города»

Bakı. "Ağ Şəhər" in "Green Hill" yaşayış ərazisində "Paris məhəlləsi"

Баку. «Парижский квартал» жилого массива «Green Hill» в «Белом Городе»

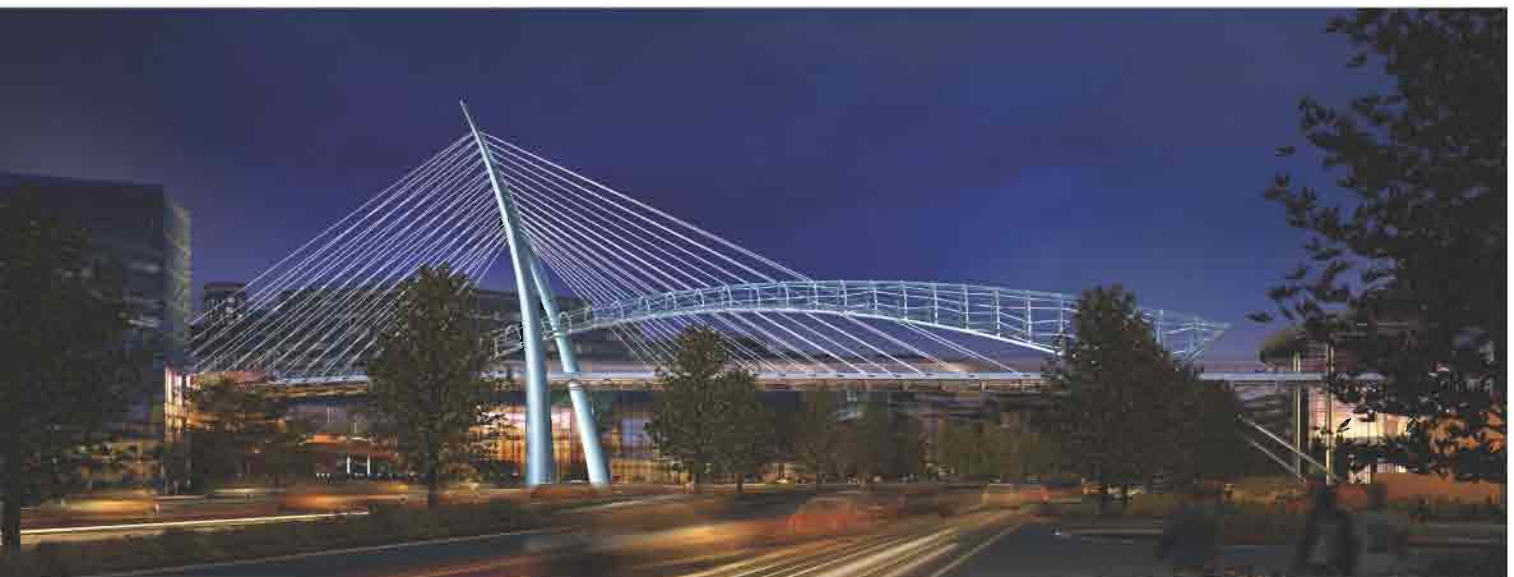
Bakı. "Ağ Şəhər" in dəniz kənarında ofis binası

Баку. Офисное здание в «Белом городе» на набережной

Bakı. "Ağ Şəhər" də piyada körpüsü

Баку. Пешеходный мост в «Белом городе»

Bakı. "Ağ Şəhər"də "Baku City Mall" ticarət və əyləncə mərkəzi

Баку. Торгово-развлекательный центр «Baku City Mall» в «Белом городе»

Bakı. Neftçilər prospektində "Port Baku" yaşayış kompleksi. Memar Broadway Malyan

Баку. Жилой комплекс "Port Baku" на проспекте Нефтичлер. Архитектор Бродвей Малиян

**Bakı. "Crescent" (Aypara)
mehmanxanası.
Müəllif "Heerim Architects &
Planners" şirkəti**

**Баку. Отель «Crescent»
(Полумесяц).
Автор компании «Heerim
Architects & Planners»**

**Bakı. "Full Moon Rising"
(Bədirleşmiş Ay) mehmanxanası.
Müəllif "Heerim Architects & Planners" şirkəti**

Баку. Гостиница
«Full Moon Rising» (Полнолуние).
Автор компания «Heerim Architects & Planners»

**Bakı. Yeni Bakı Dəniz Vağzalı.
Müəllif "Bakıdövlətlayihə"
Institute**

*Bakı. Новый Бакинский
Морской Вокзал.
Автор проектный институт
«Бакпроегор»*

**"Bakı Kristal Zalı".
Müəllif
"Alpine Bau Deutschland AG"
şirkəti**

*«Баку Кристалл-Холл».
Автор компания
«Alpine Bau Deutschland AG»*

**Baku. "Alov Qüllələri"
kompleksi.
Müəllif "HOK" şirkəti**

**Baku. Комплекс
«Башни Пламени».
Автор компания "HOK"**

Bakı. Nizami Gəncəvi küçəsində Azərbaycan Beynəlxalq Bankının binası.
Müəllif "Sanzaro Arquitec-tura Digital" şirkəti

Баку. Здание
Азербайджанского
Международного Банка
на улице Низами Гян-
джеви. Автор компания
"Sanzaro Arquitec-tura
Digital"

**Bakı. "Four Seasons Hotel
Baku" mehmanxanası.**
Memar Reardon Smith

Баку. Гостиница "Four
Seasons Hotel Baku".
Автор Реардон Смит

**Bakı. Xaçça muzeyi. Me-
marlar Franz Janz, Ernst
Hoffman**

Баку. Музей Кофра.
Архитекторы Франц Янц,
Эрнст Хоффман

**Baku Sağlamlıq Mərkəzi.
Memar İ.Beylərov**

Бакинский
Оздоровительный Центр.
Архитектор И.Бейляров

**Baku. "Crescent Business
Tower".
Müəllif "Heerim Architects
& Planners" şirkəti**

Баку. "Crescent
Business Tower".
Автор компания "Heerim
Architects & Planners"

**Baku. "Trump Tower Baku".
Memar Adil Tunca**

Баку. "Trump Tower Baku".
Архитектор Адиль Тундже

**Bakı. "Black City Tower"
biznes mərkəzi.
Məmar Nicholas Bailey**

*Баку. Бизнес центр
"Black City Tower".
Архитектор
Николао Байлей*

**Gəncə.
"Ganja Shopping Mall".
Məmarlar Kerem Erginoğlu,
Hasan Çalıqlar,
Fətih Kariptaş,
Zeynep Şankaynağı**

*Гянджа.
"Ganja Shopping Mall".
Архитекторы
Керем Еркиноглу,
Хасан Чалышлар,
Фетих Карипташ,
Зейнеп Шанкайнагы*

**Аğcabədi. Mərkəzi xəstəxana.
Memar İ.Bəylərov**

Агджабеди. Центральная
больница.
Архитектор И.Бейляров

**Bakı. Şəmsi Bədəlbəyli
küçəsində ofis binası.
Memar N.İmaməliyev**

Баку. Офисное здание на
улице Шамси Бадалбейли.
Архитектор Н.Имамалиев

**Bakı. "Crescent Towers"
yaşayış kompleksi.
Müəllif "Heerim Architects &
Planners" şirkəti**

Баку. Жилой комплекс
"Crescent Towers".
Автор компания "Heerim
Architects & Planners"

**Bakı. Tbilisi prospektində
"Park Plaza" çoxfunksiyalı kompleks.
Müəllif
"Heerim Architects & Planners" şirkəti**

**Баку. Многофункциональный
комплекс "Park Plaza"
на проспекте Тбилиси.
Автор компания
"Heerim Architects & Planners"**

Bakı. İsmayıl Qutqaşınlı küçəsi ilə Bəşir Səfəroğlu küçəsinin kəsişməsində "Kilim" ticarət və ofis binası. Memar N.İmaməliyev

Баку. Торгово-офисное здание "Kilim" на пересечении улиц Исмаила Гутташинлы и Башира Сафароглы. Архитектор Н.Имамалиев

Bakı. Səməd Vurğun küçəsi ilə Vaqif prospektinin kəsişməsində yaşayış binası. Memar E.Qasımlzadə

Баку. Жилой дом на пересечении улицы Самеда Вургуня и проспекта Вагифа. Архитектор Э.Гасымзаде

Bakı. İslam Səfəri, Mirzə İbrahimov, Süleyman Rəhimov və Şamil Əzizbəyov küçələri ilə əhatələnəcək Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşları üçün yaşayış binası. Müəllif "Bakıdövlətlayihə" institutu

Баку. Жилой дом для работников Министерства Иностранных Дел, предполагаемый для строительства на территории, охватываемой улицами Ислама Сафарли, Мирзы Ибрагимова, Сулеймана Рахимова и Шамиля Азизбекова. Автор проектный институт «Бакгипрогор»

Bakı. Qlymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin inzibati binasının yenidən qurulması variantı. Müəllif "Tuncer Çakmaklı Architects" şirkəti

Баку. Вариант проекта реконструкции административного здания Государственного комитета по ценным бумагам. Автор компания "Tuncer Çakmaklı Architects"

**Bakı. "Qarabağ" mehmanxanası.
Müəllif "Bakı dövlət layihə" institutu**

**Баку. Гостиница «Карабах».
Автор проектный институт
«Бакипрогор»**

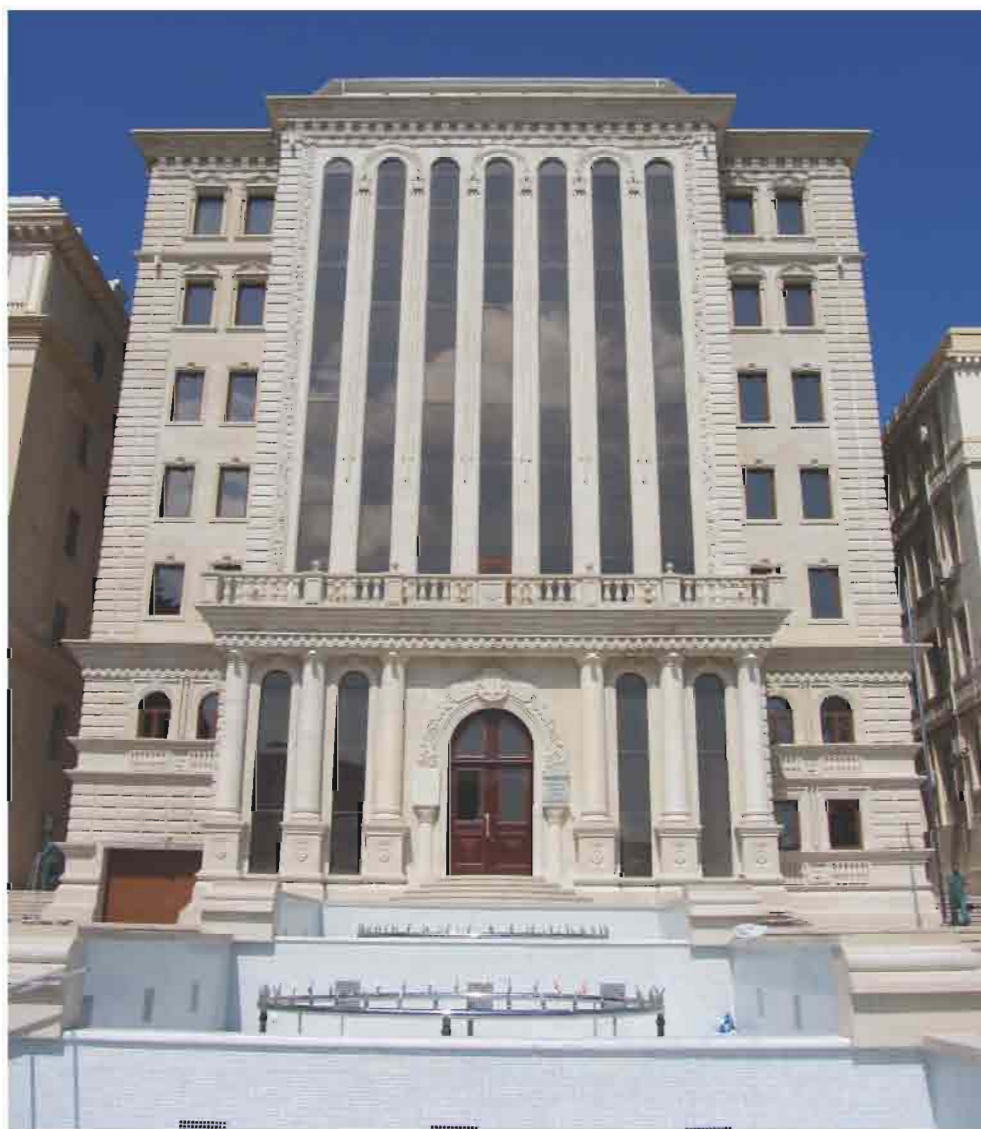
**Bakı. "Roseville" yaşayış kompleksi.
Memar İsmayıl Fidan**

**Баку. Жилой комплекс "Roseville".
Архитектор Исмаил Фидан**

**Bakı. Mərkəzi Akademik kitabxana binası.
Memar İ.Bəylərov**

*Баку. Центральная Академическая Библиотека.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. Abbasqulu Ağa Bakıxanov prospektində Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin binası.
Memarlar K.Musaxanov,
S.Axundov, V.Nəsiyev**

*Баку. Здание Исполнительной власти Насиминского района на проспекте Аббасгулу Ага Бакиханова.
Архитекторы К.Мусаханов,
Дж.Ахундов, В.Гаджиев*

**Bakı. Dərnəgüldə
biznes mərkəzi.
Memar R.Məmmədov**

*Баку. Бизнес-центр
в Дарнаголе.
Архитектор Р.Мамедов*

**Qəbələ. Rayon
İcra Hakimiyyətinin binası.
Memar İ.İsbatov**

*Гябля. Здание районной
Исполнительной власти.
Архитектор И.Исбатов*

**Baku. Şuxda Yaxt klub kompleksı.
Memar N.İmaməliyev**

*Baku. Комплекс Яхт-клуба
на Шихово.
Архитектор Н.Имамалиев*

**Baku. Şafayət Mehdiyev
küçəsində yaşayış binası.
Memar X.Cəfərov**

*Baku. Жилой дом на улице
Шафаята Мехтиева.
Архитектор Х.Джафаров*

**Baki. "Şur Plaza"
biznes mərkəzi.
Memar N.İmaməliyev**

**Баку. Бизнес-центр
"Шур Плаза". Архитектор
Н.Имамалиев**

**Bakı. Heydər Əliyev
prospektində "Royal Park"
yaşayış kompleksi.
Memarlar F.Əhmədova,
Ç.Rehdarlı**

**Баку. Жилой комплекс
«Royal Park» на проспекте
Гейдара Алиева.
Архитекторы Ф.Ахмедова,
Ч.Рахдарли**

Quba. Kütləvi məzarlıq ərazisində "Soyqırım" memorial kompleksi

Губа. Мемориальный комплекс «Геноцид» на территории массового захоронения азербайджанцев

Şamaxı. Memarlar Zivarbəy Əhmədboyovun və İosif Ploşkonun layihələrlə əsasında Cümə məscidinin bərpası

Шамахы. Реставрация Джума мечети на основе проектов зодчих Зиварбей Ахмедбекова и Иосифа Плошко

Qəbələ. Mədəniyyət Mərkəzi. Memar F.Əhmədova

Гяблял. Культурный Центр. Архитектор Ф.Ахмедова

**Bakı. Müşfiqabadda 1410 məcburi köçkün ailəsi üçün yaşayış qəsəbəsi.
Müəllif "Azərişaatlayihə" institutu**

**Баку. Жилой поселок для 1410 семей
вынужденных переселенцев
в Мюшфигабаде.
Автор ГТПКИ «Азстройпроект»**

**Gence. "Buta" kottec tipli yaşayış kompleksi.
Memar E.Qasımzade**

*Gянджа. Жилой комплекс коттеджного типа "Buta".
Архитектор Э.Гасымзаде*

**Lənkəran. Məhmanxana kompleksi.
Memar E.Qasımzade**

*Лянкяран. Гостиничный комплекс.
Архитектор Э.Гасымзаде*

**Bakı. "Füzuli Residence"
yaşayış kompleksi.
Memar A.Kərimov**

Баку. Жилой комплекс
«Физули Резиденс».
Архитектор А.Керимов

**Xızı. Gənclər mərkəzi.
Memar M.Namazov**

Хызы. Молодежный центр.
Архитектор М.Намазов

**Bakı. Üzeyir Hacıbəyli
küçəsində ofis
və yaşayış binası. Memar
Ə.Məmmədov**

Баку. Офис и жилой дом на
улице Узеира Гаджибейли.
Архитектор А.Мамедов

Bakı. Tblisi prospekti ilə İzmir küçəsinin kəsişməsində "Globus Plaza" biznes mərkəzi.
Məmar İhsan Mətin

Bakı. Бизнес-центр "Глобус Плаза" на пересечении проспекта Тбилиси и улицы Измир.
Архитектор Ихсан Метин

Bakı. Mehdi Hüseyn küçəsində yaşayış kompleksi.
Məmar R.Seyfullayev

Bakı. Жилой комплекс на улице Мехти Гусейнзаде.
Архитектор Р.Сейфуллаев

Bakı. Milli Aviasiya Akademiyasının mehmanxanası.
Müəllif "Azərkurortlayihə" İnstitutu

Bakı. Гостиница Национальной Авиационной Академии.
Автор проєктный институт «Азкурортпроект»

**Bakı. Dilarə Əliyeva küçəsində
yaşayış binası.
Memar G.Mahmudov**

*Баку. Жилой комплекс
на улице Диллары Алиевой.
Архитектор Г.Махмудов*

**Bakı. "İzmir" yaşayış kompleksi.
Memar S.Salamzade**

*Баку. Жилой комплекс «Измйр».
Архитектор С.Саламзаде*

**Bakı. "Qafqaz Baku City Hotel & Residences".
Memar İ.İsbatov**

*Bakı. "Qafqaz Baku City Hotel & Residences".
Arhitektor İ.İsbatov*

**Bakı. Səməd Vurğun küçəsində
biznes və yaşayış kompleksi.
Memarlar S.Salamzadə,
C.Axundov, K.Musaxanov**

*Bakı. Жилой и деловой
комплекс на улице
Самеда Вургуня.
Архитекторы С.Саламзadə,
Дж.Ахундов, К.Мусаханов*

**Bakı. Səməd Vurğun küçəsində
"Grand Park Plaza" yaşayış kompleksi.
Memar F.Əhmədova**

*Баку. Жилой комплекс "Гранд Парк
Плаза" на улице Самеда Вургуня.
Архитектор Ф.Ахмедова*

**Bakı. İsmayıl Qutqaşınlı küçəsində
"Altes Plaza" yaşayış kompleksi.
Memar İ. Bəylərov**

*Баку. Жилой комплекс
"Алтэс Плаза" на улице
Исмаила Гутташинлы.
Архитектор И.Бейляров*

**Bakı. "Altes Park" yaşayış kompleksi.
Memar İ. Bəylərov**

*Баку. Жилой комплекс "Алтэс Парк".
Архитектор И.Бейляров*

**Baki. "Nasim Towers".
Memar S.Moinzade**

*Баку. "Nasim Towers".
Архитектор С.Мойнзаде*

**Baki. Teymur Əliyev
prospektində ofis binası.
Memar E.Qasımzadə**

*Баку. Офисное здание
на проспекте Теймура Алиева.
Архитектор Э.Гасымзаде*

**Bakı. Dilarə Əliyeva küçəsində
mehmanxana və ofis binası.
Memar S.Salamzadə**

Баку. Гостинично-офисное здание
на улице Дилары Алиевой.
Архитектор С.Саламзаде

**Bakı. Nizami Gəncəvi
küçəsində ticarət mərkəzi.
Memar İ.İsbatov**

Баку. Торговый центр
на улице Низами Гянджеви.
Архитектор И.Исбатов

**Bakı. Babək prospektində
"Edelways" yaşayış kompleksi.
Memar İ.Bəylərov**

*Баку. Жилой комплекс
"Edelways" на проспекте Бабека.
Архитектор И.Бейлярров*

**Bakı. Azadlıq prospekti, Şəmsi
Bədəlbəyli, Süleyman Rüstəm
və Məhəmməd Füzuli küçələri
ilə əhatələnəcək "28 Mall"
ticarət kompleksi.
Müəllif "Chapman Taylor LLP"
şirkəti**

*Баку. Торговый комплекс
«28 Mall» на территории,
охватываемой проспектом
Азатлыг и улицами Шамси
Бадалбейли, Сулеймана
Рустама и Физули.
Автор компания
"Chapman Taylor LLP"*

Bakı. Hüseyn Cavid prospektində "Glass Plaza" ticarət və ofis mərkəzi (layihə təklifi 1).
Memarlar K.Musaxanov, C.Axundov, V.Hacıyev

Баку. Торгово-офисный центр "Glass Plaza" на проспекте Гусейна Джавида (проектное предложение 1).
Архитекторы К.Мусаханов, Дж.Ахундов, В.Гаджиев

Bakı. Hüseyn Cavid prospektində "Glass Plaza" ticarət və ofis mərkəzi (layihə təklifi 2).
Memar S.Salamzadə

Баку. Торгово-офисный центр "Glass Plaza" на проспекте Гусейна Джавида (проектное предложение 2).
Архитектор С.Саламзadə

Gəbələ. "Gabala Mall" ticarət və əyləncə kompleksi. Müəllif "MODUS Interiors & design" şirkəti

Гябля. Торгово-развлекательный комплекс "Gabala Mall". Автор компания "MODUS interiors & design"

Bakı. Təbriz küçəsi ilə Ağa Nemətulla küçəsinin kəsişməsində "Metro Park" Ticarət və əyləncə mərkəzi. Memar E.Soltanov

Баку. Торгово-развлекательный центр "Metro Park" на пересечении улиц Тавриза и Ага Нейматуллы. Архитектор Э.Солтанов

**Bakı. Mehdi Mehdiyev küçəsində "Femida" ofis binası.
Memar A. Talibov**

Баку. Офисное здание "Femida" на улице Мехти Мехтызаде.
Архитектор А.Талибов

**Quba. Turizm mərkəzi.
Memar E. Qasımzadə**

Губа. Туристический центр.
Архитектор Э.Гасымзаде

Baki. "Mayak" restoranı
Баку. Ресторан «Маяк»

Baki. Cəfər Cabbarlı meydanında "McDonald's" kafesi.
Məmarlar C.Sadiqov, Z.Qurbanllyev

Баку. Кафе «McDonald's»
на площади Джафара Джаббарлы.
Архитекторы Дж.Садыгов,
З.Гурбанлиев

**Bakı. Dövlət Bayrağı
Meydanında restoran**

Баку. Ресторан на Площади
Государственного Флага

**Sumqayıt. Kafe binası.
Memarlar V.Əliyev, T.Həsənov**

Сумгаит. Здание кафе.
Архитекторы В.Велиев,
Т.Гасанов

**Bakı. Dərməgülde "Santral
Elektrik" LTD-nin satış mərkəzi.
Memar N.İmaməliyev**

Баку. Центр продаж "Santral
Elektrik" ЛТД в Дарнаголе.
Архитектор Н.Имамалиев

Gəncə. Ticarət və əyləncə mərkəzi. Memar Q.Salahov

Гянджа. Торгово-развлекательный центр. Архитектор Г.Салахов

Bakı. Rüstəm Rüstəmov küçəsində şadlıq sarayı. Memar İhsan Metin

Баку. Дворец Торжеств на улице Рустама Рустамова. Архитектор Иhsан Метин

Bakı. Badamdarda qonaq evi. Memar S.Tangudur

Баку. Гостевой дом в поселке Бадамдар. Архитектор С.Тангудур

Quba. Yaşayış binası.
Memar F.Ağayev

Губа. Жилой дом.
Архитектор Ф.Агаев

Qusar. Şahdağ qış-yay turizm kompleksi. Müəllif "Swiss Town Consult" şirkəti

Гусар. Комплекс зимнего и летнего туризма Шахдаг.
Автор компания "Swiss Town Consult"

Bakı Olimpiya Stadionu.
Müəllif "TOCA" şirkəti

Бакинский
Олимпийский Стадион.
Автор компания "ТОСА"

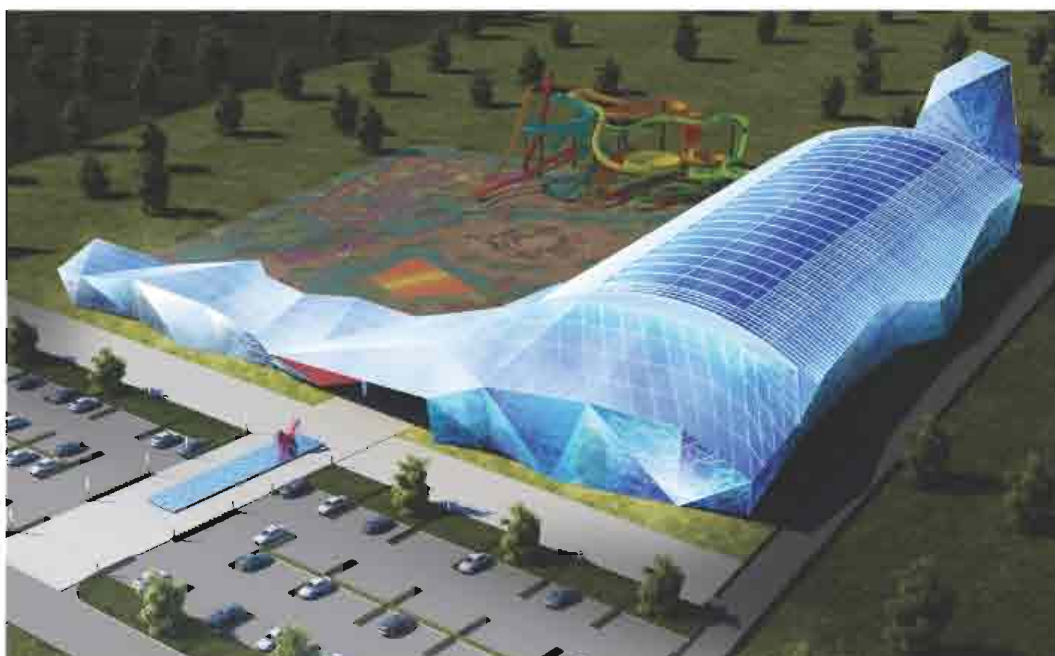
Bakı. Gİmnastika
Olimpiya Mərkəzi.
Məmar Broadway Malyan

Баку. Гимнастический
Олимпийский Центр.
Архитектор Бродвэй Малиян

Qəbələ. "Diamond Park" aqva park istirahət və əyləncə kompleksi (layihə təklifi 1). Memar Gedžus Eugenijus – "Aqua Fun Project Group" şirkəti

Гябляля. Комплекс отдыха и развлекательный аквапарк-центр «Diamond Park» (проектное предложение 1). Архитектор Гедзус Эужениус – компания «Aqua Fun Project Group»

Bakı. Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunun yenidən qurulması. Müəllif "SUH Architects" şirkəti

Баку. Реконструкция Республиканского Стадиона имени Тофика Бахрамова. Автор компания "SUH Architects"

Gəbələ. "Diamond Park" aqva park istirahət və əyləncə kompleksi (layihə təklifi 2). Memar Gedžus Eugenijus – "Aqua Fun Project Group" şirkəti

Гябеля. Комплекс отдыха и развлекательный аквапарк-центр «Diamond Park» (проектное предложение 2). Архитектор Гедзус Эужениус – компания «Aqua Fun Project Group»

Bakı. Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının idman kompleksi. Müəllif "Azərövletlayihə" institutu

Баку. Спорткомплекс Азербайджанской Федерации Таэквондо. Автор проавктный институт «Азгоспроект»

**Qəbələ. İdman Atıcılıq Klubu.
Müəllif "Azərişaatlayihə"
institute**

*Гябляля. Спортивно-стрелковый Клуб.
Автор ГППКИ «Азстройпроект»*

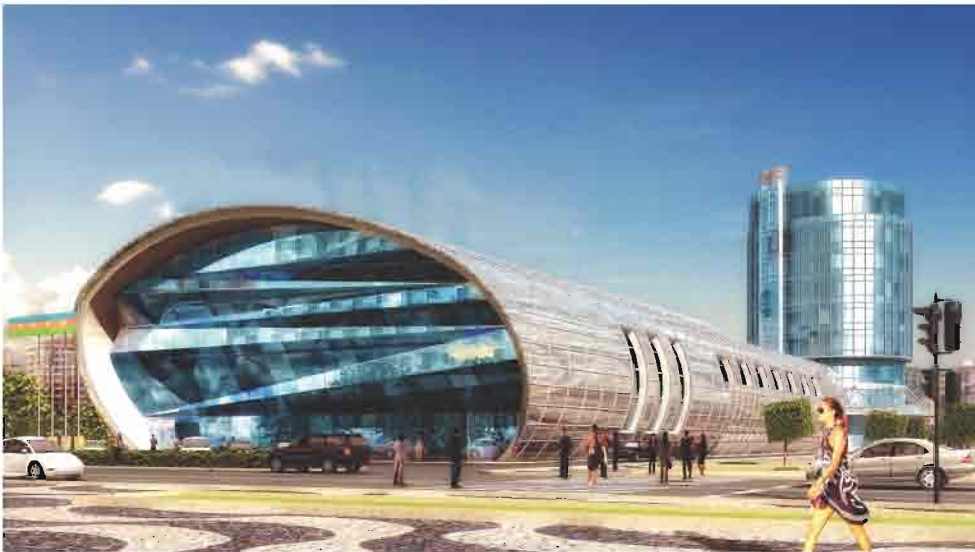
**Bakı. "Neftçi" futbol klubu
üçün mehmanxana
və qaralı üzgüçülük hovuzu.
Memar N.Fərəczadə**

Баку. Гостиница и крытый плавательный бассейн для футбольного клуба «Нефтчи». Архитектор Н.Фараджзаде

**Göygöl. Olimpiya İdman
Kompleksi. Memar F.Ağayev**

Гөйгөл. Олимпийский Спортивный Комплекс. Архитектор Ф.Агаев

Bakı. Boks Federasiyasının idman kompleksi.
Memar E.Umudov

*Баку. Спортивный комплекс Федерации Бокса.
Архитектор Э.Умудов*

Neftçala. Olimpiya idman Kompleksi.
Müəllif "Azərişaatlayihə" institutu

*Нефтчала. Олимпийский Спортивный Комплекс.
Автор ГТПКИ «Азстройпроект»*

Ucar. Şahmat məktəbi.
Memar E.Məmmədzadə

*Уджар. Шахматная школа.
Архитектор Э.Мамедзаде*

**Bakı. Heydər Əliyev adına
Beynəlxalq Hava Limanında
yeni terminal kompleksi.
Müəllif "Apu" şirkəti**

*Баку. Новый терминальный
комплекс в Международном
Аэропорту имени Гейдара Алиева.
Автор компании "Апу"*

**Yevlax. Avtovağzal kompleksi.
Memar E.Məmmədzadə**

Евлах. Автовокзальный
комплекс.
Архитектор Э.Мамедзаде

**Quba. Avtovağzal kompleksi.
Memar E.Məmmədzadə**

Губа. Автовокзальный
комплекс.
Архитектор Э.Мамедзаде

**Bakı. Nigar Rəfibəyli küçəsi
ilə Azadlıq prospektinin
kəsişməsində Bakı
Metropoliteninin Texnoloji korpusu.
Memarlar O.Babayeva, E.Umudov**

Баку. Технологический корпус
Бакинского Метрополитена
на пересечении улицы
Нигяр Рафибейли
и проспекта Азадлыг.
Архитекторы О.Бабаева,
Э.Умудов

**Bakı Funikulyorunun
yenidən qurulması.
Memar Anton Mueller –
“Europroject Ziviltechniker” şirkəti**

Реконструкция Бакинского
Фуникулёра.
Архитектор Антон Мюллер –
компания “Europroject
Ziviltechniker”

**Bakı. Fəvvarələr Meydanında
müxtəlif səviyyəli avtodayanacaq.
Memar E.Əliyev**

Баку. Автопарковка в разных
уровнях на Площади Фонтанов.
Архитектор Э.Алиев

**Bakı. Maştağa qəsəbəsində
Nəqliyyat Təsərrüfatı Kompleksi.
Müəllif “Azkooplayinə” institute**

Баку. Комплекс Транспортного
Хозяйства в поселке Маштаги.
Автор проектный институт
«Азкооппроект»

Bakı. 28 May küçəsində yeraltı avtomobil dayanacağı. Memar H.Əmirxanov

Bakı. Подземная автостоянка на улице 28 Мая. Архитектор Х.Амирханов

Bakı. Qələbə meydanında yol qovşağı. Memar Y.Nasıyeva

Bakı. Транспортная развязка на площади Гяляб (Победы). Архитектор Е.Гаджиева

Bakı. Lökbatanda Meyvə-tərəvəz bazası.
Memar H.Əmirxanov

Баку. Фруктово-овощная база в Лёкбатане.
Архитектор Х.Амирханов

Bakı. Masazirda Duz zavodu.
Memar K.Əhmədov

Баку. Солевой Завод в Масазыре.
Архитектор К.Ахмедов

Kürdəmir. Süd zavodu.
Memar B.Muradov

Курдамир. Молочный завод.
Автор Б.Муратов

**Sumqayıt Texnologiyalar Parkı (STP).
Müəllif "Sözünəri" şirkəti**

*Сумгантский
Технологический Парк (СТП),
Автор компания "Sözünəri"*

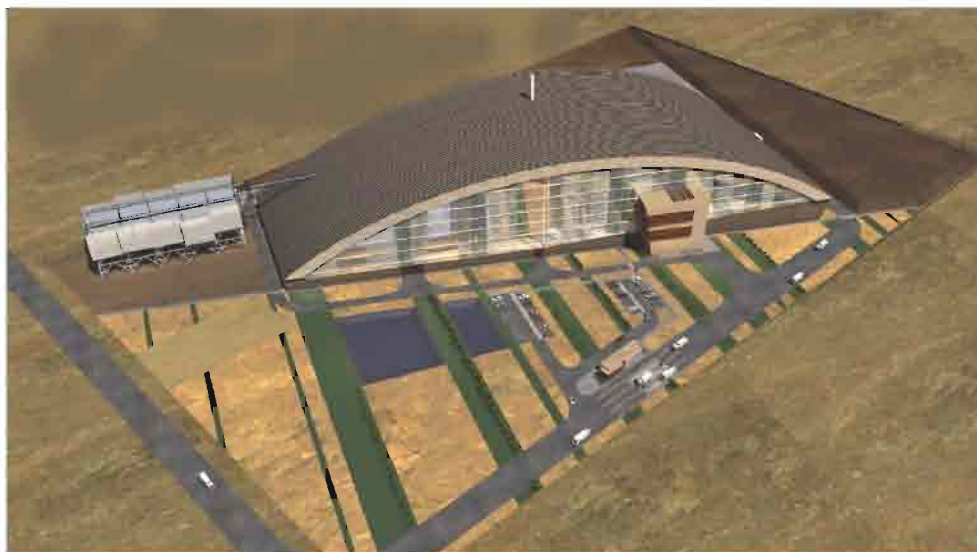
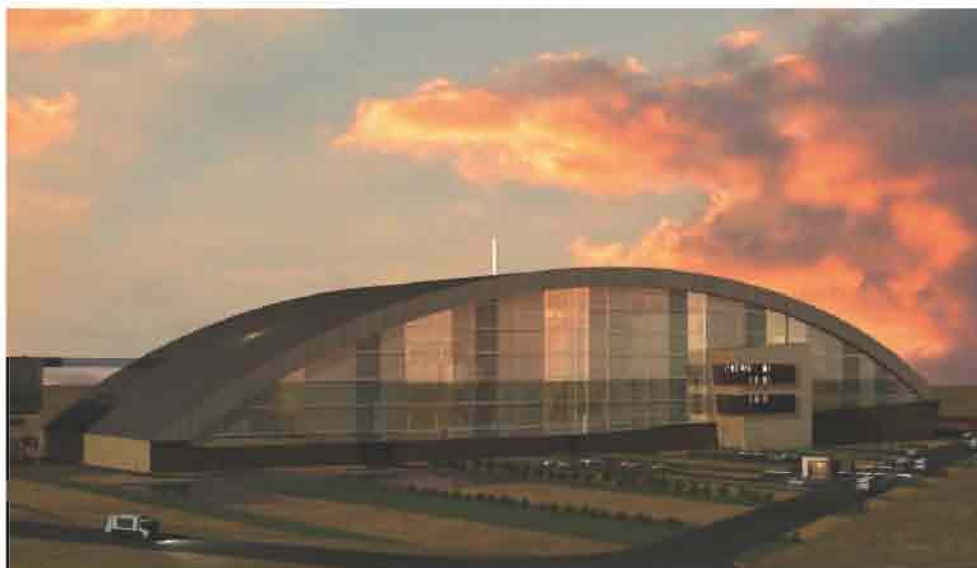

**Bakı. Qaradağ rayonunda
Gəmiqayırma zavodu.
Memar Phil Sanderson**

*Баку. Судостроительный
завод в Гарадагском районе.
Архитектор Фил Сандерсон*

**Bakı. Balaxanıda Bərk Məişət
Tullantılarının Emalı zavodu.
Müəllif "Azərişaatlayihə"
Institutu**

*Баку. Завод по Переработке
Твердых Бытовых Отходов
в поселке Балаханы.
Автор ГППКИ «Азстройпроект»*

**Bakı. Ələt qəsəbəsində
Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı.
Müəllif "Royal Haskoning Group"
şirkəti**

*Баку. Международный
Торгово-морской Порт
в поселке Алят.
Автор компания
"Royal Haskoning Group"*

**Gəncə. "Azərbaycan" etnoqrafiya parkı.
Məmar E.Məmmədzadə**

**Гянджа. Этнографический парк «Азербайджан».
Архитектор Э.Мамедзаде**

